

การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

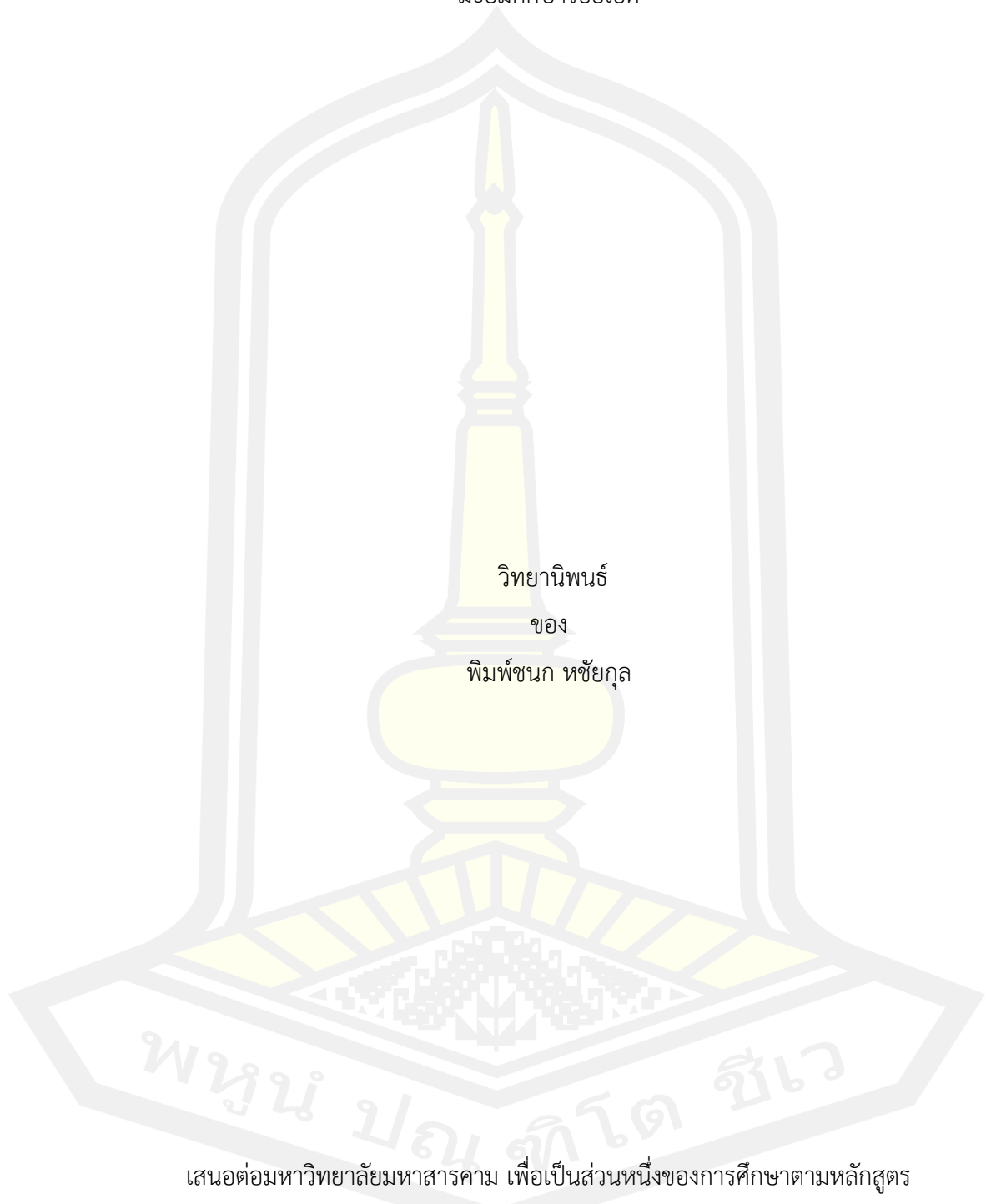
วิทยานิพนธ์
ของ
พิมพ์ชนก ห้วยกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มกราคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

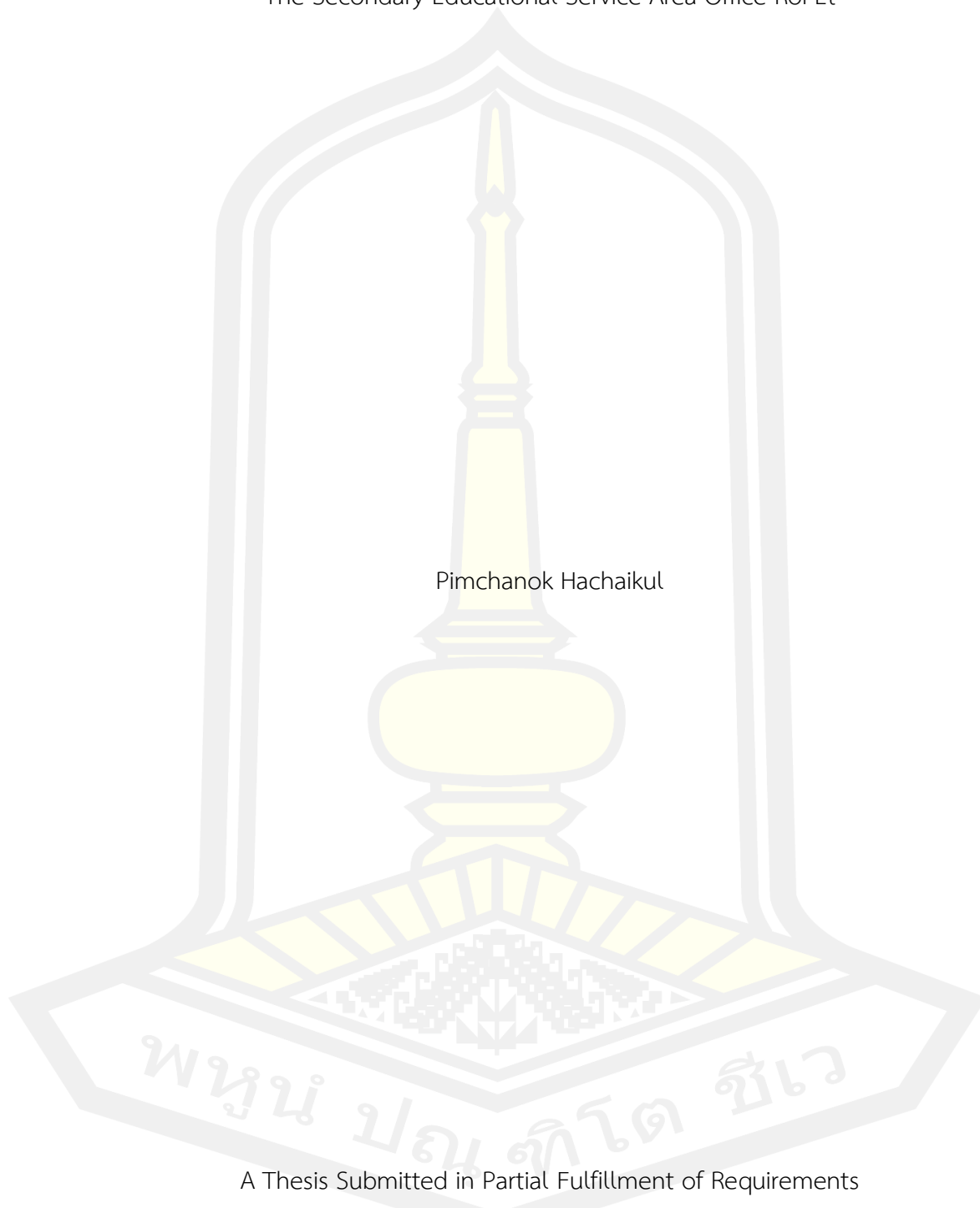

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มกราคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Guideline Development for the Standard of Upright School Administration under
The Secondary Educational Service Area Office Roi Et

Pimchanok Hachaikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

January 2022

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวพิมพ์ชนก หัยยกุล
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. สีนธะวา คามดิษฐ์)

..... กรรมการ

(รศ. ดร. ธรินธร นามวรรณ)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อำนาจ ชนวงค์)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด		
ผู้วิจัย	พิมพ์ชนก หชัยกุล		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนิธวา คามดิษฐ์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

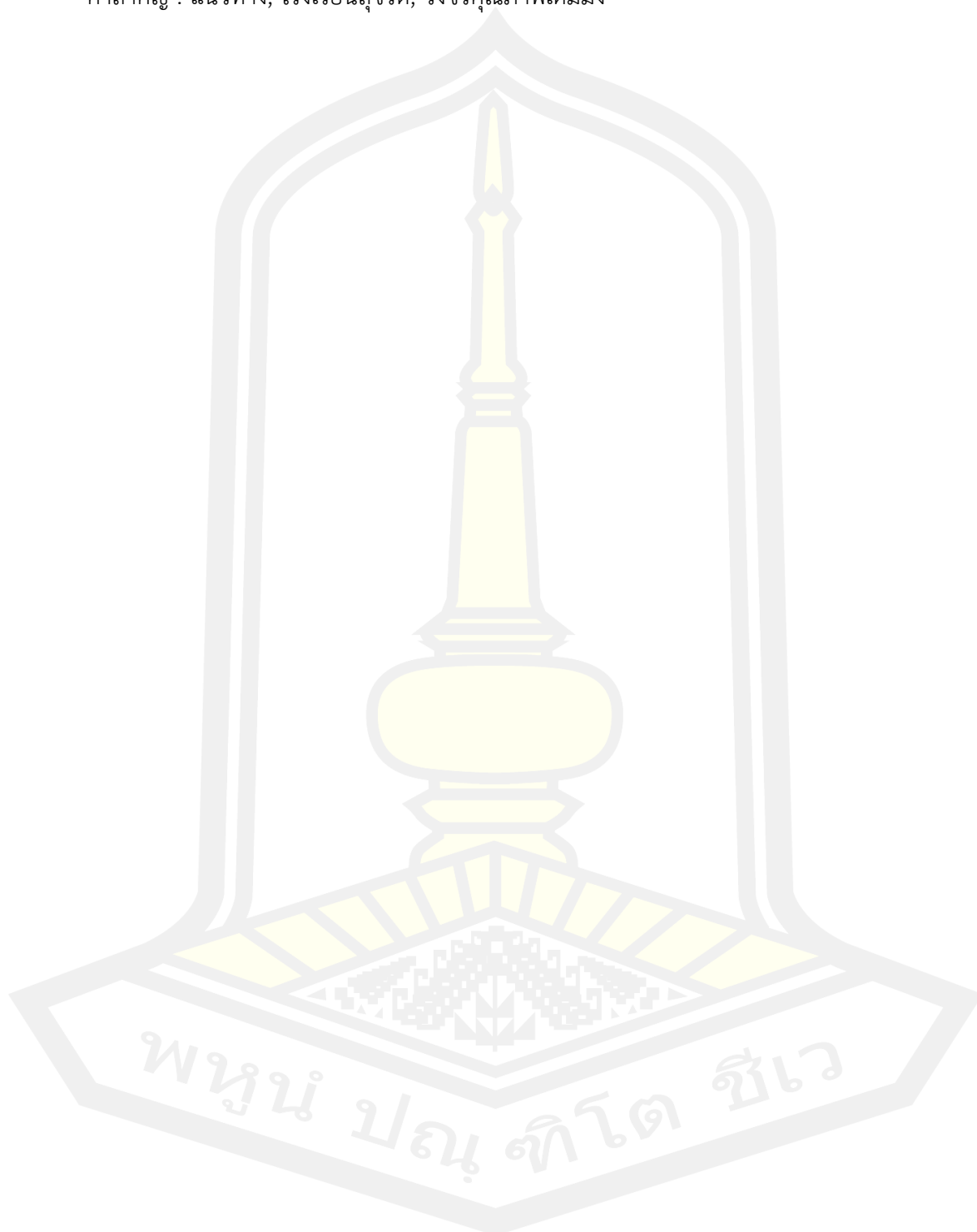
การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด การดำเนินการวิจัยมี 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนดัชนีความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับตามมาตรฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ การบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ ซึ่งมีวิธีดำเนินการจำแนกตามมาตรฐาน ได้แก่ 1) การบริหารงบประมาณ มี 3 ตัวบ่งชี้ 18 แนวทาง 2) การบริหารวิชาการ มี 4 ตัวบ่งชี้ 30 แนวทาง 3) การบริหารบุคคล มี 3 ตัวบ่งชี้ 22 แนวทาง และ 4) การบริหารทั่วไป มี 3 ตัวบ่งชี้ 23 แนวทาง โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ขับเคลื่อนการบริหารงานดังกล่าว และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ส่วนผลการประเมินแนวทาง พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทาง, โรงเรียนสุจริต, วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง

TITLE	The Guideline Development for the Standard of Upright School Administration under The Secondary Educational Service Area Office Roi Et		
AUTHOR	Pimchanok Hachaikul		
ADVISORS	Assistant Professor Sinthawa Khamdit , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2022

ABSTRACT

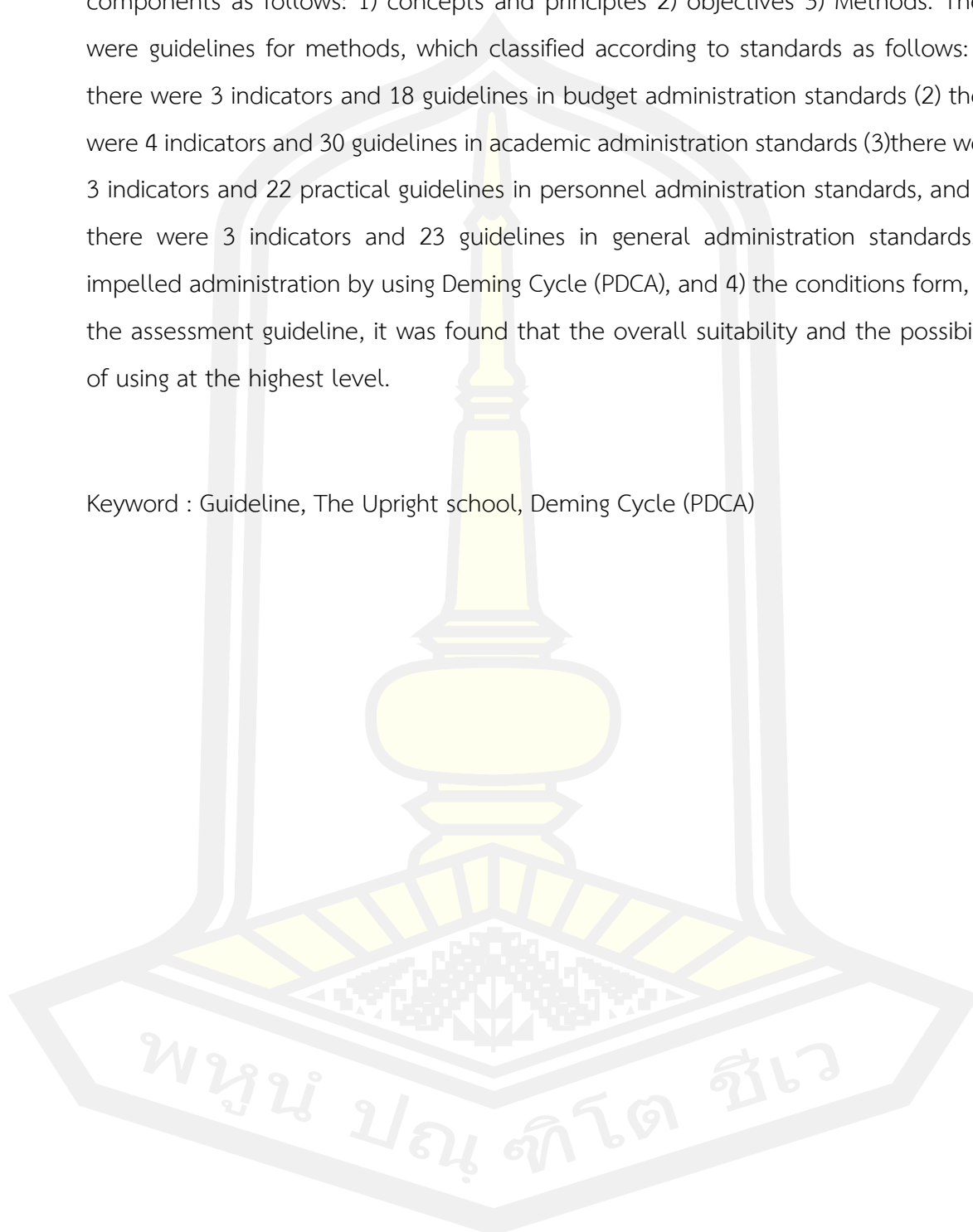
The objectives of this research were to study the current situation, desirable condition, the necessity and to develop the standard of upright school administration guideline under the secondary educational service area office Roi Et. The research process had 2 phases. In the first phase, studied the current condition, desirable condition and the necessity for the standard of upright school administration. It is a quantitative research and survey research model. The tool of this research was the questionnaire and to analyze is used basic statistics. The second phase, developed the standard of upright school administration guideline. It was a qualitative research by using interviews and group discussions. To analyze the data was analysis the content.

Research finding were as follows:

1. The current condition and desirable condition of the standard of upright school administration, overall were at the highest level. For priority needs index modified (PNI Modified) by ordering according to the standard level from high to low as follows: budget administration standards, academic administration standards, personnel administration standards and general administration standards.

2. The standard of upright school administration guideline consisted of 4 components as follows: 1) concepts and principles 2) objectives 3) Methods. There were guidelines for methods, which classified according to standards as follows: (1) there were 3 indicators and 18 guidelines in budget administration standards (2) there were 4 indicators and 30 guidelines in academic administration standards (3) there were 3 indicators and 22 practical guidelines in personnel administration standards, and (4) there were 3 indicators and 23 guidelines in general administration standards. It impelled administration by using Deming Cycle (PDCA), and 4) the conditions form, for the assessment guideline, it was found that the overall suitability and the possibility of using at the highest level.

Keyword : Guideline, The Upright school, Deming Cycle (PDCA)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวะ คามดิษฐ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ให้มีคุณภาพ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณาตรวจสอบยืนยันแนวทาง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขแนวทางให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้ความรู้ ประสบการณ์ และคำชี้แนะต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ความสำเร็จครั้งนี้ได้รับกำลังใจด้วยดีตลอดมาจากนายพลศักดิ์ หชัยกุล และนางสุวรรณรัตน์ หชัยกุล บิดามารดาของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจสำคัญในการมุ่งมั่นศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จ ขอขอบพระคุณพี่ๆกลุ่มครูพลະສຸຸ້ ແລະกลุ่มປື່ປື່ທ້ວຽ ທີ່ได้ให้ความช่วยเหลือ สร้างเสียงหัวเราะและเป็นกำลังใจที่ดีตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนบูรพาจารย์ที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้มีสติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรมอันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จในชีวิต

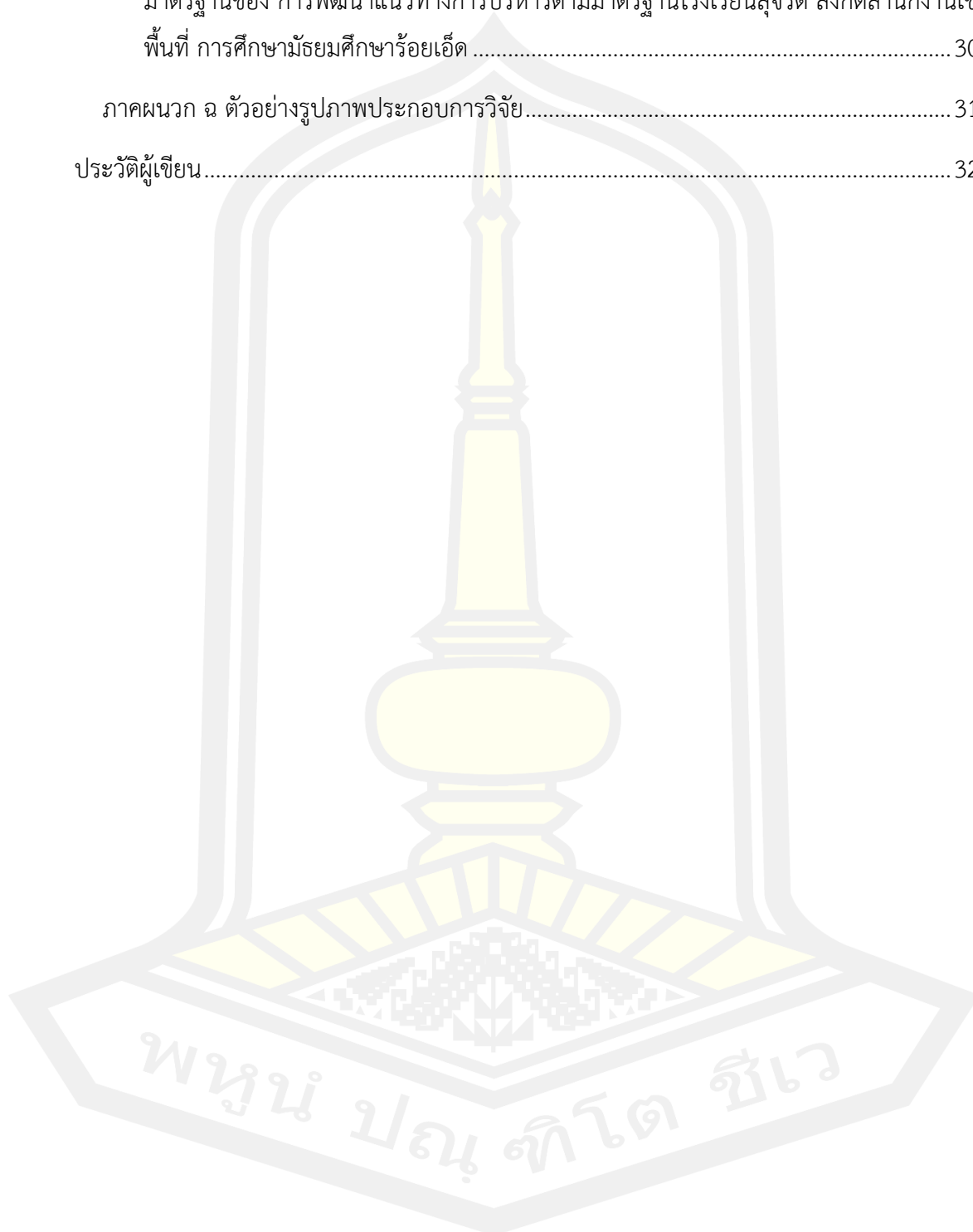
พิมพ์ชนก หชัยกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามในการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การบริหารการศึกษา	12
การบริหารสถานศึกษา	14
โรงเรียนสุจริต.....	21
การพัฒนาแนวทาง	63
การบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA).....	66
การประเมินความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}).....	72

การสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	75
สภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.....	80
วิจัยที่เกี่ยวข้อง	84
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	99
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหาร ตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด..	101
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	106
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	114
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	203
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	203
สรุปผลการวิจัย.....	203
อภิปรายผล.....	204
ข้อเสนอแนะ.....	211
บรรณานุกรม.....	213
ภาคผนวก.....	221
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	222
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	271
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	279
ภาคผนวก ง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	285

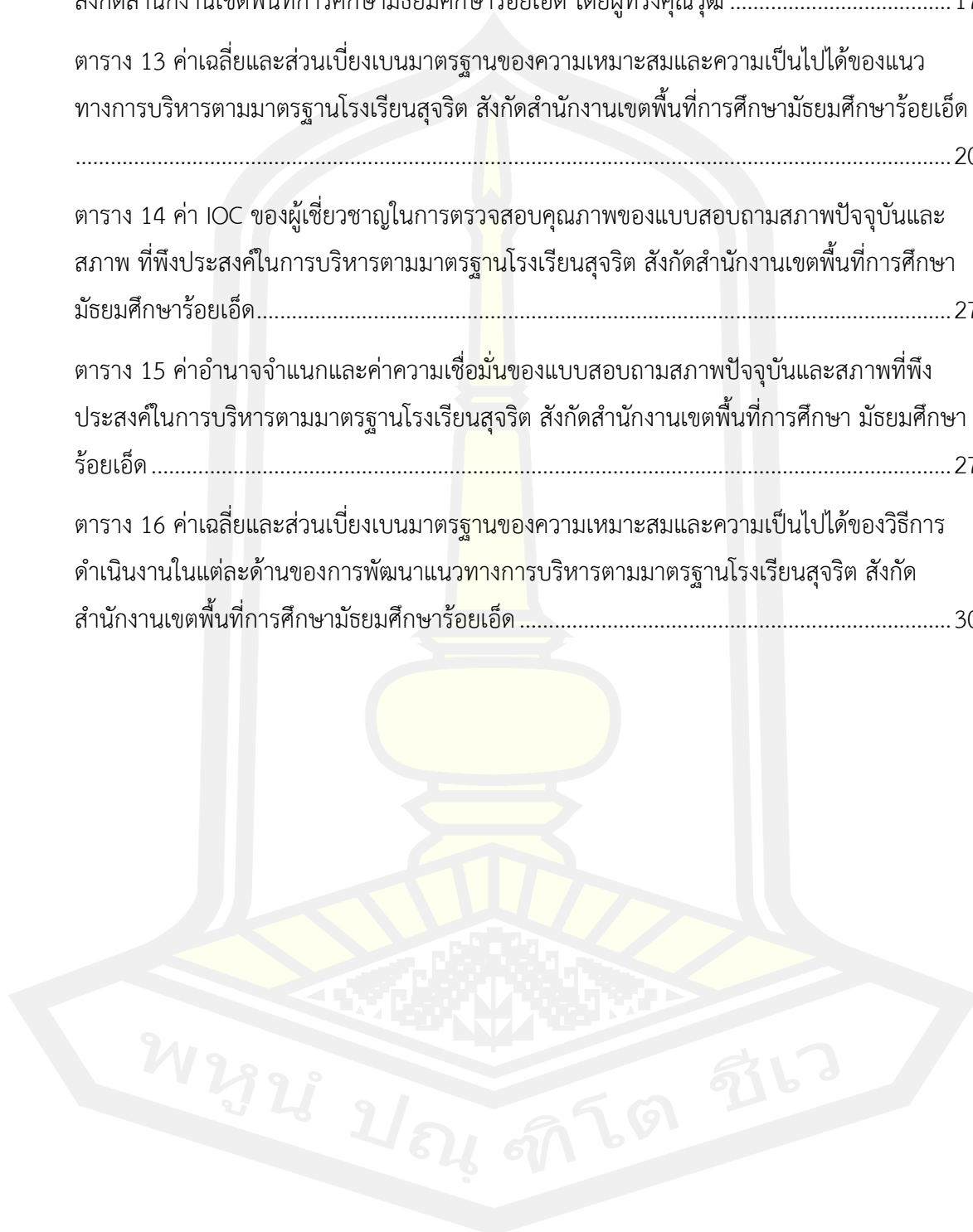
ภาคผนวก จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีการดำเนินงานในแต่ละ มาตรฐานของ การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	300
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างรูปภาพประกอบการวิจัย.....	317
ประวัติผู้เขียน.....	322

สารบัญตาราง

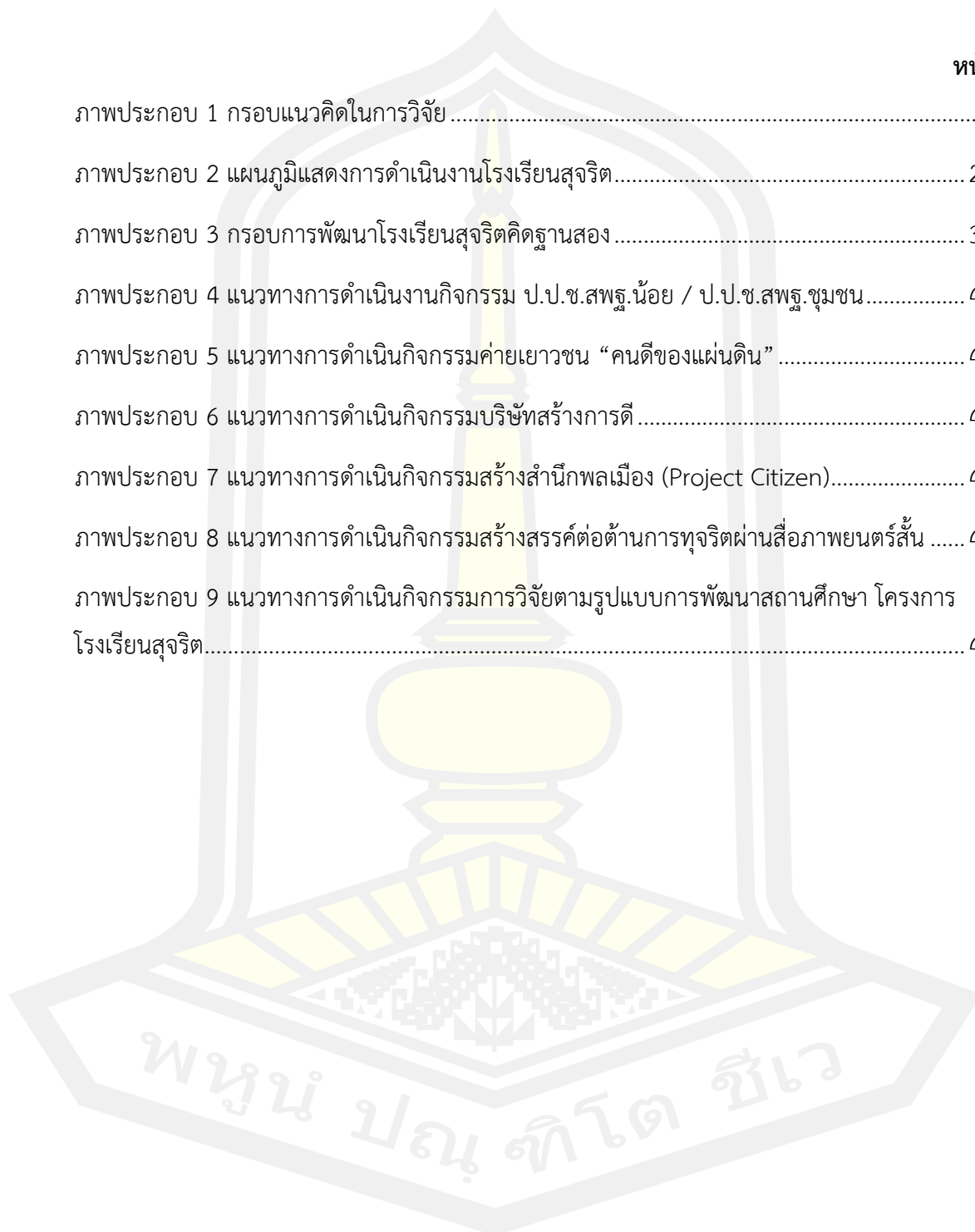
	หน้า
ตาราง 1 ยุทธศาสตร์ มาตรการและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริต	26
ตาราง 2 จำนวนตัวบ่งชี้และจำนวนรายการตัวบ่งชี้ จำแนกตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต	62
ตาราง 3 จำนวนสถานศึกษาแบ่งตามสหวิทยาเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด	80
ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	102
ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	116
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนี ลำดับความสำคัญของการจำเป็นโดยรวม ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	117
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนี ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารงบประมาณ	118
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนี ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารวิชาการ	121
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนี ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารบุคคล	126
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนี ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารทั่วไป	128
ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์วิธีการดำเนินงานของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการ ปฏิบัติ และการสัมภาษณ์โรงเรียนสุจริตต้นแบบ ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	157

ตาราง 12 รายละเอียดของผลการพิจารณาร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ	178
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนว ทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	201
ตาราง 14 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ สภาพ ที่พึงประสงค์ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.....	272
ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด	276
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีการ ดำเนินงานในแต่ละด้านของการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	301

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต.....	28
ภาพประกอบ 3 กรอบการพัฒนาโรงเรียนสุจริตคิดฐานสอง	38
ภาพประกอบ 4 แนวทางการดำเนินงานกิจกรรม ป.ป.ช.สพฐ.น้อย / ป.ป.ช.สพฐ.ชุมชน.....	40
ภาพประกอบ 5 แนวทางการดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน”	42
ภาพประกอบ 6 แนวทางการดำเนินกิจกรรมบริษัทสร้างการดี.....	44
ภาพประกอบ 7 แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen).....	46
ภาพประกอบ 8 แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านการทุจริตผ่านสื่อภาพยนตร์สั้น	48
ภาพประกอบ 9 แนวทางการดำเนินกิจกรรมการวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา โครงการ โรงเรียนสุจริต.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 กล่าวว่า การจัดการศึกษาไม่ว่า ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่ง ความรู้ที่กำหนดให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่ นักเรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้อันเกี่ยวข้องกับระบบ การเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้ เกี่ยวกับทักษะวิชาการ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม รวมถึงความรู้เกี่ยวกับทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นไม่ควรมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ เพียงแค่ความรู้วิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ควรจะมุ่งเน้นพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้ง ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังที่ได้กล่าวไว้ในมาตรา 24 ที่กล่าวว่า การ จัดกระบวนการเรียนรู้ควรจะฝึกทักษะให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และสถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานความรู้ด้าน ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ในทุกวิชา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้ กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศไว้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance and Clean Thailand) มีพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกย่อง ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผ่านยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อ การทุจริต ยกย่องเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต และยกระดับ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ให้สูงกว่าร้อยละ 50 เพื่อให้เป็นมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับทั้งจาก ภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางและกลไกในการดำเนินการที่ชัดเจน มี ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างทันทั่วทั้ง ซึ่งหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงภาคส่วนอื่นๆ ในประเทศไทย จะต้องมีการนำ

ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ไปปรับใช้ในงานด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อยกระดับคุณภาพของสังคมไทยให้ทัดเทียมในเวทีโลก (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ตอบรับต่อยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ภายใต้แนวทางหลัก 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) สร้างจิตสำนึก และปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต 2) สร้างกลไกป้องกันการทุจริต และ 3) เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ร่วมกันพัฒนาเครื่องมือเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมโดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ” (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยมีกรอบการประเมินแบ่งออกเป็น 5 ดัชนี ดังนี้ ดัชนีความโปร่งใส ดัชนีความพร้อมรับผิด ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษาที่สังกัดได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน เพื่อตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงาน และวางรากฐานความสุจริตในสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (ภายใต้ชื่อ “โรงเรียนสุจริต”) เป็นกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยเล็งเห็นถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยที่ยังคงเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อยๆ ดังนั้นในฐานะที่เป็นองค์กรที่รับผิดชอบจัดการศึกษาให้กับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศ ให้เป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต วางรากฐานการปลูกจิตสำนึกซึ่งเป็นกลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศ ด้วยวิสัยทัศน์ที่ว่า “สพฐ. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข ทุกหน่วยงานรับผิดชอบ ตอบสนองการป้องกันการทุจริต” โดยมุ่งเน้นให้ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ได้มีบทบาทในกระบวนการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม โปร่งใส เสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการปฏิบัติ การพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตอย่างมีจรรยาบรรณที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งโรงเรียนสุจริตมีเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรม คือ การพัฒนาทุกหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบและวิถีพอเพียง มีความสุจริต รับผิดชอบต่อ ปลอดภัย อบายมุข การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่

อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และป้องกันการทุจริต การพัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้มีคุณภาพ ความพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย บันฐานการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมและต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นระบบ และมีเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติที่เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างมีพลวัต (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558 ก)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดทั้ง 60 แห่งได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต โดยกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งได้นำกิจกรรมภายใต้โครงการโรงเรียนสุจริตไปปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน และใช้มาตรฐานโรงเรียนสุจริตมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานของสถานศึกษาทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ มาตรฐานบริหารวิชาการ มาตรฐานบริหารงบประมาณ มาตรฐานบริหารบุคคล และมาตรฐานบริหารทั่วไป (สำนักงานพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก) จากการศึกษาปัญหาพบว่า การบริหารงานโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือในการดำเนินงานทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และชุมชน โดยในการบริหารงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต จะต้องมีการบริหารงานที่เป็นไปตามระบบระเบียบของทางราชการ มีความโปร่งใส สามารถเปิดเผยข้อมูลการบริหารงานได้อย่างตรงไปตรงมา อีกทั้งยังพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดโดยส่วนใหญ่ไม่มีแผนและรูปแบบในการบริหารงานให้เป็นตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการบริหารงานโรงเรียนสุจริต ทำให้มีการบริหารงานที่ไม่ชัดเจน และมีการบริหารงานที่ไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นจึงส่งผลให้การบริหารงานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต จึงส่งผลให้การบริหารงานที่ไม่ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้นจากปัญหาข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อนำผลการศึกษารั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาแนวทางการบริหาร การดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้มีคุณภาพมาก ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยจะช่วยในการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดอยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. ได้แนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปรับปรุง พัฒนา และเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนสุจริตของสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้
3. ได้ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่ใช้เป็นแนวทางในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตของสถานศึกษาในสังกัด ให้มีแนวทางการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและภารกิจการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต ของ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558 ข) ทำให้ได้ขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 การบริหารวิชาการ

มาตรฐานที่ 2 การบริหารงบประมาณ

มาตรฐานที่ 3 การบริหารงานบุคคล

มาตรฐานที่ 4 การบริหารทั่วไป

2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 112 คน ครู จำนวน 2,960 คน รวมทั้งสิ้น 3,072 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คน ครู จำนวน 239 คน จากสถานศึกษาทั้งหมด 30 แห่ง รวมทั้งสิ้น 342 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อจำแนกขนาดของโรงเรียน

2.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษา Best Practice

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต จาก 3 โรงเรียน จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 2 การประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีดังนี้

1. การประเมินแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต ซึ่งคัดเลือกจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยคัดเลือกจากขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 3 โรงเรียน รวม 12 โรงเรียน 24 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต มีขอบเขตเนื้อหาตาม ขอบข่ายและภารกิจการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558 ก) ซึ่งใช้ในการศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 การบริหารวิชาการ

มาตรฐานที่ 2 การบริหารงบประมาณ

มาตรฐานที่ 3 การบริหารงานบุคคล

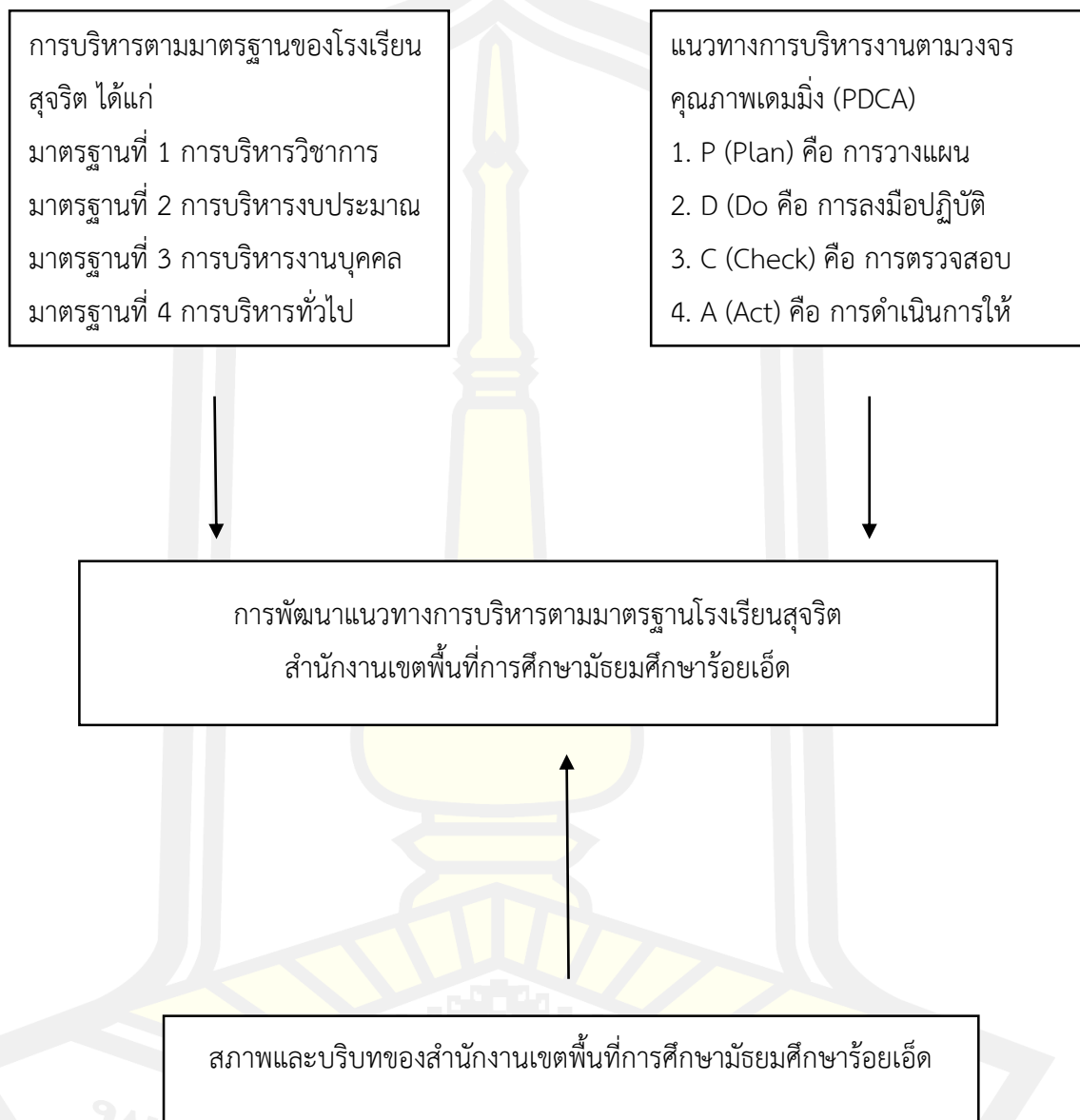
มาตรฐานที่ 4 การบริหารทั่วไป

2. แนวทางการบริหารงานวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ Hitoshi Kume (1995), Tozava (2001), ปรีทรรศน์ พันธบุรุษย์ (2545), เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2554), สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2561) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. P (Plan)	หมายถึง	ขั้นตอนการวางแผน
2. D (Do)	หมายถึง	ขั้นตอนการปฏิบัติ
3. C (Check)	หมายถึง	ขั้นตอนการตรวจสอบ
4. A (Act)	หมายถึง	ขั้นตอนการปรับปรุง พัฒนาให้เหมาะสม

พหุบัณฑิต ชีวะ

กรอบแนวคิดและทฤษฎีข้างต้นสามารถนำมาใช้ในการศึกษารูปแบบการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต หมายถึง การบริหารงานของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยใช้มาตรฐานของโรงเรียนสุจริตเป็นแนวทางในการบริหารงาน จำนวน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานการบริหารวิชาการ มาตรฐานการบริหารงบประมาณ มาตรฐานการบริหารงานบุคคล มาตรฐานการบริหารทั่วไป โดยแต่ละมาตรฐานมีความหมายดังนี้

1.1 มาตรฐานการบริหารวิชาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโครงการโรงเรียนสุจริต การนิเทศภายใน และการบริการวิชาการ ซึ่งแต่ละตัวบ่งชี้มีความหมายดังนี้

1.1.1 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเอง สร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

1.1.2 การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หมายถึง วิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้โครงการหรือองค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นที่ยอมรับของโครงการโรงเรียนสุจริต

1.1.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต หมายถึง โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

1.1.4 การนิเทศภายใน หมายถึง การสนับสนุน ช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้จัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริต

1.1.5 การบริการวิชาการ หมายถึง โรงเรียนได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการให้ความรู้ พัฒนาชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

1.2 มาตรฐานการบริหารงบประมาณ หมายถึง การวางแผนงบประมาณ หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ และการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งแต่ละตัวบ่งชี้มีความหมายดังนี้

1.2.1 การวางแผนงบประมาณ หมายถึง การคาดการณ์การใช้จ่ายงบประมาณ ล่วงหน้าตามแผนงาน หรือโครงการที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงาน

1.2.2 หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง แนวทาง หรือ ข้อบังคับที่บุคคลในองค์กรร่วมกันกำหนดขึ้นมาเพื่อให้ปฏิบัติตาม เกิดความเป็นระบบระเบียบในการ ปฏิบัติงาน เป็นที่ยอมรับของบุคคลในองค์กร

1.2.3 การใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ โดยมีการใช้จ่ายเงินตามจำนวนที่รายงานไว้ในโครงการ ตรงตามวัตถุประสงค์ โปร่งใส สามารถ ตรวจสอบได้ เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด

1.2.4 การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม ข้อมูลการปฏิบัติงานว่ามีค่าใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ ในการปรับปรุง แก้ไขวิธีการปฏิบัติงาน การปรับเพิ่ม หรือลดของงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม

1.2.5 การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง การถ่ายทอดผลการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน/โครงการ ด้วยวิธีการต่างๆ ต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานได้รับทราบ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

1.3 มาตรฐานการบริหารงานบุคคล หมายถึง การพัฒนาบุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจ และการประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร ซึ่งแต่ละตัวบ่งชี้มีความหมายดังนี้

1.3.1 การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่มุ่งเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรใน โรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะความสามารถ เกี่ยวกับโรงเรียนสุจริต

1.3.2 การสร้างขวัญกำลังใจ หมายถึง การเสริมแรงทางบวกให้กับบุคลากรที่เข้าร่วม โครงการโรงเรียนสุจริต ให้มีแรงจูงใจในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายมากขึ้น

1.3.3 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร หมายถึง โรงเรียนมีการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานอันเกิดจากความสำเร็จของบุคลากรที่เข้าร่วม โครงการโรงเรียนสุจริต

1.4 มาตรฐานการบริหารทั่วไป หมายถึง การพัฒนาอาคาร สถานที่ การจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งแต่ละตัวบ่งชี้มีความหมายดังนี้

1.4.1 การพัฒนาอาคารสถานที่ หมายถึง โรงเรียนดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้พร้อม ใช้งาน เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายโครงการโรงเรียนสุจริต

1.4.2 การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต และช่วยส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

1.4.3 ความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง โรงเรียนทำกิจกรรมของโครงการโรงเรียน สุจริตร่วมกันกับชุมชน เพื่อสร้างสังคมที่ดี

2. โรงเรียนสุจริต หมายถึง โครงการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (ภายใต้ชื่อ “โรงเรียนสุจริต”) ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง ผ่านการบริหารงานของสถานศึกษา 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานการบริหารวิชาการ มาตรฐานการบริหารงบประมาณ มาตรฐานการบริหารงานบุคคล มาตรฐานการบริหารทั่วไป

3. แนวทาง หมายถึง สิ่งที่กำหนดไว้เป็นกระบวนการ ขั้นตอน เพื่อเป็นวิธีการดำเนินงานในการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และเงื่อนไขความสำเร็จ

4. การบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง กระบวนการบริหารงานตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนการทำงาน (P หรือ Plan) ขั้นที่ 2 การลงมือปฏิบัติ (D หรือ Do) ขั้นที่ 3 การตรวจสอบเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน (C หรือ Check) และ ขั้นที่ 4 การปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสม (A หรือ Act)

5. สภาพปัจจุบัน หมายถึง ภาพรวมการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

6. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในการบริหารจัดการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนสุจริต

7. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต และสภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข ตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ทำหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดทั้งหมด มีโรงเรียนทั้งหมด 60 โรงเรียน ซึ่งได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตทั้งสิ้น 60 โรงเรียน

9. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

10. ครู หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอน ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสาร บทความแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยและนำเสนอ ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
  - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
  - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
  - 2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
  - 2.3 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษา
3. โรงเรียนสุจริต
  - 3.1 ความหมายและความสำคัญของโรงเรียนสุจริต
  - 3.2 ความเป็นมาของโรงเรียนสุจริต
  - 3.3 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนสุจริต
  - 3.4 ขั้นตอนการบริหารงานโรงเรียนสุจริต
  - 3.5 กิจกรรมของโรงเรียนสุจริต
  - 3.6 มาตรฐานของโรงเรียนสุจริต
4. การพัฒนาแนวทาง
  - 4.1 ความหมายของการพัฒนาแนวทาง
  - 4.2 คุณลักษณะของแนวทางที่ดี
  - 4.3 องค์ประกอบของแนวทาง
5. การบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
6. การประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})
7. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)
8. สภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
  - 8.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
  - 8.2 นโยบายโรงเรียนสุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
  - 8.3 สภาพปัญหาการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยในประเทศ

9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2542) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สันติ บุญภิรมย์ (2552) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน ตามรูปแบบการศึกษาประเภทต่างๆ เพื่อให้มีความเจริญงอกงามสู่วัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศโดยรวม

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี อีกทั้งยังหมายถึงการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นต้องมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดการอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคล มาดำเนินการในสถาบันการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการศึกษา” หรือ “การบริหารการศึกษา”

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (efficient) และประสิทธิผล (effective) โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารนี้ แบ่งออกเป็น 4 หน้าที่ คือ การวางแผน (Planning), การจัดองค์การ (Organizing), การนำ (Leading), การควบคุม (Controlling)

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่มุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม เกิดการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ อย่างมีคุณภาพ โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ คน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ การบริหารจัดการ เพื่อให้เยาวชนเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามนโยบาย และเป้าหมายขององค์กร

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2550) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่าเป็นการประกันว่าโรงเรียนได้ดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง โดยผู้บริหารจะต้องสามารถใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยทางการบริหาร (Administrative Resources) ที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) และวิธีปฏิบัติงาน (Management) ไม่ว่าจะองค์กรใดๆ ย่อมมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยนี้เป็นเครื่องมือในการบริหารหรือจัดการ ซึ่งนิยมเรียกว่า หลัก 4 M's โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคธุรกิจ ทรัพยากรทางการบริหาร หรือปัจจัยทางการบริหารที่นิยมกันมี 7 ประการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) และวิธีปฏิบัติงาน (Management of Method) ตลาด (Market) เครื่องจักร (Materials) และขวัญและกำลังใจ (Morale) ซึ่งเรียกว่า 7 M's ซึ่งถือเป็นเครื่องอำนวยความสะดวก และเป็นแผนที่ให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

ธีระ รุญเจริญ (2550) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาว่า การบริหารการศึกษาในแง่ของกระบวนการทำงาน จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งระดับกระทรวง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา เพราะในแต่ละระดับต่างก็มีบทบาท อำนาจหน้าที่ต่างกัน ระดับกระทรวงจะกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การประเมินผล การจัดการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรให้แก่หน่วยปฏิบัติ ระดับเขตพื้นที่ศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานทุกระดับ ส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆ แก่สถานศึกษา และระดับสถานศึกษาเป็นหน่วยจัดการศึกษาอย่างแท้จริงเพราะคุณภาพการศึกษาจะเป็นอย่างไรอยู่ที่การบริหารจัดการในระดับนี้

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2560) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญมาก เนื่องจาก การศึกษาจะส่งผลให้คนในประเทศดีหรือเลว จะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่นๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมื่อนั้นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีเจริญรุ่งเรืองในทุกๆ ทาง ในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาคือเป็นงานที่สำคัญ ที่นักบริหารจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการปัจจัยหรือทรัพยากรขององค์กร อันได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) และวิธีปฏิบัติงาน (Management) ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรให้ได้ ในขณะเดียวกันก็ต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม นโยบาย ทิศทางการพัฒนาของ

กระทรวงในขณะนั้นด้วย ซึ่งผลลัพธ์ขององค์กรจะเป็นเช่นไรก็ขึ้นอยู่กับทักษะในการบริหารและการตัดสินใจของนักบริหาร หากนักบริหารมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน ก็จะนำพาองค์กรให้เกิดการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งให้สังคมทุกคนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่าย แหล่งการเรียนรู้ การกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจ ดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบโดยให้ประชาชน องค์กรเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ อย่างเหมาะสม

ทรงพล เจริญคำ (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงาน ในกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพให้แก่เยาวชนเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน และเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรม ต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการ ของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีต่อบุคคล เพื่อให้บุคคลพัฒนา ตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา โดย อาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่มุ่ง ผลลัพธ์ไปที่นักเรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม ให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

สมคิด บางโม (2544) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศที่สำคัญยิ่ง เนื่องมาจากว่าสถานศึกษา เป็นหน่วยงานที่ใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์จำนวนมาก เพื่อใช้ในการพัฒนาคน หากการจัดการ บริหารงานในสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพ ผลผลิตของสถานศึกษา คือ นักเรียนที่สำเร็จออกไปย่อม มีประสิทธิภาพต่ำ ส่งผลให้การพัฒนาประเทศล่าช้าตามไปด้วย

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ เพราะถือเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีการ ดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งการศึกษาส่งผลกระทบและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม วิทยาการและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการทำงานและใช้ชีวิตในสังคม ยิ่งการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วอันเป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใหม่ๆ พัฒนาการ เหล่านี้ย่อมท้าทายต่อการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญที่ต้องมุ่ง ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกันของสังคม ต้องนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของมนุษย์อย่างแท้จริง รวมทั้งการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาใน การประชุมสัมมนา เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในประเทศไทยว่า การ จัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้ การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการ ปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบปฏิบัติงานหลักคือ สถานศึกษา หมายรวมถึง การปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ เป็นอย่างดีและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้ทั้ง ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ เนื่องจากสถานศึกษาเป็นองค์กรที่ ประกอบด้วยบุคคล นโยบาย กฎเกณฑ์ในองค์กร ผู้บริหารจะต้องมีการดำเนินนโยบายที่ต่อเนื่องให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ

3. ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับ ที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระสำคัญให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจงาน ดังต่อไปนี้

3.1 การบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัด การศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามกำหนดไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการ บริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือ

ล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 อ้างอิงมาจาก บุญทิพย์ สุริยวงศ์, 2544) ซึ่งงานบริหารวิชาการหลักๆในการดำเนินงาน และขอขยาย/ภารกิจ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

3.1.1 หลักการและแนวคิด

1. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. มุ่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพจัดการศึกษาได้ทุกชั้นปี

5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.1.2 ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารวิชาการ

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนว

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร

หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2 การบริหารงบประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาได้ ได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ โดยมีหลักการ แนวคิด ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารงบประมาณ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

3.2.1 หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน ทั้ง 7 ด้าน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังนี้

- 1). การวางแผนงบประมาณ
- 2). การคำนวณต้นทุนการผลิต
- 3). การจัดระบบการจัดหาพัสดุ
- 4). การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- 5). การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- 6). การบริหารสินทรัพย์
- 7). การตรวจสอบภายใน

3. ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปในลักษณะของวงเงินรวมแก่สถานศึกษา

4. มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัวควบคู่กับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

3.2.2 ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารงบประมาณ

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตังงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4. การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน
13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
14. การจัดหาพัสดุ
15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี และรายงาน

3.3 การบริหารงานบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษา มีรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีหลักการ แนวคิด ขอบเขต และภารกิจ ดังต่อไปนี้

3.3.1 หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด
2. ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3. ยึดหลักธรรมาภิบาล

3.3.2 ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารบุคคล

1. การวางแผนอัตรากำลัง

2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
6. การลาทุกประเภท
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
12. การออกจากราชการ
13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและทางการศึกษา
19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

3.4 การบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และช่วยอำนวยความสะดวกให้ภารกิจหลักขององค์กรดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้ลงสู่ผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งการบริหารทั่วไปของสถานศึกษามีการดำเนินการ หลักการ แนวคิด ขอบข่าย/ภารกิจ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

3.4.1 หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

2. มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3. มุ่งพัฒนาองค์กรระดับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

4. การบริหารทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่นๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น

3.4.2 ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารทั่วไป

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดสำมะโนครุผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. งานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

18. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

19. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน

21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 กลุ่มงาน ดังต่อไปนี้ 1) กลุ่มงานบริหารวิชาการ เป็นกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนา การวัดและประเมินผล การจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของโรงเรียน ซึ่งงานบริหารวิชาการถือว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ 2) กลุ่มงานบริหารงบประมาณ เป็นกลุ่มงานที่ดำเนินงานด้านการเงิน บัญชี พัสดุ การจัดหารายได้ของสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา โดยจัดระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) โดยเน้นความเป็นธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ 3) การบริหารงานบุคคล เป็นกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายงานครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่ง และการดำเนินการทางวินัยของบุคลากร และ 4) การบริหารทั่วไป เป็นกลุ่มงานที่ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ให้เอื้อต่อการศึกษาไม่ว่าจะเป็น อาคาร สถานที่ ห้องเรียน และสภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษา

โรงเรียนสุจริต

1. ความหมายและความสำคัญของโรงเรียนสุจริต

1.1 ความหมายของโรงเรียนสุจริต

1.1.1 ความหมายของโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้ให้ความหมายของโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ว่า เป็นหน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายของโรงเรียนว่า โรงเรียน หมายถึง สถานที่ในการศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2556) ให้ความหมายของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียน เป็นหนึ่งในสถาบันทางสังคม ที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดแนวคิด ความเชื่อ ระบบพฤติกรรม ตลอดจนศิลปกรรมต่างๆ อันรวมเรียกว่า วัฒนธรรม จากชนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง

1.1.2 ความหมายของความสุจริต

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ให้ความหมายของคำว่า “สุจริต” หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกด้วยความจริงใจ ไม่คิดคดโกง ไม่หลอกลวง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ซื่อตรงทั้งกาย วาจา ใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายของคำว่า “สุจริต” หมายถึง ความประพฤติชอบ การประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกถึงความจริงใจ ไม่คิดคด ททรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวงวินัย

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2559) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สุจริต” หมายถึง ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้อง ความเป็นธรรมทั้งปวง กล้าปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรง ไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่นที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (2558ก) ได้ให้ความหมายของ “โรงเรียนสุจริต” ไว้ว่า โรงเรียนสุจริต เป็นโครงการที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นถึงความสำคัญของการคิดอย่างมีเหตุผล คุณค่าความดี การรู้ผิดชอบชั่วดี การภูมิใจในการทำความดีและรังเกียจการโกง รวมถึงการเติบโตไปเป็นคนเก่งที่ไม่โกง

สรุปได้ว่า โรงเรียนสุจริต หมายถึง โครงการของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาร่วมกับสำนักคณะกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้โรงเรียนเป็นผู้ฝึกฝน ถ่ายทอด เป้าหมายของโครงการไปสู่นักเรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนพฤติกรรมที่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และสร้างลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ในขณะเดียวกันโรงเรียนที่เข้าร่วมโรงเรียนก็จะต้องมีการบริหารที่สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้เช่นเดียวกัน

1.2 ความสำคัญของโรงเรียนสุจริต

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะที่เป็นองค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมการด้านการป้องกันและปราบปรามทุจริตในสถานศึกษา จึงได้มอบหมายให้สำนักนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาได้จัดทำและดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันทุจริต” หรือ “โรงเรียนสุจริต” โดยมีเป้าหมายเพื่อเตรียมการด้านป้องกันและปราบปรามทุจริตของสถานศึกษาและวางรากฐานการปลูกจิตสำนึกซึ่งเป็นกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์เชิงกลยุทธ์ของสำนักงาน

คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยการป้องกันการทุจริต ที่ได้กำหนดจุดหมายปลายทางที่มุ่งสู่การเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข ทุกหน่วยงานรับผิดชอบ ตอบสนองการป้องกันทุจริต” โดยมีจุดมุ่งเน้นและมีความสำคัญในการดำเนินโครงการ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก) ดังนี้

1. พัฒนาทุกหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบและวิถีพอเพียง มีความสุจริต รับผิดชอบต่อ บลอดอบายมุข
2. พัฒนาระบบการเรียนรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม และป้องกันการทุจริต
3. พัฒนาคู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้มีคุณภาพ ความพอเพียง สุจริต รับผิดชอบต่อ บลอดอบายมุข บนฐานการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมและต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นระบบและมีเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติที่เข้มแข็ง และก้าวหน้าอย่างมีพลวัต

2. ความเป็นมาของโรงเรียนสุจริต

“โรงเรียนสุจริต” หรือโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันทุจริต” เกิดขึ้นเนื่องจากยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2556 - 2560) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและร่วมกันป้องกันและปราบปรามทุจริต เป็นที่ยอมรับในระดับสากล” มีเป้าหมายหลักเพื่อลดปัญหาการทุจริตในสังคมไทยและยกระดับคุณธรรม จริยธรรมของคนไทยให้สูงขึ้น อันจะส่งผลต่อค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น โดยตั้งเป้าหมายหลักไว้ที่ร้อยละ 50 ในปี พ.ศ. 2560 (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

โครงการโรงเรียนสุจริต เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2556 โดยเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้หน่วยงานในสังกัดร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้มีคุณลักษณะ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) ทักษะกระบวนการคิด 2) มีวินัย 3) ซื่อสัตย์สุจริต 4) อยู่อย่างพอเพียง และ 5) จิตสาธารณะ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ข)

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ยุทธศาสตร์ชาติระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero tolerance & Clean Thailand) โดยมีพันธกิจในการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านทุจริต ยุทธศาสตร์ชาติด้านการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานสากล (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ซึ่งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินการไว้ 5 ยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายใน 4 กลุ่ม ดังนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

1. กลุ่มเด็กเยาวชน โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนให้เกิดความเข้มแข็งมากที่สุดเพราะเป็นอนาคตของชาติ
2. กลุ่มภาครัฐ เสริมสร้างและสนับสนุนให้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ให้เจ้าหน้าที่รัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยึดถือหลักปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่
3. กลุ่มภาคเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กรและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามทุจริต
4. กลุ่มภาคประชาสังคมและสื่อมวลชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกหมู่เหล่าในการป้องกันและปราบปรามทุจริต

3. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนสุจริต

ในการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” หรือโครงการ “โรงเรียนสุจริต” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ พันธกิจแบบบูรณาการ ตัวชี้วัดหลัก ในการดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

3.1 วิสัยทัศน์

“สพฐ. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุขทุกหน่วยงาน รับผิดชอบ ตอบสนองการป้องกันทุจริต”

3.2 พันธกิจ

1. พัฒนาทุกหน่วยงานของสพฐ. ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบและวิถีพอเพียง มีความสุจริต รับผิดชอบต่ออบายมุข
2. พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนสังกัด สพฐ. มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และป้องกันการทุจริต

3. พัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้มีคุณภาพความพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย บันฐานการเรียนรู้ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

4. สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมและต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นระบบ และมีเครือข่ายระดับนานาชาติที่เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างมีพลวัต

3.3 พันธกิจแบบบูรณาการ

“พัฒนา สพฐ. ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทั้งระบบ ปลอดภัย ร่วมป้องกันทุจริต ปลุกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนสังกัด สพฐ. มีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะและยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการพัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาอย่างบูรณาการ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องมีบทบาทในกระบวนการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม โปร่งใส เสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการปฏิบัติ การพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตอย่างมีจรรยาบรรณที่ต่อเนื่องและยั่งยืน”

3.4 ตัวชี้วัดหลัก

เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา เกิดคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานได้ตรง จึงได้กำหนดตัวชี้วัดหลัก ดังนี้

1. นักเรียนสังกัด สพฐ. มีกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และป้องกันการทุจริต

2. ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต

3. นักเรียนสังกัด สพฐ. ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา รู้เท่าทัน ร่วมคิดป้องกันการทุจริต

3.5 ยุทธศาสตร์ของโรงเรียนสุจริต

สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับสำนักงานพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ มาตรการและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” หรือโรงเรียนสุจริต เพื่อให้ขับเคลื่อนไปในทางเดียวกัน โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ทั้งสิ้น 3 ยุทธศาสตร์ ดังตาราง 1 (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

ตาราง 1 ยุทธศาสตร์ มาตรการและแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริต

ยุทธศาสตร์	มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปลูกจิตสำนึก ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนที่สังกัด สพฐ. ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง 2. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ส่งเสริมการเรียนรู้และปฏิบัติตามคุณลักษณะ 5 ประการแก่นักเรียนสังกัด สพฐ. 4. กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการป้องกันการทุจริต 5. ผลักดันให้ค่านิยมเชิดชูความดี ความซื่อสัตย์ และรังเกียจการทุจริตเป็นค่านิยมร่วมของชาติ
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 สพฐ. (หน่วยงานส่วนกลาง) ร่วมพลังร่วมสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างระบบและวิถีพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย และป้องกันการทุจริต สพฐ. (หน่วยงานส่วนกลาง) ร่วมพลังร่วมสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างระบบและวิถีพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย และป้องกันการทุจริต</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ระบบและวิถีพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัยในทุกหน่วยงาน 2. ประชาสัมพันธ์ต่อต้านการทุจริต 3. เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม 4. เสริมสร้างความเข้มแข็งและความก้าวหน้าของเครือข่าย

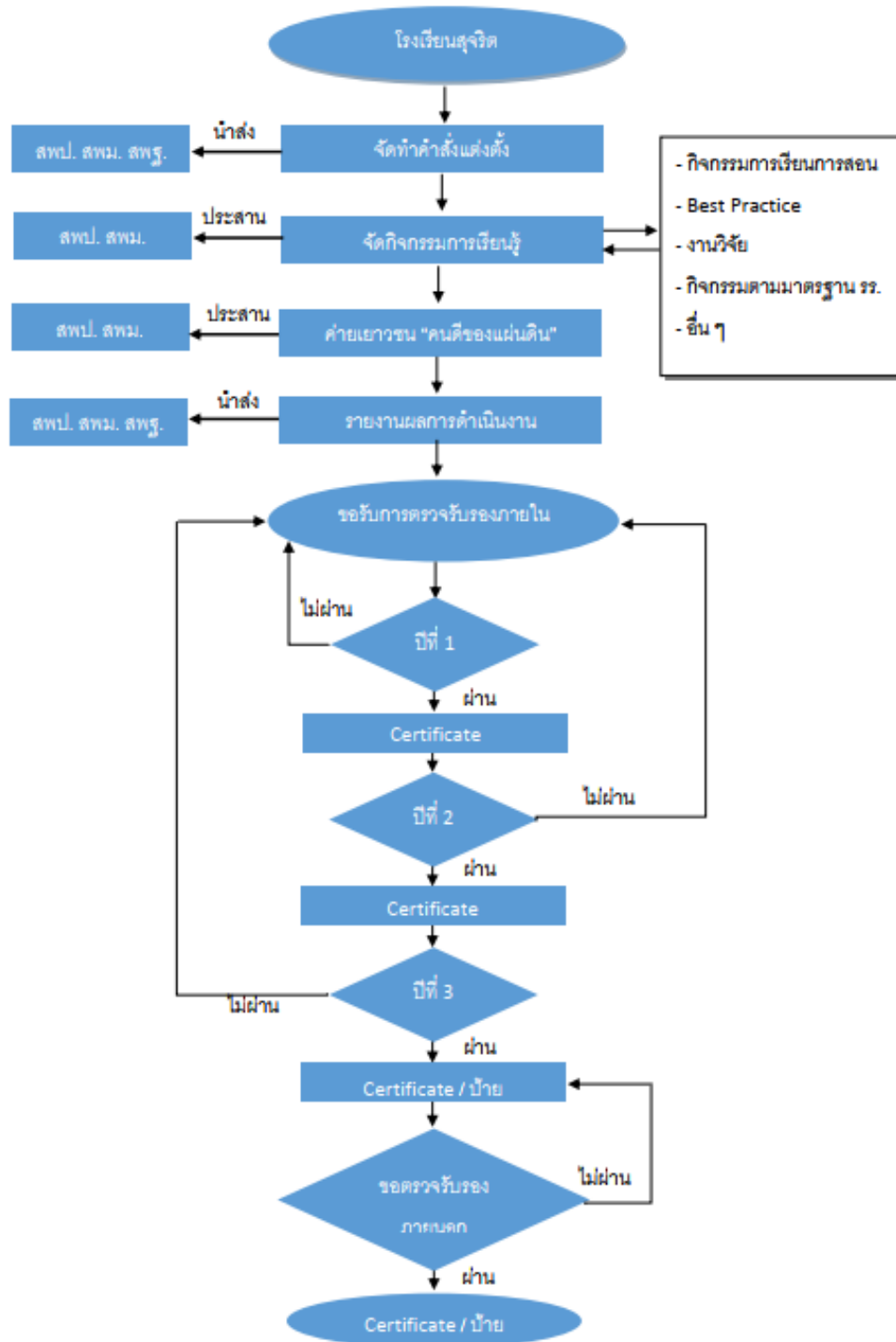
ตาราง 1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	มาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษามืออาชีพ เพื่อเป็นรากฐานในการป้องกันการทุจริตอย่างมีจิตสำนึก และเปี่ยมด้วยคุณภาพ ความพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย บนรากฐานการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการประพฤติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาในสังกัด สพฐ. อย่างเคร่งครัด (Code of Conduct) 2. ส่งเสริมการสร้างองค์การจัดการเรียนรู้ 3. ส่งเสริมการสร้างศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและองค์ความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งจากกระบวนการจัดการความรู้ 4. สร้างมาตรฐานหลักสูตรฝึกอบรมของ สพฐ. ต่อด้านการทุจริต (ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 สพฐ. (หน่วยงานส่วนกลาง) รวมถึงร่วมสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ สร้างระบบและวิถีพอเพียง สุจริต รับผิดชอบ ปลอดภัย และป้องกันการทุจริต

สรุปได้ว่า โครงการโรงเรียนสุจริต เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีเป้าหมายเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และในการปฏิบัติหน้าที่ ในขณะเดียวกันโครงการโรงเรียนสุจริต ยังมุ่งเน้นให้หน่วยงานที่อยู่ภายใต้สังกัดของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรที่มีระบบและระเบียบการบริหารงานที่โปร่งใส มีความรับผิดชอบ ป้องกันการทุจริต และมีความเป็นธรรมในการดำเนินงาน ซึ่งอาศัยการดำเนินงานของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน อันเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

4. ขั้นตอนการบริหารงานโรงเรียนสุจริต

โรงเรียนสุจริตทุกโรงเรียนต้องดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ตามที่สำนักงานพื้นฐานกำหนดขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

จากภาพประกอบ 2 แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

1. การจัดทำคำสั่ง

1.1 จัดทำคำสั่งผู้รับผิดชอบโรงเรียนสุจริต

โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการฯ ระดับโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบ และประสานงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้ที่ได้รับการอบรมการดำเนินงานจากสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการขยายผลแนวทางการดำเนินงานโครงการให้กับครู นักเรียน และบุคลากรภายในโรงเรียน ให้มีความเข้าใจโครงการฯ ร่วมกัน

1.2 จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ป.ป.ช. สพฐ.น้อย

โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง อนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสำหรับนักเรียน (ป.ป.ช. สพฐ.น้อย) ดังนี้

1.2.1 แต่งตั้ง ป.ป.ช. สพฐ.น้อย โดยมีวาระ 1 ปีการศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน (แบ่งตาม สพฐ.) โดยเป็นนักเรียนระดับชั้นใดก็ได้ ที่ได้มาโดยการเลือกตั้ง หรือสรรหามาจากนักเรียนที่มีคุณลักษณะสุจริต 5 ประการ

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 5 คน

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 10 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 15 คน

1.2.2 ส่งคำสั่งแต่งตั้ง ป.ป.ช. สพฐ.น้อย มายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.3 โรงเรียนประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับดำเนินการจัดอบรม ป.ป.ช. สพฐ. น้อย เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง พร้อมรายงานผลการดำเนินการโครงการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากอนุกรรมการ ป.ป.ช. สพฐ. น้อย พ้นสภาพการศึกษา หรือหมดวาระ ให้โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งใหม่ และส่งคำสั่งใหม่มายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สพฐ. น้อย

1. กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการส่งเสริมป้องกันและพัฒนาตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต

2. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต

3. สอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต

4. เป็นผู้นำในการสร้างเครือข่ายคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต ในการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการทุจริตต่อโรงเรียนและชุมชน

5. ประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างนักเรียน โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. สรรหา/คัดสรร ผู้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามลักษณะของโรงเรียนสุจริต

7. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมโรงเรียนสุจริตในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต

8. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานต่อโรงเรียน

9. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน

โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง อนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสำหรับชุมชน (ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน) ดังนี้

1.3.1 แต่งตั้ง ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน โดยมีวาระ 4 ปี ประกอบด้วยบุคลากรระหว่าง 9 ถึง 15 คน โดยมาจากผู้แทนต่างๆ ดังนี้

- ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาและ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เหมาะสม	ประธานกรรมการ
- ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
- ผู้แทนองค์กรศาสนา	กรรมการ
- ผู้แทนชุมชน	กรรมการ
- ผู้แทนผู้ประกอบการ	กรรมการ
- ผู้แทนครู	กรรมการ
- ผู้แทนศิษย์เก่า	กรรมการ
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการและเลขานุการ

1.3.2 ส่งคำสั่งแต่งตั้ง ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน มายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.3 โรงเรียนประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกันดำเนินการจัดอบรม ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง พร้อมรายงานผลการดำเนินการโครงการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแบบฟอร์มที่กำหนด หากอนุกรรมการ ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน สิ้นสภาพ (เสียชีวิต ย้ายภูมิลำเนา ลาออก หรือหมดวาระ) หรือไม่ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งใหม่ และส่งคำสั่งใหม่ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน

1. กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการส่งเสริมป้องกันและพัฒนาตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริตร่วมกับโรงเรียน
2. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการให้บรรลุตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต
4. สร้างเสริมทัศนคติ ค่านิยมและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามคุณลักษณะโรงเรียนสุจริต
5. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริตแบบมีส่วนร่วมของชุมชน
6. สร้างเครือข่ายชุมชนในการขับเคลื่อนโรงเรียนสุจริต
7. ยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต
8. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต
9. รายงานผลการปฏิบัติงานต่อ ป.ป.ช. สพฐ. จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การจัดค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน”

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนโดยเน้นไปที่คุณลักษณะที่สำคัญของโรงเรียนสุจริต 5 ประการ ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ

โรงเรียนในโครงการฯจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการจัดค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน” ให้กับนักเรียนของตนเองตามเป้าหมายนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป็นนโยบายในแต่ละปีงบประมาณ

โรงเรียนต้นแบบของเขตพื้นที่การศึกษา ต้องประสานงานการจัดกิจกรรมร่วมกันกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการจัดกิจกรรมค่ายให้กับโรงเรียนเครือข่าย โดยนำหลักสูตร “เยาวชนคนดีของแผ่นดิน” ซึ่งได้จัดทำเป็นแนวทางให้กับระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมค่ายเสร็จสิ้นให้โรงเรียนต้นแบบจัดทำรายงานผลการเข้าค่ายฯ ส่งเป็นเอกสารรายงาน พร้อม CD ข้อมูล และภาพกิจกรรม

3. การรายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการต้องดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมตามมาตรฐานตามเกณฑ์โรงเรียนสุจริต และกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนได้ดำเนินการ และสนับสนุน ส่งเสริม

ปลูกฝัง ป้องกัน ทำให้เกิดคุณลักษณะผู้เรียนทั้ง 5 ประการ และให้โรงเรียนรายงานผลการดำเนินงานตามไตรมาส ตามแบบรายงานที่ สพฐ. กำหนด ตามช่วงเวลาไตรมาส ดังนี้

ไตรมาสที่ 1 เดือนมกราคม – เดือนมีนาคม

ไตรมาสที่ 2 เดือนเมษายน – เดือนมิถุนายน

ไตรมาสที่ 3 เดือนกรกฎาคม – เดือนกันยายน

ไตรมาสที่ 4 เดือนตุลาคม – เดือนธันวาคม

นอกจากนี้โรงเรียนต้องรายงานผลการประเมินคุณลักษณะ 5 ประการของผู้เรียน คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ ตามแบบรายงาน ARS ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งไปให้ปีละ 1 ครั้ง แล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งข้อมูลของโรงเรียนไปยังเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) เพื่อให้ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้รับรองข้อมูล

4. การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดคุณลักษณะสุจริต

4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสุจริต มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสุจริต ต้องยึดหลักการจัดการเรียนรู้ หลักการสอนที่ดีและต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะสุจริต 5 ประการ คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะดังกล่าว โครงการโรงเรียนสุจริต ได้จัดทำแผนการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้ให้ครูผู้สอน โดยอาจจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ หรือบูรณาการกับกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ก็ได้ตามบริบทของโรงเรียน

การประเมินผลการเรียนการสอน คุณลักษณะ 5 ประการ จากการสอนในแต่ละครั้ง ผู้เรียนอาจจะเกิดคุณลักษณะสุจริต ตัวใดตัวหนึ่งหรือเกิด 2 หรือ 3 คุณลักษณะก็ได้ แต่เมื่อสอนครบทุกแผนจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดคุณลักษณะสุจริต 5 ประการ โดยครูสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรปฐมวัย 2546 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ได้

นอกจากนี้ผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ สามารถจัดทำวิจัยโรงเรียนสุจริต ในการแก้ไขปัญหา หรือเพื่อพัฒนาโรงเรียนสุจริต แล้วนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ต่อสาธารณะชน และโรงเรียนสุจริตด้วยกัน

4.2 Best Practice

จากผลการจัดการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารโรงเรียน สามารถจัดทำผลงานดีเด่น (Best Practice) ที่เกิดจากการบริหารจัดการโรงเรียนสุจริต หรือการนิเทศแนะนำช่วยเหลือครูให้ดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ให้กับโรงเรียนสุจริตด้วยกัน

ครู สามารถนำกระบวนการหรือเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มาจัดทำผลงานดีเด่น เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ให้กับครู และโรงเรียนสุจริตด้วยกัน

ศึกษานิเทศก์ สามารถจัดทำผลงานดีเด่น ที่เกิดจากการนิเทศแนะนำช่วยเหลือครูให้ดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้เรียน เมื่อมีผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณลักษณะสุจริตได้ผลดี สามารถจัดทำผลงานดีเด่น เพื่อนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ต่อสาธารณชน และโรงเรียนสุจริต

จากการทำงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้คัดเลือกสถานศึกษาต้นแบบ จำนวน 225 โรงเรียน เข้าร่วมโครงการฯ โดยมุ่งหวังให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน เกิดคุณลักษณะที่สำคัญ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ซึ่งจากการดำเนินงานมาเป็นระยะเวลา 2 ปี ได้ใช้แนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จนั้นคือ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ของโรงเรียนสุจริต จะต้องค้นหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในการขับเคลื่อนโครงการฯ โดยกำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน : จัดทำ ค้นหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดและคัดเลือกเป็น Best Practice จำนวน 1 เรื่อง

ครูผู้สอน 5 คน : จัดทำ ค้นหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดและคัดเลือกเป็น Best Practice จำนวน 5 เรื่อง

นักเรียน 3 คน : จัดทำ ค้นหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดและคัดเลือกเป็น Best Practice จำนวน 1 เรื่อง

ในแต่ละปี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดให้โรงเรียนต้นแบบทั้ง 225 โรงเรียน นำเสนอ Best Practice ของผู้บริหาร ครู นักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้เกิดนวัตกรรมในการดำเนินงานสู่เป้าหมายของโรงเรียนสุจริตที่หลากหลาย

ดังนั้น โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ในสถานศึกษา ภายใต้ชื่อโครงการ “โรงเรียนสุจริต” จะต้องขับเคลื่อนโครงการโดยการส่งเสริมให้ผู้ร่วมโครงการฯ ได้สร้างนวัตกรรมดำเนินงานเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เกิดคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต

4.3 กระบวนการจัดทำงานวิจัยโรงเรียนสุจริต

โรงเรียนสุจริตจำนวน 225 โรงเรียน ถูกคัดเลือกให้เป็นต้นแบบโรงเรียนวิจัย จำนวน 24 โรงเรียน ที่ต้องทำการวิจัยเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมที่ได้จากการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนตามคุณลักษณะที่สำคัญ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และโรงเรียนสุจริตเครือข่าย ร้อยละ 10 จำนวน 76 โรงเรียน รวม 100 โรงเรียนสุจริตต้นแบบการวิจัย

ดังนั้นโรงเรียนที่ร่วมโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลใน สถานศึกษา ภายใต้ชื่อโครงการ “โรงเรียนสุจริต” ที่เข้าร่วมโครงการ จะต้องขับเคลื่อนโครงการโดย การส่งเสริมให้ผู้ร่วมโครงการฯ ได้จัดทำงานวิจัย เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เกิดคุณลักษณะของ โรงเรียนสุจริต

5. กิจกรรมที่ สพฐ. กำหนดขึ้นในแต่ละปี

ในแต่ละปีงบประมาณ โครงการโรงเรียนสุจริต โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการ การศึกษา จะดำเนินการพัฒนานวัตกรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากร ครู นักเรียน ในโครงการ โรงเรียนสุจริต ได้พัฒนาตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ในรูปแบบกิจกรรมใหม่ๆ ที่กำหนดขึ้นในแต่ละ ปี เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ “ภาพยนตร์สั้นต่อต้านการทุจริต”, บริษัทสร้างการดี เป็นต้น

กิจกรรมที่พัฒนาขึ้นในแต่ละปี จะกำหนดเพื่อพัฒนาให้กับโรงเรียนในโครงการตาม วัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมบางกิจกรรม อาจจะไม่ได้พัฒนาได้ทุกโรงเรียน เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ “ภาพยนตร์ต่อต้านการทุจริต” จะเน้น พัฒนาให้กับโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมขึ้นไป

6. การตรวจรับรองโรงเรียนสุจริต

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกโรงเรียนได้รับรู้บริบท และการจัดกิจกรรมใน โรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานได้มุ่งมั่น ดังนั้น เมื่อโรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรม และมีความพร้อมแล้ว โรงเรียนจะต้องขอรับ การตรวจรับรองโรงเรียนสุจริต ซึ่งการรับรองจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

6.1 การตรวจรับรองภายใน ดำเนินการดังนี้

6.1.1 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และดำเนินการตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต

6.1.2 ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการการศึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ การดำเนินงาน

โรงเรียนสุจริตและรับรองความพร้อมก่อนขอรับการตรวจรับรอง

6.1.3 การตรวจรับรอง ดำเนินการ ดังนี้

ปีที่ 1 โรงเรียนแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจรับรองโรงเรียนสุจริต จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบด้วย ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน 1 คน, ป.ป.ช. สพฐ. น้อย 1 คน, คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน,

ผู้แทนครู 1 คน, ผู้บริหาร 1 คน ถ้าได้รับการรับรอง และแจ้งผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้ง สพฐ. ขอรับประกาศนียบัตร (Certificate) ใบที่ 1

ปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจรับรอง โรงเรียนสุจริต จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบด้วย ป.ป.ช. สพฐ. จังหวัด 1 คน ผู้ที่เขตพื้นที่การศึกษา เห็นสมควร 3 คน ศึกษานิเทศก์หรือนักวิชาการศึกษา ที่รับผิดชอบโครงการฯ เป็นกรรมการและ เลขานุการ 1 คน ถ้าได้รับการรับรองจะแจ้งผลไปยัง สพฐ. เพื่อขอรับใบประกาศนียบัตร ใบที่ 2

ปีที่ 3 สพฐ. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับรองโรงเรียนสุจริต ถ้าได้รับการ รับรองจาก สพฐ. จะได้รับประกาศนียบัตร ใบที่ 3 พร้อมป้ายโรงเรียนสุจริต

6.2 การตรวจรับรองภายนอก

6.2.1 โรงเรียนสุจริตที่ผ่านการตรวจรับรองภายในจาก สพฐ. ปีที่ 3 ให้แจ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอรับการตรวจรับรองภายนอก ภายในระยะเวลา 2 เดือนนับตั้งแต่วันที่ลงนามในใบรับรองป้าย ต้องแจ้งหนังสือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แจ้ง สพฐ. ภายใน 1 เดือน เพื่อประสาน คณะกรรมการการตรวจรับรองภายนอกไปตรวจรับรองโรงเรียนตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสในการตรวจดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA)

6.2.3 โรงเรียนที่ผ่านการตรวจรับรองจากภายนอกจะได้รับประกาศนียบัตร พร้อมป้ายจากองค์กรภายนอก ซึ่งมีระยะเวลาการรับรอง 3 ปี และได้รับการยกเว้นไม่ต้องรับการ ตรวจรับรองภายในเป็นเวลา 3 ปี

6.2.4 กรณีโรงเรียนที่ผ่านการตรวจรับรองจากองค์กรภายนอก ต้องปรับปรุง และพัฒนาตามข้อเสนอแนะของกรรมการ แล้วขอรับการตรวจรับรององค์กรภายนอกใหม่ โดย โรงเรียนจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรอง

5. กิจกรรมของโรงเรียนสุจริต

ในการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะ 5 ประการ ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ ตามเป้าหมายของ โรงเรียนสุจริต ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการ การศึกษา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้มีการ ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และ ให้การดำเนินงานโรงเรียนสุจริตเกิดผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรต้านทุจริต
2. โรงเรียนสุจริตคิดฐานสอง
3. ป.ป.ช. สพฐ. น้อย และ ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน

4. ค่ายคนดีของแผ่นดิน
5. บริษัทสร้างการดี
6. กิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen)
7. กิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านการทุจริตผ่านสื่อภาพยนตร์สั้น
8. กิจกรรมการวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาโครงการโรงเรียนสุจริต
9. กิจกรรมถอดบทเรียน Best Practice

ซึ่งแต่ละกิจกรรม มีวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

5.1 หลักสูตรต้านทุจริต

จากยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 1 “ไม่ทนต่อการทุจริต” ได้มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่การกล่อมเกลาสังคมในทุกระดับช่วงวัย (ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา) เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณธรรมจริยธรรมป้องกันการทุจริต ยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เป็นการดำเนินการผ่านสถาบัน หรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาสังคมให้มีความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างในทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านทุจริตทุกรูปแบบ และได้กำหนดกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาสังคมเพื่อต้านทุจริต

กลยุทธ์ที่ 3 ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

กลยุทธ์ที่ 4 เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้จัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนในทุกระดับชั้น และในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะองค์กรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงได้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม 2) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต 3) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต 4) พลเมืองดีกับการรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้น สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต จะต้องมีการนำหลักสูตรต้านทุจริต (Anti – Corruption Education)

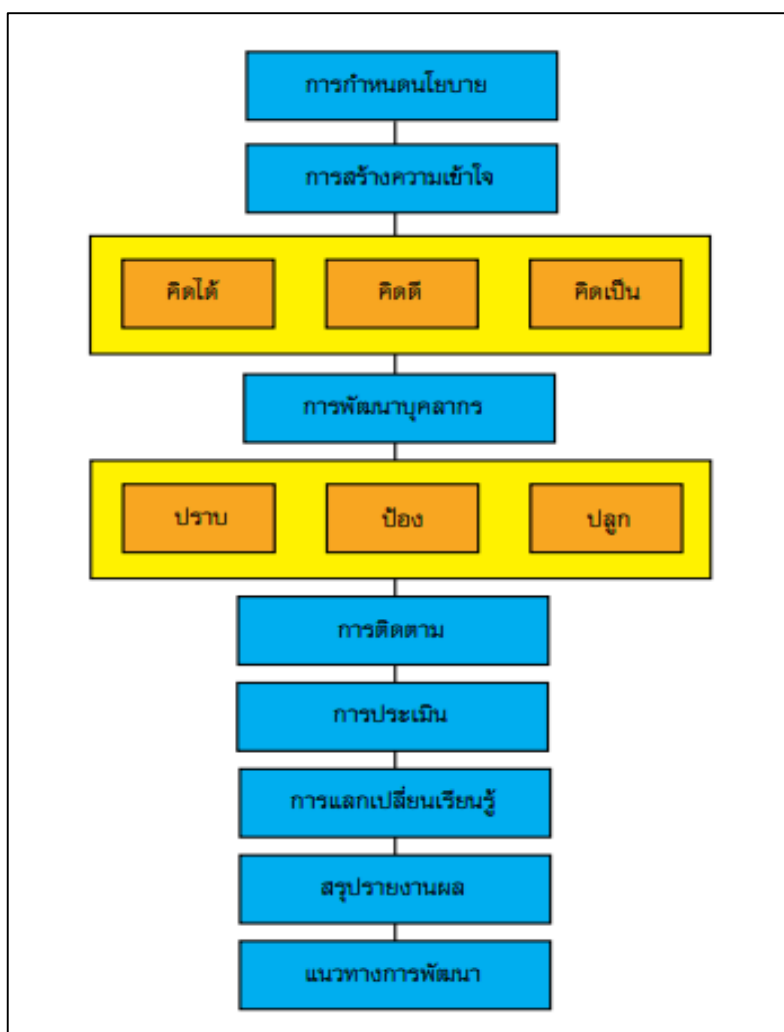
ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายและขอบเขตของการกระทำทุจริตในลักษณะต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ความเสียหายที่เกิดจากการทุจริต ความสำคัญของการต่อต้านทุจริต รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรในแต่ละช่วงวัยของผู้เรียนด้วย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2561)

5.2 โรงเรียนสุจริตคิดฐานสอง

จากเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตที่มุ่งหวังให้เยาวชนของไทยเป็นบุคคลที่ละเอียดอ่อนต่อการประพฤติทุจริต และไม่ยอมรับต่อการทุจริต ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต ได้นำการคิดแบบฐานสองไปใช้ในการฝึกทักษะการคิดของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และแยกแยะพฤติกรรมการทุจริตได้อย่างถูกต้อง

การคิดระบบฐานสองเป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้เพียงสองทางเท่านั้น ซึ่งเป็นการคิดแบบ Digital โดยคิดแบบตรรกะที่ใช้เหตุผลอยู่เหนืออารมณ์ และความรู้สึก เช่น การแยกออกอย่างชัดเจนว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด การเห็นประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ของหน่วยงานมาก่อนประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งการคิดระบบฐานสองจะเหมาะต่อการนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้เด็ดขาด มีการทำงานที่ต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก อันจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันลดลง ส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมมากขึ้น โดยกำหนดแนวทางการบูรณาการให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วม ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีกรอบการพัฒนา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 กรอบการพัฒนาโรงเรียนสุจริตคิดฐานสอง
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2560)

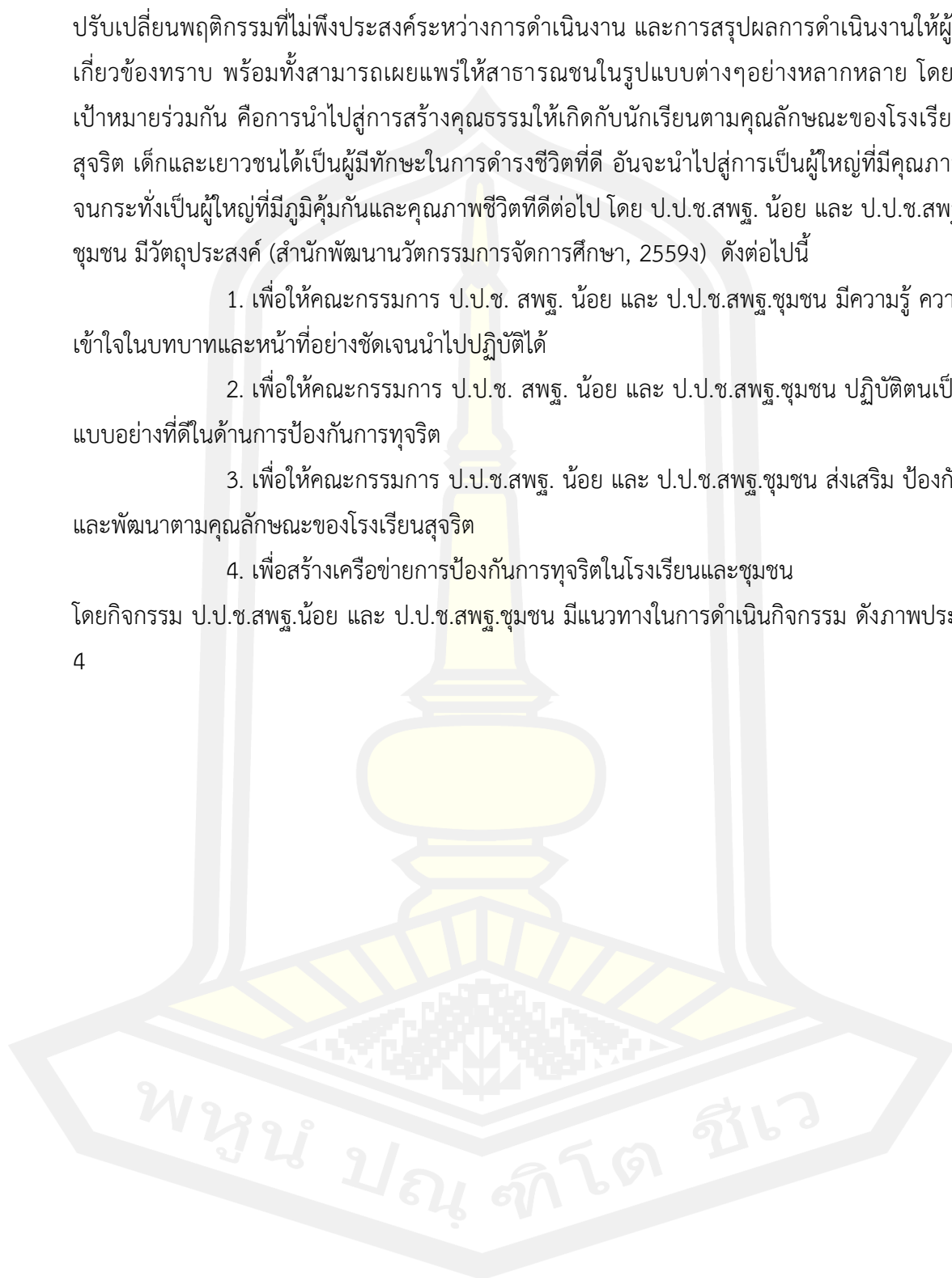
5.3 ป.ป.ช.สพฐ. น้อย และ ป.ป.ช.สพฐ. ชุมชน

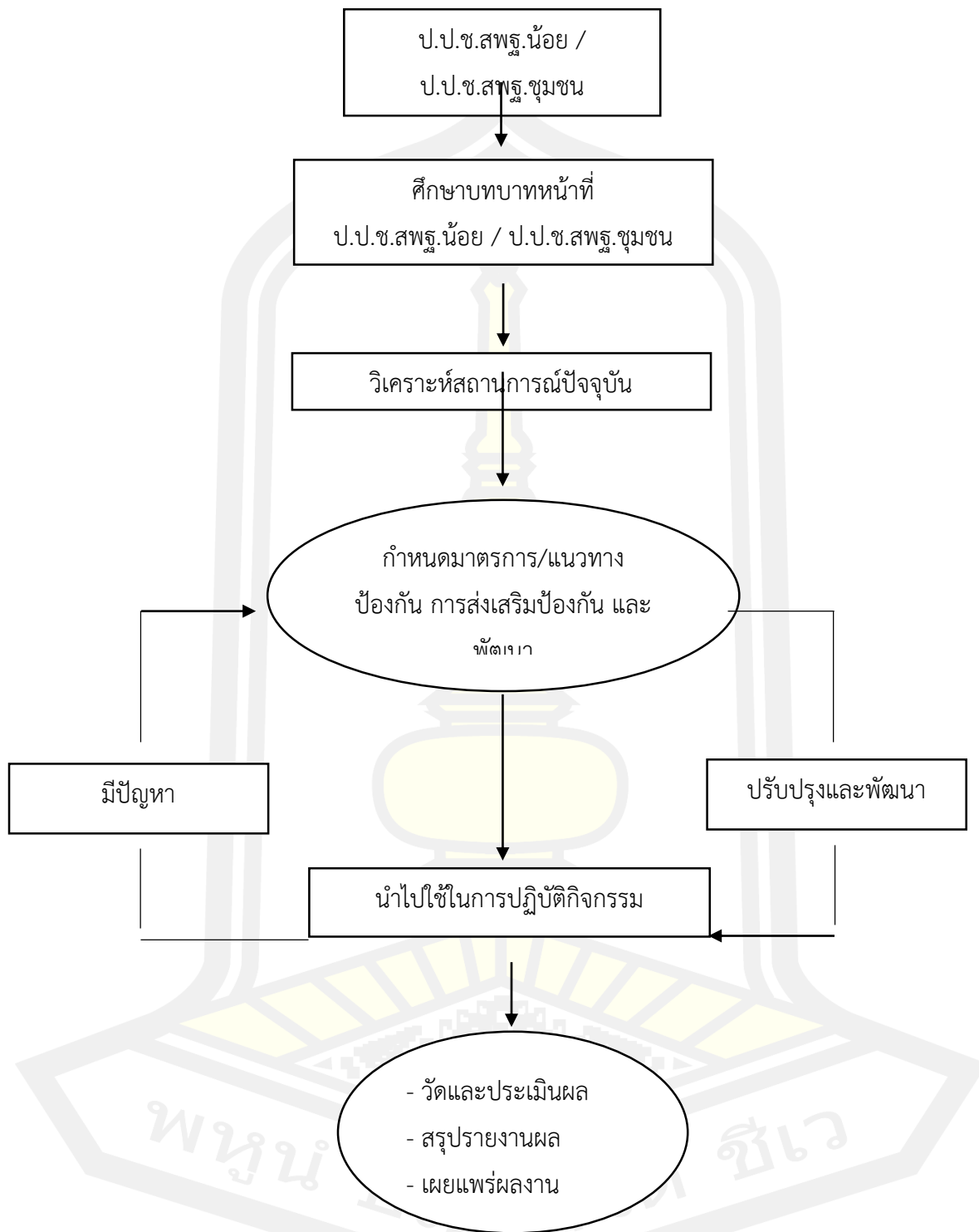
กิจกรรม ป.ป.ช.สพฐ. น้อย / ป.ป.ช.สพฐ. ชุมชน เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ดำเนินการในโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อให้นักเรียนและชุมชน เกิดความภาคภูมิใจ เป็นเจ้าของกิจกรรม ในการร่วมกันสร้างชาติให้กับสังคม ทั้งยังเป็นต้นแบบในการทำความดี โดยผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นผู้นำในการทำความดี ดูแลการสร้างชาติของเพื่อนนักเรียนในโรงเรียนและบุคคลในชุมชน มีระบบการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ผ่านกระบวนการวางแผน การดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม การติดตาม ตรวจสอบพฤติกรรมของตนเอง เพื่อนๆ นักเรียน และชุมชนอย่างใกล้ชิด การปรับปรุง

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระหว่างการดำเนินงาน และการสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ พร้อมทั้งสามารถเผยแพร่ให้สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือการนำไปสู่การสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต เด็กและเยาวชนได้เป็นผู้มีทักษะในการดำรงชีวิตที่ดี อันจะนำไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ จนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ที่มีภูมิคุ้มกันและคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป โดย ป.ป.ช.สพฐ. น้อย และ ป.ป.ช.สพฐ.ชุมชน มีวัตถุประสงค์ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559) ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สพฐ. น้อย และ ป.ป.ช.สพฐ.ชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจนนำไปปฏิบัติได้
  2. เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สพฐ. น้อย และ ป.ป.ช.สพฐ.ชุมชน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการป้องกันการทุจริต
  3. เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.สพฐ. น้อย และ ป.ป.ช.สพฐ.ชุมชน ส่งเสริม ป้องกัน และพัฒนาตามคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต
  4. เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันการทุจริตในโรงเรียนและชุมชน
- โดยกิจกรรม ป.ป.ช.สพฐ.น้อย และ ป.ป.ช.สพฐ.ชุมชน มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ดังภาพประกอบ

4

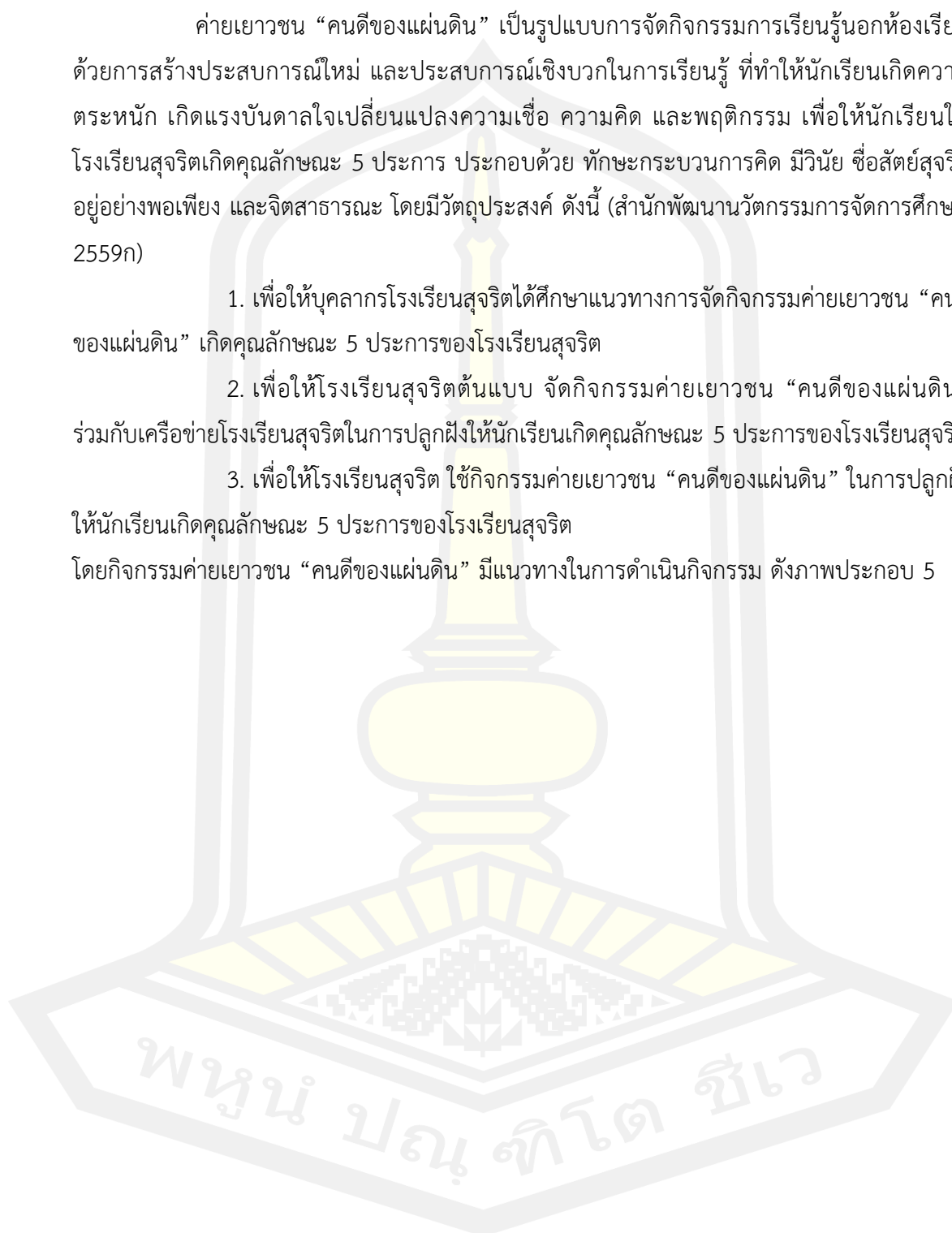

ภาพประกอบ 4 แนวทางการดำเนินงานกิจกรรม ป.ป.ช.สพฐ.น้อย / ป.ป.ช.สพฐ.ชุมชน
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ง)

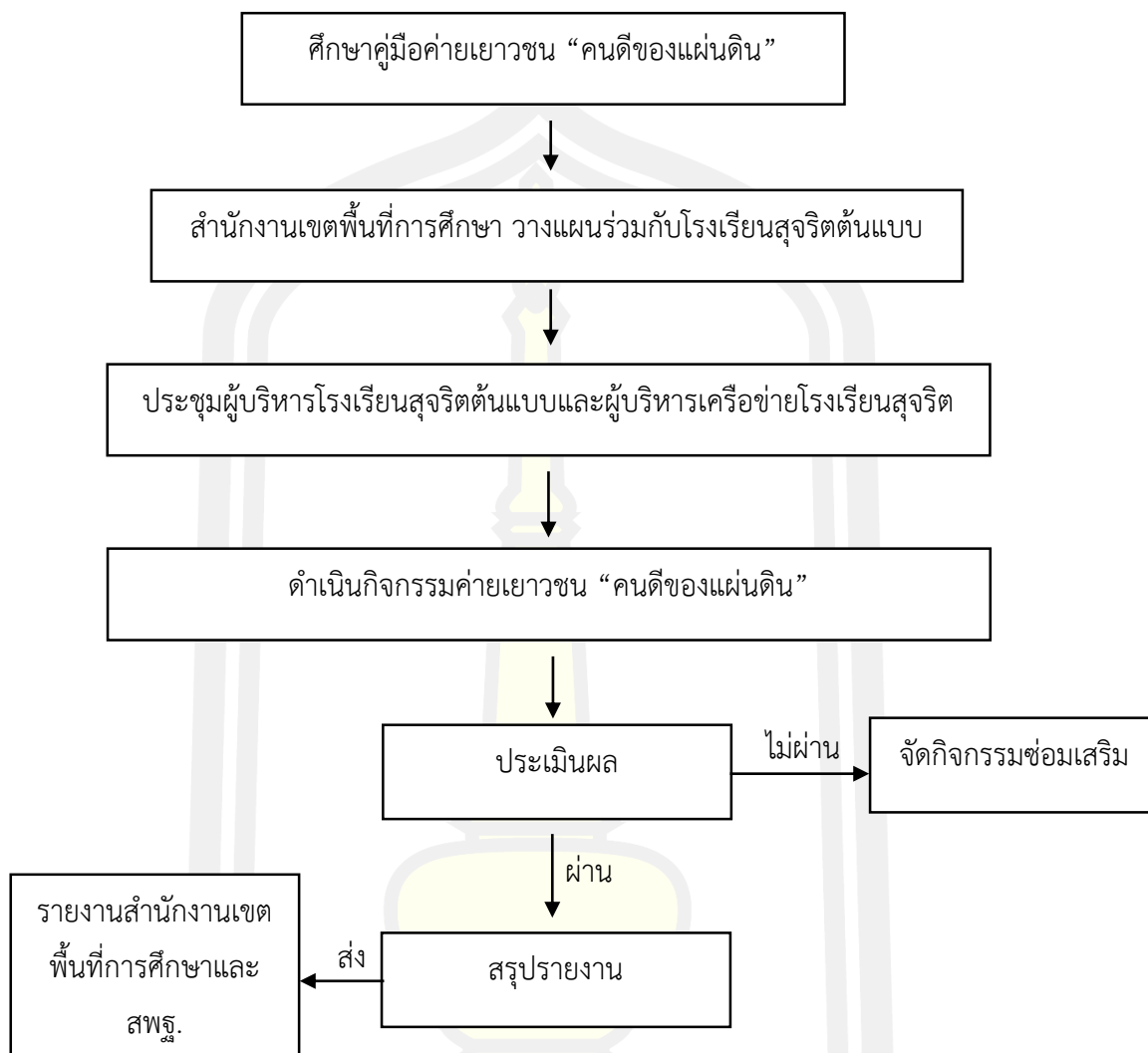
5.4 ค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน”

ค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน” เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ด้วยการสร้างประสบการณ์ใหม่ และประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนรู้ ที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึก กระตือรือร้น เกิดแรงบันดาลใจเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนสุจริตเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ ประกอบด้วย ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และจิตสาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ก)

1. เพื่อให้บุคลากรโรงเรียนสุจริตได้ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน” เกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
  2. เพื่อให้โรงเรียนสุจริตต้นแบบ จัดกิจกรรมค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน” ร่วมกับเครือข่ายโรงเรียนสุจริตในการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
  3. เพื่อให้โรงเรียนสุจริต ใช้กิจกรรมค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน” ในการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
- โดยกิจกรรมค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน” มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แนวทางการดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน”
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ก)

5.5 บริษัทสร้างการดี

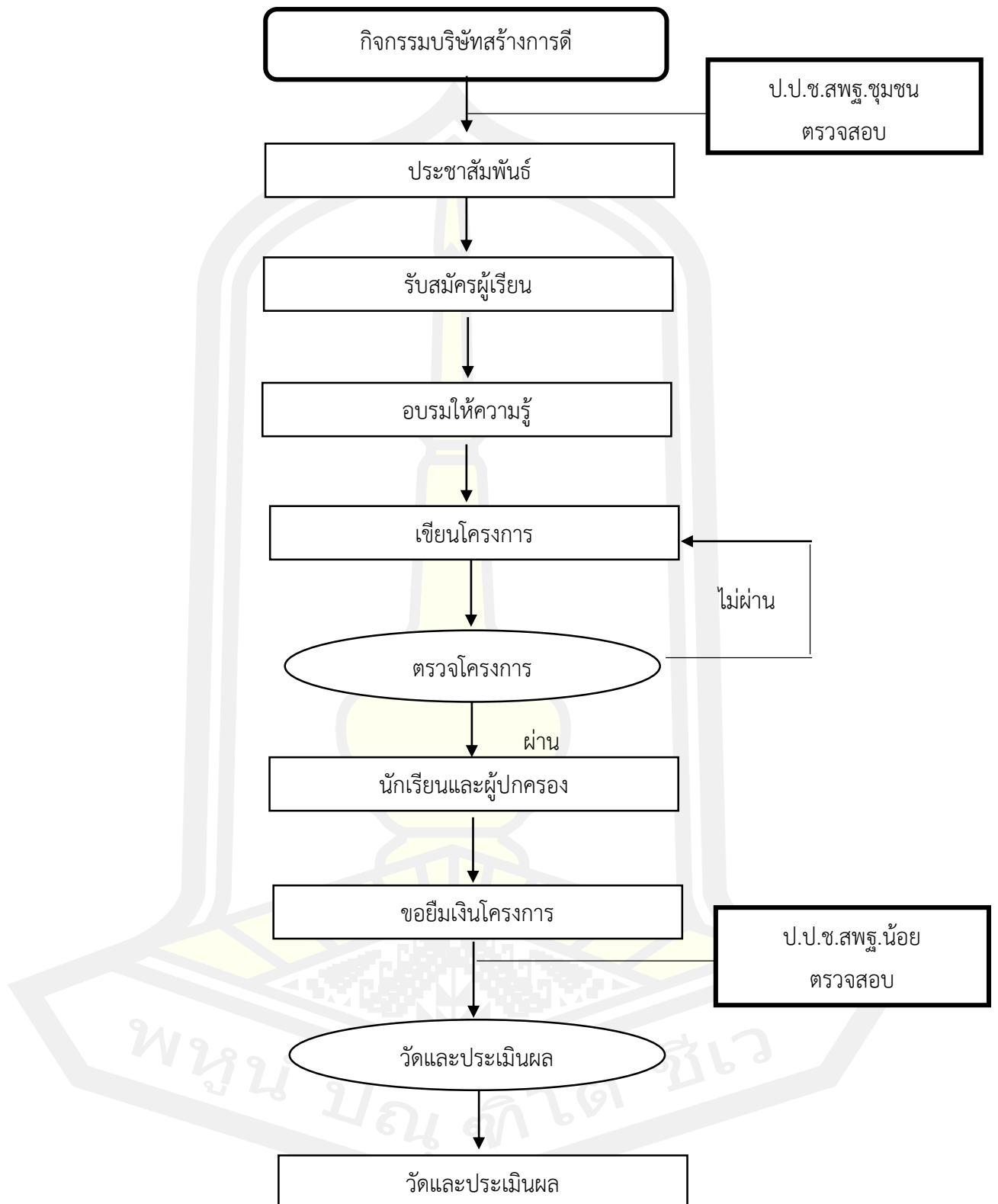
แนวทางดำเนินกิจกรรมบริษัทสร้างการดี เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (โครงการโรงเรียนสุจริต) เพื่อป้องกัน ปลุกฝังนักเรียนให้ตระหนักรู้ เข้าใจ คิดอย่างมีเหตุผลเป็นคนเก่งเรียนรู้อย่างดี มีคุณธรรม ยึดมั่นในคุณธรรม สร้างความรู้สึกรักผูกพันในบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน ปลุกฝังค่านิยมการไม่ทุจริตให้กับเด็กนักเรียน ให้มีจิตสำนึกของการมีคุณธรรมไม่มุ่งหวังแต่ผลประโยชน์ส่วน

ตน ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนที่ผ่านกระบวนการ เป็นนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชาติ บ้านเมืองและมีความรักชาติในทางที่ถูกต้อง

ในทุกสังคมจะประกอบด้วยสมาชิกหรือบุคคลที่แตกต่างหลากหลายตามบทบาทและหน้าที่ต่างๆ ที่เหมือนกันและแตกต่างกันบ้าง ตั้งแต่สมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และที่ทำงาน ดังนั้นสมาชิกในสังคมจึงต้องเข้าในบทบาทหน้าที่ของตนเองและบุคคลต่างๆ เคารพซึ่งกฎหมาย ซึ่งจะทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมให้มีความสุข โดยกิจกรรมบริษัทสร้างการดี เป็นกิจกรรมที่ไม่ได้จัดขึ้นเพียงแคในโรงเรียนเท่านั้น แต่หมายรวมถึงคนรอบข้างของนักเรียนด้วย ที่นักเรียนจะนำหลักคำสอนและแนวปฏิบัติที่ดี ซึ่งนักเรียนสามารถถ่ายทอดให้คนในบ้านได้รับรู้ โดยเป็นวิธีการทางอ้อมที่จะบ่มเพาะความซื่อสัตย์ สุจริตให้เกิดขึ้นในครอบครัวได้ ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในครอบครัว

โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (โครงการโรงเรียนสุจริต) กำหนดกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมตามที่โครงการกำหนดและกิจกรรมที่โรงเรียนคิดขึ้นเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะดังกล่าว กิจกรรมบริษัทสร้างการดีจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังภาพประกอบ 6 (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ค)

ภาพประกอบ 6 แนวทางการดำเนินกิจกรรมบริษัทสร้างการดี
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ค)

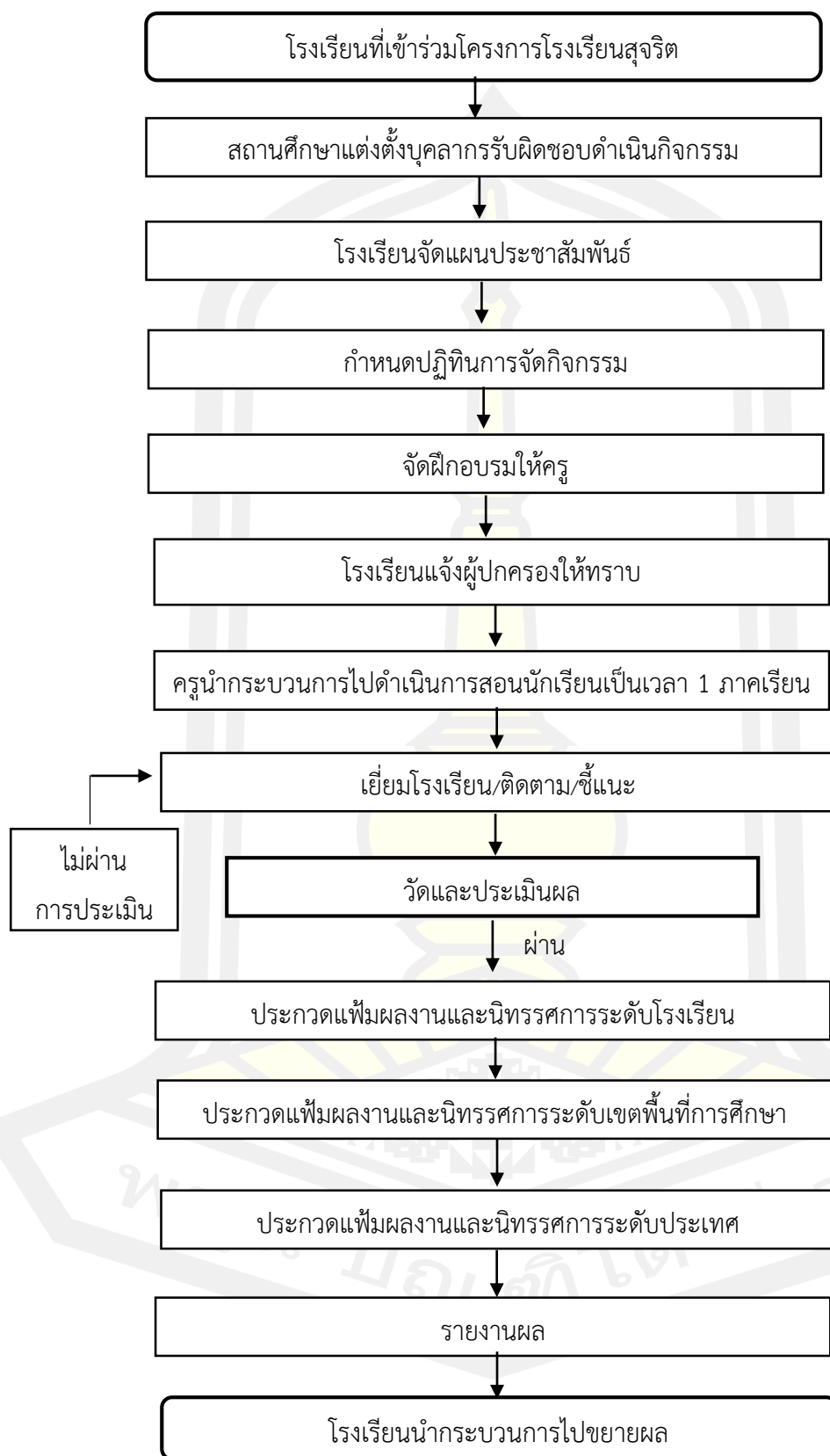
5.6 กิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen)

โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” หรือโครงการโรงเรียนสุจริต เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเกราะป้องกันทางสังคมทางสังคม สร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดีในวิถีประชาธิปไตย โดยการปลูกฝังคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียน คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสุจริต อยู่อย่างพอเพียง และจิตสาธารณะ ให้กับเยาวชนอันเป็นอนาคตของชาติ และนำแนวทางสำนึกพลเมือง (Project Citizen) มาเป็นหนึ่งในกิจกรรมเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดีให้แก่นักเรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ออกแบบให้นักเรียนในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสาธารณะ โดยมุ่งเน้น (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ช)

1. การฝึกทักษะการคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์ (Critical Thinking)
2. การฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมโดยการฝึกคิดนโยบายที่ใช้ในการแก้ปัญหาสาธารณะ
3. การให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจหน้าที่ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น และจังหวัดโดยเฉพาะที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน
4. การให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการตรวจสอบ ติดตาม และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐตามวิถีประชาธิปไตย

ซึ่งการดำเนินการกิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen) มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen)
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ข)

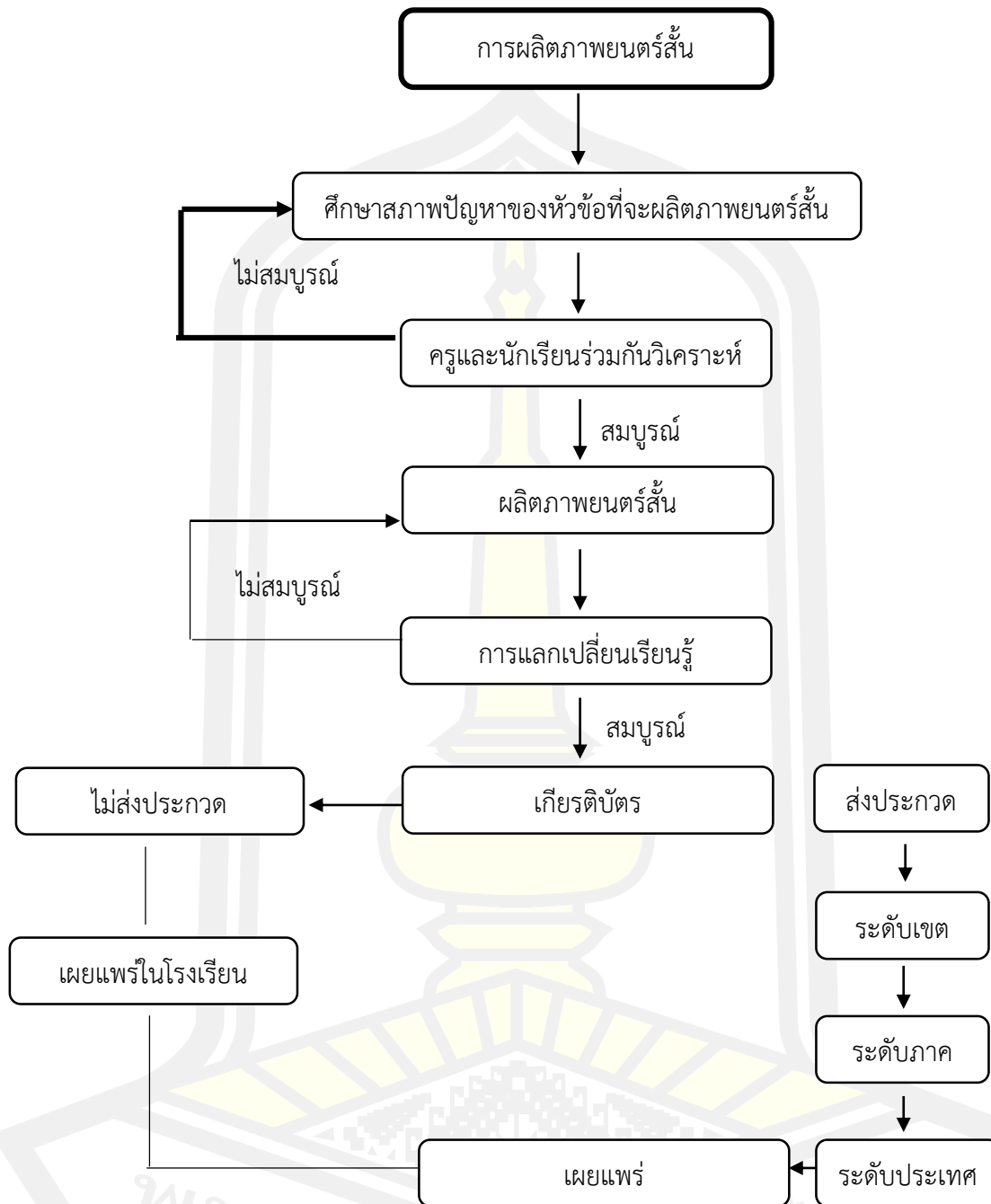
5.7 กิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านการทุจริตผ่านสื่อภาพยนตร์สั้น

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา โดยโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” หรือโครงการโรงเรียนสุจริต ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่วัยรุ่น จึงได้กระตุ้นและผลักดันให้นักเรียน ได้ร่วมกันคิดผลิตภาพยนตร์สั้นที่สร้างสรรค์ เพื่อแสดงผลงานในโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยเน้นการสอดแทรกแนวคิดด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกให้รักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมของชาติ ลงไปในเนื้อหาของภาพยนตร์ อีกทั้งเพื่อเป็นเวทีในการแสดงออกของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนมีพื้นที่ในการนำเสนอผลงานสู่สาธารณชนอย่างเสรี เป็นเวทีให้มวลชนและผู้ชมภาพยนตร์ได้มีทางเลือกในการชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาแตกต่างกันอย่างหลากหลาย โดยกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านการทุจริตผ่านสื่อภาพยนตร์สั้นมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559)

1. เพื่อพัฒนาความสามารถและส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนในการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้นที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้กระบวนการผลิตภาพยนตร์สั้น ตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
4. เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานสื่อภาพยนตร์สั้น ตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตต่อสาธารณะชน

โดยกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านการทุจริตผ่านสื่อภาพยนตร์สั้น มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ดังภาพประกอบ 8

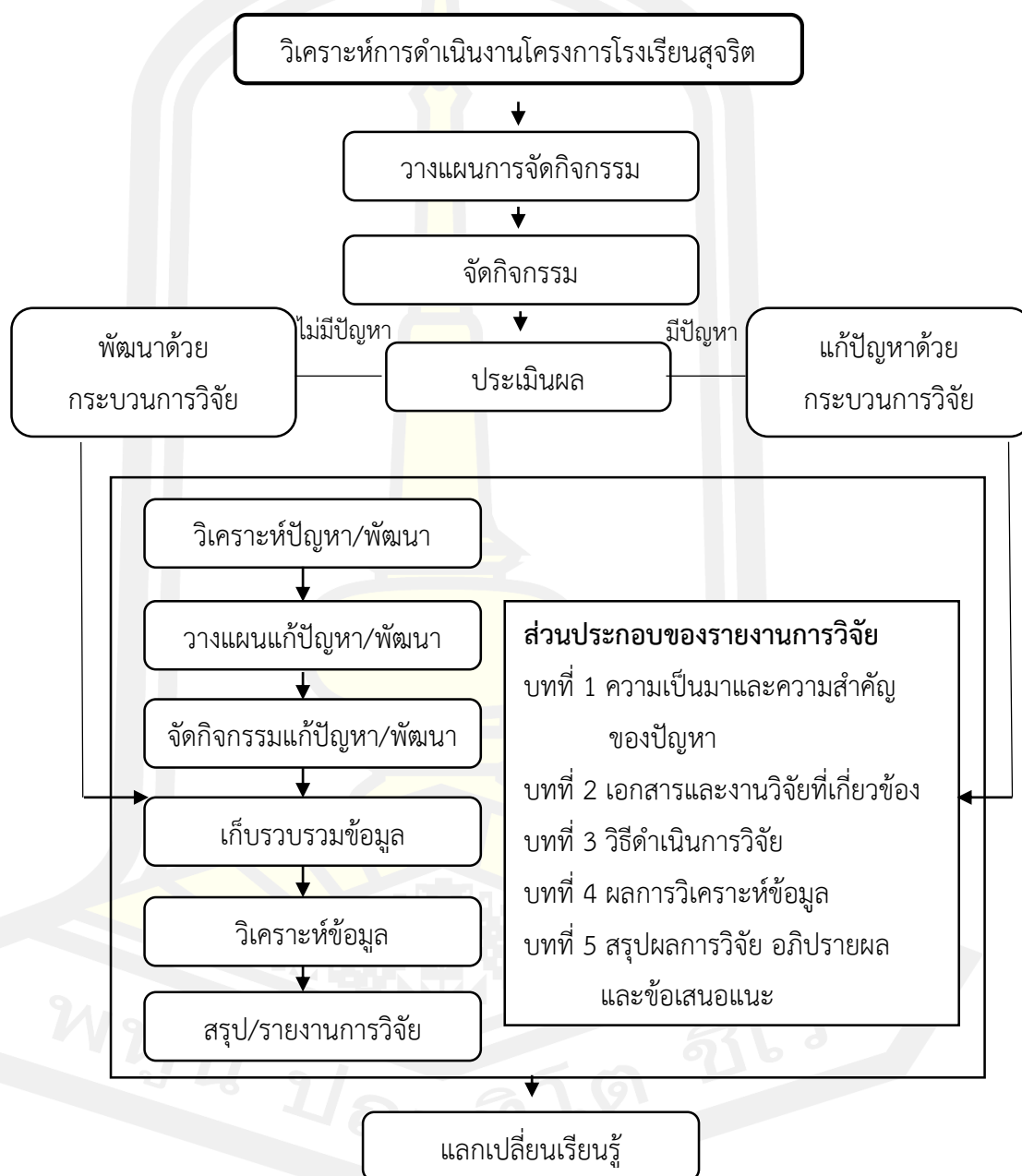

ภาพประกอบ 8 แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านการทุจริตผ่านสื่อภาพยนตร์สั้น
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ฉ)

5.8 กิจกรรมการวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาโครงการโรงเรียนสุจริต

การวิจัยเป็นการตอบคำถามเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานในโครงการโรงเรียนสุจริต เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ปัญหาหรือความต้องการพัฒนา ดำเนินการวางแผนในการแก้ปัญหาหรือ

พัฒนางานนั้นๆ จัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุป รายงานการวิจัย และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยของโรงเรียน โดยกิจกรรมการวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาโครงการโรงเรียนสุจริต มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังภาพประกอบ 9 (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559จ)

ภาพประกอบ 9 แนวทางการดำเนินกิจกรรมการวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา
โครงการโรงเรียนสุจริต
(สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559จ)

5.9 กิจกรรมถอดบทเรียน Best Practice

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ได้จัดกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงาน การจัดกิจกรรมในการพัฒนานวัตกรรม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ ด้านการบริหาร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาต่อไป

การจัดทำผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการบูรณาการและมีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งในกระบวนการอาจมีผลงานนวัตกรรมวิธีการเฉพาะกรณีหรือคุณลักษณะเฉพาะหรือสื่อเป็นส่วนประกอบแต่ต้องเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการสนับสนุนและส่งผลสำเร็จที่เป็นเลิศ โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประสบความสำเร็จ จะต้องมีการนำกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จมาจัดทำเป็นผลงาน นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจได้รับทราบต่อไป ซึ่งกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ข)

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) ของโครงการโรงเรียนสุจริต
2. เพื่อให้จัดทำผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) ได้
3. เพื่อนำผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริตได้

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตทุกโรงเรียน มีกิจกรรมหนึ่งที่โครงการได้กำหนดให้ดำเนินการจัดทำผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) ซึ่งผู้จัดทำประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนในโรงเรียนทุกคน ผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) ที่จัดทำขึ้นนั้นมาจากการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต หรือกิจกรรมที่คิดขึ้นเองแล้วประสบความสำเร็จหรือเกิดความภาคภูมิใจ แล้วนำมาเขียนเป็นผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) ตามรูปแบบที่ สพฐ.กำหนด จากนั้นนำผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับโรงเรียน โดยการจัดเป็นการประชุม สัมมนา หรือเป็นนิทรรศการและควรมีการเชิญผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามที่โรงเรียนเห็นสมควร แล้วพิจารณาคัดเลือกผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) ที่ดีที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ตามที่ สพฐ. กำหนดจากนั้นดำเนินการส่งผลงาน/นวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice)

ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบเพื่อเข้ารับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพิจารณาคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

ในส่วนของเขตพื้นที่การศึกษา จะดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน/นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ของผู้บริหารการศึกษา ครูและนักเรียนที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนรวมถึงผลงาน/นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การจัดประชุมสัมมนา (workshop/symposium) การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน/นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นสมควร แล้วคัดเลือกผลงาน/นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ที่ดีที่สุดของผู้บริหารสถานการศึกษา ครู และนักเรียนตามที่ สพฐ. กำหนดจากนั้นดำเนินการส่งผลงาน/นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ไปยัง สพฐ. พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบเพื่อเข้ารับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพิจารณาคัดเลือกจาก สพฐ. ต่อไป

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะดำเนินการจัดกิจกรรมของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การจัดประชุมสัมมนา (workshop/symposium) การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน/นวัตกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ในรูปแบบของการเคลื่อนที่ไปตามภูมิภาคต่างๆ หรือการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อื่นตามที่ สพฐ. เห็นสมควร (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2559ข)

6. มาตรฐานของโรงเรียนสุจริต

โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันทุจริต” หรือโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย 4 มาตรฐานในการบริหารงาน ดังต่อไปนี้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ข)

6.1 มาตรฐานที่ 1 การบริหารวิชาการ

6.1.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาตนเองตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต โดยการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และประเมินผลนักเรียนแล้วนำผลการประเมินไปใช้ในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต พร้อมทั้งจัดให้มีการนิเทศภายใน การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และให้บริการด้านวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต การนิเทศภายใน และการบริการวิชาการ

6.1.2 ความสำคัญของการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจของสถานศึกษา เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มียุคคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ การบริหารวิชาการจึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียน ที่มีกพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ นักเรียน ดังนั้นการบริหารวิชาการผู้บริหารจะต้องมีการรับผิดชอบ มีการวางแผน ใช้หลักการในการบริหารต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

6.1.3 ตัวบ่งชี้มาตรฐานการบริหารวิชาการ

1. การจัดการเรียนรู้

1.1 ครูวิเคราะห์สภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการ

1.2 ครูมีการใช้แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ครูจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

1.4 ครูใช้สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และคุ้มค่า เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต

1.5 ครูมีเครื่องมือและวิธีการในการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายตามคุณลักษณะ 5 ของโรงเรียนสุจริต

1.6 ครูมีการประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างเป็นธรรมและมีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 80

2. การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

2.1 นักเรียน ครู ผู้บริหาร จัดทำโครงการ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

2.2 โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลงาน (Best Practice) ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต

3.1 โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

3.2 ครูจัดกิจกรรมตามแผน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตทั้งในและนอกเวลาเรียน เช่น ค่ายเยาวชน, กิจกรรมจิตอาสา, กิจกรรมสภานักเรียน ฯลฯ

3.3 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3.4 ติดตามและรายงานผลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตถูกต้องตามความเป็นจริง

4. การนิเทศภายใน

4.1 จัดทำแผนการนิเทศภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนสุจริต

4.2 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการนิเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริตที่มีความรู้ความสามารถและเป็นที่ยอมรับ

4.3 ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินและเครื่องมือนิเทศการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริต

4.4 ดำเนินการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนดพร้อมทั้งนิเทศจุดเน้นคุณลักษณะที่ต้องปฏิบัติเร่งด่วนของผู้บริหาร ครู นักเรียนโรงเรียนสุจริตและให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ตรงตามความจริง

4.5 ติดตามผลการนิเทศ และนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนและสะท้อนผลการนิเทศตามความเป็นจริงเพื่อร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตที่ดีที่สุด ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด

5. การบริการด้านวิชาการ

5.1 มีการวางแผนการให้บริการด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตอย่างเป็นระบบ

5.2 ให้บริการสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตด้วยความเสมอภาค

5.3 บริการให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนโรงเรียนสุจริตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยความสมัครใจ

5.4 มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

5.5 มีการสร้างเครือข่ายการบริการด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต

5.6 ติดตาม ประเมินผลการบริการวิชาการ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น

สามารถสรุปได้ว่ามาตรฐานการบริหารวิชาการ เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต คือ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ โดยมี 5 ตัวบ่งชี้ ที่บ่งบอกถึงความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองสร้างสรรค์และสนับสนุนเกิดความรู้ ความเข้าใจตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ การวิเคราะห์และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต การจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย คุ่มค่า ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างเป็นธรรม และมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 80

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้โครงการหรือองค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นที่ยอมรับของโครงการโรงเรียนสุจริต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ นักเรียน ครู และผู้บริหารจัดทำโครงการผลงาน (Best Practice) ตามคุณลักษณะ 5 ประการ โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลงาน ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต หมายถึง โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ มีแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ จัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือโครงการทั้งในและนอกเวลาเรียน มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีการติดตามและรายงานผลกิจกรรม โครงการอย่างถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การนิเทศภายใน หมายถึง ช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ จัดทำแผนการนิเทศภายในที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โครงการโรงเรียนสุจริต แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายใน ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับโครงการ เป็นที่ยอมรับ กำหนดปฏิทินและเครื่องมือในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการนิเทศตามปฏิทิน และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) กับผู้เข้ารับการนิเทศ ติดตามผลการนิเทศ นำผลมาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การบริการวิชาการ หมายถึง โรงเรียนได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการให้ความรู้ พัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ วางแผนการให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต ให้บริการสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอย่างเสมอภาค

ให้บริการคำปรึกษา แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการดำเนินโครงการด้วยความสมัครใจ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายการบริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต และติดตาม ประเมินผลการบริการวิชาการ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น

6.2 มาตรฐานที่ 2 การบริหารงบประมาณ

6.2.1 ความหมายการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุ ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ อย่างมีส่วนร่วม ประหยัด คุ่มค่า มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ซึ่งประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ การวางแผนงบประมาณ หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ และการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ

6.2.2 ความสำคัญของการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณถือเป็นฝ่ายสนับสนุนที่ช่วยให้การบริหารโรงเรียนเป็นไป ด้วยความสะดวกรบาย โดยในการบริหารงานจะใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม โปร่งใส เกิดความเป็นอิสระ คล่องตัว ตรวจสอบได้ และมีอิสระในการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างคล่องตัว (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

6.2.3 ตัวบ่งชี้มาตรฐานการบริหารงบประมาณ

1. การวางแผนงบประมาณ

1.1 บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณ มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณแผนงาน/โครงการ ของโรงเรียนอย่างเหมาะสม

1.2 โรงเรียนมีการจัดทำแผนและปฏิทินการใช้จ่ายอย่างคุ่มค่า มีการคัดเลือกบุคคลเพื่อรับผิดชอบงานการเงิน บัญชีและพัสดุของโรงเรียน

1.3 มีการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีศรัทธาใจและมีความเหมาะสมเพื่อแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานการเงิน การบัญชีและพัสดุของโรงเรียน

1.4 โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละแผนงาน/โครงการอย่างเหมาะสม

2. หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ

2.1 โรงเรียนมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจนและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนได้

2.2 โรงเรียนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบร่วมกัน

2.3 บุคลากรในโรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องเหมาะสม

3. การใช้จ่ายงบประมาณ

3.1 โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณให้บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนทราบ

3.2 ผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการ/กิจกรรมใช้จ่ายงบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

3.3 ใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด

3.4 มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

3.5 มีการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปตามระเบียบของทางราชการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้

4. การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ

4.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ของโรงเรียน

4.2 มีการจัดทำปฏิทินการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ของโรงเรียน

4.3 คณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณของโรงเรียนอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

5. การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ

5.1 คณะกรรมการบันทึกผลการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผล การใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง

5.2 คณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ มี การให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) ตามความเป็นจริง

5.3 โรงเรียนมีการนำข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข การใช้จ่ายงบประมาณให้เหมาะสม

สรุปได้ว่า มาตรฐานการบริหารงบประมาณ เป็นการดำเนินงานทางการเงิน บัญชี และ พัสดุของสถานศึกษา ให้มีความถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ โดยจะต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และมีการบริหารงบประมาณอย่างคุ้มค่า ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การวางแผนงบประมาณ หมายถึง การคาดการณ์การใช้จ่ายงบประมาณล่วงหน้าตามแผนงาน หรือโครงการที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณ จัดทำแผนและปฏิทินการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน คัดเลือกบุคคลเพื่อรับผิดชอบด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ อย่างเหมาะสมและเป็นไปด้วยความสมัครใจ จัดสรรงบประมาณให้แก่แผนงาน โครงการต่างๆ อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง แนวทางหรือข้อบังคับที่บุคคลในองค์กรร่วมกันกำหนดขึ้นมาเพื่อให้ปฏิบัติตาม เกิดความเป็นระบบระเบียบในการปฏิบัติงาน เป็นที่ยอมรับของบุคคลในองค์กร ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณไว้อย่างชัดเจน บุคลากรรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีการใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ โดยมีการใช้จ่ายเงินตามจำนวนที่รายงานไว้ในโครงการ มีขั้นตอนการดำเนินงาน หลักฐานที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบโดยทั่วกัน ผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรม ใช้จ่ายงบประมาณ ตรงตามวัตถุประสงค์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ เบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ใน ปรับปรุง แก้ไขวิธีการปฏิบัติงาน การปรับเพิ่ม หรือลดลงของงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน จัดทำปฏิทินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ และคณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามปฏิทิน

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ หมายถึง การถ่ายทอดผลการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน/โครงการ ด้วยวิธีการต่างๆ ต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานได้รับทราบ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คณะกรรมการรายงานผลการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง คณะกรรมการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) การใช้จ่ายงบประมาณตามความเป็นจริง และโรงเรียนนำข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) มาปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม

6.3 มาตรฐานที่ 3 การบริหารงานบุคคล

6.3.1 ความหมายของการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในโรงเรียน สร้างขวัญกำลังใจ ดูแลรักษาสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของบุคลากร ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากร ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ การพัฒนาบุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจ และการประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร

6.3.2 ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ บุคลากรนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นผู้ที่ขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ ของโรงเรียน โดยการบริหารงานบุคคลนั้นจะต้องอาศัยหลักการ 3 ประการในการบริหาร คือ หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ และหลักประสิทธิผล โดยโรงเรียนเองต้องมีการพัฒนาบุคลากรอยู่อย่างสม่ำเสมอ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จในการทำงาน และพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากรในโรงเรียน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

6.3.3 ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการบริหารงานบุคคล

1. การพัฒนาบุคลากร

1.1 โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต

1.2 สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรในการพัฒนาและแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

1.3 มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาและแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต

1.4 ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรอยู่สม่ำเสมอ นำผลการประเมินที่ได้มาพัฒนาการดำเนินโครงการให้ดียิ่งขึ้น

2. การสร้างขวัญกำลังใจ

2.1 กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

2.2 มีการประชุมเพื่อคัดเลือกบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

2.3 โรงเรียนมีการยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

2.4 มอบรางวัล (โล่/เกียรติบัตร/อื่นๆ) ให้กับบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

2.5 โรงเรียนมีการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับบุคลากรโรงเรียนสุจริต

3. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร

3.1 โรงเรียนมีการวางแผนประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต

3.2 บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน ความสำเร็จ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริต

3.3 โรงเรียนมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรของโครงการโรงเรียนสุจริตอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง

3.4 มีการติดตาม ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต และนำผลมาปรับปรุง พัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า มาตรฐานการบริหารงานบุคคล เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในโรงเรียน โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริต และมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร ยกย่องชมเชยบุคลากรที่สร้างผลงานดีเด่น และจัดสวัสดิการให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่มุ่งเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะความสามารถ เกี่ยวกับโรงเรียนสุจริต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ มีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรที่ส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม คุ่มค่า บุคลากรพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้อยู่เสมอ และติดตาม ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และนำผลการประเมินมาพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสร้างขวัญกำลังใจ หมายถึง การเสริมแรงทางบวกให้กับบุคลากรให้โรงเรียนสุจริต ให้มีแรงจูงใจในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ กำหนดเกณฑ์และประชุมคัดเลือกบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ ยกย่องชมเชย มอบรางวัลให้กับบุคลากรที่ได้รับการคัดเลือก จัดสวัสดิการให้กับบุคลากรอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และประเมินผลโครงการยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง และการจัดสวัสดิการให้กับบุคลากร นำผลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร หมายถึง โรงเรียนมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานอันเกิดจากความสำเร็จของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ การวางแผนประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของ

บุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต บุคลากรร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการติดตาม ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ ผลงาน และนำผลที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น

6.4 มาตรฐานที่ 4 การบริหารงานทั่วไป

6.4.1 ความหมายของการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป หมายถึง การจัดการบริการด้านอาคารสถานที่แก่ครู นักเรียนและชุมชน โดยจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย พร้อมทั้งดูแลบำรุงรักษา อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งานและเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ เช่น การพัฒนาอาคาร สถานที่ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อาคารเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน

6.4.2 ความสำคัญของการบริหารทั่วไป

การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยอำนวยความสะดวกให้ภารกิจของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นงานที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ลงสู่ผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งงานบริหารทั่วไปเป็นงานที่เน้นการให้บริการการศึกษา ส่งเสริมการตัดการศึกษาของสถานศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยเน้นความรับผิดชอบต่อ ตรวจสอบได้ และเน้นการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

6.4.3 ตัวบ่งชี้มาตรฐานการบริหารทั่วไป

1. การพัฒนาอาคาร สถานที่

- 1.1 โรงเรียนมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพของอาคาร สถานที่อยู่เสมอ
- 1.2 โรงเรียนมีการวางแผนการใช้งานอาคาร สถานที่อย่างคุ้มค่า
- 1.3 โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมกำหนดแนวทางและข้อตกลงในการใช้อาคารสถานที่ และห้องพิเศษต่างๆ
- 1.4 บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันบำรุง ดูแลรักษา การใช้อาคารสถานที่
- 1.5 โรงเรียนมีการติดตาม ประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่ และนำมาผลที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาอาคารสถานที่อยู่อย่างสม่ำเสมอ

2. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อาคารเรียน

- 2.1 โรงเรียนมีการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต
- 2.2 โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้โครงการโรงเรียนสุจริต

2.3 เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้โครงการโรงเรียนสุจริต

2.4 มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ของโครงการโรงเรียนสุจริตและรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ

3. ความสัมพันธ์กับชุมชน

3.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์สภาพชุมชน เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตร่วมกัน

3.2 โรงเรียนมีการกำหนดแผนงาน โครงการ โดยให้โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

3.3 โรงเรียนและชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกันตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้

3.4 โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับชอบงานด้านความสัมพันธ์ชุมชน

3.5 ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต และนำผลไปพัฒนาการกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า มาตรฐานการบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่สนับสนุนให้การเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มที่ โดยให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศโดยรอบโรงเรียน อาคารสถานที่ต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาอาคารสถานที่ หมายถึง โรงเรียนดูแลรักษาอาคาร สถานที่ให้พร้อมใช้งาน เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ สืบหา วิเคราะห์สภาพอาคาร สถานที่ วางแผนการใช้อาคาร สถานที่อย่างคุ้มค่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอาคาร สถานที่ด้วยความสมัครใจ และติดตาม ประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่ นำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนจะสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ โรงเรียนวางแผน ปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนจัดบรรยากาศให้สะอาด สวยงาม ปลอดภัย บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียน และมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง โรงเรียนทำกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ โรงเรียนวิเคราะห์สภาพชุมชนและร่วมกันกำหนดแผนงาน โครงการเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน โรงเรียนทำกิจกรรมร่วมกันตามแผน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านความสัมพันธ์

กับชุมชน และให้ชุมชนได้ประเมินความพึงพอใจในการทำกิจกรรมร่วมกันกับโรงเรียน และนำผลที่ได้พัฒนาการทำกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

จากการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการบริหารงานโรงเรียนสุจริต สามารถสรุปจำนวนตัวบ่งชี้ และรายการตัวบ่งชี้ ได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนตัวบ่งชี้และจำนวนรายการตัวบ่งชี้ จำแนกตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต

มาตรฐาน	จำนวนตัวบ่งชี้	จำนวนรายการตัวบ่งชี้
1. บริหารวิชาการ	5	1. การจัดการเรียนรู้ 2. การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต 4. การนิเทศภายใน 5. การบริการวิชาการ
2. บริหารงบประมาณ	5	1. การวางแผนงบประมาณ 2. หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ 3. การใช้จ่ายงบประมาณ 4. การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ 5. การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ
3. บริหารงานบุคคล	3	1. การพัฒนาบุคลากร 2. การสร้างขวัญกำลังใจ 3. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร
4. บริหารงานทั่วไป	3	1. การพัฒนาอาคารสถานที่ 2. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ 3. ความสัมพันธ์ชุมชน
รวม		16 ตัวบ่งชี้

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของการพัฒนาแนวทาง

1.1 ความหมายของการพัฒนา

Good (1973) ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนา ในทางการศึกษาไว้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทางด้านความสามารถ อันเป็นผลที่เกิดมาจากการกระทำของตนเอง หรือผู้อื่นจัดให้

ปกรณ ปรียากร (2538) ให้ความหมายของการพัฒนาว่า เป็นการเปรียบเทียบทางด้านคุณภาพระหว่างสภาพการณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้าในสภาพการณ์ของสิ่งนั้นดีกว่า สมบูรณ์กว่าก็แสดงว่าเป็นการพัฒนา

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ 2 ลักษณะ คือ
1) การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น 2) การทำให้เกิดขึ้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า การพัฒนา คือ การทำให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เจริญขึ้น

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปความหมายของการพัฒนาได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น เจริญขึ้น และมีความแตกต่างจากสิ่งเดิมที่เป็นมา

1.2 ความหมายของแนวทาง

Good (1973) ให้ความหมายของแนวทาง หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ เป็นตัวอย่างเพื่อการลอกเลียนแบบ เป็นสิ่งที่เป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิดหรือเป็นชุดของปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของแนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง สิ่งที่ทำขึ้นไว้เพื่อเป็นแบบอย่าง หลักการ หรือเป็นแนวในการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ดังนั้น จากการศึกษาความหมายของการพัฒนาและแนวทาง สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทาง หมายถึง วิธีการ หรือขั้นตอนในการบริหารงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ทำขึ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีความแตกต่างจากสิ่งเดิม และช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้มากขึ้น

2. ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของการพัฒนาแนวทางไว้ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาแนวทางเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหา โดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่างๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง

2. การพัฒนาแนวทางเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบกล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มองการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในลักษณะเกื้อกูลกัน

3. การพัฒนาองค์กรเป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและใช้เวลานาน โดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาขององค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกันไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงแค่ครั้งเดียวแล้วเลิกไป หากต้องดำเนินการปรับปรุงอยู่เรื่อยๆ

4. การพัฒนาองค์กรต้องให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง นักปฏิบัติการส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สามซึ่งเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง

5. การพัฒนาองค์กรมีการมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์ โดยทั่วไปจะต้องมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของแนวทางที่ดีต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เป็นไปตามความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาในเรื่องแนวปฏิบัติในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนองค์กรพฤติกรรมของคนในองค์กรในด้านการเป็นบุคคลรอบรู้การมีแบบแผนของความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเรียนรู้เป็นทีมและการคิดเชิงระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

2. มีความเหมาะสมในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

3. มีความเป็นไปได้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของแนวทางที่ดี แนวทางจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพและบริบทขององค์กร วิธีการดำเนินงานต้องมีความละเอียด ชัดเจน ปฏิบัติได้ง่าย และมีการปฏิบัติและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร

3. องค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง

Everald, Beryie & Morris (1990) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง ต้องมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. บริบทหรือเงื่อนไข
2. หลักการหรือแนวคิด
3. วัตถุประสงค์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. การประเมินผล

สุนันทา เลานันทน์ (2540) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ แนวคิด
2. บริบทและเงื่อนไข
3. ยุทธศาสตร์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางไปใช้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2557) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง ดังนี้

1. หลักการของแนวทาง
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง
3. ระบบและกลไกของแนวทาง
4. วิธีการดำเนินงานของแนวทาง
5. แนวทางการประเมินผลของแนวทาง
6. เงื่อนไขของแนวทาง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางได้ว่า การพัฒนาแนวทางต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบ ดังนี้ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) แนวทางการดำเนินงาน และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ

การบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (Deming Cycle) เป็นวงจรในการบริหารและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไขดำเนินการให้เหมาะสม (Act) ซึ่งมีผู้ให้หลักการดำเนินงานดังต่อไปนี้

Deming (1986 อ้างอิงจาก สุธรรม ธรรมทัศนานนท์, 2561) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีกระบวนการผลิตและมีการบริการที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยเรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 Plan คือ การกำหนดสาเหตุของปัญหา แล้วจากนั้นทำการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในบางส่วนย่อย

ขั้นที่ 3 Check คือ การตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาด หรือได้เรียนรู้อะไรมาบ้าง

ขั้นที่ 4 Act คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

ซึ่งวงจรคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินอย่างต่อเนื่อง สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนในการทำงาน อาจเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งจะทำให้ได้ข้อสรุปว่าต้องดำเนินการอย่างไร แก้ไขปัญหาอย่างไร เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

Hitoshi (1995) กล่าวว่า การบริหารงานคุณภาพด้วยระบบวงจรคุณภาพ จัดเป็นกิจกรรมการปรับปรุงและการควบคุมที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปฏิบัติการแก้ไข โดยการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และถ้าผลลัพธ์ไม่ได้ตามที่คาดหมายไว้ จะมีการทบทวนแผนการเริ่มต้นอีกครั้ง ดังนั้น การควบคุมและการปรับปรุง สามารถอธิบายได้อีกแบบหนึ่งคือ การทำการวางแผน การกระทำ การตรวจสอบ และการแก้ไขซ้ำอีก การทำตามวงจรคุณภาพอย่างตั้งใจและถูกต้องจะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำ จะทำให้เกิดการปรับปรุงและระดับของผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อยๆ และงานส่วนใหญ่จะกระทำซ้ำในสิ่งที่เคยทำมาก่อน ถึงแม้ว่างานนั้นจะดูเหมือนว่าเป็นงานใหม่ทั้งหมดก็ยังมีส่วนประกอบหลายส่วนที่เหมือนหรือคล้ายกับสิ่งที่เคยทำมาก่อน การปรับปรุงคุณภาพส่วนใหญ่จะ

เป็นการพิจารณาวิธีการของงานที่กระทำซ้ำอย่างระมัดระวังและเป็นระบบ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ตลอดจนมีการแก้ไขความไร้ประสิทธิภาพที่ค้นพบ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) ในบรรดาขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอน ควรพิจารณาการวางแผนเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด เนื่องจากการวางแผนเป็นส่วนที่ทำให้ส่วนอื่นสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าแผนการไม่เหมาะสมจะทำให้ส่วนอื่นไร้ประสิทธิภาพตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อยและกิจกรรมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น การวางแผนที่ดีนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ การจำแนกปัญหา การตั้งเป้าหมาย เข้าใจถึงข้อจำกัด ขอบเขต รวมถึงการนำมาพิจารณา มองถึง วิธีการปรับปรุงที่เป็นไปได้ ตัดสินใจถึงแผนปฏิบัติการ กำหนดวิธีการสำหรับตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ที่ได้

การพัฒนาแผน โดยปกติปัญหาที่ถูกนำมาแก้ไขปรับปรุงนั้นประกอบด้วยหลายสาเหตุ ดังนั้น ผู้นำองค์กรจึงควรมีการแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ ผู้นำองค์กรจะต้องมีการจัดทำและพัฒนาแผนการปรับปรุง และการพัฒนาแผน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมพื้นฐานที่ต้องการปรับปรุงอย่างชัดเจน แยกกิจกรรมออกตามโครงสร้างองค์กร กระจายส่วนย่อยของกิจกรรมพื้นฐานไปตามฝ่ายต่างๆ ในองค์กร กำหนดวิธีการ ประเมินความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน ซึ่งบุคคลที่มีตำแหน่งสูงสุดในองค์กรควรเป็นผู้ตัดสินใจในการมอบหมายงานและวิธีการประเมินผลโดยผ่านการพบปะสนทนากับแต่ละฝ่ายในองค์กร

ขณะเดียวกัน หัวหน้าฝ่ายงานจะต้องออกแบบและพัฒนาแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้รับมอบหมาย โดยแผนการจะได้รับการกระจายออกเป็นลำดับลงมาทั่วทั้งองค์กร ซึ่งวิธีการนี้จะถูกพัฒนาอย่างเหมาะสมในแต่ละระดับในโครงสร้างขององค์กรจนกระทั่งถึงระดับที่ไม่จำเป็นต้องกระจายลงไปอีก ขั้นตอนสุดท้ายคือ การตัดสินใจของบุคลากรที่ต้องทำงาน ทรัพยากรที่ต้องการ และตารางเวลาที่ต้องปฏิบัติตาม และทำแผนการพัฒนาให้อยู่ในรูปของเอกสารทั้งหมดอย่างละเอียด ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีการสื่อสารแผนการได้อย่างแม่นยำที่สุด ขณะที่แผนการควรมีความระมัดระวังในแนวทางที่มีส่วนช่วยในการสร้างแผนการอย่างถูกต้อง ประกอบด้วย ควรมีการชี้แจงแผนการให้ชัดเจนถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและเวลาที่มี รวมทั้งต้องหาวิธีการทั้งหมดที่เป็นไปได้ภายใต้ข้อจำกัด หลังจากมีการพิจารณาข้อเสนอแนะทั้งหมดแล้ว ต้องทำการเลือกวิธีการที่ดีที่สุดเป็นแผนการปฏิบัติ ต้องมีการพัฒนาระเบียบวิธีการในการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์เพื่อดูว่าแผนการมีประสิทธิภาพและมีการกระทำตามแผนและประสานกันกับแผนการเริ่มแรกหรือไม่ ต้องมีการรวบรวมสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและจัดอย่างเป็นระบบตลอดจนมีการนำมาใช้งานอย่างเต็มที่ในการวางแผนงาน ต้องมีการพิจารณาถึงสิ่งที่จะต้องกระทำกับสิ่งที่น่ากระทำ โดยต้องมีความสมดุลระหว่างเป้าหมายกับทรัพยากร

2. การลงมือปฏิบัติ (Do) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำแผนการมาปฏิบัติอย่างถูกต้องจึงจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนการไปปฏิบัติได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้นๆ การสร้างความมั่นใจว่ามีการติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการเพื่อนำแผนการนั้นๆ มาปฏิบัติ และการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เป็น

3. การตรวจสอบ (Check) เมื่อทำการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ต้องมีการประเมินการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ และตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่ การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการ ความไม่เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เป็นเรื่องที่ต้องหาสาเหตุมาจากประการไหน เนื่องจากการปฏิบัติการแก้ไขจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการไม่เหมาะสม อาจเป็นผลมาจากสาเหตุความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ การเลือกใช้เทคนิคผิด เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและมีความรู้ในขั้นตอนการวางแผนไม่เพียงพอ การประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาดหรือประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาดถ้าความล้มเหลวมาจากการไม่ปฏิบัติตามแผน อาจเป็นผลมาจากสาเหตุขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสมและมีความเข้าใจในแผนที่ไม่เพียงพอ การให้การศึกษาและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างการปฏิบัติ หรือประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

4. การปฏิบัติการแก้ไข (Act) ขณะเมื่อทำการปฏิบัติการแก้ไขมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแยกแยะให้ชัดเจนระหว่างปรากฏการณ์หรืออาการของปัญหาและการกำจัดสาเหตุ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มีงานจำนวนมากที่ทำเป็นประจำในงานชนิดนี้ การกำจัดแค่อาการไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาที่มีอยู่ เป็นเพียงแค่การเลื่อนการแก้ปัญหาออกไปเท่านั้น ดังนั้น ถ้าความล้มเหลวมาจากการวางแผนไม่เหมาะสม การทบทวนแผนการจึงไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหา ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการวางแผนโดยการหาปัจจัยที่ไม่เหมาะสม สาเหตุของการวางแผน และทำการปฏิบัติการแก้ไข ความก้าวหน้าของการปรับปรุง ความก้าวหน้าของการปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้โดยการกำจัดสาเหตุมิใช่กำจัดอาการ และเมื่อไม่สามารถบรรลุถึงเป้าที่วางไว้ ควรมีการวิเคราะห์หาเหตุและมีการทบทวนแผนการ ดังเช่นที่กล่าวมาในหัวข้อการตรวจสอบ สาเหตุมาจากตัววางแผนการที่ไม่เหมาะสมหรือมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น เพื่อทำการปรับปรุง ต้องมีการบ่งชี้สาเหตุแห่งความล้มเหลวอย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพเป็นรายปีและมีการทบทวนทุกปี เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการดังกล่าวมีความไว้วางใจและเหมาะสม

Tozava (2001) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ คือ กระบวนการที่เปรียบเสมือนวงล้อที่เต็มไปด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข เมื่อวงล้อหมุนไป 1 รอบ จะทำให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และหากการดำเนินงานนั้นเกิดการสะดุด แสดงว่ามีขั้นตอนบางขั้นตอนหายไป เช่น ส่วนการวางแผนหายไป เรียกว่า ประเภทไม่มีแผนการ ส่วนการตรวจสอบ/ปรับปรุงหายไป เรียกว่า พวกทำแล้วทิ้ง ซึ่งกระบวนการทำงานของวงจรคุณภาพ มีดังนี้

1. การวางแผน (Plan) คือ การตั้งเป้าหมาย การวางวัตถุประสงค์ เนื่องจากการควบคุมดูแล คือ กระบวนการที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หากไม่มีวัตถุประสงค์ ก็เป็นเรื่องยากในการควบคุมวงจรคุณภาพ เนื่องจากไม่ทราบว่าต้องทำไปเพื่ออะไร หรือเริ่มต้นอย่างไร เมื่อตั้งวัตถุประสงค์เรียบร้อยแล้ว ต้องกำหนดแผนการ โดยแผนการต้องครอบคลุมว่า ใครจะทำ ทำอะไร ต้องทำให้เสร็จเมื่อไหร่ และจะอย่างไร ซึ่งครอบคลุมการแบ่งหน้าที่ วิธีการต่างๆ ให้ครบถ้วน

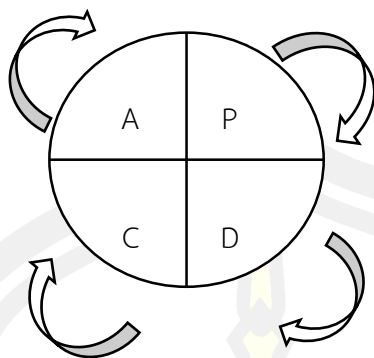
2. ลงมือทำ (Do) คือ ก่อนลงมือทำนั้น ต้องเตรียมขั้นตอนต่างๆ เสียก่อน หากจะลงมือทำเรื่องใหม่ ก็ต้องได้รับการฝึกหรืออบรมเสียก่อน จึงจะสามารถทำตามแผนการได้

3. ตรวจสอบ (Check) คือ การพิจารณาว่าผลการลงทำนั้น ก่อให้เกิดสิ่งทีวางแผนว่าจะได้รับได้หรือไม่ หากการวางแผนไม่มีการกำหนดว่าต้องทำอะไร เมื่อไหร่ หรือควรยึดสิ่งใดไว้เป็นเป้าหมายตั้งแต่ต้น ก็ส่งผลกระทบต่อผลให้ไม่มีอะไรมาเป็นตัวเทียบได้ว่า ผลจากการลงทำนั้นได้ผลตามแผนหรือไม่

4. ปรับใช้ (Act) คือ ผลจากการตรวจสอบ กล่าวคือ ไม่ควรวางใจในทันทีหากผลเป็นไปตามแผน จะต้องมีการทำซ้ำในหลายๆ ครั้ง เพื่อตรวจสอบความผิดพลาด และปรับเปลี่ยนกระบวนการให้เข้ากับบริบท รูปแบบการทำงาน แล้วลองทำใหม่

นอกจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนการลงทำแล้ว การพิจารณาว่าทำไมกระบวนการเดิมจึงไม่ได้ผลตามแผน การหาสาเหตุที่แท้จริงเพื่อหากระบวนการแก้ปัญหาจนถึงราก ซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เนื่องจากช่วยนำไปในการวางแผนใหม่ ลองทำใหม่ ลองตรวจสอบใหม่ หรือนำไปสู่วงจรคุณภาพรอบใหม่ เพื่อหาเป้าหมายและกระบวนการอันถูกต้องที่แท้จริง

ปรีทรศน์ พันธุภรยงก์ (2545) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ (PDCA : Plan Do Check Act) คือ องค์ประกอบหลักของวงจรการจัดการ ซึ่งสามารถแสดงวงจรการจัดการได้ดังภาพประกอบ 10

หมุนให้เร็ว หมุนให้ถูกต้อง

ภาพประกอบ 10 วงจรการจัดการ (ปริทรรศน์ พันธุรธรรม, 2545)

จากแผนภาพข้างต้นคำว่า “หมุนให้เร็ว หมุนให้ถูกต้อง” ที่อยู่ด้านขวาของวงจรถวายการจัดการนั้น คือ การหมุนวงจรอย่างถูกต้องตามขั้นตอน 1 รอบ จะส่งผลให้เกิดการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาได้ 1 ระดับ การหมุนให้เร็วจะทำให้เกิดการปรับปรุงอย่างรวดเร็ว

P (Plan) คือ เริ่มนับจากการแสวงหาจุดที่เป็นปัญหา ระหว่างระดับความแตกต่างจุดที่มุ่งหวังและสภาพที่เป็นจริง เมื่อจับจุดที่เป็นปัญหาได้แล้ว จัดทำแผนมาตรการในการแก้ไข แล้วจึงสู่ขั้น D ต่อไป

D (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขแผนใหม่ล่าสุด เพราะแผนคือสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ ต้องแน่ใจว่าแผนที่จะลงมือปฏิบัตินั้นเป็นแผนที่ใหม่ล่าสุดจริงๆ

C (Check) คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายเสมอ

A (Act) คือ การปฏิบัติหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปได้หลายประการ ดังนี้

1. ในกรณีที่ผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนแผนของมาตรการแก้ไข แล้วดูว่าสิ่งที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่นั้นมีสิ่งใดที่ปฏิบัติได้ทันทีให้ลงมือปฏิบัติเลย ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ทันที ให้สะท้อนสู่แผนการแก้ไขปัญหารอบต่อไป

2. ในกรณีที่ผลลัพธ์ดีกว่าเป้าหมาย จะต้องมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายว่าต่ำเกินไปหรือไม่ ควรมีการปรับเป้าหมายให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ผลลัพธ์เหนือกว่าความคาดหวังโดยปัจจัยภายนอกอื่นๆ หรือไม่

3. ในกรณีที่ผลลัพธ์ได้ตรงตามเป้าหมายให้ทบทวนดูว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขครบถ้วนหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าแผนนี้ถูกต้องและควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานเพื่อรักษาให้ผลลัพธ์คงอยู่ในระดับที่ต้องการต่อไป

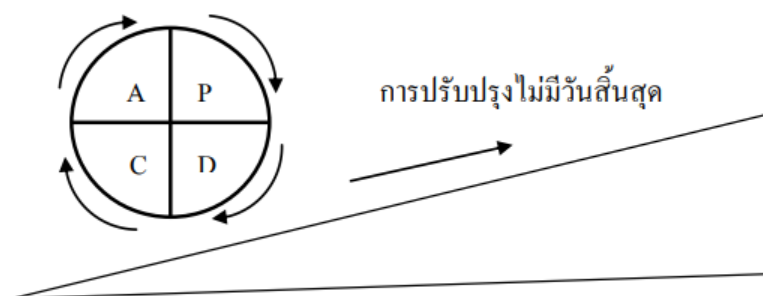
เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2554) กล่าวว่า ผู้บริหารในระดับสูงต้องมีบทบาทในการบริหารงานหลายด้าน และต้องมีการจัดการคุณภาพขององค์กร การบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) หมายถึง วางแผนโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่หรืออาจเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นมาใหม่ นอกนั้นอาจทดสอบเพื่อเป็นการนำร่องก่อนก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทำ (Do) หมายถึง การลงมือทำ ลงมือเอาแผนไปทำ ซึ่งอาจทำในขอบข่ายเล็กๆ ดูก่อน เพื่อทดลองดูก่อน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การตรวจสอบ หรือสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามี การเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใดและเป็นไปในทางใด

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไข (Act) หรือลงมือแก้ไข (Corrective Action) หมายถึง หลังจากที่ได้ศึกษาผลลัพธ์ดูแล้ว อาจจะไม่เป็นไปตามที่ต้องการหรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข ก็ต้องดำเนินการแก้ไขตามที่จำเป็น หลังจากนั้นสรุปเป็นบทเรียนและพยากรณ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการคิดหาวิธีการใหม่ๆต่อไป ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวสามารถแสดงได้ตามภาพประกอบ 11 ดังนี้

ภาพประกอบ 11 วงล้อเดมมิง (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2554)

จากการศึกษารูปแบบการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) พบว่า วงจรคุณภาพมีขั้นตอนการดำเนิน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Plan คือ การวางแผน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ที่ต้องวางเป้าหมายขององค์กรที่ต้องการบรรลุผล ครอบคลุมถึงขั้นตอนการทำงาน การวางบุคลากรในการทำงาน ขั้นที่ 2 Do คือ การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้ ขั้นที่ 3 Check คือ การตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์จากการทำงาน หากมีข้อผิดพลาดที่ต้องการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น ก็จะนำไปสู่ขั้นที่ 4 Act คือ การปรับปรุงการดำเนินงานแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งหากปฏิบัติครบทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ก็จะถือเป็น 1 รอบ และจะทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด การปฏิบัติงานตามขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิงนี้จะทำให้งานที่ได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการพัฒนาคุณภาพของงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ

การประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

1. ความหมายของความต้องการจำเป็น

Kaufman & English (1981) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสิ่งที่ปรารถนาจะเกิดขึ้นหรือต้องการให้เกิดขึ้น

McKillip (1987) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบและพยายามในการแก้ปัญหา 4 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับคุณค่า แตกต่างกันแต่ละบุคคล
2. ความต้องการจำเป็นเป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
3. ความต้องการจำเป็นอยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ
4. ความต้องการจำเป็นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างสิ่งที่จะเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่างความแตกต่างที่พบ ก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเช่นองค์กรหรือหน่วยงาน ผู้บริหารวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อหาความสามารถที่ต้องพัฒนาของบุคลากรโดยนำความสามารถมาตรฐาน (สิ่งที่ควรจะเป็น) ในการดำเนินงานด้วยความสามารถที่บุคลากรมีอยู่จริง (สิ่งที่เป็นอยู่จริง) จะได้ความสามารถที่ต้องการพัฒนา (ความแตกต่าง) ซึ่งจะนำไปสู่การจัดหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรต่อไป

กล่าวโดยสรุปว่า ความต้องการจำเป็นเป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นกับสิ่งที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน เป็นสภาพที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง แก้ไขตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2. ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

Witkin & Alshuld (1995) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่มุ่งหวัง โดยเน้นความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome gaps) และนำมาจัดเรียงลำดับ และเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของ Kaufman, Rojas, & English (1981)

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลลัพธ์ที่พึง ปรารถนา การจัดเรียงลำดับความสำคัญ และการเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาจากสภาพที่เป็นจริงไปยังสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกำหนดความแตกต่างของสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริง แล้วทำการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างและเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นที่สุดมาแก้ไข

กล่าวโดยสรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการของการวิเคราะห์ช่องว่าง หรือความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็นและมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นว่าความต้องการจำเป็นอะไรสำคัญก่อนหลัง เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

3. จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้

Witkin & Alshuld (1995) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริการโครงสร้างขององค์การ และการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริการโครงสร้างขององค์การ และการดำเนินงานขององค์การให้ดีขึ้นหรือประสานองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกันการประเมินความต้องการจำเป็นจะวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าจะจัดสรรเงินพนักงาน อุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

คมศร วงษ์รักษา (2540) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ของการประเมินความต้องการจำเป็นมี 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการวางแผน ซึ่งจะส่งผลในการจำแนกเป้าหมายการตัดสินใจถึงขอบเขตของเป้าหมายว่าจะทำได้แค่ไหน
2. เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์หรือการจำแนกแยกแยะปัญหาหรือหาจุดอ่อนของสิ่งที่ศึกษาอันจะทำให้การวางแผนเป็นไปอย่างเหมาะสม
3. เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบสำหรับการประเมินหลายๆ รูปแบบ
4. เพื่อนำไปใช้กับการรับรองสถาบันการศึกษา เช่น การประเมินผลผลิตในเรื่องของนักศึกษา ผลการประเมินชนิดนี้นำไปจำแนกความพยายามทางการศึกษาของโรงเรียนว่าเกิดประสิทธิผลหรือไม่ และยังจำแนกของเขตวิชาหรือสถานที่ตั้ง ซึ่งสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษามีน้อย

สุวิมล ว่องวานิช (2542) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือ ความพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงาน ทำให้การพัฒนากิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่างๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงนั้น

กล่าวโดยสรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

4. ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น

มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน (2541) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็นให้ชัดเจน โดยขั้นตอนต่างๆ จะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กัน

2. ออกแบบประเมินความต้องการจำเป็นโดยทำการกำหนดรายการที่จะศึกษาให้ชัดเจนซึ่งรวมถึงจุดมุ่งหมายเฉพาะในการศึกษา ขอบเขตเนื้อหาของความต้องการจำเป็นที่จะประเมิน และชนิดของความต้องการจำเป็นที่ต้องการจำแนก จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและตรงเป้าหมายจะนำไปสู่การเก็บรวบรวมการวิเคราะห์ข้อมูลและกระบวนการรายงานผลที่ดี ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลอาจรวมถึงการจัดการเรื่อง การสำรวจ การสัมภาษณ์ และการจัดลำดับ

3. ประเมินความต้องการจำเป็นโดยการหาความแตกต่างระหว่างสถานะที่เป็นเป้าหมายกับสถานะที่เป็นจริง จากนั้นจึงศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างซึ่งเป็นปัญหา

4. จัดลำดับความต้องการจำเป็นหรือการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาซึ่งควรทำในรูปแบบของความจำเป็นสูงสุดและต่ำสุด โดยการวางขั้นตอนการเชิงปริมาณเพื่อจัดลำดับความสำคัญรวมทั้งการจัดหมวดหมู่ของความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถใช้ในการวางแผนปฏิบัติการได้

5. การรายงานผลและการใช้ผล ผลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นจะทำให้เราทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่จะต้องแก้ไข ทำให้เราสามารถกำหนดเป้าหมายของโครงการหรือการวางแผนโครงการต่างๆ ตลอดจนสามารถตัดสินใจเลือกหนทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของการประเมินความต้องการจำเป็นคือการใช้ผลเพื่อการวางแผน การแก้ปัญหา การกำหนดเกณฑ์ สำหรับการวัดผลสัมฤทธิ์ หรือการยกระดับมาตรฐานและการตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นในขั้นสุดท้ายของกระบวนการคือ การนำผลที่ค้นพบไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การใช้ประโยชน์จากการศึกษา การประเมินความต้องการจำเป็นต้องใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในช่วงเวลาที่จำกัดคือสามารถส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารได้เหมาะสมในช่วงเวลาที่มีอยู่

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้เสนอขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจากนักวิชาการด้านการประเมินไว้ โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ

1. ระยะแรก เป็นระยะก่อนการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมการมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิด กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นและขั้นตอนการออกแบบการประเมิน เกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยามประเภท ขอบข่ายของการประเมินความต้องการจำเป็นการวางแผนงานด้านทรัพยากรค่าใช้จ่าย และระยะในการดำเนินงาน

2. ระยะที่สอง เป็นระยะระหว่างการประเมิน มีการกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3. ระยะที่สาม ระยะหลังการประเมิน มีการนำผลไปใช้ประโยชน์ การเสนอผลหรือรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแนวทางการแก้ไขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นในขั้นของการนำผลไปใช้ประโยชน์นี้ แนวคิดของ Witkins และ Altschuld จะแตกต่างจากแนวคิดอื่นตรงที่มีการนำเสนอให้มีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นมิได้หยุดแค่ขั้นการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาเท่านั้นแต่ต้องวางแผนว่าจะนำเอาแนวทางที่กำหนดไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างไร เพื่อบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

กล่าวโดยสรุปว่า ขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดวิธีการของการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น และการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ความหมายของการสนทนากลุ่ม Focus Group

Morgan (1997) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นรูปแบบการสัมภาษณ์กลุ่ม และมีความสำคัญที่ใช้ในการแยกแยะระหว่างของมากกว่าสองสิ่ง การสัมภาษณ์กลุ่มเกี่ยวข้องกับสัมภาษณ์บุคคลในเวลาเดียวกัน โดยเน้นคำถามและการตอบสนองกันระหว่างผู้วิจัย และกลุ่มในการสนทนา อย่างไรก็ตามการจัดสนทนากลุ่มต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ต่อกันภายในกลุ่ม บนพื้นฐานของประเด็นที่ผู้วิจัยได้เสนอ

ชาย โปธิสิตา (2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดสนทนากลุ่ม คือ กลุ่มคนที่ถูกจัดขึ้นมาเพื่อการสนทนา หรืออภิปรายกัน โดยมีจุดมุ่งหมายจะงหาข้อมูลที่ถูกต้องประเด็นสำหรับตอบคำถามการวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด ตรงตามจุดมุ่งหมายการศึกษาโดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ต่อกันของสมาชิกในวงสนทนากลุ่ม

รัตนะ บัวสนธ์ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่ม หมายถึง การให้กลุ่มบุคคลหนึ่งที่เป็นนักวิจัยคัดเลือกมาทำการสนทนา โต้ตอบแสดงความรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกันในประเด็นต่างๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ กลุ่มบุคคลที่สนทนานั้นนั้นมิได้เกิดขึ้นเองตามปกติแต่จะเป็นกลุ่มบุคคลที่นักวิจัยคัดเลือกให้มาร่วมสนทนาโดยพิจารณาว่าบุคคลเหล่านั้นจะมี

ความรู้และความสามารถแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ ที่นักวิจัยต้องการให้มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกันและกันตามประเด็น

กล่าวโดยสรุปว่า การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการจัดประชุมเชิงวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาประเด็น หรือหัวข้อเฉพาะในการหาแนวทางการพัฒนาหรือหาคำตอบที่เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการกำหนดสมมติฐานใหม่ๆ

2. องค์ประกอบในการจัดสนทนากลุ่ม

เพ็ญพักตร์ อุทิศ (2547) ได้เสนอองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Personnel)

- 1.1 รู้ถึงความต้องการ หรือเป้าหมายของโครงการเป็นอย่างดี
- 1.2 มีบุคลิกภาพดี
- 1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพ อ่อนโยน มีอารมณ์ขัน
- 1.4 สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
- 1.5 สามารถพูด หรือ ใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารได้ดี

2. ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator/Facilitator)

- 2.1 สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง
- 2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม
- 2.3 ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและยินยอมให้มีการบันทึกข้อมูล
- 2.4 ควบคุมประเด็น และจังหวะของการสนทนา และเวลา
- 2.5 ทำตัวเสมือนผู้เรียนรู้ (เป็นผู้ฟังที่ดี ไม่แสดงความคิดเห็น) ให้ผู้สนทนาได้

แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

- 2.6 ยืดหยุ่น เปิดใจ อดทนต่อการรบกวน/ไม่ร่วมมือ
- 2.7 ระมัดระวังน้ำเสียง และท่าที
- 2.8 สังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมสนทนา

3. ผู้จดบันทึกการสนทนา (Notetaker/Recorder)

3.1 วาดแผนผังการนั่งของผู้ร่วมสนทนาทุกคน พร้อมมีหมายเลขและชื่อกำกับไว้ เพื่อประโยชน์ในการจดบันทึก และการสังเกตพฤติกรรม

3.2 จดบันทึกการสนทนา โดยการสังเกต และตั้งใจฟัง พร้อมบันทึกตามความเป็นจริง (ถ้อยคำ ปฏิกริยา)

- 3.3 ถอดเทปการสนทนาด้วยตนเอง
- 3.4 ข้อควรระวัง ต้องไม่ร่วมสนทนาด้วย

4. ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant/ Caretaker) จัดเตรียมอุปกรณ์สนามให้พร้อมจัดสถานที่และความพร้อมในการสนทนากลุ่ม คอยควบคุมเครื่องบันทึกเสียง และเปลี่ยนเทปขณะที่ทำกรสนทนา อำนวยความสะดวกแก่ผู้ดำเนินการสนทนา และผู้จัดบันทึก ดูแลบริการเครื่องดื่มและของขบเคี้ยวแก่ผู้ร่วมสนทนาพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไป

5. แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Group Discussion Guide) เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ซึ่งต้องสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การวิจัยควรมีประมาณ 6 – 10 คำถามเป็นคำถามปลายเปิด เช่น “คุณคิดอย่างไร เกี่ยวกับเรื่องของจิตวิญญาณ” “คุณรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับ...” “คุณได้ข้อมูลเกี่ยวกับ...มาอย่างไร”

6. อุปกรณ์สนาม (Field Instruments) เครื่องบันทึกเสียง และอุปกรณ์ควรมีสำรองเพื่อป้องกันการผิดพลาด สมุด บันทึก และดินสอ

7. แบบฟอร์มคัดเลือกกลุ่มผู้ร่วมสนทนา (Screening Form) ต้องคัดเลือกให้ได้ผู้เข้าร่วมสนทนาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (Homogeneous) หรืออยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น เพศ อายุ อาชีพ เชื้อชาติ สถานภาพสมรส

8. สิ่งเสริมสร้างบรรยากาศ (Refreshment & Snack)

9. ของสมนาคุณแก่ผู้ร่วมสนทนา (Remuneration)

10. สถานที่และระยะเวลา (Location and Time)

3. ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม

นางนภัส คู่ขวัญ เทียงกลม (2551) ได้เสนอขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม มีการดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมการประชุมการอภิปรายกลุ่ม (Preparing for Session)

1.1 ระบุวัตถุประสงค์หลักของการประชุม

1.2 พัฒนาคำถามที่เหมาะสมประมาณ 6 คำถามอย่างระมัดระวัง

1.3 วางแผนการประชุมกลุ่ม

1.4 เตรียมเชิญสมาชิกที่มีศักยภาพ (Call Potential Members) และติดตามการเผชิญด้วยการแจ้งเกี่ยวกับวาระการประชุม เวลาที่ใช้ประชุม และรายการ คำถามที่จะอภิปรายกันในกลุ่ม จัดเตรียมสื่อนาวาระการประชุมสำหรับสมาชิกทุกคน และแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องกระทำในการประชุม

1.5 ประมาณ 3 วันก่อนมีการประชุม โทรศัพท์เตือนสมาชิกให้เข้าประชุมตามวันนัดหมายการประชุม

2. การพัฒนาคำถาม (Developing Questions)

2.1 พัฒนาประมาณ 5 – 6 คำถามการประชุมอย่างน้อยใช้เวลาประมาณหนึ่งชั่วโมงครึ่งสำหรับการถามคำถาม ประมาณ 5 – 6 คำถาม สำหรับสมาชิกกลุ่มที่มีประมาณ 6 – 10 ดังกล่าว

2.2 ผู้ดำเนินการกระบวนการกลุ่มต้องถามตนเองเสมอว่า ปัญหาอะไรที่ต้องการรู้ หรือมีความต้องการอะไรที่ต้องการรู้ ที่ต้องการจะเก็บรวบรวมระหว่างการประชุมกลุ่ม

2.3 การประชุมกลุ่ม เป็นพื้นฐานของการสัมภาษณ์ทวิคูณ (Multiple Interviews) ดังนั้น จึงมีแนวทางหลายแนวทางในการนำการประชุมกลุ่มที่มีพื้นฐานที่ เหมือนกัน หลายประการในการนำการสัมภาษณ์กลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม

3. การวางแผนการประชุม (Planning the Session)

3.1 การจัดตารางที่วางแผนการประชุม (Scheduling)

3.2 เตรียมอาหารว่าง (Setting and Refreshments) ดำเนินการประชุมในห้อง Conference Room

3.3 ความเท่าเทียมกันของสมาชิกในการแสดงความคิดเห็น โดยคำนึงถึงกฎพื้นฐาน (Ground Rules) คือ รักษาการเน้นประเด็นที่ต้องการ รักษาแรงขับเคลื่อนมุ่งสู่ประเด็นที่ต้องการทำให้เข้าใจคำถามตรงประเด็นที่ตั้งไว้

3.4 ระเบียบวาระการประชุม (Agenda)

3.5 จำนวนสมาชิกกลุ่มที่เหมาะสม (Membership)

3.6 วางแผนบันทึกการประชุม

4. การอำนวยความสะดวกระหว่างการประชุม (Facilitating the Session)

4.1 เป้าหมายหลักของการอำนวยความสะดวกคือรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เพื่อบรรลุเป้าหมายของการประชุม

4.2 แนะนำผู้ดำเนินการประชุมและผู้ช่วยหากจำเป็นต้องมี

4.3 อธิบายวิธีการที่จะใช้ในการบันทึกการประชุม

4.4 ดำเนินการตามวาระการประชุม

4.5 ข้อควรระมัดระวังในการใช้คำถามที่จะกล่าว และเคารพในความคิดเห็นสมาชิก

4.6 การสรุปประเด็นอภิปรายต้องชัดเจน และสมาชิกเพิ่มเติมแก้ไขได้

4.7 สมาชิกในการสนทนากลุ่มต้องเคารพศักดิ์ศรี ความคิดสมาชิกอื่น

5. สิ่งที่ต้องดำเนินการหลังการสนทนากลุ่ม

5.1 ตรวจสอบการบันทึกเทป (ถ้ามี)

5.2 จัดบันทึกเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างชัดในการจดบันทึกที่ทำไว้แล้ว

5.3 เขียนการสังเกตที่ได้จากระหว่างการประชุม

รัตนะ บัวสนธ์ (2556) ได้เสนอขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

1. กำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย งานวิจัยเชิงคุณภาพที่จะใช้การสนทนากลุ่มดำเนินการวิจัยนั้น ก็จะเป็นปรากฏการณ์ต่างๆ ของสภาพการณ์ ที่มีใช้เหมาะคำตอบได้ในเชิงตัวเลข ปริมาณต่างๆ หรือปัญหาที่ต้องการคำตอบในเชิงถูกหรือผิด แต่ควรเป็นปัญหาที่ต้องการความคิดเห็น อย่างหลากหลายที่ยังไม่มีข้อสรุปมาก่อน

2. สร้างกรอบความคิดและประเด็นการสนทนา การสร้างกรอบความคิดและประเด็นการสนทนาจะต้องจัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางหาคำตอบให้กับปัญหาวิจัย

3. กำหนดประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างควรเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรเป้าหมาย

4. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง นัดหมาย นัดเวลา สถานที่ และการเดินทางมาเข้าร่วมสนทนา การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ควรแจ้งวัตถุประสงค์ที่คัดเลือกให้ทราบ และสอบถามความสมัครใจ ยินยอมเข้าร่วมสนทนาด้วย เมื่อบุคคลเหล่านี้ให้ความยินยอมแล้ว จึงนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะให้มีการสนทนาพูดคุยกัน ตลอดจนสอบถามความสะดวก ในการเดินทางไปยังสถานที่จัดการสนทนา เพื่ออำนวยความสะดวกต่อไป

5. ดำเนินการสนทนาตามลำดับกรอบความคิดและประเด็นการสนทนาควรแจ้งวัตถุประสงค์การจัดการสนทนากลุ่มครั้งนี้ รวมถึงอธิบายถึงลักษณะ การพูดคุย และขออนุญาตบันทึกเทปหรือวิดีโอการสนทนาตามความจำเป็นต่อจากนั้นก็เริ่มดำเนินการ สนทนาจนสิ้นสุดกระบวนการ นักวิจัยอาจมอบสิ่งของหรือเงินค่าตอบแทนให้แก่การเสียสละเวลาของผู้ร่วมสนทนาตามความเหมาะสม

6. ถอดเทปบันทึกและวิเคราะห์ตีความข้อมูลที่ได้ การสนทนากลุ่มควรถอดเทปการสนทนาโดยเร็ว เพราะนักวิจัยยังสามารถจดจำคำพูดและอากัปกริยาของผู้พูดแต่ละคนได้เป็นอย่างดี แล้วจึงนำข้อมูลคำพูดและส่วนที่เป็นบันทึกแทรกเกี่ยวกับพฤติกรรมและอากัปกริยาของผู้ร่วมสนทนาไปทำการวิเคราะห์ตีความเพื่อตอบวัตถุประสงค์วิจัยตามลำดับกรอบความคิดและประเด็นการสนทนา

7. เขียนรายงานวิจัย การเขียนรายงานวิจัยเป็นการนำข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ ข้อมูลมาจัด รูปเล่มนำเสนอตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่ความเป็นมาปัญหาของการวิจัยจนกระทั่งการสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะต่างๆ

กล่าวโดยสรุปว่า การสนทนากลุ่มเป็นกระบวนการประชุมเชิงวิชาการที่เริ่มจากการกำหนดปัญหาแนวความคิดที่จะสนทนาหรือวัตถุประสงค์หลักของการประชุมร่วมกัน กำหนดและสรร

หาผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมประชุม มีการวางแผนการประชุมกลุ่มร่วมกันและทุกคนมีเป้าหมายแนวทาง กำหนดผู้ร่วม กำหนดสถานที่ จัดสรรหากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล รายงานข้อมูลที่ได้จากการร่วมสนทนา

สภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตั้งอยู่อาคารเลขที่ 46 ถนน เทวภิบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ดจำนวนทั้งสิ้น 60 แห่ง แบ่ง ออกเป็น 7 สหวิทยาเขต ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนสถานศึกษาแบ่งตามสหวิทยาเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

สหวิทยาเขต	จำนวนสถานศึกษา
1. สหวิทยาเขตพระขัติยะวงษา	10
2. สหวิทยาเขตศิลาทอง	9
3. สหวิทยาเขตสาเกตนคร	9
4. สหวิทยาเขตพัฒนวิทย์	9
5. สหวิทยาเขตทุ่งกุลาทอง	8
6. สหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม	8
7. สหวิทยาเขตเมืองแสนสามารถวิทย์	7
รวม	60

1.2 วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นองค์กรขับเคลื่อนและยกระดับ คุณภาพมาตรฐานการศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

1.3 พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
4. ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.4 เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีทักษะความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
2. ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพมาตรฐาน
3. ครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นเลิศในความคิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบมีส่วนร่วม
5. สถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนได้อย่างเหมาะสม
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัย ในการขับเคลื่อนพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา และมีการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ
7. กระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาบริหารเชิงบูรณาการมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

2. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

2.1 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอนุมัติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” ภายใต้ชื่อ “โรงเรียนสุจริต” เพื่อให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความชัดเจนใน

แนวทางการดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก) ดังนี้

1. วางแผนพัฒนาโครงการ “โรงเรียนสุจริต” ทั้งระยะสั้น ระยะยาว
  2. ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ “โรงเรียนสุจริต” ให้เป็นไปตามแผน/นโยบาย/ยุทธศาสตร์ของโครงการ ดังนี้
    - 2.1 คัดเลือกเครือข่ายโรงเรียนสุจริต
    - 2.2 จัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายที่ได้รับคัดเลือก
    - 2.3 จัดอบรม ปปช. น้อย/ ปปช. ชุมชน
    - 2.4 จัดค่ายเยาวชนของแผ่นดิน
  3. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาวิจัย นวัตกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน
  4. นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วม “โรงเรียนสุจริต” อย่างต่อเนื่อง
  5. สรุปรายงานผล การดำเนินงานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายไตรมาสและสรุปผลรายปี
  6. อื่นๆ ที่เห็นสมควร และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการ “โรงเรียนสุจริต”
    - 2.2 นโยบายส่งเสริมโรงเรียนสุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริต (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด, 2563) ดังต่อไปนี้

นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีกลยุทธ์ในการดำเนินการ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

- 1.1 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษามีการบูรณาการ “ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างยั่งยืน
- 1.2 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษา ปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธีต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่น และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.3 ร้อยละ 100 ของผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผ่านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และความเป็นพลเมือง

กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

2.1 ร้อยละ 100 ของผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

2.2 ร้อยละ 100 ของผู้เรียนที่มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภัยคุกคาม ในรูปแบบใหม่ กลยุทธ์ที่ 3 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและร้อยละ 100 ของสถานศึกษาจัดกิจกรรม ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษามีหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการแบบมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินภายนอก มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA : Integrity & Transparency Assessment)

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดมีเครือข่ายความร่วมมือและบริหารจัดการแบบบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน

2.2 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

กลยุทธ์ที่ 3 ยกกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ 4 ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่ ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

3.1 มีรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีคุณภาพ

3.2 มีข้อเสนอเชิงนโยบายในการกระจายอำนาจทั้งระบบ

3.3 มีรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพ

3.4 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษามีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล

3.5 จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กลดลง

3.6 ร้อยละ 60 ของผู้เรียนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา นำ Digital Technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่างๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์ เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความถนัด และความสามารถ ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

4.1 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษา มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้วางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ร้อยละ 100 ของสถานศึกษามีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลต่างๆ นำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สภาพปัญหาการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดทั้ง 60 โรงเรียน ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต แต่โดยส่วนใหญ่การบริหารงานโรงเรียนสุจริตนั้นไม่ได้เป็นตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของโรงเรียนสุจริต ไม่มีระเบียบแบบแผนในการบริหารที่ชัดเจน โดยยังขาดการวางมาตรการการบริหารงานโรงเรียนสุจริตตามมาตรฐานทั้ง 4 มาตรฐาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป จึงทำให้ผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียนสุจริต อีกทั้งยังพบว่าโรงเรียนโดยส่วนใหญ่ขาดการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารงานโรงเรียนสุจริตของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

วิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วิจัยในประเทศ

ภคินิดา หนองเรือ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 27 โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้ศึกษาสภาพปัจจุบัน, ปัญหาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และพัฒนา

รูปแบบการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 25 คน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ จำนวน 200 คน รวม 225 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการ บริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล 2) สภาพปัญหาการบริหารงานโดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 27 มีปัญหาในการ นำไปปฏิบัติโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน การบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล 3) รูปแบบการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 27 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 27 มีความสอดคล้อง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ใน การนำไปปฏิบัติโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน การบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ

โมตรี สุวรรณไตรย์ (2558) ได้ศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน ภายใต้โมเดล โรงเรียนสุจริตโรงเรียนบ้านโพรงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขต 1 มี วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน หาแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน และติดตามผลในการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน ภายใต้โมเดลโรงเรียนสุจริต โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ดำเนินการวิจัย 2 วนรอบ 1 วนรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การ ปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนกลับ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า สภาพเกี่ยวกับการ เสริมสร้างคุณธรรมนักเรียนภายใต้โมเดลโรงเรียนสุจริต โรงเรียนได้มีการกำหนดเป้าประสงค์เชิงกล ยุทธ์ กิจกรรม/โครงการในการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน แต่การดำเนินกิจกรรมนักเรียนยังไม่บรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ และขาดความต่อเนื่อง ปัญหาในการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน พบว่า การ เสริมสร้างคุณธรรมนักเรียนอยู่ในระดับน้อย นักเรียนยังขาดทักษะกระบวนการคิด คุณธรรมด้านการ มีวินัย ความซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง และการมีจิตสาธารณะที่ยังไม่สามารถปลูกฝังให้นักเรียนเกิด

ลักษณะนิสัยอย่างยั่งยืนได้ ในการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน มี 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศติดตาม 3) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 7 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมละครโรงเล็ก กิจกรรมปลูกผักสวนครัว กิจกรรมโรงเรียนน่ายุ่ กิจกรรมคนดีศรีโพรงาม กิจกรรมเด็กดีมีวินัย กิจกรรมวิเคราะห์ข่าว และกิจกรรมจิตอาสา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถใช้ในการเสริมสร้างคุณธรรมคุณธรรมนักเรียนภายใต้โมเดลโรงเรียนสุจริตได้ ผลการเสริมสร้างคุณธรรมนักเรียน ภายใต้โมเดลโรงเรียนสุจริต พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เกิดทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะจริง ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก

เรื่องวิทยุ เกษสุวรรณ (2554) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประจำตำบล ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล และศึกษาผลการนำรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลไปใช้ มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล ระยะที่ 3 พัฒนารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล และระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มี 3 องค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบย่อย ด้านกระบวนการ (Process) มี 10 องค์ประกอบหลัก 49 องค์ประกอบย่อย และด้านผลผลิต (Output) มี 5 องค์ประกอบหลัก 56 องค์ประกอบย่อย 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ 3) รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลมีองค์ประกอบของรูปแบบได้แก่ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 1) แผนยุทธศาสตร์ พันธกิจ เป้าหมายและนโยบายของสถานศึกษา 2) ทรัพยากรมนุษย์ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งทุน 3) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การจัดโครงสร้างการบริหารโรงเรียนที่คล่องตัว 3) การบริหารจัดการหลักสูตร 4) ยุทธศาสตร์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) การบริหารจัดการบุคลากรที่เหมาะสม 6) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำ 7) การประสานงานทั้งภายในและภายนอก

โรงเรียน 8) การสนับสนุนบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ทั้งด้านกายภาพและทางสังคม 9) การมีส่วนร่วมสนับสนุนของครู ผู้ปกครองและชุมชน 10) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง 3. ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย 1) คุณภาพนักเรียน 2) คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ผู้บริหารมืออาชีพ 4) การเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ 5) บรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียน และผลการประเมินรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมาก ส่วนคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก 4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า ก่อนนำรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนหลังการนำรูปแบบการบริหารไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการนำรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลไปใช้ โดยรวมทุกด้าน พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จักรภพ ไสกระจำง (2560) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบสุจริต เพื่อสร้างรูปแบบและคู่มือรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบสุจริต และประเมินรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบสุจริต กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนต้นแบบสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 310 คน จาก 61 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบจำนวน 8 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักประสิทธิภาพ และหลักประสิทธิผล ซึ่งโดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบที่เหมาะสมมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ระบบงานและกลไก วิธีการดำเนินงาน การประเมิน และการนำรูปแบบไปใช้ การประเมินรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ฉันทจุฑา ชูโตศรี (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนสุจริต โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติในการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในโรงเรียนสุจริต และดำเนินการสร้างและประเมินแนวปฏิบัติในการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนสุจริต ซึ่งการวิจัยนี้เป็นวิจัยแบบผสม โดยมีขั้นตอนในการศึกษา 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สืบค้นความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนเศรษฐกิจ รวม 40 คน เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในโรงเรียนสุจริต โดยแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นที่ 2 จัดทำร่างแนวปฏิบัติในการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล สำหรับโรงเรียนสุจริต โดยวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือ ขั้นที่ 3 นำร่างแนวปฏิบัติมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนสุจริตที่มีปฏิบัติการที่ดี ให้ทำการประเมินความถูกต้อง เหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยปรากฏว่า ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมการและวางแผนการดำเนินงาน 2) การดำเนินงานตามแผน 3) การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน 4) การปรับปรุงพัฒนาแผนการดำเนินงาน และ 5) การขยายผลและต่อยอด ซึ่งการดำเนินการ 5 ขั้นตอนนี้ ได้ถูกพัฒนาเป็นคู่มือในการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนสุจริต ซึ่งจากประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่าเหมาะสม มีประโยชน์ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด

บังอร สิมพันธ์ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีความมุ่งหมายในการศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาองค์ประกอบของการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า ใช้อองค์ประกอบการบริหารงาน 4 กลุ่มงาน มีหลักธรรมาภิบาล 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ มี 12 องค์ประกอบ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ มี 10 องค์ประกอบ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล มี 16 องค์ประกอบ และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มี 12 องค์ประกอบ 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา เมื่อพิจารณาทางด้าน

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่ารายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานวิชาการ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ประกอบด้วย 6 หลัก ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความรับผิดชอบ 5) หลักการมีส่วนร่วม และ 6) หลักความคุ้มค่า

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2560) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต กลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและข้อเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนสุจริต ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาพฤติกรรมสุจริตของนักเรียน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ตามคุณลักษณะ 5 ประการ คือ มีทักษะการคิด มีวินัย มีความซื่อสัตย์ สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ รองลงมา คือ สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยส่งเสริมทักษะการคิดให้นักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนเสริมสร้างพฤติกรรมอยู่อย่างพอเพียงให้นักเรียน ลำดับถัดมาคือ ด้านการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาพัฒนาพฤติกรรมสุจริตของนักเรียน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การดำเนินงานโครงการของสถานศึกษาที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ การดำเนินงานโครงการของสถานศึกษาทำให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การดำเนินงานโครงการของสถานศึกษาทำให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะมีวินัย การดำเนินงานโครงการของสถานศึกษาทำให้เกิดหลักธรรมาภิบาล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน อยู่ในระดับมาก มีพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนปลูกฝังคุณลักษณะทั้ง 5 ประการ รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ นอกห้องเรียนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะทั้ง 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนสุจริตกลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาพฤติกรรมของ

นักเรียน สถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะด้าน วินัยให้แก่ นักเรียนมากขึ้น และส่งเสริมพฤติกรรม การอยู่อย่างพอเพียง และจัดกิจกรรมให้เป็นรูปธรรม เสริมสร้างทักษะชีวิตให้มีความสมบูรณ์ ด้านการพัฒนาพฤติกรรมสุจริตของนักเรียน สถานศึกษาควร ทำให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะการมีวินัย เน้นการทำให้เกิดหลักธรรมาภิบาล ทำให้นักเรียนเกิดทักษะ การคิด และเกิดคุณลักษณะซื่อสัตย์สุจริตอย่างแท้จริง ด้านการจัดกรรมค้ายาวชนคนดีของแผ่นดิน โดยสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับนักเรียน ต้องทำให้นักเรียน เกิดแรงบันดาลใจเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรมให้เป็นคนดีมากขึ้น และกิจกรรมที่ จัดควรส่งเสริมประสบการณ์เชิงบวกเพื่อเพิ่มการเรียนรู้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะประจำ ใจ สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างปลอดภัย

รัชตพร เสนามาตย์ (2561) ได้ศึกษารูปแบบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้ 1) ศึกษา คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสุจริต 2) สร้างรูปแบบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนสุจริต 3) ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์การนำรูปแบบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ ซึ่งการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน 2) การสร้างรูปแบบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การนำรูปแบบไปทดลองใช้กับโรงเรียน 3 โรงเรียน และ 4) การประเมินรับรองรูปแบบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนสุจริตแกนนำ จำนวน 633 คน ได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สถิติได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ การครองตน การครองคน และการครองงาน ซึ่งมี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้าน คุณธรรมจริยธรรม ด้านนักเรียน ด้านครูและบุคลากร ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านวิชาการ และ ด้านบริหารจัดการ รูปแบบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) สร้างความตระหนักรู้ 2) เรียนรู้และพัฒนา ประกอบด้วย การประเมินตนเองก่อนการพัฒนา วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรม การประเมินตนเองหลังการพัฒนา และการพัฒนาซ้ำ 3) แนะนำก่อนการนำไปใช้ และ 4) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ ผลการประเมินรูปแบบซึ่ง ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์การนำไปใช้ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

กนกวรรณ ชื่นใจจิตต์ (2561) ได้ศึกษาการบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน และศึกษาแนวทางการบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของโรงเรียนในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า แนวทางการบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18 พบว่า ด้านความพอเพียง ควรน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันของครู โดยการจัดอบรมหรือถ่ายทอดจากผู้มีประสบการณ์ควรสร้างความตระหนักให้ครูจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเอง เริ่มจากการบันทึกรายได้ กำหนดรายจ่ายในแต่ละเดือน และบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง ติดตามและประเมินผล ด้านความรับผิดชอบ ควรใช้กระบวนการ PDCA คือ Plan (วางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Act (การดำเนินการให้เหมาะสม) มาช่วยในการทำงานของครู มอบหมายงานให้ชัดเจนและเหมาะสมกับคนที่ได้รับ การที่ครูได้ทำงานที่ถนัดกับความสามารถของตนเอง จะช่วยให้การทำงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด และด้านอุดมการณ์คุณธรรม สร้างวัฒนธรรม องค์กรด้านคุณธรรมให้กับครู โดยคัดเลือกครูรุ่นพี่ที่มีอุดมการณ์คุณธรรมที่เหมาะสมกับองค์กรหรือสามารถนำมาใช้ปรับกับองค์กร มาเป็นตัวอย่างกับครูรุ่นน้อง ปลูกฝังคุณธรรมให้กับครูโดยเริ่มจากความพอเพียง เพราะหากครูไม่ต้องวิตกกังวลกับภาระทางการเงิน ครูก็จะมีเวลาคิดเรื่องอื่น และสามารถปฏิบัติบนพื้นฐานคุณธรรมด้านอื่นได้ตามมา

สุพัตรา กุสิรัมย์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายจังหวัดบุรีรัมย์ 4) สร้างสมการพยากรณ์ทำนายประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 81 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น .974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยลักษณะนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ รองลงมาคือ ปัจจัยลักษณะองค์กร ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือ โครงสร้างของโรงเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านบรรยากาศของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตกับประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตสูงสุดคือ ด้านแรงจูงใจในการทำงาน รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตต่ำสุดคือ ด้านโครงสร้างของโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ทั้ง 9 ปัจจัย สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารจัดการโรงเรียนสุจริตได้ร้อยละ 99.60 ซึ่งทำให้ได้ผลการพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการวิจัย

ธีรพงษ์ ชูพันธุ์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยมีความมุ่งหมายในการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Samplings) จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่สร้างตามนโยบายและการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขของกระทรวงศึกษาธิการ 5 ด้าน ได้แก่ การป้องกันการค้นหา การรักษา การเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน

แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การป้องกัน 2) การค้นหา 3) การรักษา 4) การเฝ้าระวัง และ 5) การบริหารจัดการ ซึ่งผลการประเมินแนวทางการดำเนินงานพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุขในสถานศึกษาอื่นๆต่อไปได้

พระอธิการวัชชัย คมภีโรโต (แสงโสม) (2562) ได้ศึกษาพุทธวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) เพื่อศึกษาพุทธวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3) เพื่อเสนอรูปแบบพุทธวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญจากผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน จำนวน 25 คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาเรียบเรียงและจำแนกเป็นระบบ และโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอรรถาธิบายและพรรณนาความ ซึ่งมีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้ สภาพทั่วไปการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการพบว่า เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขาผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรม แสวงหาปัญญาและมีเมตตา เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดเน้นการพัฒนาประเทศ คุณลักษณะบุคลากรโรงเรียนวิถิพุทธ แม้จะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่บุคลากร ผู้บริหารและครู มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นปัจจัยให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างดี ทั้งการเป็นผู้จัดการการเรียนรู้ และการเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีชีวิตจริง ในลักษณะสอนให้รู้ ทำให้ดู ปล่อยให้เห็น การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษามีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องหลากหลายวิธีการ มีการวางแผนการเรียนการสอน สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เน้นการเรียนการสอนที่บูรณาการพุทธธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ การศึกษาพุทธวิธีในการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ได้ศึกษาจากโรงเรียนสุจริตต้นแบบ ซึ่งเป็นโรงเรียนจัดกิจกรรมบริษัทสร้างการดี พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนกำหนดกรอบการใช้จ่าย บริหารอย่างโปร่งใส ประหยัดอดออม และได้รับความร่วมมือจากชุมชนจัดทำโครงการโรงเรียนวิถิพุทธเข้าสู่แผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี การนำเสนอรูปแบบพุทธวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ได้ใช้การบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชีวิตในสังคมให้มีศีล สมาธิ ปัญญา ให้เกิดการพัฒนาทั้ง 3 ด้านพร้อมๆ กัน โดยการนำวัฒนธรรมแนวพุทธมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรม นำหลักธรรมมาบูรณาการบริหารการเงินให้เกิดประโยชน์และประหยัดที่สุดโดยการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

วสันต์ บุญประสม (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริตโรงเรียนบ้านตุงลอย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหา การจัด

กิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต และพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนบ้านตุ่งลอย อำเภอมกนัย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการประชุมกลุ่มจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก จำนวน 35 คน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาและสรุปบรรยายแบบพรรณนา มีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้ สภาพปัญหาในการดำเนินกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนบ้านตุ่งลอย พบว่า 1) นักเรียนยังขาดทักษะในการแบ่งแยกประโยชน์และโทษของพฤติกรรมที่สุจริตและไม่สุจริต นักเรียนขาดบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการทำความดีและไม่สามารถอธิบายความดีของบุคคลที่เป็นตัวอย่างที่ดีของการทำความดี 2) นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงของโรงเรียนและชุมชน 3) นักเรียนลอกการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย 4) นักเรียนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมและขาดนิสัยการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด 5) นักเรียนไม่มีความเต็มใจในการช่วยเหลือผู้อื่นและนักเรียนไม่มีส่วนร่วมหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของโรงเรียนและชุมชน แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนบ้านตุ่งลอย อำเภอมกนัย จังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มเพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะ 5 ประการให้แก่ นักเรียน ได้แยกออกเป็นกิจกรรมย่อย คือ

- 1) ด้านทักษะกระบวนการคิด ประกอบด้วยกิจกรรมวิเคราะห์กรณีความดีตัวอย่าง การค้นหาเชิดชูผู้ประพฤติสุจริตในชีวิต การสร้างความตระหนักโทษของการทุจริต กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต การเสริมทักษะกระบวนการคิดหน้าเสาธงและค่ายอบรมคุณธรรม “เยาวชนคนดีของแผ่นดิน”
- 2) ด้านวินัยประกอบด้วยกิจกรรมเวรทำความสะอาดพื้นที่ กิจกรรมครูพระชำระจิต กิจกรรมตรวจชื่อนักเรียนเข้าแถว การแต่งตั้งตัวแทนนักเรียนตรวจสอบความสะอาดบริเวณพื้นที่ กิจกรรมร่วมใจฝึกการเข้าแถวรับประทานอาหารกลางวันและกีฬาพร้อมใจ
- 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วยกิจกรรมพบครูพระชำระจิต กิจกรรมตรวจชื่อนักเรียนเข้าแถว การแต่งตั้งตัวแทนนักเรียนตรวจสอบความสะอาดบริเวณพื้นที่ การส่งเสริมความสุจริตหน้าเสาธง กิจกรรมเสียงตามสายเพลงโรงเรียนสุจริต การกล่าวคำปฏิญาณโรงเรียนสุจริตตอนเช้าและกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต
- 4) ด้านอยู่อย่างพอเพียงประกอบด้วย กิจกรรมเสริมสร้างแหล่งเรียนรู้บริเวณโรงเรียน กิจกรรมโครงการอาชีพบนพื้นที่สูง กิจกรรมแปลงเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร กิจกรรมรณรงค์ประหยัดการใช้ทรัพยากร
- 5) ด้านจิตสาธารณะ ประกอบด้วยกิจกรรมพบครูพระชำระจิต กิจกรรมช่วยเพื่อนอ่านออกเขียนได้ กิจกรรมเวรทำความสะอาดพื้นที่ ทำบุญเข้าพรรษาและกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์

วชิรวิทย์ นิตพันธ์ และสุวิทย์ ภาณุจारी (2563) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนสุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบ สร้างรูปแบบ และประเมินรูปแบบการบริหารงานโรงเรียน

สุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพพร้อมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารงานโรงเรียนสุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 11 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) มาตรฐานโรงเรียนสุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 1.00 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย 2) การบริหารโรงเรียนแบบ PIE Cycle มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.83 มี 3 องค์ประกอบย่อย และ 3) หลักสุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.73 มี 3 องค์ประกอบย่อย รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนสุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรูปแบบมีชื่อว่า “SPG Model” โดยเป็นรูปแบบเชิงบูรณาการ และผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารโรงเรียนสุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ได้กำหนด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Robert D. Corbett (2011) ได้ศึกษาการวิเคราะห์หัตถบาทของผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน โดยมุ่งศึกษาบทบาทด้านสังคม – วัฒนธรรม พบว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเป็นหนึ่งในภารกิจของโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบ ดังนั้น ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียน จะต้องได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และทำอย่างเป็นกิจวัตร โดยทางโรงเรียนจะต้องมีการจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม และเกิดการพัฒนามีขั้นตอน มีกระบวนการที่ชัดเจน และมีการบูรณาการให้เข้ากับบทเรียน ประสบการณ์และชีวิตของนักเรียน

KoKom & Didin (2015) ได้ศึกษาการบูรณาการกิจกรรมการศึกษาเพื่อต่อต้านในโรงเรียน โดยในงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาหน้าที่ของพลเมือง โครงสร้างทางสังคม และลักษณะนิสัยที่ดีและพฤติกรรมต่อต้านการทุจริต ซึ่งจากงานวิจัยพบว่า การบูรณาการกิจกรรมการศึกษาได้มีการต่อยอดสู่การจัดทำหลักสูตรพลเมือง การเรียนรู้การต่อต้านการทุจริต และได้มีการจัดการเรียนการสอนตามบริบทของสังคม และมีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของการต่อต้านการทุจริตในสังคม อีกทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังได้มีการปรับแต่งค่านิยมการต่อต้านการทุจริต 9 ประการ อันได้แก่ ซื่อสัตย์ เอาใจใส่ เป็นอิสระ มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ขยันขันแข็ง อ่อนน้อมถ่อมตน กล้าหาญ และมีความยุติธรรม ให้เข้ากับบริบทของสังคม การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้การต่อต้านการทุจริต และมีการค่านิยมการต่อต้านการทุจริตทั้ง 9 ประการมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

Ninik Indawati (2015) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อต่อต้านการทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของครู ซึ่งพบว่าสื่อการเรียนรู้หลักสูตรต่อต้านการทุจริตมีการปลูกฝัง

ค่านิยมการต่อต้านทุจริตได้ในอนาคต และในงานวิจัยพบว่า การที่จะปลูกฝังค่านิยมได้ดีในระดับประถมศึกษา นั้น ต้องให้ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดค่านิยมการต่อต้านทุจริตนั้น เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความเข้าใจในหลักสูตร การใช้สื่อการเรียนรู้ที่ถูกต้อง และเข้าใจบริบทของสังคม สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง นอกจากนี้หลักสูตรการต่อต้านการทุจริตยังช่วยในการปลูกฝังค่านิยมการต่อต้านทุจริต 9 ประการให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ได้แก่ ซื่อสัตย์ เอาใจใส่ เป็นอิสระ มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ชยันตเข้มแข็ง อ่อนน้อมถ่อมตน กล้าหาญ และมีความยุติธรรม

Sabre, Keith D. & Benjamin (2015) ได้ศึกษาหน่วยงานทางด้านศีลธรรมและการตัดสินใจอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม : สู่คุณธรรม จริยธรรม แห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ให้ภาพรวมของหน่วยงานทางศีลธรรมและกระบวนการตัดสินใจทางจริยธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยคือ ผู้บริหารของโรงเรียนในแคนาดา จากการวิจัยพบว่า 1) การใช้กรอบความรับผิดชอบทางจริยธรรมสามารถเชื่อมโยงหน่วยงานทางศีลธรรมและภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยการสร้างแบบจำลองหน่วยงานทางศีลธรรมในการส่งเสริมให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในหน่วยงานทางศีลธรรมของตนเองเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนทุกคน 2) ถึงแม้ผู้บริหารจะมีความพยายามในการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันในองค์กร แต่ผู้บริหารมักจะต้องเผชิญกับความเป็นจริงที่ว่าตัวผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการตัดสินใจนั้นๆ 3) หน่วยงานทางศีลธรรมต้องการความตื่นตัวและความท้าทายต่อประเด็นอย่างจริยธรรมและมีการปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

Leonardo, Lisa M. and others (2016) ได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรมในวิทยาลัยแพทย์ : มุลนิธิเพื่อการสร้างแพทย์แบบมืออาชีพ จากการศึกษาในงานวิจัยพบว่า นักศึกษาแพทย์โดยส่วนใหญ่มีอาการเหนื่อยหน่ายสูง พร้อมกับสูญเสียความเห็นอกเห็นใจจากการเรียนและการฝึกงาน ดังนั้น ในงานวิจัยนี้จึงมุ่งพัฒนาหลักสูตรเพื่อสอนคุณธรรมและพฤติกรรมทางสังคม สำหรับนักศึกษาแพทย์นั้นคุณธรรมถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่จำเป็นต่อการสร้างวิชาชีพทักษะในการทำงานที่เหมาะสมได้ ซึ่งในการศึกษานั้นได้แบ่งการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับคุณธรรมออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ การปฐมนิเทศ, การจัดการเรียนการสอน และการสรุป โดยมีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ความกล้าหาญ, ความเฉลียวฉลาด, การมีมนุษยสัมพันธ์, การควบคุมอารมณ์, การมีไหวพริบ และความยุติธรรม โดยคุณธรรมทั้ง 6 ประการจะมีการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ การเล่าประสบการณ์เรื่องเล่าส่วนตัว, แบบฝึกหัดเชิงประสบการณ์, การฝึกปฏิบัติ, การฝึกวิเคราะห์ และการสะท้อนผล ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีนักศึกษาที่จบหลักสูตรนี้ทั้งสิ้น 30 คน และมีคนประเมินหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 97 รู้สึกว่าหลักสูตรมีโครงสร้างที่ดี หลังจากจบหลักสูตรร้อยละ 100 รู้สึกว่าเข้าใจความสำคัญของคุณธรรมในการประกอบวิชาชีพแพทย์ ร้อยละ 83 รู้สึกว่าหลักสูตรนี้เป็นแนวทางที่ช่วยให้นักศึกษาแพทย์สามารถรับมือกับปัญหาความซับซ้อนของการปฏิบัติการทางการแพทย์ได้ ร้อยละ 93 ระบุว่าตนเองสามารถค้นหาจุดแข็งของตนเองได้ และสามารถใช้จุดแข็งนี้ใน

การพัฒนาความเป็นอยู่ของตนเองให้มีความสุขได้ ร้อยละ 90 ระบุว่าจะนำเอาแนวทางที่ได้หลักสูตร มาพัฒนาการประกอบวิชาชีพอของตนเองได้ หากคิดคะแนนโดยรวมพบว่า ร้อยละ 92 พบว่าหลักสูตร มีความโดดเด่นและดี

Alana Weston (2017) ได้ศึกษาการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงบวกตามหลักการศึกษ 11 ประการ ที่มีผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียน ซึ่งหลักการศึกษ 11 ประการ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการเสริมสร้างรากฐานคุณธรรม จริยธรรม และมีการส่งเสริมค่านิยมที่ดีให้กับนักเรียน 2) โรงเรียนมีการกำหนด “คุณลักษณะ” อย่างครอบคลุมทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด ด้านจิตใจ และด้านพฤติกรรม 3) โรงเรียนการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และคุณลักษณะที่ชัดเจน ครอบคลุม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียนได้ 4) โรงเรียนมีการสร้างสังคมที่เอื้อ อาหาร 5) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 6) โรงเรียนมีการสร้างหลักสูตรที่มีความหมายและมีความท้าทายให้กับนักเรียน เพื่อใช้ในการพัฒนาลักษณะนิสัย และสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน 7) โรงเรียนมีการสร้างแรงจูงใจที่ดีให้กับนักเรียน 8) บุคลากร ในโรงเรียนมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อร่วมกันชี้นำนักเรียนให้มีคุณลักษณะ และค่านิยมที่ดีตามแบบแผน เดียวกันของโรงเรียน 9) โรงเรียนมีการส่งเสริมความเป็นผู้นำให้กับนักเรียน และต้องมีการให้การ สนับสนุนระยะยาวเพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 10) โรงเรียนต้องเข้าไปมีส่วนร่วม ในชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการกำหนดคุณลักษณะที่ดีของโรงเรียน 11) โรงเรียนต้องมีการ ประเมินสภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของบุคลากรอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดคุณลักษณะ ตามที่โรงเรียนกำหนด และเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า หลักการศึกษ 11 ประการมีส่วนช่วยให้บุคลากรและนักเรียนเกิดพฤติกรรมเชิงบวก อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างให้เกิด คุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน แต่ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนจะต้องมีการทำอย่างต่อเนื่อง จึงจะเห็นผล ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

Nai-Ying Whang (2021) ได้ศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียน ด้วย 3 วิธีการที่ช่วย เพิ่มประสิทธิภาพให้ดำเนินสู่เป้าหมายได้สำเร็จ ซึ่งมีประเด็นในการศึกษา ดังต่อไปนี้ การสร้างคุณค่าสู่ ความเป็นเลิศ ได้แก่ การเพิ่มคุณค่า การเสริมแรงจูงใจทางบวก และการปฏิรูปแนวทางปฏิบัติใน โรงเรียน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นการเก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรม ตำรา และงานวิจัยต่างๆ การสำรวจประสบการณ์ และการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผลจากการ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงบวกตาม 3 วิธีการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ให้ดำเนินสู่เป้าหมายได้สำเร็จ ได้แก่ 1) การสร้างวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีในองค์กร 2) การบรรลุ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน และ 3) การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆของโรงเรียน จากการปฏิบัติตาม 3 วิธีการ นี้ ผลปรากฏว่า ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับบุคลากรภายในโรงเรียน และชี้นำให้นักเรียน

ประพศติ ปฏิบัติตามมากขึ้น ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ไขปัญหามากขึ้น และมีความยึดมั่นในอุดมคติ คุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน

สรุปจากการศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันทุจริต” หรือ “โรงเรียนสุจริต” มีหลักการบริหารที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม ดังปรากฏอยู่ในคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ดังนี้ 1) ทักษะกระบวนการคิด 2) มีวินัย 3) ซื่อสัตย์สุจริต 4) อยู่อย่างพอเพียง และ 5) มีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นมาตามยุทธศาสตร์ชาติระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยมีวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” ด้วยเป้าหมายที่ว่า เยาวชนไทยผู้เป็นอนาคตของชาติจะมีความตระหนักถึงผลเสียของการทุจริต และมีการต่อต้านถึงพฤติกรรมที่ทุจริต และหวังว่าจะช่วยลดปัญหาการทุจริตในสังคมไทยและช่วยยกระดับคุณธรรม จริยธรรมของคนไทยให้สูงขึ้น ซึ่งแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตจะอยู่บนพื้นฐานของการบริหารงานของกลุ่มงานในโรงเรียน 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารบุคคล และกลุ่มงานบริหารทั่วไป โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู นักเรียน โรงเรียน และชุมชน นำไปสู่ผลลัพธ์และภาพความสำเร็จของโรงเรียนสุจริต ที่คนในสังคมตระหนักถึงผลเสียของการทุจริต และดำรงตน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต โปร่งใส เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

บทที่ 3

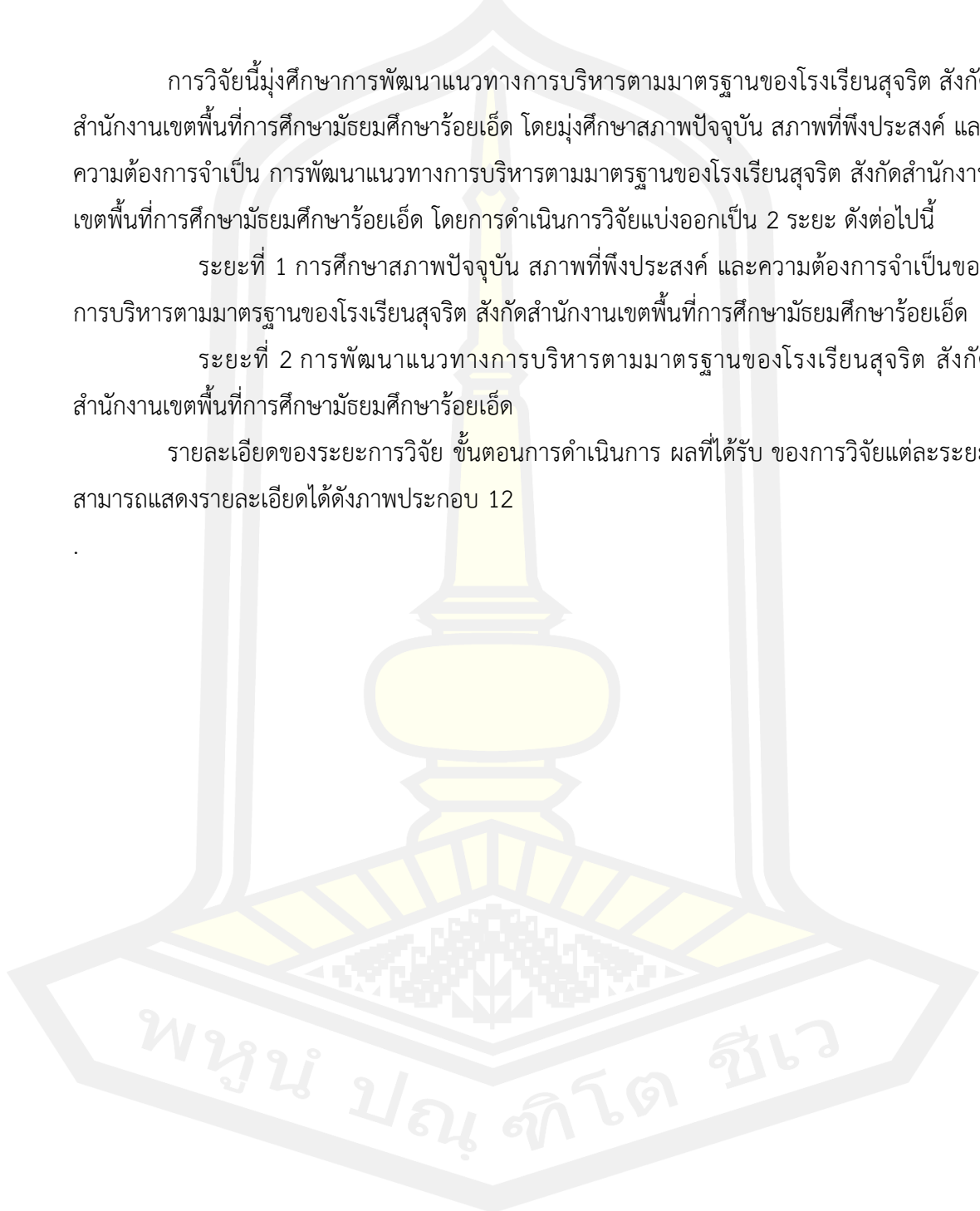
วิธีการดำเนินการวิจัย

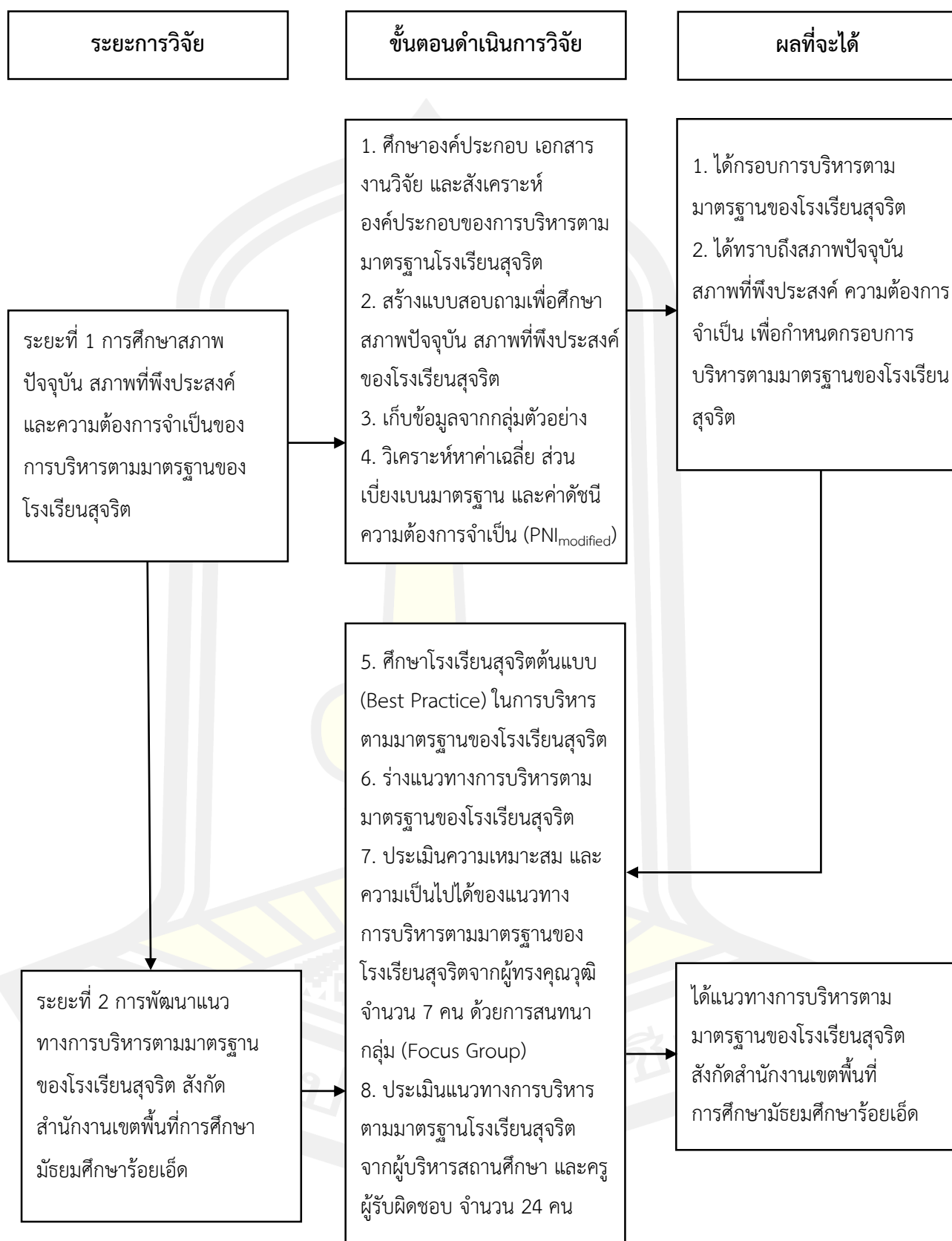
การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

รายละเอียดของระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ ผลที่ได้รับ ของการวิจัยแต่ละระยะ สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 รายละเอียดระยะการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย และผลที่จะได้รับ

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสุจริตทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ เป้าหมาย วัตถุประสงค์และพันธกิจของโรงเรียนสุจริต คุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต แนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ มาตรฐานการบริหารวิชาการ มาตรฐานการบริหารงบประมาณ มาตรฐานการบริหารงานบุคคล และ มาตรฐานการบริหารทั่วไป

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยตามมาตรฐานการบริหารของโรงเรียนสุจริต ดังนี้ 1) มาตรฐานการบริหารวิชาการ 2) มาตรฐานการบริหารงบประมาณ 3) มาตรฐานการบริหารงานบุคคล และ 4) มาตรฐานการบริหารทั่วไป (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ข)

1.3 นำข้อมูลจากการศึกษา มาตรฐานการบริหารของโรงเรียนสุจริตที่ได้มาใช้สร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 112 คน ครู จำนวน 2,960 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด รวมทั้งสิ้น 3,072 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีจำนวน 342 คน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน

2.2.2 สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2.2.3 คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ แล้วสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) มีรายละเอียดดังแสดงใน ตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของ สถานศึกษา	กลุ่มประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		
	สถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู	สถานศึกษา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครู
ขนาดใหญ่พิเศษ	9	1360	5	25	40
ขนาดใหญ่	13	836	6	24	48
ขนาดกลาง	32	751	16	48	127
ขนาดเล็ก	6	125	3	6	24
รวม	60	3,072	30	103	239
				342	

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดการสร้างเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีดังนี้

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วได้ทำการสร้างเครื่องมือเป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และมีการแบ่งน้ำหนักคะแนนตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริต
3. ศึกษาหลักเกณฑ์และการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
4. นำจุดมุ่งหมาย มาตรฐานของโรงเรียนสุจริตมาร่างเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และนำไปปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เพื่อหาคุณภาพของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

6.1 จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป สาขาวิชาการวิจัยทางการศึกษา การวัดผลการศึกษา หลักสูตรและการสอน หรือการบริหารการศึกษา

6.2 มีประสบการณ์ด้านการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในระดับบุคคลหรือหน่วยงาน

6.3 ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารการศึกษาหรือสถานศึกษา

ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ดังกล่าว มีรายนามต่อไปนี้

1. นายอำนาจ ชินศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร จังหวัดร้อยเอ็ด วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา กศ.ม. บริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ดร. หลุยส์ พฤษกรรรม ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนอาจสามารถวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ค.ด. บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. นางสาวยนต์ จ้อยนุแสง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา กศ.ม. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4. นางสาวสราลี สุขประเสริฐ ตำแหน่ง รองหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร จังหวัดร้อยเอ็ด วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ค.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5. นางสาวดารารัตน์ นาหอม ตำแหน่ง ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร จังหวัดร้อยเอ็ด วิทยฐานะชำนาญการ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม

8. นำผลการตอบแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้ (Try Out) มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) โดยคัดเลือกข้อคำถามในแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่เข้าเกณฑ์ตั้งแต่ .20 – 1.00 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0.23 – 0.77 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.68

9. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในขั้นตอนที่ 8. มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) และได้นำไปแบบสอบถามฉบับจริงไปจัดพิมพ์ เพื่อใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่าตั้งแต่ 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.91 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.96

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนสุจริต ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2. ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยได้นัดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายใน 2 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันที่จัดส่งแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนครบแล้วได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ทำการป้อนข้อมูลเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หรือโปรแกรม SPSS เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาร้อยละ (Percentage)

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5.2 เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) นำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

5.4 นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ไปออกแบบยกร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัย ดังต่อไปนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

มีการดำเนินการ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตจากโรงเรียนสุจริต

ต้นแบบ (Best Practice)

1. ศึกษาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตจากโรงเรียนสุจริตต้นแบบ (Best Practice) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริตต้นแบบ (Best Practice)

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

1.3 สรุปประเด็นสำคัญและนำเสนอโดยการพรรณนา (Description Analysis)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต ได้มาโดยการการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

2.1 เป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ของโครงการโรงเรียนสุจริต และได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนสุจริตต้นแบบ (Best Practice) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2.2 เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่สาม ในระดับดีมาก

ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ หรือโรงเรียนสุจริตต้นแบบตามเกณฑ์ดังกล่าว มีรายชื่อโรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย

2. โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล

3. โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต และนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต

3.2.4 นำเครื่องมือที่ได้ไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถาม กำหนดค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้วนำส่งผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างพร้อมทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียน จำนวน 3 แห่ง

4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์โดยการสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและรับแบบสัมภาษณ์คืนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง แล้วนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญและนำเสนอโดยการพรรณนา (Descriptive)

2. ร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งมีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตในระยะที่ 1 คือ ค่าความต้องการจำเป็น (Need Assessment) และการศึกษาโรงเรียนสุจริตต้นแบบ (Best Practice) ในระยะที่ 2 มายกร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2. ดำเนินการร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด และจัดทำคู่มือแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 นำร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นสำคัญ และนำเสนอโดยการพรรณนา (Descriptive)

1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

1.5 จัดทำคู่มือแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ฉบับสมบูรณ์

2. ผู้ให้ข้อมูล

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 7 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

2.1.1 มีวุฒิทางการบริหารการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.1.2 มีประสบการณ์สอนในระดับอุดมศึกษาสาขาบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.1.3 มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตามเกณฑ์ดังกล่าว มีรายนามดังต่อไปนี้

1. ดร. สมาน แก้วคำไสย์ ตำแหน่ง อดีตรักษาการจังหวัดมุกดาหาร วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ค.ด. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

2. ดร. มานิตย์ ชาชีโย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองอาจสามารถ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาปร.ด. สิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. นายพิชัย สีพลี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองพนมไพร สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4. นายสายัณห์ ศรีมงคล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. นายพิทักษ์ชัย บรรณาลัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งประชาสามัคคี สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ค.ม. หลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. นายทรงศักดิ์ พนมเขต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

7. ผศ. ดร. ประสงค์ สายหงษ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา Ph.D. Early Intervention/ Early Childhood Special University of Oregon

3. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มจากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง (บุญชม ศรีสะอาด และสุรียอง ศรีสะอาด, 2552)

3.1.2 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

3.1.3 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อรับฟังคำแนะนำ ข้อคิดเห็น นำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และจัดพิมพ์แบบบันทึกการสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด มีขั้นตอนในการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ ได้แก่ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเหมาะสมมาก มีความเหมาะสมปานกลาง มีความเหมาะสมน้อย มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.2 ร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

3.2.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหาร ตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์ประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จ และจัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

4.1.1 ดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม เพื่อประเมินแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

4.1.2 ดำเนินการติดต่อ นัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม และประเมินแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

4.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการสนทนากลุ่ม เพื่อพิจารณาและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

4.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

4.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้วยวิธีการออนไลน์ (Google Forms) จำนวน 24 ฉบับ จาก 12 โรงเรียน คัดเลือกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และ

ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดละ 3 โรงเรียน โดยมีให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารศึกษา และครูผู้รับผิดชอบ
โครงการโรงเรียนสุจริต

4.2.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบประเมินความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่ได้รับคืนมา และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารตาม
มาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการสรุป
ประเด็นสำคัญ และนำเสนอโดยการพรรณนา (Descriptive)

5.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตาม
มาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5.2.1 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมินความ
เหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5.2.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการ
บริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มา
วิเคราะห์ผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์
ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัย ดังต่อไปนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (บุญชม ศรีสะอาด, 2549)

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด

6.2 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยคำนวณจากสูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริง แล้วเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D)/D$$

เมื่อ	PNI	แทน	ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น (Importance)
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (Degree of Success)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียน
สุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียด
ผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D (Degree of Success)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I (Important)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถจำแนกผลการศึกษาได้ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต เพื่อนำมาเป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการ
บริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

ระยะที่ 2 ร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด สามารถจำแนกผลการศึกษาได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต จำนวน 3 โรงเรียน

ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยการอ้างอิงจากผู้ทรงคุณวุฒิและการใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ตอนที่ 4 ประเมินแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต จึงทำให้ได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยอ้างอิงตาม (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558) ดังนี้

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต พบว่า มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด มีทั้งหมด 4 มาตรฐาน 16 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) มาตรฐานบริหารวิชาการ มี 5 ตัวบ่งชี้ 2) มาตรฐานบริหารงบประมาณ มี 5 ตัวบ่งชี้ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล มี 3 ตัวบ่งชี้ และ 4) มาตรฐานบริหารทั่วไป มี 3 ตัวบ่งชี้ จากนั้นนำองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่สังเคราะห์ได้ไปสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง

ประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีผลดังตอนที่ 2

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดังนี้

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยจัดลำดับความต้องการจำเป็น จากข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ที่มีการตอบกลับ จำนวน 241 คน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 คน และครู จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 70.467 แสดงดังตาราง 6

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ประเภทของข้อมูล	จำนวน (n = 241)	
		จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	80	33.19
	1.2 หญิง	161	66.80
2	ตำแหน่งทางการศึกษา		
	2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	39	16.18
	2.2 ครูผู้สอน	202	83.81
3	วุฒิการศึกษา		
	3.1ปริญญาตรี	130	53.94
	3.2ปริญญาโท	82	34.02
	3.2ปริญญาเอก	29	12.03
4	ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอน		
	4.1 1 – 5 ปี	73	30.29
	4.2 6 – 9 ปี	83	34.43
	4.3 10 – 15 ปี	54	22.40
	4.4 15 ปีขึ้นไป	31	12.86

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ประเภทของข้อมูล	จำนวน (n = 241)	
		จำนวน	ร้อยละ
5	ขนาดของสถานศึกษา		
	5.1 ขนาดเล็ก สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน	19	7.88
	5.2 ขนาดกลาง สถานศึกษาที่มีนักเรียน 500 - 1,499 คน	82	34.02
	5.3 ขนาดใหญ่ สถานศึกษาที่มีนักเรียน 1,500 - 2,399 คน	84	34.85
	5.4 ขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 2,400 คนขึ้นไป	56	23.23

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากแบบสอบถามออนไลน์ จำนวนทั้งหมด 342 คน มีการตอบกลับ จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 70.46 จำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 80 คน (ร้อยละ 33.19) และเพศหญิง จำนวน 161 คน (ร้อยละ 66.80) ตำแหน่งทางการศึกษา พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 คน (ร้อยละ 16.18) และครูผู้สอน จำนวน 202 คน (ร้อยละ 83.81) วุฒิการศึกษาส่วนมากปริญญาตรี จำนวน 130 คน (ร้อยละ 53.94) ประสบการณ์ในการบริหาร/เป็นครูผู้สอน ส่วนมากมีประสบการณ์ตั้งแต่ 6 – 9 ปี จำนวน 83 คน (ร้อยละ 34.43) และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากสังกัดอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ สถานศึกษาที่มีนักเรียน 1,500 - 2,399 คน จำนวน 84 คน (ร้อยละ 34.85)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

มาตรฐาน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. บริหารวิชาการ	4.73	0.47	มากที่สุด	4.84	0.32	มากที่สุด	0.020	2
2. บริหารงบประมาณ	4.72	0.46	มากที่สุด	4.89	0.27	มากที่สุด	0.026	1
3. บริหารบุคคล	4.78	0.42	มากที่สุด	4.88	0.30	มากที่สุด	0.018	3
4. บริหารทั่วไป	4.77	0.40	มากที่สุด	4.86	0.34	มากที่สุด	0.017	4
ค่าเฉลี่ย	4.75	0.44	มากที่สุด	4.86	0.31	มากที่สุด	0.021	-

จากตาราง 6 สภาพปัจจุบันของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ มาตรฐานบริหารบุคคล มาตรฐานบริหารทั่วไป มาตรฐานบริหารงบประมาณ และมาตรฐานบริหารวิชาการตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.31) และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ มาตรฐานบริหารงบประมาณ มาตรฐานบริหารบุคคล มาตรฐานบริหารทั่วไป และมาตรฐานบริหารวิชาการ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ มาตรฐานบริหารงบประมาณ มาตรฐานบริหารวิชาการ มาตรฐานบริหารบุคคล และมาตรฐานบริหารทั่วไป

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารงบประมาณ

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การวางแผนงบประมาณ						
1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณ	4.56 (0.49)	มากที่สุด	4.82 (0.38)	มากที่สุด	0.056	1 (2)
2. จัดทำแผนและปฏิทินการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน	4.74 (0.43)	มากที่สุด	4.77 (0.41)	มากที่สุด	0.006	4 (16)
3. คัดเลือกบุคคลเพื่อรับผิดชอบด้านการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างเหมาะสม และเป็นไปด้วยความสมัครใจ	4.70 (0.45)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.043	3 (7)
4. จัดสรรงบประมาณให้แก่ละแผนงาน โครงการต่างๆ อย่างเหมาะสม	4.59 (0.68)	มากที่สุด	4.82 (0.38)	มากที่สุด	0.050	2 (5)

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
เฉลี่ย	4.65 (0.51)	มากที่สุด	4.83 (0.36)	มากที่สุด	0.038	2
ตัวบ่งชี้ที่ 2 หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ						
5. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการ ใช้จ่ายงบประมาณไว้อย่างชัดเจน	4.87 (0.32)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.007	3 (15)
6. บุคลากรรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณ และ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.76 (0.45)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.043	1 (6)
7. ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างถูกต้อง	4.69 (0.51)	มากที่สุด	4.76 (0.42)	มากที่สุด	0.014	2 (12)
เฉลี่ย	4.77 (0.43)	มากที่สุด	4.88 (0.29)	มากที่สุด	0.021	4
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ						
8. ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ บุคลากรทราบโดยทั่วกัน	4.74 (0.43)	มากที่สุด	4.79 (0.40)	มากที่สุด	0.011	4 (14)
9. ผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรม ใช้จ่ายงบประมาณตรงตาม วัตถุประสงค์ โปร่งใส ตรวจสอบได้	4.78 (0.41)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.039	1 (9)
10. เบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการ ใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ	4.58 (0.70)	มากที่สุด	4.74 (0.43)	มากที่สุด	0.034	2 (10)

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
11. ใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด	4.89 (0.30)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.015	3 (11)
เฉลี่ย	4.75 (0.46)	มากที่สุด	4.86 (0.29)	มากที่สุด	0.024	3
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ						
12. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน	4.57 (0.70)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.086	1 (1)
13. จัดทำปฏิทินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	4.88 (0.32)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.006	3 (17)
14. คณะกรรมการดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามปฏิทิน	4.71 (0.45)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.054	2 (4)
เฉลี่ย	4.72 (0.49)	มากที่สุด	4.95 (0.20)	มากที่สุด	0.048	1
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ						
15. คณะกรรมการรายงานผลการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง	4.65 (0.47)	มากที่สุด	4.72 (0.44)	มากที่สุด	0.014	3 (13)
16. คณะกรรมการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) การใช้จ่ายงบประมาณตามความเป็นจริง	4.70 (0.48)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.055	1 (3)
เฉลี่ย	4.65 (0.51)	มากที่สุด	4.83 (0.36)	มากที่สุด	0.038	2

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
17. โรงเรียนนำข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) มาปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม	4.77 (0.42)	มากที่สุด	4.970 (0.168)	มากที่สุด	0.041	2 (8)
เฉลี่ย	4.73 (0.43)	มากที่สุด	4.82 (0.33)	มากที่สุด	0.020	5
เฉลี่ยทั้งหมด	4.72 (0.46)	มากที่สุด	4.89 (0.27)	มากที่สุด	0.026	1

จากตาราง 7 สภาพปัจจุบันของมาตรฐานการบริหารงบประมาณ ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 4 การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 5 การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารวิชาการ

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การจัดการเรียนรู้						
1. ครูวิเคราะห์สภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต	4.76 (0.53)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.031	4 (10)

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
2. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต	4.60 (0.68)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.080	1 (1)
3. ครูจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต	4.62 (0.48)	มากที่สุด	4.88 (0.32)	มากที่สุด	0.055	2 (2)
4. ครูใช้สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่บูรณาการคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างหลากหลายและคุ้มค่า	4.74 (0.48)	มากที่สุด	4.81 (0.38)	มากที่สุด	0.015	5 (17)
5. ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างหลากหลาย	4.75 (0.48)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.045	3 (3)
6. ครูประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการอย่างเป็นธรรมและมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 80	4.74 (0.43)	มากที่สุด	4.78 (0.40)	มากที่สุด	0.009	6 (19)
เฉลี่ย	4.70 (0.51)	มากที่สุด	4.89 (0.28)	มากที่สุด	0.039	1
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ						
7. นักเรียน ครู และผู้บริหาร จัดทำโครงการ ผลงาน (Best Practice) ตามคุณลักษณะ 5 ประการ	4.68 (0.52)	มากที่สุด	4.71 (0.47)	มากที่สุด	0.007	1 (20)

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
8. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลงาน (Best Practice) ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.74 (0.43)	มากที่สุด	4.75 (0.45)	มากที่สุด	0.002	2 (22)
เฉลี่ย	4.71 (0.48)	มากที่สุด	4.73 (0.46)	มากที่สุด	0.004	5
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดการส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต						
9. มีแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ	4.77 (0.42)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.029	4 (11)
10. จัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการทั้งในและนอกเวลาเรียน	4.71 (0.47)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.041	1 (4)
11. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	4.78 (0.41)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.039	2 (5)
12. รายงานผลการจัดกิจกรรมโครงการถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง	4.79 (0.40)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.036	3 (6)
เฉลี่ย	4.76 (0.42)	มากที่สุด	4.94 (0.31)	มากที่สุด	0.036	2
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การนิเทศภายใน						
13. จัดทำแผนการนิเทศภายในที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โครงการโรงเรียนสุจริต	4.88 (0.31)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.017	5 (15)

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
14. มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายใน ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับโครงการ เป็นที่ยอมรับ	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.018	4 (14)
15. กำหนดปฏิทินและเครื่องมือในการนิเทศการจัดการเรียนรู้	4.58 (0.70)	มากที่สุด	4.74 (0.43)	มากที่สุด	0.034	1 (8)
16. ดำเนินการนิเทศตามปฏิทิน และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) กับผู้เข้ารับการนิเทศ	4.77 (0.42)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.029	2 (11)
17. ติดตามผลการนิเทศ นำผลมาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน	4.68 (0.52)	มากที่สุด	4.79 (0.40)	มากที่สุด	0.023	3 (13)
เฉลี่ย	4.75 (0.46)	มากที่สุด	4.86 (0.31)	มากที่สุด	0.024	3
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การบริการด้านวิชาการ						
18. วางแผนการให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต	4.68 (0.52)	มากที่สุด	4.74 (0.43)	มากที่สุด	0.034	1 (7)
19. ให้บริการสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอย่างเสมอภาค	4.82 (0.37)	มากที่สุด	4.88 (0.32)	มากที่สุด	0.011	5 (18)
20. ให้บริการคำปรึกษา แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการดำเนินโครงการด้วยความสมัครใจ	4.58 (0.70)	มากที่สุด	4.62 (0.48)	มากที่สุด	0.028	3 (12)

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
21. เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การ ดำเนินโครงการทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนด้วยวิธีการที่ หลากหลาย ต่อเนื่อง	4.88 (0.32)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.005	6 (21)
22. สร้างเครือข่ายการบริการวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ โรงเรียนสุจริต	4.62 (0.43)	มากที่สุด	4.70 (0.48)	มากที่สุด	0.017	4 (16)
23. ติดตาม ประเมินผลการบริการ วิชาการ และนำผลการประเมินมา ปรับปรุง แก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น	4.70 (0.53)	มากที่สุด	4.85 (0.34)	มากที่สุด	0.032	2 (9)
เฉลี่ย	4.71 (0.48)	มากที่สุด	4.78 (0.39)	มากที่สุด	0.021	4
เฉลี่ยทั้งหมด	4.73 (0.47)	มากที่สุด	4.84 (0.32)	มากที่สุด	0.024	2

จากตาราง 8 สภาพปัจจุบันของมาตรฐานการบริหารวิชาการ ของการบริหารตามมาตรฐาน
โรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.51) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. =
0.28) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1
มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด และตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมีค่าความ
ต้องการจำเป็นน้อยที่สุด

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนี
ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารบุคคล

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาบุคลากร						
1. มีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากร ที่ส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต	4.71 (0.47)	มากที่สุด	4.74 (0.43)	มากที่สุด	0.006	4 (11)
2. สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากร พัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่าง เหมาะสม คุ่มค่า	4.60 (0.68)	มากที่สุด	4.82 (0.38)	มากที่สุด	0.048	1 (1)
3. บุคลากรพัฒนาตนเองและแสวงหา ความรู้อยู่เสมอ	4.88 (0.32)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.017	3 (8)
4. ติดตาม ประเมินผลการพัฒนา บุคลากร และนำผลการประเมินมา พัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น	4.74 (0.48)	มากที่สุด	4.88 (0.32)	มากที่สุด	0.029	2 (2)
เฉลี่ย	4.73 (0.49)	มากที่สุด	4.85 (0.32)	มากที่สุด	0.025	1
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสร้างขวัญกำลังใจ						
5. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากร ที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ และมีการประชุมคัดเลือก บุคลากรตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.77 (0.42)	มากที่สุด	4.79 (0.40)	มากที่สุด	0.005	4 (3)
6. ยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็น แบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ	4.77 (0.42)	มากที่สุด	4.82 (0.38)	มากที่สุด	0.011	3 (5)
7. มอบรางวัล (โล่ เกียรติบัตร หรือ อื่นๆ) ให้กับบุคลากรที่เป็นแบบ อย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.018	2 (10)

ตาราง 9 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
8. มีการประเมินผลโครงการการยก ย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง นำผลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น	4.82 (0.37)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.028	1 (7)
เฉลี่ย	4.79 (0.39)	มากที่สุด	4.87 (0.30)	มากที่สุด	0.015	3
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร						
9. วางแผนประชาสัมพันธ์ผลงาน ความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจาก การดำเนินงานโรงเรียนสุจริต	4.74 (0.43)	มากที่สุด	4.82 (0.37)	มากที่สุด	0.018	2 (6)
10. บุคลากรร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงาน ความสำเร็จ ที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนสุจริต	4.68 (0.52)	มากที่สุด	4.82 (0.38)	มากที่สุด	0.029	1 (4)
11. โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงาน ความสำเร็จของบุคลากรจากการ ดำเนินงานโรงเรียนสุจริตด้วยวิธีการที่ หลากหลาย	4.91 (0.28)	มากที่สุด	4.97 (0.16)	มากที่สุด	0.011	3 (9)
12. ติดตาม ประเมินผลการ ประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของ บุคลากรจากการดำเนินงานโรงเรียน สุจริต และนำผลมาปรับปรุง พัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น	4.88 (0.32)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.005	4 (12)
เฉลี่ย	4.80 (0.39)	มากที่สุด	4.88 (0.30)	มากที่สุด	0.016	2
เฉลี่ยทั้งหมด	4.78 (0.42)	มากที่สุด	4.87 (0.31)	มากที่สุด	0.018	3

จากตาราง 9 สภาพปัจจุบันของมาตรฐานการบริหารบุคคล ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาบุคลากร มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด และตัวบ่งชี้ที่ 3 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาตรฐานบริหารทั่วไป

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาอาคาร สถานที่						
1. สำรวจและวิเคราะห์สภาพอาคาร สถานที่อยู่เป็นประจำ	4.79 (0.43)	มากที่สุด	4.91 (0.23)	มากที่สุด	0.025	2 (3)
2. วางแผนการใช้งานอาคาร สถานที่อย่างคุ้มค่า	4.62 (0.48)	มากที่สุด	4.81 (0.44)	มากที่สุด	0.039	1 (2)
3. บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง ข้อตกลงในการใช้อาคาร สถานที่	4.81 (0.38)	มากที่สุด	4.88 (0.32)	มากที่สุด	0.014	4 (8)
4. บุคลากรร่วมกันดูแลรักษาอาคาร สถานที่ด้วยความสมัครใจ	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.86 (0.34)	มากที่สุด	0.009	5 (11)
5. ติดตามผลการใช้อาคาร สถานที่ และนำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาอาคาร สถานที่ให้ดียิ่งขึ้น	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.91 (0.23)	มากที่สุด	0.018	3 (7)
เฉลี่ย	4.77 (0.41)	มากที่สุด	4.87 (0.31)	มากที่สุด	0.021	1

ตาราง 10 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้						
6. โรงเรียนวางแผน ปรับปรุง พัฒนา สิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตาม โครงการโรงเรียนสุจริต	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.87 (0.32)	มากที่สุด	0.011	3 (10)
7. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมให้ สวยงาม ปลอดภัย สร้างบรรยากาศให้ เอื้อต่อการเรียนรู้	4.80 (0.39)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.019	2 (6)
8. บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัด บรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียน	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.94 (0.23)	มากที่สุด	0.024	1 (4)
9. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ นำผลที่ได้มา ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.83 (0.36)	มากที่สุด	0.002	4 (14)
เฉลี่ย	4.82 (0.38)	มากที่สุด	4.89 (0.30)	มากที่สุด	0.014	3
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ความสัมพันธ์กับชุมชน						
10. โรงเรียนวิเคราะห์สภาพชุมชน เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการ โรงเรียนสุจริตร่วมกัน	4.88 (0.32)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.006	4 (12)
11. โรงเรียนและชุมชนร่วมกันกำหนด แผนงานโครงการในการดำเนิน กิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียน สุจริต	4.80 (0.42)	มากที่สุด	4.91 (0.28)	มากที่สุด	0.021	2 (5)

ตาราง 10 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ	$\bar{X}$ (S.D.)	ระดับ		
12. โรงเรียนและชุมชนทำกิจกรรมร่วมกันตามแผนงาน โครงการโรงเรียนสุจริต	4.62 (0.48)	มากที่สุด	4.82 (0.41)	มากที่สุด	0.040	1 (1)
13. โรงเรียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	4.62 (0.48)	มากที่สุด	4.65 (0.64)	มากที่สุด	0.006	5 (13)
14. ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต และนำไปพัฒนาการกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น	4.74 (0.43)	มากที่สุด	4.80 (0.42)	มากที่สุด	0.014	3 (9)
เฉลี่ย	4.73 (0.43)	มากที่สุด	4.82 (0.40)	มากที่สุด	0.017	2
เฉลี่ยทั้งหมด	4.77 (0.40)	มากที่สุด	4.82 (0.34)	มากที่สุด	0.017	4

จากตาราง 10 สภาพปัจจุบันของมาตรฐานการบริหารวิชาการ ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.40) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาอาคาร สถานที่ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด และตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถจำแนกผลการศึกษาได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต จำนวน 3 โรงเรียน

การศึกษาและสังเคราะห์การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ซึ่งได้รับรางวัลโรงเรียนสุจริตต้นแบบทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และในระดับประเทศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดตั้งเครือข่ายโรงเรียนสุจริตให้บริการความรู้เกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต ซึ่งจากการวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index : PNI_{modified}) แล้วจัดลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายข้อ เพื่อนำไปสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยเรียงลำดับตามค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดไปหาน้อยที่สุด ได้ดังนี้ 1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ 2) มาตรฐานบริหารวิชาการ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล 4) มาตรฐานบริหารทั่วไป ผู้วิจัยได้ศึกษาดูเอกสารและการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวนทั้งสิ้น 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน รัชดาภิเษก กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือหัวหน้ากลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย และครู คือ ครูผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต รวมโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต โดยใช้หลักเกณฑ์จัดกลุ่มคำตอบแล้วพิจารณาเลือกเฉพาะด้านที่มีร้อยละของความถี่ (Frequency) ตั้งแต่ร้อยละ 50 (n = 6 ขึ้นไป) โดยมีผลการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานการบริหารงบประมาณ

คำถามที่ 1 : โรงเรียนท่านมีวิธีการในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีการศึกษาอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 2)

“...ในแต่ละปีการศึกษาทางโรงเรียนจะมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ โดยในแผนพัฒนาคุณภาพจะบอกว่า ในแต่ละภาคเรียน ในแต่ละปีการศึกษา จะมุ่งเน้นให้เกิดสิ่งใดต่อนักเรียน ครูและบุคลากร และสถานศึกษาอย่างไรบ้าง และนำไปสู่แผนปฏิบัติการในแต่ละโครงการ โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จเป็นตัวควบคุมการดำเนินการ...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในแผนพัฒนาคุณภาพจะประกอบด้วยกลยุทธ์ต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อนำไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปี โดยจะต้องดำเนินการให้มีความสอดคล้องกัน โดยทุกกลุ่มงานในโรงเรียนจะต้องมีการจัดทำโครงการที่ตนจะดำเนินการในแต่ละภาคเรียน เพื่อให้ฝ่ายบริหารนำไปประชุม เพื่อจัดสรรงบประมาณให้แต่ละโครงการอย่างเหมาะสม...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน โดยมีการวางแผนแนวทางการจัดกิจกรรม และแผนการใช้งบประมาณไว้ และดำเนินการจัดกิจกรรม โครงการ ตามแผน...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ทางโรงเรียนจะมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสุจริตอยู่เสมอ ทั้งในภาคเรียนที่ 1 และ 2 โดยส่วนใหญ่กิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริตมักจะเกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ดังนั้นทางกลุ่มสาระฯจะมีการจัดทำโครงการของกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร หรือกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อของบประมาณ และนำงบประมาณที่ได้มาจัดสรรให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...กลุ่มบริหารวิชาการจะทำการมอบหมายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตมายังกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ทางกลุ่มสาระฯจะทำการมอบหมายครูผู้รับผิดชอบโครงการ ให้ครูทำการเขียนโครงการเพื่อขอดำเนินการกิจกรรม และคาดการณ์งบประมาณที่ใช้ไปยังฝ่ายบริหารงบประมาณต่อไป...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในการดำเนินการโครงการโรงเรียนสุจริต ในการดำเนินทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จะต้องมีการจัดทำโครงการ เขียนโครงการไปยังกลุ่มบริหารงบประมาณ เพื่อให้ทราบแนวทางการดำเนินงานของกิจกรรม และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 2 : โรงเรียนของท่านมีวิธีการดำเนินการใช้งบประมาณอย่างไรให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 3)

“...โรงเรียนเน้นหลักการบริหารงบประมาณบนหลักความคุ้มค่า และเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยแผนพัฒนาคุณภาพและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ทำมาในแต่ละปีจะต้องมีความสอดคล้องกัน มีความละเอียด ชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินการ...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในแต่ละปีการศึกษาทางโรงเรียนจะให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกกลุ่มงานจัดส่งโครงการที่จะดำเนินการ และคาดการณ์งบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการ หากโครงการใดมีการใช้จ่ายงบประมาณที่มากเกินไปก็จะส่งกลับไปให้พิจารณาใหม่อีกรอบ โดยในการดำเนินการแต่ละโครงการจะต้องมองผลประโยชน์ที่ตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ทุกขั้นตอนจะต้องเป็นไปตามระเบียบมีหลักฐาน สามารถตรวจสอบได้ทุกเมื่อ...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การใช้จ่ายงบประมาณ จะใช้ตามกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การจัดการประกวดวาดภาพการต่อต้านการทุจริต 3) คนดีศรีรัชดา 4) การสร้างเครือข่ายโรงเรียนสุจริต 5) การเข้าค่ายคุณธรรม และ 6) บริษัทสร้างการดี...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมของโรงเรียนสุจริต ก็จัดเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ถูกรรจไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยรูปแบบของกิจกรรม ขั้นตอนการดำเนินงาน จะต้องเขียนไว้ในแผนอย่างละเอียด ชัดเจน เพื่อใช้ในการคาดการณ์งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...แต่ละกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต จะมีการกำหนดกรอบงบประมาณไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในการใช้จ่ายงบประมาณ จะใช้จ่ายตามกิจกรรมที่กำหนดไว้...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ใช้จ่ายตามงบประมาณที่ได้กำหนดไว้ในโครงการ โดยการใช้จ่ายจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโครงการ มีความคุ้มค่า และในการใช้จ่ายงบประมาณทุกครั้งจะมีการเก็บหลักฐานไว้ เพื่อใช้ในการรายงานกิจกรรม...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 3 : โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1)

“...โรงเรียนมีจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงบประมาณ โดยคณะกรรมการจะมีหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามแผน เช่น กลุ่มสาระฯส่งโครงการมาเสนอเพื่อของบประมาณในการดำเนินการ หากคณะกรรมการบริหารงบประมาณตรวจสอบแล้วมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการก็สามารถดำเนินการได้ในทันที...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในคณะกรรมการบริหารงบประมาณ จะมีผู้ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน โดยทางโรงเรียนจะคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจในโครงสร้างของโรงเรียน และเป็นที่ยอมรับของผู้คนในโรงเรียนมาทำหน้าที่นี้...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อดำเนินการตรวจสอบการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียน อย่างน้อยจะดำเนินการตรวจสอบภายในภาคเรียนละ 1 ครั้ง...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในการดำเนินกิจกรรม เจ้าของโครงการจะต้องดำเนินกิจกรรมตามปฏิทินที่ได้ระบุไว้ในแผน และในระหว่างที่ดำเนินกิจกรรมจะต้องมีการเก็บหลักฐานขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน เพื่อใช้ในการรายงานโครงการ...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การใช้จ่ายงบประมาณทุกอย่างจะต้องดำเนินการไปอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ดังนั้นในการใช้จ่ายงบประมาณจะต้องมีการเก็บหลักฐานทุกครั้ง เช่น ใบสำคัญรับเงิน ใบเสร็จค่าใช้จ่าย และมีการจัดทำบัญชี ในทุกครั้งที่มีการดำเนินโครงการเสร็จสิ้น ต้องมีการรายงานการใช้งบประมาณให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบเสมอ...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงาน และของโรงเรียน โดยกลุ่มบริหารงบประมาณจะดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ และดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามปฏิทินที่กำหนด”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 4 : โรงเรียนของท่านมีแนวทางการติดตาม การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างไร และมีการนำข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) มาปรับปรุงและพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 4)

“...โรงเรียนของเราจะมีโปรแกรมที่ใช้ในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ เมื่อมีการจัดกิจกรรมแต่ละโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องเข้าไปรายงานผลในโปรแกรมให้ครบถ้วน โดยในโปรแกรมจะต้องมีการกรอกรายละเอียดต่างๆ เช่น หลักฐานการใช้งบประมาณ รูปภาพ ผลการดำเนินงานที่ได้จากการจัดกิจกรรม โดยจะมีเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบในระบบ...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ทางโรงเรียนจะใช้ระบบการทำงานตามวงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาจับในการทำงาน เห็นได้จากทางโรงเรียนจะมีแผนในการดำเนินงาน เมื่อจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องมีการรายงานผลให้เรียบร้อย แล้วผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการก็จะมีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบนำไปพัฒนาต่อไป...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เมื่อมีการดำเนินการโครงการเสร็จสิ้นแล้ว โรงเรียนกำหนดให้ผู้รับผิดชอบโครงการส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงาน โดยมีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา และวางแผนในการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เมื่อมีการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ทางเราก็จะมีการจัดทำรายงานผลโครงการไปยังฝ่ายบริหารให้รับทราบ ซึ่งในทุกครั้งหากมีข้อบกพร่อง หรือข้อเสนอแนะที่เป็นไปได้ ทางครูผู้รับผิดชอบโครงการก็จะนำเอาข้อเสนอแนะนั้นมาพิจารณา แล้วใช้ในการพัฒนาการจัดทำแผน หรือโครงการในปีต่อไปให้ดีขึ้น...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และรับฟังข้อเสนอแนะในการพัฒนางานจากผู้รับผิดชอบทุกท่าน และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานให้กับผู้บังคับบัญชาได้รับทราบ...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดทำรายงานรายงานสรุปผลโครงการ เพื่อรายงานผลการดำเนินการโครงการ สรุปผลค่าใช้จ่าย และร่วมรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนางาน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารโรงเรียนสุจริต จากโรงเรียนสุจริตต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในมาตรฐานการบริหารงบประมาณ พบว่า ในการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับมาตรฐานของโรงเรียนสุจริตคือ ต้องมีการสำรวจสภาพและปัญหาของการบริหารงบประมาณของโรงเรียน มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อวางแผนและกำหนดขอบข่ายการใช้จ่ายงบประมาณ ในการใช้จ่ายงบประมาณต้องใช้จ่ายตามแผนและระยะเวลาที่กำหนด มีการเก็บหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณ ใช้จ่ายงบประมาณตามกฎระเบียบของทางราชการ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และในระหว่างภาคเรียนควรมีการตรวจสอบงบประมาณเพื่อควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณมีการสรุปและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อไป ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลแนวทางในการปฏิบัติโดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน และการใช้จ่ายงบประมาณ ได้ดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน

- 1.1 ต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน
- 1.2 มีแผนและปฏิทินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน
- 1.3 จัดตั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน และชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบโดยทั่วกัน
- 1.4 คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่ได้กำหนดไว้
- 1.5 คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

2. การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

- 2.1 ต้องมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม

2.2 คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน โดย คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการเงินและบัญชี

2.3 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยระบุกิจกรรมที่จัดในปี การศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน

2.4 มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงานรับผิดชอบ จัดทำโครงการ ชี้แจง ขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

2.5 เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบโครงการว่ามีความสอดคล้องกับ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้องต้องชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการแก้ไข

2.6 มีการสรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และให้ บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไป ปรับปรุง พัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น

3. การใช้จ่ายงบประมาณ

3.1 โรงเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในกิจกรรมต่างๆ

3.2 ใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนด

3.3 ใช้จ่ายงบประมาณบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด

3.4 ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ มีความ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

3.5 มีการสรุปโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อสรุปการใช้จ่ายงบประมาณในการ ดำเนินโครงการ

3.6 มีการประเมินผลโครงการและรายงานผลการดำเนินการโครงการให้ผู้บังคับ ได้รับทราบ นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการการใช้จ่ายงบประมาณครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

2. มาตรฐานบริหารวิชาการ

คำถามที่ 1 : โรงเรียนของท่านมีการวางแผนการบริหารวิชาการอย่างไร เพื่อให้ นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1)

“...เนื่องจากในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด -19 โรงเรียนจึงไม่ได้มีการจัดกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียนโดยตรง แต่ก็ได้มีการให้ครูผู้สอนได้บูรณาการสอดแทรก ให้กับนักเรียนในเนื้อหาวิชา หรือในคาบโฮมรูมแทน เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนดี มี คุณธรรม ควบคู่ไปกับการให้ความรู้...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...นำหลักสูตรต้นทุจริตเข้าใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยมอบหมายให้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ในการออกแบบหลักสูตร มอบหมายให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการโครงการโรงเรียนสุจริต และให้ระบุคุณลักษณะการเรียนรู้ลงในแผนให้ชัดเจน...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ศึกษาขอบข่ายของการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต วางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน ทำให้ได้กิจกรรมภายใต้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต 6 กิจกรรม ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การจัดประกวดวาดภาพการต่อต้านการทุจริต 3) คนดีศรีรัชดา 4) การสร้างเครือข่ายโรงเรียนสุจริต 5) การเข้าค่ายคุณธรรม และ 6) บริษัทสร้างการดี โดยวางแผนการจัดกิจกรรมตาม 6 กิจกรรม และดำเนินการตามแผน...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนจะมีการทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง โดยในแผนจะมีการบูรณาการเนื้อหาของโครงการโรงเรียนสุจริตเข้าไปด้วย เพื่อให้ นักเรียนเกิดคุณลักษณะตามที่โครงการกำหนด นอกจากนี้ทางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ก็ได้มีการจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนสุจริตกำหนด โดยมีการจัดทำโครงการต่างๆ ไปให้กับโรงเรียนแล้ว แต่เนื่องด้วยปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิดในปีจึงได้งดการจัดกิจกรรมไปก่อน...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในการจัดการเรียนการสอนตามโครงการโรงเรียนสุจริต ต้องมีการศึกษาเนื้อหาของโครงการ และหลักสูตรด้านทุจริต แล้วเอามาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาของตนเอง โดยมีการจัดทำโครงการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการสอดแทรกเนื้อหาของโรงเรียนสุจริตเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรด้านทุจริต และวางแผนการจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนสุจริตในแต่ละภาคเรียน กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน และจัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติดำเนินการต่อไป...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 2 : โรงเรียนของท่านมีวิธีการบริหารวิชาการของโรงเรียนอย่างไร ให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริตอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 2)

“...หากอยู่ในช่วงเหตุการณ์ปกติ ทางโรงเรียนก็จะมีการสร้างความตระหนัก ปลุกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียนด้วยการพูดคุยกับนักเรียนที่หน้าเสาธง และได้มอบหมายให้ครูผู้สอนทุกคนได้มีการลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์ สุจริตให้กับนักเรียน โดยชี้แนะให้นักเรียนเห็นว่าความสุจริตนั้นไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของการทำงาน การใช้เงินเท่านั้น แต่ยังหมายถึงในเรื่องของการบริหารจัดการเวลา ความตรงต่อเวลาด้วย...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้มีการนำหลักสูตรด้านทุจริตของโครงการโรงเรียนสุจริตมาใช้ แต่ไม่ได้มีการจัดทำเป็นรายวิชา โรงเรียนใช้วิธีการกำหนดให้ครูในทุกกลุ่มสาระบูรณาการเข้ากับรายวิชาของตนเอง และได้ให้ครูผู้สอนพิจารณาเลือกสื่อการสอนที่อยู่ในหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการตามเป้าหมายของโครงการมากที่สุด...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้มีการนำหลักสูตรการด้านทุจริตเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นรายวิชาเพิ่มเติมของนักเรียน โดยได้กำหนดให้เป็นหนึ่งในรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการด้านทุจริต ในทุกระดับชั้น...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตโดยตรง ทางเราก็ได้นำเนื้อหาของโครงการไปบูรณาการให้เข้ากับเนื้อหา โดยเฉพาะในรายวิชาหน้าที่พลเมือง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องมากที่สุด โดยจัดการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนเกิดความตระหนักต่อตนเอง สังคม และครอบครัว เกิดความละเอียดต่อการประพฤติมิชอบมากที่สุด...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำรายวิชา ขอบเขตเนื้อหาที่นักเรียนในแต่ละระดับชั้นต้องเรียน โดยมีการสอดแทรกและบูรณาการเนื้อหาของหลักสูตรทุจริต โดยกำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และดำเนินการสอนตามแผน...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้นำหลักสูตรด้านทุจริตเข้าไปใช้ในโรงเรียน โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา และกำหนดให้ครูในรายวิชาอื่นๆ ได้บูรณาการหลักสูตรด้านทุจริตเข้าไปในรายวิชาของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 3 : โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างไรให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 4)

“...โรงเรียนได้มีการจัดการนิเทศภายใน โดยกำหนดให้มีการนิเทศภายในกลุ่มสาระ และนิเทศข้ามกลุ่มสาระ เพื่อให้ครูผู้สอนได้เห็นมุมมองในการจัดการเรียนการสอนของตนเองในหลายๆ ด้าน...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในทุกภาคเรียนโรงเรียนจะมีการกำหนดปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อติดตามผลการสอนของครูว่าเป็นอย่างไร เมื่อมีการนิเทศเสร็จแล้ว ผู้นิเทศจะต้องมีการบันทึกผลการนิเทศ ซึ่งผลตัวนี้จะมีการ PLC ในกลุ่มสาระ หาแนวทางร่วมกัน แล้วครูผู้สอนต้องนำไปพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนเองให้ดีขึ้นต่อไป...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และให้แนวทางในการพัฒนา...”

(ผู้บริหาร 3. 2564 : สัมภาษณ์) 28 กันยายน 2564)

“...โรงเรียนได้มีการกำหนดให้มีการนิเทศภายในกลุ่มสาระอยู่แล้ว ซึ่งในแบบนิเทศก็จะมีตัวชี้วัดต่างๆ ในการประเมินและติดตามผล ซึ่งข้อหนึ่งในตัวชี้วัดจะกล่าวว่า ครูผู้สอนมีการสอดแทรกคุณธรรมให้กับนักเรียน ในการนิเทศแต่ละครั้งก็จะใช้เกณฑ์ข้อนี้ในการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสุจริต ว่ามีการบูรณาการ จัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริตเข้าไปในรายวิชาหรือไม่...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดปฏิทินในการนิเทศภายในของครูผู้สอน เมื่อดำเนินการนิเทศเสร็จสิ้น คณะกรรมการนิเทศต้องส่งแบบบันทึกผลการนิเทศ เพื่อให้ครูผู้สอนแต่ละท่านนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาการสอนของตนเองต่อไป...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดให้มีการนิเทศภายใน หลังจากนิเทศจะมีการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา หาจุดเด่น จุดด้อย และหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาร่วมกัน...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 4 : โรงเรียนของท่านมีแนวทางการประเมินผลการบริหารวิชาการอย่างไร และมีวิธีการปรับปรุง พัฒนาการบริหารวิชาการอย่างไรให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 3)

“...มีการประเมินผลทั้งในภาพรวมและการประเมินผลแบบรายบุคคล โดยการประเมินผลเป็นรายบุคคล จะมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาและครูประจำวิชาเป็นผู้รายงานผล...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...นักเรียนจะจบการศึกษาได้ ต้องผ่านการประเมินผลทางด้านจิตพิสัย ซึ่งกำหนดมาในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ออกมาในรูปแบบของผลการเรียน ซึ่งในข้อนี้จะช่วยในการวัดผลว่านักเรียนมีคุณลักษณะหรือพฤติกรรมสุจริตตามมาตรฐานของโครงการโรงเรียนสุจริตหรือไม่...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ได้กำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำรายงานสรุปผลการจัดการเรียนการสอน โดยต้องมีการวิเคราะห์อุปสรรค ปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไข ในการวางแผนพัฒนาอย่างยั่งยืน และได้กำหนดให้นักเรียนเข้าร่วมประกวดผลงานตามกิจกรรมสร้างสำนักพลเมือง (Project Citizen)...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การประเมินผลถ้าในรูปแบบตัวบุคคล จะให้ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินผล แต่ถ้าในรูปแบบของโครงการ ในการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริตแต่ละครั้ง เมื่อดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้ว จะให้ผู้ที่เข้าร่วมโครงการได้เข้าไปประเมินความพึงพอใจของโครงการผ่านระบบ Google Form และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาต่อไป...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในการประเมินผลของนักเรียน จะประเมินผลจิตพิสัยตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนต้องมีการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน เพื่อสะท้อนปัญหาและผลการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำรายงานสรุปผลการจัดการเรียนการสอนในทุกสิ้นภาคเรียน เพื่อใช้ในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารโรงเรียนสุจริต จากโรงเรียนสุจริตต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในมาตรฐานการบริหารวิชาการ พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตควรมีการนำหลักสูตรด้านทุจริตเข้ามาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาหลักสูตรด้านทุจริต กำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ และต้องมีการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยการนิเทศภายใน ร่วมกันแลกเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการสอน นำผลงานที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนตามโครงการโรงเรียนสุจริตไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และให้บริการวิชาการกับโรงเรียนเครือข่ายอื่นๆ ดังนั้นจึงสามารถสรุปแนวทางในการปฏิบัติโดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต การติดตามผลการจัดการเรียนรู้ จึงสามารถสรุปแนวทางในการปฏิบัติ ได้ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้

1.1 โรงเรียนมีการศึกษาหลักสูตรด้านทุจริต และนำมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง

1.2 มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักสูตรด้านทุจริต

1.3 ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักสูตรด้านทุจริต เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ

1.4 ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

1.5 ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการบูรณาการหลักสูตรด้านทุจริต และสอดแทรกกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริตเข้าไปในการจัดการเรียนการสอน

1.6 ครูผู้สอนวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียน สุจริต และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง

1.7 มีการบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบปัญหา ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และหาแนวทางแก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต

2.1 โรงเรียนมีการศึกษากิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต และวางแผนการจัดกิจกรรมในภาคเรียนนั้นๆ ให้เกิดความเหมาะสม

2.2 มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสุจริต และจัดทำโครงการเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงานงบประมาณ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม

2.3 จัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ และได้เชิญชวนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด

2.4 มีการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

2.5 มีการสรุปผลการจัดกิจกรรม และรายงานการจัดกิจกรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป

3. การติดตามผลการจัดการเรียนรู้

3.1 โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินในการกำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน หรือการนิเทศภายใน

3.2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายใน และกำหนดรูปแบบในการนิเทศ เช่น การนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือการนิเทศข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.3 คณะกรรมการนิเทศภายในมีการสร้างเครื่องมือใน และชี้แจงขั้นตอนในการนิเทศให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ

3.4 ดำเนินการนิเทศตามแผน หรือปฏิทินที่ได้กำหนดไว้

3.5 คณะกรรมการนิเทศได้ให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เข้ารับการนิเทศ

3.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนปัญหาที่พบในการจัดการนิเทศ และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกัน

3.7 มีการสรุปผลการนิเทศ และชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

3.8 บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการนิเทศภายในให้ดียิ่งขึ้น

3. มาตรฐานบริหารบุคคล

คำถามที่ 1 : โรงเรียนของท่านมีวิธีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 4)

“...ในแต่ละปีการศึกษาทางโรงเรียนจะมีการวางแผนการอบรมให้กับบุคลากรในโรงเรียน โดยในปีนั้นๆ จะต้องดูก่อนว่า ทางกระทรวง หรือกระแสสังคมในช่วงนั้นต้องการให้ครูเกิดการพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เพื่อที่โรงเรียนจะได้พัฒนาครูให้สอดคล้องกับความต้องการทางสังคม...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อบรมในเรื่องใหม่ๆ ให้เท่าทันสังคมอยู่เสมอ...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ส่งเสริม และสนับสนุน ให้ครูทุกคนได้เข้าร่วมการอบรมพัฒนาการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา เพื่อให้รู้และเข้าใจการดำเนินกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต ผู้ดำเนินโครงการจะมีการวางแผนการอบรมบุคลากรในทุกๆ ภาคเรียน เช่น การอบรมคุณธรรม จริยธรรม การอบรมระเบียบวินัยของข้าราชการ เพื่อสร้างความตระหนักให้กับบุคลากร...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนทุกคนจะต้องมีการจัดทำ ID Plan หรือแผนการพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นการวางแผนในการพัฒนาตนเอง และการพัฒนานักเรียนในแต่ละภาคเรียน...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในการดำเนินการโครงการโรงเรียนสุจริต ในทุกปีการศึกษาจะต้องมีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ เช่น การอบรมเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสถานศึกษา การอบรมโครงการ Strongest Coach โครงการอบรมการขับเคลื่อนหลักสูตรด้านสุจริต...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 2 : โรงเรียนของท่านมีกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอะไรบ้าง และมีวิธีการดำเนินการอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 1)

“...ในการประชุมประจำเดือนแต่ละครั้ง ผู้อำนวยการได้มีการสอดแทรกเรื่องระเบียบ วินัย ความตรงต่อเวลา การซื่อสัตย์ในการทำงาน และกิจกรรมโรงเรียนสุจริตให้กับคณะครูทุกครั้ง เพื่อเป็นการเตือนใจให้กับบุคลากรว่า ต้องประพฤติตนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับนักเรียน...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรมหลายอย่าง เช่น ศูนย์ เสมารักษ์ บริษัทสร้างการดี โดยจะส่งครูไปอบรมในเรื่องนั้นๆ ให้เกิดความเข้าใจ แล้วนำความรู้ที่ได้ จากการอบรมมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ “คนดีศรีรัชดา” และกิจกรรมเข้าค่าย “เยาวชนคนดีของแผ่นดิน” เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้ครูบุคลากร และนักเรียนในโรงเรียน เกิดคุณลักษณะ 5 ประการตามโครงการโรงเรียนสุจริต...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โครงการโรงเรียนสุจริต จะมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน Best Practice ในทุกปีการศึกษา โรงเรียนจะส่งตัวแทนให้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อไปเรียนรู้แนวทางจาก โรงเรียนอื่นๆ แล้วนำมาพัฒนาโรงเรียนตนเองให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการ...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของข้าราชการ ที่ต้องอบรมปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการย้ำเตือนและสร้างความตระหนักต่อบุคลากร การอบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (หลัก 2 : 3 : 4) ในรายวิชาต่างๆ...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเข้าค่าย “เยาวชนคนดีของแผ่นดิน” ตามโครงสร้าง กิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต โดยให้คณะครูและนักเรียนได้เข้าร่วม เพื่อเป็นการเสริมสร้าง คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 3 : โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้ บุคลากรอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 3)

“...มีการกล่าวยกย่อง ชมเชยครูที่มีผลงานโดดเด่น หรือแข่งขันผลงาน แล้วได้รับรางวัล โดยอาจจะชมเชยผ่านทางกลุ่มไลน์ของโรงเรียน หรืออาจจะกล่าวชื่นชมผ่านการประชุมของโรงเรียน...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...กำลังใจที่ดีในการทำงาน อันดับแรกคือจะต้องมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีก่อน โรงเรียนจะเน้นให้บุคลากรสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่มีความสุข ลดความขัดแย้งในการทำงาน ทำงานกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร พุดคุย ถามไถ่กันอยู่เสมอ...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรหลายอย่าง เช่น กิจกรรมการเยี่ยมบุคลากรที่เจ็บป่วย การเยี่ยมคลอด ซึ่งกิจกรรมนี้จะช่วยสร้างความรักความผูกพันให้กับบุคลากร นอกจากนี้ยังมีการชื่นชมบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น เช่น กิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติคนดีศรีรัชดา การเลื่อนวิทยฐานะ การมอบรางวัล เกียรติบัตร การกล่าวชื่นชม ยินดี...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนจะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการชื่นชมครูที่มีการทุ่มเทในการทำงาน หรือที่มีผลงานที่โดดเด่นอยู่เสมอ เช่น กิจกรรมครูดีในดวงใจ กิจกรรมครูดีไม่มีวันลา การมอบเกียรติบัตรรางวัลให้กับครูที่มีผลงานโดดเด่นในช่วงสิ้นปีการศึกษา เป็นต้น”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการกล่าวชื่นชมบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น ได้รับรางวัลจากการแข่งขันประกวดผลงาน โดยการกล่าวชื่นชมในที่ประชุม การมอบรางวัล เกียรติบัตรหน้าเสาธงโดยท่านผู้อำนวยการ การกล่าวชื่นชมในกลุ่มไลน์ราชการ เป็นต้น...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในทุกสิ้นปีการศึกษาโรงเรียนมีการมอบรางวัลให้กับนักเรียนและบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น และเป็นต้นแบบในการทำงาน การปฏิบัติตนที่ดี เช่น กิจกรรมรางวัลคนดีศรีรัชดา และการคัดเลือกรางวัล Best Practice ให้กับนักเรียนหรือครูที่มีผลงาน โครงการ และการวิจัยที่โดดเด่น อันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อส่งเสริมแลกเปลี่ยนในระดับจังหวัด...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 4 : โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 2)

“...โดยส่วนใหญ่จะประชาสัมพันธ์ผลงานของทั้งนักเรียน และบุคลากรลงในหน้าเพจเฟซบุ๊กของโรงเรียน เนื่องจากเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ง่ายทุกกลุ่ม และสามารถเข้าไปชื่นชมยินดีและศึกษาเนื้อหาต่างๆ ได้อย่างเปิดกว้าง...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร มีการประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง เช่น การแจ้งในไลน์กลุ่มราชการ การประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมในบุคลากรในโรงเรียนรับทราบร่วมกัน ประชาสัมพันธ์ผ่านเฟซบุ๊ก เว็บไซต์ของโรงเรียน นอกจากนี้ในทุกสิ้นปีการศึกษาจะมีการรวบรวมผลงานของครูเพื่อลงในวารสารของโรงเรียนอีกครั้ง...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ของครูและบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน วารสารโรงเรียน การประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง และการกล่าวยกย่องชื่นชมในที่ประชุม...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การประชาสัมพันธ์อันเกิดจากโรงเรียนสุจริต ช่องทางแรกจะมีการจัดทำเพจบริษัทสร้างการดีของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนสุจริต นอกจากนี้หากมีการเปิดเรียนแบบปกติในทุกๆ ปีโรงเรียนจะมีการจัดกิจกรรมการเปิดบ้านวิชาการเพื่อให้โรงเรียนเครือข่ายได้เข้าศึกษาผลงานความสำเร็จของโรงเรียน...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียนและบุคลากร การเข้าร่วมกิจกรรมถอดบทเรียน Best Practice ผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประชาสัมพันธ์ผลงานผ่านเว็บไซต์และหน้าเว็บเพจของโรงเรียน...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียนและบุคลากรผ่านเว็บไซต์โรงเรียน การเปิดให้โรงเรียนอื่นๆ เข้าศึกษาดูงานในกิจกรรมที่เป็นเลิศ และการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่นๆ...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 5 : โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการติดตามผลการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร และมีแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาบุคลากรอย่างไรให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 5)

“...เมื่อสิ้นภาคเรียน จะมีการกำหนดให้ครูและบุคลากรได้ส่ง SAR (รายงานการประเมินตนเอง) เพื่อรายงานไว้ในภาคเรียนนั้นๆ ครูได้มีการพัฒนาตนเองในเรื่องใดบ้าง ได้ประโยชน์ เอาไปใช้ในการพัฒนาต่อยอดอย่างไร ซึ่งในเล่มนี้ก็จะรายงานผลการพัฒนาตนเองของครูทุกอย่าง นอกจากนี้ยังมีการจัดทำ KM (การจัดการความรู้ หรือ Knowledge Management) เพื่อเป็นฐานข้อมูลความรู้ของบุคลากรในโรงเรียน...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เมื่อครูได้เข้าอบรมหรือพัฒนาตนเองในเรื่องใดก็แล้วแต่ ครูจะต้องมีการรายงานการอบรม การพัฒนาตนเองให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ซึ่งจะเป็นการติดตามผลไปในตัว...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ได้กำหนดให้บุคลากรในโรงเรียนได้ส่งรายงานผลการพัฒนาตนเองว่าเป็นไปตามแผนการพัฒนาตนเอง หรือ ID Plan (Individual Development Plan) หรือไม่ และให้วิเคราะห์หาแนวทางเพื่อการพัฒนาตนเองที่ยั่งยืน และเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และองค์กรต่อไป...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เมื่อสิ้นปีการศึกษา จะมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริตให้ทางโรงเรียนทราบ และได้มีการจัดการประชุมร่วมกับคณะผู้ดำเนินงาน เพื่อสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมร่วมกัน และรับฟังข้อเสนอแนะ แนวทางต่างๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมในครั้งถัดไป...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนก่อนปิดภาคเรียน และรับฟังข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนางานในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดทำแบบประเมินโครงการเพื่อสำรวจความพึงพอใจในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปใช้ในการพัฒนางานต่อไป...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารโรงเรียนสุจริต จากโรงเรียนสุจริตต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในมาตรฐานการบริหารบุคคล พบว่า โรงเรียนต้องมีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอโดยให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยโรงเรียนต้องมีการวางแผนพัฒนาบุคลากร สำนวความต้องการของบุคลากรในการพัฒนาตนเอง ดำเนินการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทำการสรุปและประเมินผลการพัฒนาตนเอง และโรงเรียนต้องมีการนำผลจากการพัฒนาตนเองของบุคลากรมาต่อยอดด้วยการจัดทำ KM (Knowledge Management) หรือการจัดการความรู้ ในขณะเดียวกันในการทำงานให้ได้ประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องมีการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรให้น่าอยู่ มีความสุข ด้วยการสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบกัลยาณมิตร เสริมขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรอยู่เสมอ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตด้วยวิธีการที่หลากหลาย ดังนั้นจึงสามารถสรุปแนวทางในการปฏิบัติโดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพัฒนาบุคลากร การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจ ได้ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาบุคลากร

1.1 โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในเรื่องต่างๆ โดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน

1.2 โรงเรียนจัดทำแผน หรือโครงการในการพัฒนาบุคลากร

1.3 จัดตั้งคณะกรรมการ หรือผู้รับผิดชอบโครงการในการจัดกิจกรรมพัฒนา

บุคลากร

1.4 โรงเรียนมอบหมายให้บุคลากรจัดทำแผนการพัฒนารตนเอง หรือ ID Plan (Individual Development Plan)

1.5 โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาตนเองตามแผน และบุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนารตนเอง

1.6 คณะกรรมการ หรือผู้รับผิดชอบการจัดโครงการพัฒนาบุคลากรสรุปผลโครงการ และบุคลากรจัดทำรายงานผลการพัฒนารตนเอง

1.7 โรงเรียนจัดทำการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลความรู้ของบุคลากรที่ได้จากการพัฒนารตนเอง

1.8 จัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ

1.9 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

2. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร

- โรงเรียนสุจริต
- 2.1 มีการสำรวจและรวบรวมผลงานของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินโครงการ
  - 2.2 มีการวางแผนและกำหนดรูปแบบในการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร
  - 2.3 แต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร
  - 2.4 โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชาสัมพันธ์ออนไลน์ การจัดทำป้ายนิเทศ บอร์ดประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ เป็นต้น
  - 2.5 มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดีขึ้นต่อไป

3. การสร้างขวัญกำลังใจ

- 3.1 โรงเรียนมีการวางแผนและกำหนดปฏิทินในการจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร
- 3.2 มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ
- 3.3 คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้
- 3.4 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรมีการกล่าวชมเชย ให้กำลังใจกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น หรือได้รับรางวัล
- 3.5 บุคลากรร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมในการทำงานแบบกัลยาณมิตร
- 3.6 คณะกรรมการสรุปผลการจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรม
- 3.7 คณะกรรมการรายงานผลการจัดกิจกรรม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

4. มาตรฐานบริหารทั่วไป

คำถามที่ 1 : โรงเรียนของท่านมีแนวทางการพัฒนาอาคาร สถานที่ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 1)

“...การเปิดการศึกษาทางฝ่ายบริหารทั่วไปจะสำรวจอาคารสถานที่ เพื่อตรวจสอบว่ามีสิ่งใดชำรุดเสียหายที่ต้องซ่อมแซม แก้ไข เตรียมให้พร้อมก่อนเปิดภาคเรียน และต้องมีการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมให้พร้อมกับการเรียนของนักเรียน เช่น การจัดบอร์ดให้ความรู้ การเตรียมโต๊ะ เก้าอี้ให้พร้อมกับการใช้งาน เป็นต้น...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การพัฒนาอาคาร สถานที่ และการจัดบรรยากาศให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศหลายทาง เช่น ที่โรงอาหาร โรงเรียนจะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเข้าแถวตามคิวของตนเอง การไม่แซงคิวคนอื่น สิ่งนี้ก็คือเป็นความสุจริตอย่างหนึ่ง หรือการจัดทำโครงการของหายได้คืน ชี้ให้เห็นถึงความซื่อสัตย์สุจริต สิ่งใดไม่ใช่ของตนก็ไม่ควรหยิบฉวยไป นอกจากนี้ยังมีการจัดทำป้ายนิเทศ แผ่นป้ายคำคม สุภาพศีลเตือนใจไว้ตามจุดต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้อ่าน ได้ศึกษา เกิดการซึมซับ และนำไปเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิตไปในตัว...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดบรรยากาศเน้นความสะอาด ปลอดภัย มีอุปกรณ์ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีความพร้อมในการเรียนรู้...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ผู้จัดทำโครงการได้มีการเชิญชวนให้แต่ละห้องเรียนได้มีการจัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต หรือการจัดป้ายนิเทศเพื่อชื่นชม ยินดี บุคคลที่มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อนในห้องเรียน อย่างน้อย 1 บอร์ด เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนทำความดี มีพฤติกรรมที่ดีต่อสังคม และไม่ยอมรับกับพฤติกรรมที่ทุจริต ไม่เป็นธรรมต่อผู้อื่น...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการจัดทำแผนการใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการในทุกปี การศึกษา และในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียนจะตั้งอยู่บนพื้นฐานให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา มีความสะอาด ปลอดภัย และเรียนอย่างมีความสุข...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“... โรงเรียนมีการจัดทำแบบสำรวจการใช้ห้องเรียนในทุกๆ ปีการศึกษา เพื่อสำรวจความต้องการและความเพียงพอในการใช้ห้องเรียน นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอน...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 2 : โรงเรียนของท่านมีวิธีการในการติดตาม ตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร และมีแนวทางการปรับปรุง และพัฒนาอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 3)

“...โรงเรียนจะมีการออกคำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ ในขณะเดียวกันในคณะกรรมการกลุ่มนี้ ก็ต้องมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการควบคุมงาน เพื่อกำกับติดตามว่างานเป็นไปตามแผนหรือไม่ ตรวจสอบอาคาร สถานที่ และให้คำแนะนำ เพื่อที่ฝ่ายดำเนินการจะมองเห็นจุดผิดพลาด หรือจุดที่ต้องพัฒนา เพื่อให้อาคาร สถานที่ที่มีความพร้อมและความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต โดยในการกำกับติดตามทางผู้รับผิดชอบได้ทำแบบสำรวจเพื่อตรวจสอบดูว่า ทางโรงเรียนได้มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาต่อไป...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดซ่อมบำรุงอาคารที่ชำรุด และมีการบันทึกการใช้ห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม และมีการจัดแต่งตั้งผู้ดูแลความเรียบร้อยประจำอาคาร ผู้รับผิดชอบบริเวณพื้นที่ต่างๆ ของโรงเรียน...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำแบบประเมินเพื่อสำรวจความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริตว่ามีความสอดคล้อง ตรงประเด็นหรือไม่ และนักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากการจัดบรรยากาศการเรียนรู้...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดตั้งคณะกรรมการดูแลอาคารสถานที่ และหน้าที่รับผิดชอบประจำแต่ละอาคาร มีการจัดทำบันทึกการใช้ห้องปฏิบัติการ และคอยเน้นย้ำให้ครู และนักเรียนใช้อุปกรณ์ต่างๆ อย่างระมัดระวัง ดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน รักษาความสะอาดร่วมกัน...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการดูแลอาคารสถานที่ และสำรวจความพร้อมของอาคารสถานที่ให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอน และมีการซ่อมบำรุงอาคารอยู่อย่างสม่ำเสมอ...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 3 : โรงเรียนของท่านแนวทางการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างไร และมีการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตอะไรบ้าง วิธีการดำเนินการอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 2)

“...ทางโรงเรียนได้มอบหมายให้กลุ่มบริหารทั่วไปเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านชุมชน โดยให้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านชุมชนขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงาน ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้ขอความร่วมมือจากชุมชนหลายอย่าง ด้วยการขอความร่วมมือกับจังหวัด และเทศบาลมาให้ความรู้กับนักเรียน และทางโรงเรียนก็ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เช่น การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด วันสุจริตแห่งชาติ โทษการทำผิดกฎหมาย เป็นต้น...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ให้ความรู้กับชุมชนตามโครงการสร้างสำนึกพลเมือง Project Citizen และการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากน้ำมันพืชทอดซ้ำ กิจกรรมโคกหนองนา เป็นต้น...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตจะต้องมีการตั้ง ป.ป.ช. น้อย ที่ดำเนินการโดยนักเรียน และ ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน ที่ดำเนินการชุมชน โดยทำหน้าที่ในการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการทุจริต สอดคล้องการดำเนินงานต่างๆให้เป็นที่ไปด้วยความสุจริต ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริตร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...จัดตั้งคณะกรรมการด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ในการติดต่อ ประสานงาน และทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ได้เข้าไปให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสุจริต ด้วยกิจกรรมการสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen) และการจัดอบรม ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการประพฤติทุจริต การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสุจริต...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

คำถามที่ 4 : โรงเรียนของท่านได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตอย่างไร และมีแนวทางในการนำเอาข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) มาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างไรให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 2)

“...โรงเรียนได้เชิญผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของชุมชน ได้เข้ามาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริต เพื่อเป็นการตรวจสอบการดำเนินงาน และเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมของโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้นต่อไป...”

(ผู้บริหาร 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้มีการจัดการประเมินโรงเรียนสุจริต โดยในการประเมินนอกจากจะมีคณะกรรมการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ยังได้มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการประเมิน เพื่อให้ได้เห็นมุมมองในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตได้ครบทุกด้าน...”

(ผู้บริหาร 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โรงพยาบาลจตุรพักตรพิมาน สถานีตำรวจจตุรพักตรพิมาน มีบทบาทในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสุจริต...”

(ผู้บริหาร 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินกิจกรรม โครงการที่สำคัญของโรงเรียน เช่น การประเมินศูนย์เรียนรู้พอเพียง การประเมินโรงเรียนคุณธรรม และการประเมินการจัดกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการทำงาน เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้น...”

(ครู 1. 20 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ในทุกครั้งที่มีการร่วมกิจกรรมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมนั้นๆ จะมีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรม เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้ มาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป...”

(ครู 2. 22 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ได้ให้ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรสำคัญต่างๆ ในชุมชน ได้เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของชุมชนมากที่สุด...”

(ครู 3. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารโรงเรียนสุจริต จากโรงเรียนสุจริตต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในมาตรฐานการบริหารทั่วไป พบว่า โรงเรียนต้องมีการพัฒนาอาคาร สถานที่อยู่เสมอ โดยมีการสำรวจสภาพอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ และดำเนินการซ่อมแซมให้มีความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน และมีการวางแผนการใช้อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพบริบท และจำนวนของนักเรียน อีกทั้งต้องสร้างวัฒนธรรมการใช้อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ ด้วยความทะนุถนอม และรักษาความสะอาดร่วมกัน มีการวางแผนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับเป้าหมาย ของโครงการโรงเรียนสุจริต และเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ นอกจากนี้ในการดำเนินโครงการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โรงเรียนต้องมีการร่วมมือกับชุมชน จัดตั้งคณะกรรมการด้านความสัมพันธ์กับชุมชน วางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินโครงการของโรงเรียน ซึ่งสามารถสรุปแนวทางในการปฏิบัติโดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพัฒนาอาคาร สถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชน และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ได้ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาอาคาร สถานที่

1.1 สำรวจสภาพอาคาร สถานที่ สิ่งของชำรุดต่างๆ จัดทำรายการซ่อมบำรุง เพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน

1.2 มีการวางแผนการใช้อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน

1.3 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบอาคาร สถานที่ บริเวณต่างๆ ของโรงเรียน

1.4 จัดทำบันทึกการใช้อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ บันทึกรายการการใช้ อุปกรณ์และการซ่อมบำรุง เพื่อเป็นหลักฐานการใช้งานอาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ต่างๆ

1.5 บุคลากรมีวัฒนธรรมการใช้อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ภายในสำนักงานด้วยความทะนุถนอม และร่วมกันรักษาความสะอาด

1.6 สรุปผลการใช้งานอาคาร สถานที่ เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

1.7 จัดทำแบบประเมินการใช้อาคาร สถานที่ และรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่ให้ดีขึ้นต่อไป

2. ความสัมพันธ์กับชุมชน

2.1 สำรวจและวิเคราะห์สภาพของชุมชน เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพบริบท

2.2 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต

2.3 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการความสัมพันธ์ด้านชุมชน เพื่อทำหน้าที่ติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน

2.4 โรงเรียนและชุมชนดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้

2.5 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

2.6 สรุปผลการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมให้ดีขึ้นต่อไป

3. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

3.1 โรงเรียนมีการวางแผนการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ

3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้บนพื้นฐานของความสะอาด ปลอดภัย มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

3.3 บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

3.4 จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

จากผลการสัมภาษณ์และศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากโรงเรียนสุจริตต้นแบบ ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด นำมาสังเคราะห์ร่วมกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ผลการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ในแต่ละมาตรฐาน ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์วิธีการดำเนินงานของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ และการสัมภาษณ์โรงเรียนสุจริตต้นแบบ ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานการบริหารงบประมาณ		
1. การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ		
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน	1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1. จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน
2. จัดทำปฏิทินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	2. คณะกรรมการตรวจสอบภายใน กำหนดปฏิทินในการกำกับ ติดตาม และแจ้งให้	2. มีแผนและปฏิทินในการตรวจสอบการใช้จ่าย
3. คณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามปฏิทิน	บุคลากรภายในโรงเรียนทราบ 3. คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ ภายในโรงเรียน ให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. คณะกรรมการตรวจสอบภายในได้รายงานผลการกำกับ ติดตาม และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา	งบประมาณของโรงเรียน 3. จัดตั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน และชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบโดยทั่วกัน 4. คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่ได้กำหนดไว้

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
3. คณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณตามปฏิทิน (ต่อ)		5. คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการแก้ไขให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ		
1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการใช้งบประมาณ 2. จัดทำแผนและปฏิทินการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน 3. คัดเลือกบุคคลเพื่อรับผิดชอบด้านการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างเหมาะสมและเป็นไปด้วยความสมัครใจ 4. จัดสรรงบประมาณให้แก่ละแผนงาน โครงการต่างๆ อย่างเหมาะสม	1. ประชุมเพื่อทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อสำรวจปัญหาและจัดทำแผนของปีถัดไปไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก 2. โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาเพื่อวางแผนและกำหนด	1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม 2. คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการเงินและบัญชี

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
	<p>ขอข่วยการใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>3. โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบ</p> <p>ทางด้านการเงินและบัญชี</p>	<p>3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยระบุกิจกรรมที่จัดในปี การศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน</p> <p>4. มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงานรับผิดชอบจัดทำโครงการ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ</p> <p>5. เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบโครงการว่ามี ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้อง ต้องชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการแก้ไข</p> <p>6. มีการสรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
3. การใช้จ่ายงบประมาณ		
<p>1. ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์กฎระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบโดยทั่วกัน</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรม ใช้จ่ายงบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้</p> <p>3. เบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ</p> <p>4. ใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด</p>	<p>1. ผู้รับผิดชอบโครงการต้องมีการส่งแผน โครงการ เพื่อแจ้งขั้นตอนการดำเนินงาน และกำหนดงบประมาณในการจัดกิจกรรม</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบโครงการใช้จ่ายงบประมาณตามแผน และมีการเก็บหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณและจัดทำบัญชีการใช้จ่ายทุกครั้ง</p> <p>3. การใช้จ่ายงบประมาณต้องอยู่บนหลักความโปร่งใส เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ สามารถตรวจสอบได้</p>	<p>1. โรงเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในกิจกรรม ต่างๆ</p> <p>2. ใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>3. ใช้จ่ายงบประมาณบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>4. ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้</p> <p>5. มีการสรุปโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อสรุปการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ</p> <p>6. มีการประเมินผลโครงการ และรายงานผลการดำเนินการโครงการให้ผู้บังคับได้รับทราบ นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณครั้งต่อไปให้ดีขึ้น</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานบริหารวิชาการ		
1. การจัดการเรียนรู้		
<p>1. ครูวิเคราะห์สภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต</p> <p>2. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต</p> <p>3. ครูจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต</p> <p>4. ครูใช้สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่บูรณาการคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างหลากหลายและคุ้มค่า</p> <p>5. ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต อย่างหลากหลาย</p> <p>6. ครูประเมินผลนักเรียนคุณลักษณะ 5 ประการอย่างเป็นธรรมและมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป สูงกว่าร้อยละ 80</p>	<p>1. ครูผู้สอนต้องมีการศึกษาสภาพผู้เรียนและออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างสูงสุด</p> <p>2. ครูผู้สอนในทุกรายวิชาต้องออกแบบการจัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานของคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต โดยการใช้การบูรณาการเข้ากับรายวิชาของตนเอง และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรด้านทุจริต เข้ามาเป็นรายวิชาเพิ่มเติม</p> <p>3. จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้วางแผนไว้ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต</p>	<p>1. โรงเรียนมีการศึกษาหลักสูตรด้านทุจริต และนำมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง</p> <p>2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักสูตรด้านทุจริต</p> <p>3. ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักสูตรด้านทุจริต เพื่อให้ นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ</p> <p>4. ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต</p> <p>5. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการบูรณาการหลักสูตรด้านทุจริต และสอดแทรกกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริตเข้าไปในการจัดการเรียนการสอน</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
	<p>4. มีการวัดและประเมินนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ของโรงเรียนสุจริต ซึ่งประเมินในลักษณะของการประเมินจิตพิสัย โดยประเมินทั้งรูปแบบรายบุคคล และการประเมินแบบภาพรวม</p>	<p>6. ครูผู้สอนวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง</p> <p>7. มีการบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบปัญหาประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และหาแนวทางแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป</p>
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต		
<p>1. มีแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ</p> <p>2. จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการทั้งในและนอกเวลาเรียน</p> <p>3. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p> <p>4. รายงานผลการจัดกิจกรรมโครงการถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง</p>	<p>1. โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ</p> <p>2. โรงเรียนจัดกิจกรรมตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ตามปฏิทิน โดยกิจกรรมต่างๆ มีการบูรณาการคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต โดยมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์กับนักเรียนมากที่สุด</p>	<p>1. โรงเรียนมีการศึกษากิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต และวางแผนการจัดกิจกรรมในภาคเรียนนั้นๆ ให้เกิดความเหมาะสม</p> <p>2. มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบกิจกรรม โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสุจริต และจัดทำโครงการเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
	3. เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรม เจ้าของโครงการจะต้องมีการรายงานผลโครงการ หรือกิจกรรมทุกครั้ง	3. จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการ และได้เชิญชวนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด 4. จัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม 5. สรุปผลการจัดกิจกรรม และรายงานการจัดกิจกรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานบริหารบุคคล

1. การพัฒนาบุคลากร

<p>1. มีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรที่ส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>2. สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า</p> <p>3. บุคลากรพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อยู่เสมอ</p> <p>4. ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และนำผลการประเมินมาพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น</p>	<p>1. โรงเรียนมีการวางแผนการพัฒนาบุคลากร โดยให้ความสำคัญสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในขณะนั้น</p> <p>2. โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในด้านงบประมาณและการจัดอบรมสัมมนา</p> <p>3. บุคลากรต้องมีการรายงานการพัฒนาตนเองเสมอ เพื่อเป็นฐานข้อมูลขององค์กร</p>	<p>1. โรงเรียนสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในเรื่องต่างๆ โดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>2. โรงเรียนจัดทำแผน หรือโครงการในการพัฒนาบุคลากร</p> <p>3. จัดตั้งคณะกรรมการ หรือผู้รับผิดชอบโครงการในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร</p>
---	---	---

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
		<p>4. โรงเรียนมอบหมายให้บุคลากรจัดทำแผนการพัฒนาตนเอง หรือ ID Plan (Individual Development Plan)</p> <p>5. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาตนเองตามแผน และบุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนาตนเอง</p> <p>6. โรงเรียนจัดทำการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลความรู้ของบุคลากรที่ได้จากการพัฒนาตนเอง</p> <p>7. คณะกรรมการ หรือ ผู้รับผิดชอบการจัดโครงการพัฒนาบุคลากรสรุปผลโครงการ และบุคลากรจัดทำรายงานผลการพัฒนาตนเอง</p> <p>8. จัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ</p> <p>9. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา แนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
2. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร		
<p>1. วางแผนประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต</p> <p>2. บุคลากรร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน ความสำเร็จ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริต</p> <p>3. โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>4. ติดตาม ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น</p>	<p>1. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรหลากหลายช่องทาง เช่น การจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์โรงเรียน หรือวารสารของโรงเรียน</p> <p>2. มีการจัดทำฐานข้อมูลการพัฒนาตนเองของบุคลากร ผลงานของบุคลากร และจัดทำการจัดการความรู้ของโรงเรียน (KM)</p> <p>3. ให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป</p>	<p>1. สํารวจและรวบรวมผลงานของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>2. วางแผนและกำหนดรูปแบบในการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร</p> <p>3. แต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร</p> <p>4. โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชาสัมพันธ์ออนไลน์ การจัดทำป้ายนิเทศ บอร์ดประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ เป็นต้น</p> <p>5. กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดีขึ้นต่อไป</p>
3. การสร้างขวัญกำลังใจ		
<p>1. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ และมีการประชุมคัดเลือกบุคลากรตามเกณฑ์ที่กำหนด</p>	<p>1. โรงเรียนมีการยกย่อง ชมเชยนักเรียนและบุคลากรที่มีโดดเด่นเสมอ เช่น การกล่าวชมเชยในที่ประชุม การมอบเกียรติบัตร</p>	<p>1. โรงเรียนมีการวางแผนและกำหนดปฏิทินในการจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา แนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมฤทธิ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
2. ยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ 3. มอบรางวัล (โล่ เกียรติบัตร หรืออื่นๆ) ให้กับบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ 4. มีการประเมินผลโครงการยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่างนำผลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น	2. บุคลากรในโรงเรียนสร้างวัฒนธรรมการทำงานอย่างมีความสุข อยู่ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร	2. จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ 3. คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ 4. ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรมีการกล่าวชมเชยให้กำลังใจกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น หรือได้รับรางวัล 5. บุคลากรร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมในการทำงานแบบกัลยาณมิตร 6. คณะกรรมการสรุปผลการจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรม 7. คณะกรรมการรายงานผลการจัดกิจกรรม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น
มาตรฐานที่ 4 การบริหารทั่วไป		
1. การพัฒนาอาคาร สถานที่		
1. สำรองและวิเคราะห์สภาพอาคารสถานที่อยู่เป็นประจำ 2. วางแผนการใช้งานอาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า	1. สำรองและวิเคราะห์สภาพของอาคารสถานที่ก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง	1. สำรองสภาพอาคาร สถานที่สิ่งของชำรุดต่างๆ จัดทำรายการซ่อมบำรุง เพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
<p>3. บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง ข้อตกลงในการใช้อาคารสถานที่</p> <p>4. บุคลากรมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ด้วยความสมัครใจ</p> <p>5. ติดตามผลการใช้อาคารสถานที่ และนำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ให้ดียิ่งขึ้น</p>	<p>2. วางแผนการใช้งานอาคารสถานที่ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียนและบุคลากร</p> <p>3. กำหนดแนวทางการใช้งานอาคารสถานที่ให้กับนักเรียนและบุคลากรได้ทราบโดยทั่วกัน</p> <p>4. จัดทำบันทึกการใช้งานอาคาร ห้องปฏิบัติการต่างๆ</p> <p>5. สร้างวัฒนธรรมการรักษาความสะอาด และการใช้งานอาคารสถานที่ ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนต่างๆอย่างระมัดระวัง และเกิดความคุ้มค่าสูงสุด</p>	<p>2. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆให้สอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน</p> <p>3. จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบอาคาร สถานที่ บริเวณต่างๆของโรงเรียน</p> <p>4. จัดทำบันทึกการใช้งานอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ บันทึกรายการการใช้ อุปกรณ์และการซ่อมบำรุง เพื่อเป็นหลักฐานการใช้งานอาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ต่างๆ</p> <p>5. บุคลากรมีวัฒนธรรมการใช้อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ภายในสำนักงานด้วยความทะนุถนอม และร่วมกันรักษาความสะอาด</p> <p>6. สรุปผลการใช้งานอาคารสถานที่ เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน</p> <p>7. จัดทำแบบประเมินการใช้อาคาร สถานที่ และรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่ให้ดีขึ้นต่อไป</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา แนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
2. ความสัมพันธ์กับชุมชน		
<p>1. โรงเรียนวิเคราะห์สภาพชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตร่วมกัน</p> <p>2. โรงเรียนและชุมชนร่วมกันกำหนดแผนงานโครงการในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>3. โรงเรียนและชุมชนทำกิจกรรมร่วมกันตามแผนงานโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>4. โรงเรียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านความสัมพันธ์กับชุมชน</p> <p>5. ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต และนำผลไปพัฒนาการกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น</p>	<p>1. โรงเรียนมีการวิเคราะห์สภาพชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชน</p> <p>2. มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านความสัมพันธ์ชุมชนเพื่อรับผิดชอบในด้านการประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน</p> <p>3. โรงเรียนและชุมชนมีการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันในทุกปีการศึกษา และจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้</p> <p>4. ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากที่สุด</p>	<p>1. สำรวจและวิเคราะห์สภาพของชุมชน เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพบริบท</p> <p>2. โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>3. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการความสัมพันธ์ด้านชุมชนเพื่อทำหน้าที่ติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน</p> <p>4. โรงเรียนและชุมชนดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้</p> <p>5. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน</p> <p>6. สรุปผลการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมให้ดีขึ้นต่อไป</p>
3. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้		
<p>1. โรงเรียนวางแผน ปรับปรุงพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต</p>	<p>1. จัดบรรยากาศการเรียนรู้บนพื้นฐานของความสะอาดปลอดภัย และให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>1. โรงเรียนมีการวางแผนการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ</p>

ตาราง 11 (จ่อ)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติ	ผลการสัมภาษณ์ Best Practice	วิธีการดำเนินงาน
2. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงาม ปลอดภัย สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2. จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบประจำอาคารเพื่อกำกับ ติดตาม และดูแลได้อย่างทั่วถึง	2. จัดบรรยากาศการเรียนรู้บนพื้นฐานของความสะอาด ปลอดภัย มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
3. บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียน	3. คณะกรรมการรับผิดชอบประจำอาคารมีการรายงานผลการใช้งานอาคาร ห้องปฏิบัติการ และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงวางแผนในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น	3. บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
4. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น		4. จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

จากตาราง 11 ผลการสังเคราะห์วิธีดำเนินการของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากการสัมภาษณ์และศึกษาคุณงานเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนที่เป็นที่ยอมรับและมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ สรุปเป็นแนวทางในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็น พบว่ามี 4 มาตรฐาน จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ แนวทางจำนวน 17 ข้อ 2) มาตรฐานบริหารวิชาการ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ แนวทาง จำนวน 21 ข้อ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ แนวทางจำนวน 21 ข้อ และ 4) มาตรฐานบริหารทั่วไป จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ แนวทางจำนวน 18 ข้อ ตามลำดับ จากผลการสังเคราะห์วิธีดำเนินการในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต ผู้วิจัยนำไปยกร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ในขั้นตอนที่ 2

ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากผลการสังเคราะห์แนวทางในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต จากผลการสัมภาษณ์และศึกษาคูณเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนที่เป็นที่ยอมรับและมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ดำเนินการยกร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต ซึ่งแนวทางประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการดำเนินงาน และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ มีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดและหลักการ

“โรงเรียนสุจริต” หรือ โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีพันธกิจหลักในการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล เพื่อยกระดับคุณภาพสังคมไทยให้ทัดเทียมในเวทีโลก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบขัดเกลาเยาวชนให้เป็นคนดีของประเทศชาติ จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ ร่วมกันสร้างโครงการโรงเรียนสุจริตขึ้นมา โดยมีความมุ่งหมายให้เยาวชนได้ตระหนักถึงปัญหาของการทุจริต ปลุกฝังให้เยาวชนมีนิสัยรักความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต จะต้องนำมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต 4 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานการบริหารวิชาการ 2) มาตรฐานการบริหารงบประมาณ 3) มาตรฐานการบริหารบุคคล และ 4) มาตรฐานการบริหารทั่วไป โดยทั้ง 4 มาตรฐานต่างมุ่งผลลัพธ์ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ข) ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพและการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนสุจริตให้มีความเป็นมาตรฐาน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพปัญหาและความเป็นจริงที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และบริบทของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยมีรูปแบบและกลไกการบริหารที่มีลำดับ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับโครงสร้าง วัตถุประสงค์ขององค์กร กิจกรรม องค์ประกอบต่างๆ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานต่างๆ ตามโครงสร้างและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เพื่อให้การบริหารงานของโรงเรียนสุจริตมีความสำเร็จตามเป้าหมายมากที่สุด

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้ถูกพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของบริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ การบริหารงานสามารถตอบสนองความต้องการขององค์กรและชุมชนให้ได้มากที่สุด และได้ให้ทุกภาค ส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนั้น จึงได้ใช้การ บริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิง หรือ PDCA Cycle (Deming, 1986 อ้างอิงจาก (สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์, 2561) มาใช้ในการขับเคลื่อนการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต 4 มาตรฐาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานอย่างสูงสุด และช่วย ในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนของสุจริต

2.2 เพื่อเป็นข้อมูลสันทัดในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3. วิธีการดำเนินงาน

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการใช้หลักการบริหารโรงเรียนตามคุณภาพวงจรเดมมิง (PDCA) ซึ่ง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติตามแผน (Doing) 3) ขั้นตอน ตรวจสอบและประเมินผล (Checking) และ 4) การปรับปรุงและพัฒนาแผน (Acting) เป็นกลไกใน การขับเคลื่อนการดำเนินงาน 4 มาตรฐาน 12 ตัวบ่งชี้ โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น คือ 1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ 2) มาตรฐานบริหารวิชาการ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล และ 4) มาตรฐานบริหาร แต่ละประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานแต่ ละมาตรฐาน ด้วยการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ปฏิบัติในกลุ่มงานนั้นๆ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Planning)

2. ประชุมชี้แจงแนวทาง หลักการดำเนินงาน หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานกับผู้ ที่รับผิดชอบ ร่วมกันกำหนดขอบเขตของงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Planning)

3. ดำเนินกิจกรรมตามแผน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้วางแผนไว้ตามแต่ละกลุ่ม งานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (Doing)

4. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Checking)

5. วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สรุปผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทราบโดยทั่วกัน และสะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานต่อไป (Acting)

โดยแต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

3.1 มาตรฐานบริหารงบประมาณ

1. การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน

1.1 จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน

1.2 มีแผนและปฏิทินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน

1.3 ตั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน และชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบโดยทั่วกัน

1.4 คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่ได้กำหนดไว้

1.5 คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อไป

2. การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

2.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม

2.2 คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการเงินและบัญชี

2.3 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยระบุกิจกรรมที่จัดในปี การศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน

2.4 มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงานรับผิดชอบ จัดทำโครงการ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

2.5 เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบโครงการว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้องต้องชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการแก้ไข

2.6 สรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น

3. การใช้จ่ายงบประมาณ

3.1 โรงเรียนวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2 ใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนด

3.3 ใช้จ่ายงบประมาณบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด

3.4 ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

3.5 ดำเนินการสรุปผลโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อสรุปการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ

3.6 ประเมินผลโครงการและรายงานผลการดำเนินการโครงการให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบ นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการการใช้จ่ายงบประมาณครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

3.2 มาตรฐานบริหารวิชาการ

1. การจัดการเรียนรู้

1.1 โรงเรียนศึกษาหลักสูตรด้านทฤษฎี และนำมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง

1.2 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักสูตรด้านทฤษฎี

1.3 ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักสูตรด้านทฤษฎี เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ

1.4 ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

1.5 ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการหลักสูตรด้านทฤษฎี และสอดแทรกกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริตเข้าไปในการจัดการเรียนการสอน

1.6 ครูผู้สอนวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง

1.7 ครูผู้สอนบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบปัญหา ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

1.8 ครูผู้สอนดำเนินการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต

2.1 โรงเรียนศึกษากิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต และวางแผนการจัดกิจกรรมในภาคเรียนนั้นๆ ให้เกิดความเหมาะสม

2.2 มอบหมายผู้รับผิดชอบกิจกรรม โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสุจริต และจัดทำโครงการเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรม

2.3 จัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ และได้เชิญชวนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด

2.4 จัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

2.5 สรุปผลการจัดกิจกรรม และรายงานการจัดกิจกรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป

3. การติดตามผลการจัดการเรียนรู้

3.1 กำหนดปฏิทินในการกำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน หรือการนิเทศภายใน

3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายใน และกำหนดรูปแบบในการนิเทศ เช่น การนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือการนิเทศข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.3 คณะกรรมการนิเทศภายในสร้างเครื่องมือในการนิเทศ และชี้แจงขั้นตอนในการนิเทศให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ

3.4 ดำเนินการนิเทศตามแผน หรือปฏิทินที่ได้กำหนดไว้

3.5 คณะกรรมการนิเทศให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เข้ารับการนิเทศ

3.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนปัญหาที่พบในการจัดการนิเทศ และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

3.7 สรุปผลการนิเทศ และชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

3.8 บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการนิเทศภายในให้ดียิ่งขึ้น

3.3 มาตรฐานบริหารบุคคล

1. การพัฒนาบุคลากร

1.1 สำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในเรื่องต่างๆ โดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน

- 1.2 โรงเรียนจัดทำแผน หรือโครงการในการพัฒนาบุคลากร
- 1.3 จัดตั้งคณะกรรมการ หรือผู้รับผิดชอบโครงการในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร
- 1.4 โรงเรียนมอบหมายให้บุคลากรจัดทำแผนการพัฒนารายบุคคล หรือ ID Plan (Individual Development Plan)
  - 1.5 โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาตนเองตามแผน และบุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนการพัฒนารายบุคคล
  - 1.6 โรงเรียนจัดทำการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลความรู้ของบุคลากรที่ได้จากการพัฒนาตนเอง
  - 1.7 คณะกรรมการ หรือผู้รับผิดชอบการจัดโครงการพัฒนาบุคลากรสรุปผลโครงการ และบุคลากรจัดทำรายงานผลการพัฒนารายบุคคล
  - 1.8 จัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ
  - 1.9 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรมาปรับปรุง และพัฒนาการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น
2. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร
  - 2.1 สืบค้นและรวบรวมผลงานของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต
  - 2.2 วางแผนและกำหนดรูปแบบในการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร
  - 2.3 แต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร
  - 2.4 ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชาสัมพันธ์ออนไลน์ การจัดทำป้ายนิเทศ บอร์ดประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ เป็นต้น
  - 2.5 กำกับ ติดตาม และประเมินผลการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากร เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดีขึ้นต่อไป
3. การสร้างขวัญกำลังใจ
  - 3.1 วางแผนและกำหนดปฏิทินในการจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร
  - 3.2 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ
  - 3.3 คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้
  - 3.4 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรกล่าวชมเชย ให้กำลังใจกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น หรือได้รับรางวัล
  - 3.5 บุคลากรร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมในการทำงานแบบกัลยาณมิตร

3.6 คณะกรรมการสรุปผลการจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรม

3.7 คณะกรรมการรายงานผลการจัดกิจกรรม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

3.4 มาตรฐานบริหารทั่วไป

1. การพัฒนาอาคาร สถานที่

1.1 สำรวจสภาพอาคาร สถานที่ สิ่งของชำรุดต่างๆ จัดทำรายการซ่อมบำรุง เพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน

1.2 วางแผนการใช้อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน

1.3 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบอาคาร สถานที่ บริเวณต่างๆ ของโรงเรียน

1.4 ดำเนินการพัฒนาอาคาร สถานที่ ให้สะอาด สวยงาม ปลอดภัย และมีความพร้อมในการใช้งานอยู่เสมอ

1.5 จัดทำบันทึกการใช้อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ บันทึกรายการการขอใช้อุปกรณ์และการซ่อมบำรุง เพื่อเป็นหลักฐานการใช้งานอาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ต่างๆ

1.6 บุคลากรมีวัฒนธรรมการใช้อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์ภายในสำนักงานด้วยความทะนุถนอม และร่วมกันรักษาความสะอาด

1.7 สรุปผลการใช้งานอาคาร สถานที่ เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

1.8 จัดทำแบบประเมินการใช้อาคาร สถานที่ และรับฟังข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่ให้ดีขึ้นต่อไป

2. ความสัมพันธ์กับชุมชน

2.1 สำรวจและวิเคราะห์สภาพของชุมชน เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพบริบท

2.2 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต

2.3 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการความสัมพันธ์ด้านชุมชน เพื่อทำหน้าที่ติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน

2.4 โรงเรียนและชุมชนดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้

2.5 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

2.6 สรุปผลการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมให้ดีขึ้นต่อไป

3. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

3.1 โรงเรียนมีการวางแผนการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ

3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้บนพื้นฐานของความสะอาด ปลอดภัย มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

3.3 บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

3.4 จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

4. เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จ หมายถึง การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในตามเป้าหมายและเป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต ซึ่งการบริหารต้องมีจุดเน้นดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน และมาตรฐานการบริหารงานของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และชุมชน ต้องให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต โดยร่วมมือกันดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งในด้านการบริหารโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยมีแนวทางการบริหารโรงเรียนสุจริตในระดับเขตพื้นที่และการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ และให้การช่วยเหลือในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผล เพื่อให้การบริหารงานมีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

ตอนที่ 3 ตรวจสอบ ยืนยัน แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการอ้างอิงจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

นำผลการยกร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มาพิจารณาเพื่อตรวจสอบยืนยันแนวทาง โดยการอ้างอิงจากผู้ทรงคุณวุฒิและใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมพิจารณาร่างแนวทาง

ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 6 คน อาจารย์ จำนวน 1 คน จัดขึ้นในวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เวลา 10.00 – 12.00 น. โดยการใช้ประชุมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงร่างแนวทาง ดังนี้

ตาราง 12 รายละเอียดของผลการพิจารณาร่างแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
1. แนวคิดและหลักการ เหมาะสม	คงไว้
2. วัตถุประสงค์ เพิ่มการเสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้ เห็นผลของแนวทางที่มีต่อนักเรียน	วัตถุประสงค์ 2.1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ บริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ โรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนของสุจริต 2.2 เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิด คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะ กระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ 2.3 เพื่อเป็นข้อมูลสนเทศในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียน สุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
3. วิธีดำเนินการ	
มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานบริหารงบประมาณ	
จัดเรียงตัวบ่งชี้ใหม่ให้เป็นไปตาม วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)	1. การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ 1.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียน เพื่อใช้ในการ การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม(Plan)

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>1.2 คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการเงินและบัญชี (Plan)</p> <p>1.3 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด โดยระบุกิจกรรมที่จัดในปีการศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน (Do)</p> <p>1.4 มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงานรับผิดชอบ จัดทำโครงการ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Do)</p> <p>1.5 เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบโครงการว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้องต้องชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการแก้ไข (Check)</p> <p>1.6 สรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น (Check, Act)</p> <p>2. การใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>2.1 โรงเรียนวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)</p> <p>2.2 บุคลากรในโรงเรียนมีสำนักรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน และใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด (Do)</p> <p>2.3 บุคลากรใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม (Do)</p> <p>2.4 ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ (Do)</p> <p>2.5 สรุปการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละโครงการตามความเป็นจริง และรายงานให้ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ (Check)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>2.6 จัดการประชุมเพื่อสะท้อนผลหลังการใช้จ่ายงบประมาณ และร่วมกันสร้างมาตรการการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความรัดกุม ชัดเจน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแผนพัฒนาคุณภาพให้มากขึ้น (Check, Act)</p> <p>3. การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>3.1 จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน (Plan)</p> <p>3.2 มีแผนและปฏิทินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน (Plan)</p> <p>3.3 จัดตั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนบนหลักของความถูกต้องโปร่งใส และเป็นธรรม (Plan)</p> <p>3.4 ชี้แจงแนวทางการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบโดยทั่วกัน (Plan)</p> <p>3.5 คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่ได้กำหนดไว้โดยไม่เลือกปฏิบัติ (Do, Check)</p> <p>3.6 คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อเสนอแนะเป็นไปตามความเป็นจริง และนำไปพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อไป (Check, Act)</p>
มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานบริหารวิชาการ	
<p>1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการหลักสูตรด้านทุจริตของโรงเรียนสุจริต</p>	<p>1. การจัดการเรียนรู้</p> <p>1.1 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Plan)</p> <p>1.2 โรงเรียนศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรด้านทุจริตของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการจัดการเรียนรู้ (Plan)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
3. เพิ่มขยายผลและการสร้างภาคีเครือข่าย	<p>1.3 โรงเรียนศึกษาสภาพและบริบทของชุมชนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (Plan)</p> <p>1.4 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการกับหลักสูตรด้านทุจริตเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต (Do)</p> <p>1.5 โรงเรียนแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรและโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ (Check)</p> <p>1.6 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และมอบหมายให้ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ (Act)</p> <p>1.7 ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานกำหนด โดยบูรณาการนักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ (Plan)</p> <p>1.8 ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Plan)</p> <p>1.9 ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ สอดแทรกกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Do)</p> <p>1.10 ครูผู้สอนวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาดตนเอง (Check)</p> <p>1.11 ครูผู้สอนบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบปัญหาและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป(Check)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>2.1 โรงเรียนศึกษากิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน บริษัทสร้างการดี กิจกรรมอบรม ป.ป.ช. น้อย และ ป.ป.ช. สพลฐ. ชุมชน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อื่นๆที่ส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนสุจริต (Plan)</p> <p>2.2 กำหนดปฏิทิน วางแผนการจัดกิจกรรม และออกคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด (Plan)</p> <p>2.3 ผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ประชุมชี้แจงแนวทางการ ดำเนินกิจกรรม และมอบหมายภาระงานให้คณะกรรมการได้รับ ทราบ (Plan)</p> <p>2.4 คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนงาน และเชิญ ชวนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (Do)</p> <p>2.5 คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อรับ ฟังข้อเสนอแนะ (Check)</p> <p>2.6 สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหา แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Act)</p> <p>3. การติดตามผลการจัดการเรียนรู้</p> <p>3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน และกำหนด รูปแบบการนิเทศภายใน และตัวชี้วัดในการนิเทศภายในที่สอดคล้อง กับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต เช่น การสอดแทรกกิจกรรมที่ เสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต การปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทนต่อพฤติกรรมที่ทุจริต (Plan)</p> <p>3.2 คณะกรรมการกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน และชี้แจง แนวทางดำเนินการนิเทศภายในให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ (Plan)</p> <p>3.3 คณะกรรมการนิเทศภายในสร้างเครื่องมือในการนิเทศภายใน ให้ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>3.4 ครูผู้สอนดำเนินการนิเทศตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)</p> <p>3.5 คณะกรรมการนิเทศบันทึกผลหลังการนิเทศ และชี้แจงผลการนิเทศ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เข้ารับการนิเทศได้รับทราบ (Check)</p> <p>3.6 ครูผู้สอนได้มีการนำผลลัพธ์หรือข้อเสนอแนะที่ได้จากการนิเทศมาจัดทำโครงการเสริมสร้างทักษะการสอน หรือโครงการพัฒนาการเรียนรู้ตามเป้าหมายโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียน (Act)</p> <p>4. การสร้างภาคีเครือข่าย</p> <p>4.1 โรงเรียนมีวางแผนการสร้างภาคีเครือข่ายกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตอื่นๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)</p> <p>4.2 โรงเรียนจัดทำข้อตกลงระหว่างองค์กร หรือ MOU (Memorandum of Understanding) เพื่อให้ความช่วยเหลือ หรือแลกเปลี่ยนความรู้ และแนวทางในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Do)</p> <p>4.3 โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงาน และให้ความรู้อันเกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับประชาชน หน่วยงาน และผู้ที่สนใจด้วยความเต็มใจ (Do)</p> <p>4.4 โรงเรียนสรุปผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเป็นประจำทุกปี (Check)</p> <p>4.5 โรงเรียนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการสร้างภาคีเครือข่ายมาขยายผล และพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)</p>
มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานบริหารบุคคล	
<p>1. ให้ระบุกิจกรรมและทักษะในการพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจน</p> <p>2. ระบุกิจกรรมหรือคำสำคัญที่บ่งบอกถึงความเกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสุจริต</p>	<p>1. การพัฒนาบุคลากร</p> <p>1.1 โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต โดยให้สอดคล้องกับงบประมาณ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>1.2 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต ดังนี้ กิจกรรมอบรมการตระหนักรู้ถึงโทษของการทุจริต การอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)</p> <p>1.3 โรงเรียนมอบหมายให้ครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร หรือ ID Plan (Individual Development Plan) โดยระบุการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตลงในแผนด้วย (Plan)</p> <p>1.4 ครูและบุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนาของโรงเรียน และของตนเอง (Do)</p> <p>1.5 ครูและบุคลากรบันทึกผลการพัฒนา และโรงเรียนนำผลการพัฒนาที่ได้มาจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ของโรงเรียน ด้วยการจัดการกิจกรรมการจัดการความรู้ หรือ KM (Knowledge Management) (Check)</p> <p>1.6 คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร สรุปผลและนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Check, Act)</p> <p>1.7 โรงเรียนนำผลการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตไปขยายผลด้วยการจัดกิจกรรมโครงการ หรือประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียน หรือหน่วยงานอื่นๆที่สนใจ เช่น การจัดทำโครงการ Best Practice การจัดทำงานวิจัย เป็นต้น (Act)</p> <p>2. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร</p> <p>2.1 โรงเรียนทำการสำรวจและรวบรวมผลงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต หรือการนำหลักสูตรของโรงเรียนสุจริตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Plan)</p> <p>2.2 โรงเรียนมอบหมายให้ครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้วางแผนรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>2.3 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่งตัวแทนร่วมประชุมเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมและวางรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต ซึ่งต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และรูปแบบออฟไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านภาคีเครือข่ายของโรงเรียน (Plan)</p> <p>2.4 โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรตามมติที่ประชุมที่ได้วางแผนไว้ (Do)</p> <p>2.5 โรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแหล่งบริการวิชาการของชุมชน และนำผลงานที่เกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตเข้าไปใช้ในการบริการและพัฒนาชุมชน (Do)</p> <p>2.6 โรงเรียนดำเนินการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)</p> <p>2.7 โรงเรียนดำเนินการสรุปผลแบบประเมินความพึงพอใจ และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)</p> <p>3. การสร้างขวัญกำลังใจ</p> <p>3.1 โรงเรียนมีการวางแผน กำหนดปฏิทิน การจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร เช่น การจัดกิจกรรมมอบรางวัลบุคลากรดีเด่น การมอบรางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน กิจกรรมครูดีในดวงใจ เป็นต้น (Plan)</p> <p>3.2 ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการประชุมชี้แจงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร และมอบหมายผู้รับผิดชอบ กำหนดภาระงาน (Plan)</p> <p>3.3 โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่ได้วางแผนไว้ (Do)</p> <p>3.4 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรมีวัฒนธรรมในการชื่นชมยินดี และกล่าวให้กำลังใจกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น (Do)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>3.5 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมในการทำงานแบบกัลยาณมิตร (Do)</p> <p>3.6 โรงเรียนมีการมอบรางวัล โล่ เกียรติบัตร หรือกล่าวชมเชยให้กับบุคลากรที่สร้างผลงานโดดเด่นอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Do)</p> <p>3.7 ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการจัดทำกล่องรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร (Check)</p> <p>3.8 ผู้บริหารนำความคิดเห็นที่ได้จากบุคลากรมาปรับปรุง พัฒนาแนวทางการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรให้ดีขึ้น (Act)</p>
มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานบริหารทั่วไป	
<p>1. ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ระบุดังกิจกรรมที่ทำร่วมกัน หรือกิจกรรมที่บ่งบอกถึงโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>2. การพัฒนาอาคารสถานที่และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ระบุดังสิ่งที่มีสื่อถึงการเรียนรู้ หรือความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริต</p>	<p>1. การพัฒนาอาคาร สถานที่</p> <p>1.1 สํารวจสภาพอาคาร สถานที่ ให้มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการซ่อมบำรุง ให้มีความพร้อมในการใช้งาน (Plan)</p> <p>1.2 วางแผนการใช้อาคาร สถานที่ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน และบุคลากร (Plan)</p> <p>1.3 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการดูแลอาคารสถานที่ (Plan)</p> <p>1.4 โรงเรียนดำเนินการซ่อมบำรุง ปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ให้พร้อมต่อการใช้งานอยู่เสมอ (Do)</p> <p>1.5 โรงเรียนพัฒนาอาคาร สถานที่ บนพื้นฐานของความสะอาดปลอดภัย สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทุกที่ ทุกเวลา (Do)</p> <p>1.6 ผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และนักเรียนร่วมกันดูแลรักษาอาคาร สถานที่ ใช้งานด้วยความทะนุถนอม ประหยัด คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด (Do)</p> <p>1.7 มีการจัดทำบันทึกการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ การใช้งาน (Check)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>1.8 เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน มีการสรุปผลการใช้งาน การซ่อมบำรุง การปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเสมอ (Check)</p> <p>1.9 จัดทำแบบประเมินการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ (Check)</p> <p>1.10 นำข้อเสนอที่ได้จากแบบประเมิน มาปรับปรุง พัฒนาอาคาร สถานที่ ให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน (Act)</p> <p>2. ความสัมพันธ์กับชุมชน</p> <p>2.1 ศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์สภาพ ความต้องการของชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนทำกิจกรรม และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน (Plan)</p> <p>2.2 โรงเรียนและชุมชนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนในการประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน (Plan)</p> <p>2.3 โรงเรียนและชุมชนดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)</p> <p>2.4 โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการรณรงค์การต่อต้านการทุจริต การเลือกตั้ง การอบรม ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน เป็นต้น (Do)</p> <p>2.5 โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินผลโครงการโรงเรียนสุจริต เป็นวิทยากรในการให้ความรู้ในด้านกฎหมาย เป็นต้น (Do)</p> <p>2.6 มีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)</p> <p>2.7 สรุปผลการดำเนินกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น (Act)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ฉบับปรับปรุง)
	<p>3. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้</p> <p>3.1 คณะครูและบุคลากรศึกษาเป้าหมายและการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนสุจริต รวมถึงสภาพและบริบทของโรงเรียน (Plan)</p> <p>3.2 มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตและเสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการให้กับนักเรียน (Plan)</p> <p>3.3 โรงเรียนดำเนินการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และบุคลากรของโรงเรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ (Do)</p> <p>3.4 โรงเรียนจัดบรรยากาศการเรียนรู้เกี่ยวกับโรงเรียนสุจริตให้นักเรียนหลายรูปแบบ เช่น การจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ บอร์ดประชาสัมพันธ์ มุมความรู้ เป็นต้น (Do)</p> <p>3.5 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ ติดตามการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความพร้อม สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ (Check)</p> <p>3.6 สรุปและประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น (Check, Act)</p>
<p>4. เจือจางความสำเร็จ</p> <p>เหมาะสม</p>	<p>คงไว้</p>

จากตาราง 12 รายละเอียดข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงแก้ไขแนวทางตามรายละเอียดการปรับปรุงแก้ไข สามารถทำได้แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ฉบับปรับปรุง มีรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (ฉบับปรับปรุง)

1. แนวคิดและหลักการ

“โรงเรียนสุจริต” หรือ โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีพันธกิจหลักในการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล เพื่อยกระดับคุณภาพสังคมไทยให้ทัดเทียมในเวทีโลก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบขัดเกลาเยาวชนให้เป็นคนดีของประเทศชาติ จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ ร่วมกันสร้างโครงการโรงเรียนสุจริตขึ้นมา โดยมีความมุ่งหมายให้เยาวชนได้ตระหนักถึงปัญหาของการทุจริต ปลุกฝังให้เยาวชนมีนิสัยรักความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต จะต้องนำมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต 4 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานการบริหารวิชาการ 2) มาตรฐานการบริหารงบประมาณ 3) มาตรฐานการบริหารบุคคล และ 4) มาตรฐานการบริหารทั่วไป โดยทั้ง 4 มาตรฐานต่างมุ่งผลลัพธ์ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ข) ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพและการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนสุจริตให้มีความเป็นมาตรฐาน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพปัญหาและความเป็นจริงที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และบริบทของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยมีรูปแบบและกลไกการบริหารที่มีลำดับ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับโครงสร้าง วัตถุประสงค์ขององค์กร กิจกรรม องค์ประกอบต่างๆ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานต่างๆ ตามโครงสร้างและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เพื่อให้การบริหารงานของโรงเรียนสุจริตมีความสำเร็จตามเป้าหมายมากที่สุด

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ได้ถูกพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของบริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานสามารถตอบสนองความต้องการขององค์กรและชุมชนให้ได้มากที่สุด และได้ให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนั้น จึงได้ใช้การบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิง หรือ PDCA Cycle (Deming, 1986 อ้างอิงจาก สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์, 2561) มาใช้ในการขับเคลื่อนการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต 4 มาตรฐาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานอย่างสูงสุด และช่วยในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนของสุจริต

2.2 เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ ของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ

2.3 เพื่อเป็นข้อมูลสนเทศในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3. วิธีการดำเนินงาน

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการใช้หลักการบริหารโรงเรียนตามคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติตามแผน (Doing) 3) ตรวจสอบและประเมินผล (Checking) และ 4) การปรับปรุงและพัฒนาแผน (Acting) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 4 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น คือ 1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ 2) มาตรฐานบริหารวิชาการ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล และ 4) มาตรฐานบริหาร แต่ละประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานแต่ละมาตรฐาน ด้วยการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ปฏิบัติในกลุ่มงานนั้นๆ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Planning)

2. ประชุมชี้แจงแนวทาง หลักการดำเนินงาน หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดขอบเขตของงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Planning)

3. ดำเนินกิจกรรมตามแผน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้วางแผนไว้ตามแต่ละกลุ่มงาน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (Doing)

4. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Checking)

5. วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สรุปผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทราบโดยทั่วกัน และสะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานต่อไป (Acting)

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานบริหารงบประมาณ

1. การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

1.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม (Plan)

1.2 คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการเงินและบัญชี (Plan)

1.3 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด โดยระบุกิจกรรมที่จัดในปีการศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน (Do)

1.4 มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงานรับผิดชอบ จัดทำโครงการ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Do)

1.5 เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบโครงการว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้องต้องชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการแก้ไข (Check)

1.6 สรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น (Check, Act)

2. การใช้จ่ายงบประมาณ

2.1 โรงเรียนวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)

2.2 บุคลากรในโรงเรียนมีสำนักรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน และใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด (Do)

2.3 บุคลากรใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม (Do)

2.4 ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ (Do)

2.5 สรุปการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละโครงการตามความเป็นจริง และรายงานให้ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ (Check)

2.6 จัดการประชุมเพื่อสะท้อนผลหลังการใช้จ่ายงบประมาณ และร่วมกันสร้างมาตรการการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความรัดกุม ชัดเจน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแผนพัฒนาคุณภาพให้มากขึ้น (Check, Act)

3. การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ

3.1 จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน (Plan)

3.2 มีแผนและปฏิทินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน (Plan)

3.3 จัดตั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน บนหลักของความถูกต้องโปร่งใส และเป็นธรรม (Plan)

3.4 ชี้แจงแนวทางการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบโดยทั่วกัน (Plan)

3.5 คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่ได้กำหนดไว้โดยไม่เลือกปฏิบัติ (Do, Check)

3.6 คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อเสนอแนะเป็นไปตามความเป็นจริง และนำไปพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อไป (Check, Act)

2. มาตรฐานบริหารวิชาการ

1. การจัดการเรียนรู้

1.1 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Plan)

1.2 โรงเรียนศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรด้านทุจริตของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการจัดการเรียนรู้ (Plan)

1.3 โรงเรียนศึกษาสภาพและบริบทของชุมชนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (Plan)

1.4 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการกับหลักสูตรด้านทุจริตเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต (Do)

1.5 โรงเรียนแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรและโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ (Check)

1.6 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และมอบหมายให้ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ (Act)

1.7 ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด โดยบูรณาการนักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ (Plan)

1.8 ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Plan)

1.9 ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ สอดแทรกกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Do)

1.10 ครูผู้สอนวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาดตนเอง (Check)

1.11 ครูผู้สอนบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบปัญหาและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป (Check)

1.12 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจัดทำแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

1.13 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร นำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป (Act)

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต

2.1 โรงเรียนศึกษากิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน บริษัทสร้างการดี กิจกรรมอบรม ป.ป.ช น้อย และ ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่นๆ ที่ส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนสุจริต (Plan)

2.2 กำหนดปฏิทิน วางแผนการจัดกิจกรรม และออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด (Plan)

2.3 ผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินกิจกรรม และมอบหมายภาระงานให้คณะกรรมการได้รับทราบ (Plan)

2.4 คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนงาน และเชิญชวนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (Do)

2.5 คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

2.6 สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Act)

3. การติดตามผลการจัดการเรียนรู้

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน และกำหนดรูปแบบการนิเทศภายใน และตัวชี้วัดในการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต เช่น การสอดแทรกกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทนต่อพฤติกรรมที่ทุจริต (Plan)

3.2 คณะกรรมการกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน และชี้แจงแนวทางดำเนินการนิเทศภายในให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ (Plan)

3.3 คณะกรรมการนิเทศภายในสร้างเครื่องมือในการนิเทศภายใน ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)

3.4 ครูผู้สอนดำเนินการนิเทศตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)

3.5 คณะกรรมการนิเทศบันทึกผลหลังการนิเทศ และชี้แจงผลการนิเทศ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เข้ารับการนิเทศได้รับทราบ (Check)

3.6 ครูผู้สอนได้มีการนำผลลัพธ์หรือข้อเสนอแนะที่ได้จากการนิเทศมาจัดทำโครงการเสริมสร้างทักษะการสอน หรือโครงการพัฒนาการเรียนรู้ตามเป้าหมายโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียน (Act)

4. การสร้างภาคีเครือข่าย

4.1 โรงเรียนมีวางแผนการสร้างภาคีเครือข่ายกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตอื่นๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)

4.2 โรงเรียนจัดทำข้อตกลงระหว่างองค์กร หรือ MOU (Memorandum of Understanding) เพื่อให้ความช่วยเหลือ หรือแลกเปลี่ยนความรู้ และแนวทางในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Do)

4.3 โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงาน และให้ความรู้อันเกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับประชาชน หน่วยงาน และผู้ที่สนใจด้วยความเต็มใจ (Do)

4.4 โรงเรียนสรุปผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเป็นประจำทุกปี (Check)

4.5 โรงเรียนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการสร้างภาคีเครือข่ายมาขยายผล และพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)

3. มาตรฐานการบริหารบุคคล

1. การพัฒนาบุคลากร

1.1 โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต โดยให้สอดคล้องกับงบประมาณ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)

1.2 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต ดังนี้ กิจกรรมอบรมการตระหนักรู้ถึงโทษของการทุจริต การอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)

1.3 โรงเรียนมอบหมายให้ครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร หรือ ID Plan (Individual Development Plan) โดยระบุการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตลงในแผนด้วย (Plan)

1.4 ครูและบุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนาของโรงเรียน และของตนเอง (Do)

1.5 ครูและบุคลากรบันทึกผลการพัฒนา และโรงเรียนนำผลการพัฒนาที่ได้มาจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ของโรงเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ หรือ KM (Knowledge Management) (Check)

1.6 คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร สรุปผล และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Check, Act)

1.7 โรงเรียนนำผลการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตไปขยายผลด้วยการจัดกิจกรรมโครงการ หรือประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียน หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจ เช่น การจัดทำโครงการ Best Practice การจัดงานวิจัย เป็นต้น (Act)

2. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร

2.1 โรงเรียนทำการสำรวจและรวบรวมผลงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต หรือการนำหลักสูตรของโรงเรียนสุจริตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Plan)

2.2 โรงเรียนมอบหมายให้ครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้วางแผนรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)

2.3 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่งตัวแทนร่วมประชุมเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมและวางแผนรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต ซึ่งต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และรูปแบบออฟไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านภาคีเครือข่ายของโรงเรียน (Plan)

2.4 โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรตามมติที่ประชุมที่ได้วางแผนไว้ (Do)

2.5 โรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแหล่งบริการวิชาการของชุมชน และนำผลงานที่เกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตเข้าไปใช้ในการบริการและพัฒนาชุมชน (Do)

2.6 โรงเรียนดำเนินการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

2.7 โรงเรียนดำเนินการสรุปผลแบบประเมินความพึงพอใจ และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)

3. การสร้างขวัญกำลังใจ

3.1 โรงเรียนมีการวางแผน กำหนดปฏิทิน การจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร เช่น การจัดกิจกรรมมอบรางวัลบุคลากรดีเด่น การมอบรางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน กิจกรรมครูดีในดวงใจ เป็นต้น (Plan)

3.2 ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีการประชุมชี้แจงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร และมอบหมายผู้รับผิดชอบ กำหนดภาระงาน (Plan)

3.3 โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่ได้วางแผนไว้ (Do)

3.4 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรมีวัฒนธรรมในการชื่นชม ยินดี และกล่าวให้กำลังใจกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น (Do)

3.5 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมในการทำงานแบบกัลยาณมิตร (Do)

3.6 โรงเรียนมีการมอบรางวัล โล่ เกียรติบัตร หรือกล่าวชมเชยให้กับบุคลากรที่สร้างผลงานโดดเด่นอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Do)

3.7 ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการจัดทำกล่องรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร (Check)

3.8 ผู้บริหารนำความคิดเห็นที่ได้จากบุคลากรมาปรับปรุง พัฒนาแนวทางการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรให้ดีขึ้น (Act)

4. มาตรฐานบริหารทั่วไป

1. การพัฒนาอาคาร สถานที่

1.1 สำรวจสภาพอาคาร สถานที่ ให้มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการซ่อมบำรุง ให้มีความพร้อมในการใช้งาน (Plan)

1.2 วางแผนการใช้อาคาร สถานที่ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน และบุคลากร (Plan)

1.3 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการดูแลอาคาร สถานที่ (Plan)

1.4 โรงเรียนดำเนินการซ่อมบำรุง ปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ ให้พร้อมต่อการใช้งานอยู่เสมอ (Do)

1.5 โรงเรียนพัฒนาอาคาร สถานที่ บนพื้นฐานของความสะอาด ปลอดภัย สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทุกที่ ทุกเวลา (Do)

1.6 ผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และนักเรียนร่วมกันดูแลรักษาอาคาร สถานที่ ใช้งานด้วยความทะนุถนอม ประหยัด คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด (Do)

1.7 มีการจัดทำบันทึกการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบการใช้งาน (Check)

1.8 เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน มีการสรุปผลการใช้งาน การซ่อมบำรุง การปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเสมอ (Check)

1.9 จัดทำแบบประเมินการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ (Check)

1.10 นำข้อเสนอที่ได้จากแบบประเมิน มาปรับปรุง พัฒนาอาคาร สถานที่ ให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน (Act)

2. ความสัมพันธ์กับชุมชน

2.1 ศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์สภาพ ความต้องการของชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนทำกิจกรรม และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน (Plan)

2.2 โรงเรียนและชุมชนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนในการประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน (Plan)

2.3 โรงเรียนและชุมชนดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)

2.4 โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการรณรงค์การต่อต้านการทุจริต การเลือกตั้งการอบรม ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน เป็นต้น (Do)

2.5 โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินผลโครงการโรงเรียนสุจริต เป็นวิทยากรในการให้ความรู้ในด้านกฎหมาย เป็นต้น (Do)

2.6 มีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

2.7 สรุปผลการดำเนินกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น (Act)

3. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

3.1 คณะครูและบุคลากรศึกษาเป้าหมายและการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสุจริต รวมถึงสภาพและบริบทของโรงเรียน (Plan)

3.2 มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตและเสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการให้กับนักเรียน (Plan)

3.3 โรงเรียนดำเนินการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และบุคลากรของโรงเรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ (Do)

3.4 โรงเรียนจัดบรรยากาศการเรียนรู้เกี่ยวกับโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียนหลายรูปแบบ เช่น การจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ บอร์ดประชาสัมพันธ์ มุมความรู้ เป็นต้น (Do)

3.5 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ ติดตามการจัดการบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความพร้อมสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ (Check)

3.6 สรุปและประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดการบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น (Check, Act)

4. เงื่อนไขความสำเร็จ

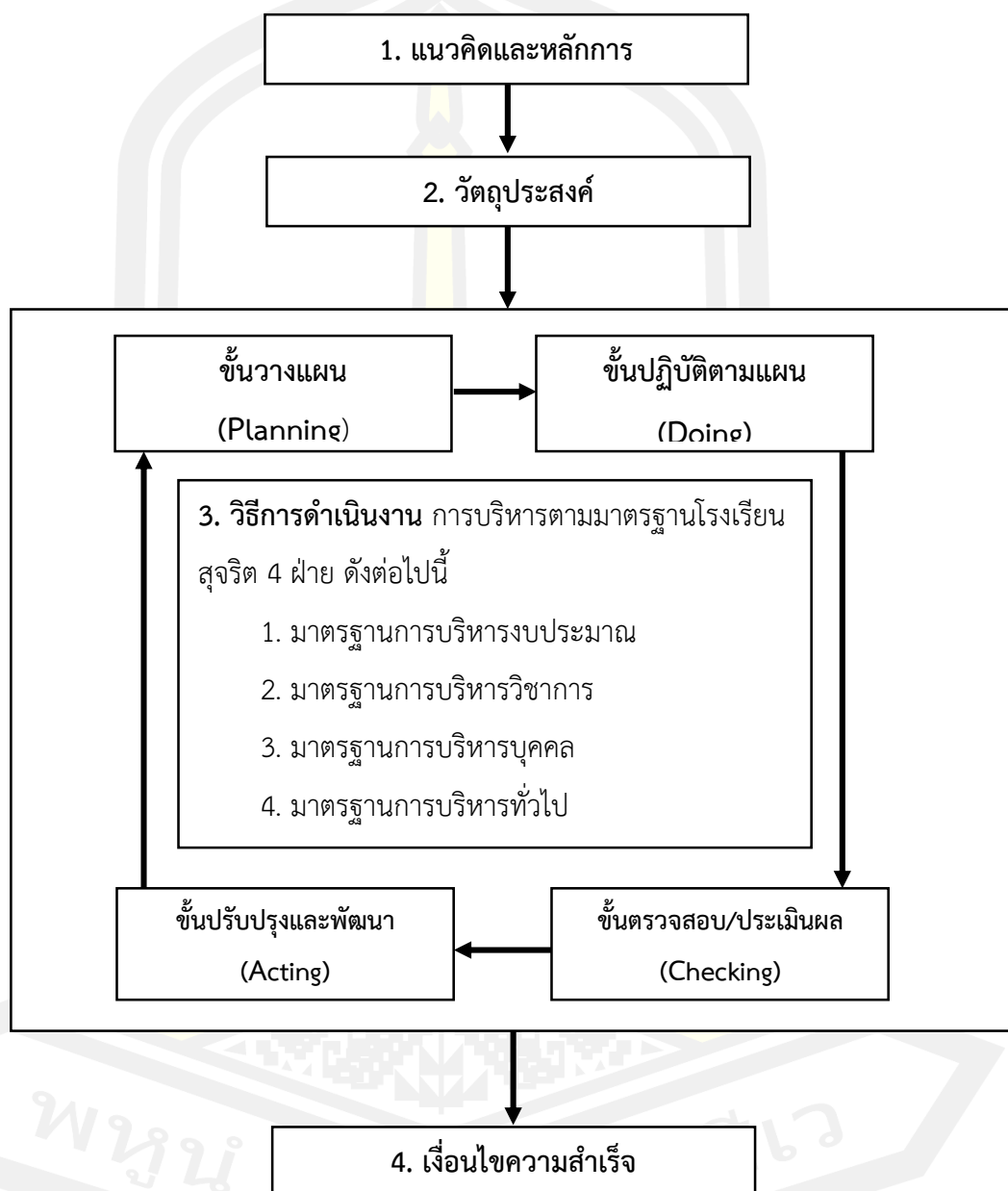
เงื่อนไขความสำเร็จ หมายถึง การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตเพื่อให้ประสบผลสำเร็จไปตามเป้าหมายและเป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต ซึ่งการบริหารต้องมีจุดเน้นดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน และมาตรฐานการบริหารงานของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และชุมชน ต้องให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต โดยร่วมมือกันดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งในด้านการบริหารโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยมีแนวทางและแผนพัฒนาการการบริหารโรงเรียนสุจริตในระดับเขตพื้นที่และการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ และให้การช่วยเหลือในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผล เพื่อให้การบริหารงานมีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

จากรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของแนวทางที่กล่าวมา สามารถนำมาเขียนเป็นแผนภาพแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดังภาพประกอบ 13

ภาพประกอบ 13 แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

**ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตาม
มาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด**

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ไปปรับปรุง แก้ไขแนวทาง แล้วหลังจากนั้นได้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ผู้ประเมินประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต จำนวน 12 รวมทั้งหมด 24 คน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้พิจารณาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบของแนวทาง ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการดำเนินงาน และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 14

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

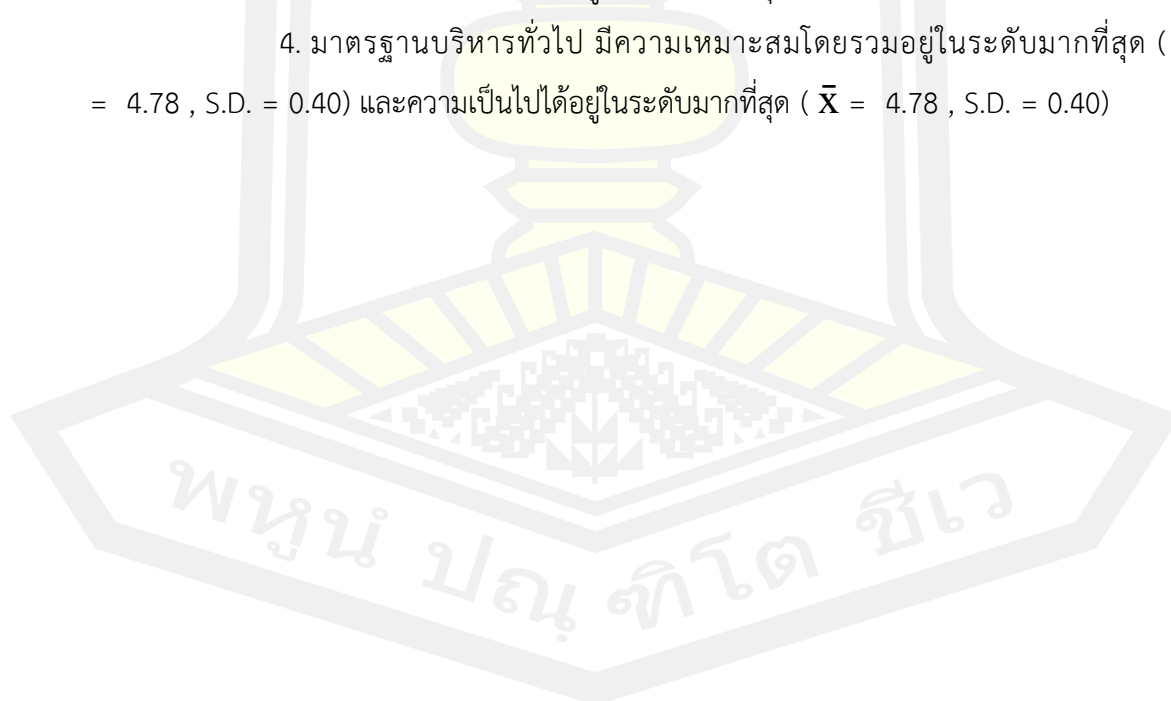
องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. แนวคิดและหลักการ	4.88	0.34	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.79	0.41	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
3. วิธีดำเนินการ						
3.1 มาตรฐานบริหารงบประมาณ	4.77	0.40	มากที่สุด	4.81	0.39	มากที่สุด
3.2 มาตรฐานบริหารวิชาการ	4.79	0.40	มากที่สุด	4.80	0.39	มากที่สุด
3.3 มาตรฐานบริหารบุคคล	4.82	0.36	มากที่สุด	4.82	0.37	มากที่สุด
3.4 มาตรฐานบริหารทั่วไป	4.78	0.40	มากที่สุด	4.78	0.40	มากที่สุด
รวม	4.79	0.39	มากที่สุด	4.80	0.39	มากที่สุด
4. เงื่อนไขความสำเร็จ	4.95	0.20	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.85	0.34	มากที่สุด	4.84	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 13 ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่าความเหมาะสมของแนวทางโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. =

0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ เงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X}$ = 4.95 , S.D. = 0.20) แนวคิดและหลักการ ($\bar{X}$ = 4.88 , S.D. = 0.341) วิธีการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.79 , S.D. = 0.39) และ วัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.79 , S.D. = 0.41) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.84 , S.D. = 0.36) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ วัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.91 , S.D. = 0.28) แนวคิดและหลักการ ($\bar{X}$ = 4.84 , S.D. = 0.37) เงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X}$ = 4.83 , S.D. = 0.33) และวิธีการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.80 , S.D. = 0.39) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาวิธีการดำเนินการ พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางในแต่ละด้าน เป็นดังนี้

1. มาตรฐานบริหารงบประมาณ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.77 , S.D. = 0.40) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.81 , S.D. = 0.39)
2. มาตรฐานบริหารวิชาการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.79 , S.D. = 0.40) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80 , S.D. = 0.39)
3. มาตรฐานบริหารบุคคล มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.82 , S.D. = 0.36) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.82 , S.D. = 0.37)
4. มาตรฐานบริหารทั่วไป มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78 , S.D. = 0.40) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78 , S.D. = 0.40)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารตามของมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามระยะของการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ใน 4 มาตรฐาน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารบุคคล และ 4) บริหารทั่วไป มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทั้ง 4 มาตรฐาน มีการปฏิบัติและการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานแล้ว เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้ดังนี้ มาตรฐานบริหารบุคคล มาตรฐานบริหารทั่วไป มาตรฐานบริหารวิชาการ และมาตรฐานบริหารงบประมาณ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทั้ง 4 มาตรฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อย ได้ดังนี้ มาตรฐานบริหารงบประมาณ มาตรฐานบริหารบุคคล มาตรฐานบริหารทั่วไป และมาตรฐานบริหารวิชาการ ตามลำดับ และลำดับความสำคัญของ

ความต้องการจำเป็น จากค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้ดังนี้ 1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ 2) มาตรฐานบริหารวิชาการ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล และ 4) มาตรฐานบริหารทั่วไป

2. ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ได้แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิด และหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการดำเนินการ มีแนวทางในการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 4 มาตรฐาน จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 93 แนวทาง ได้แก่ 1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ วิธีการดำเนินงานจำนวน 18 ข้อ 2) มาตรฐานบริหารวิชาการ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ วิธีการดำเนินงานจำนวน 30 ข้อ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ วิธีการดำเนินงานจำนวน 22 ข้อ และ 4) มาตรฐานบริหารทั่วไป จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ วิธีการดำเนินงานจำนวน 23 ข้อ ซึ่งวิธีการดำเนินงานของแนวทางถูกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรคุณภาพเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วยขั้นการวางแผนงาน ขั้นปฏิบัติตามแผน ขั้นตรวจสอบและประเมินผล และขั้นการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ พบว่า แนวทางมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต พบว่า มาตรฐานบริหารบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตได้มีการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรตามข้อกำหนดของโครงการอยู่อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งโรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และความต้องการของสังคม เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของโรงเรียน คุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับคณะครู บุคลากรในโรงเรียน เพื่อเป็นแรงกระตุ้นในการทำงานให้กับบุคลากร เช่น การจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ การกล่าวชื่นชมกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น เป็นต้น ส่วนมาตรฐานบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการ

บริหารงบประมาณ เป็นการบริหารที่ต้องใช้ความละเอียด รอบคอบในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะในด้านหลักเกณฑ์การบริหารจัดการงบประมาณ และต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ อีกทั้งยังพบว่าผู้ที่รับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีโดยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน การจัดทำโครงการและการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน ไม่มีความสอดคล้องกัน ขาดความชัดเจนในการดำเนินงาน จึงส่งผลให้การบริหารงบประมาณของโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเท่าที่ควร

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต พบว่า มาตรฐานบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชี ผู้ที่รับผิดชอบจึงขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านระเบียบ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการดำเนินงานของการบริหารงบประมาณ จึงทำให้โรงเรียนไม่มีแผนงาน หรือรูปแบบการดำเนินงานที่ชัดเจน บุคลากรไม่ทราบแนวทางในการดำเนินงาน ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่สอดคล้องกับแผนงาน และโรงเรียนยังขาดการติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ จึงทำให้หลายโรงเรียนไม่มีการบันทึกหรือจัดทำบัญชีที่เป็นปัจจุบัน ขาดความโปร่งใสในการดำเนินงาน ส่วนมาตรฐานบริหารวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและอยู่ในระดับน้อยที่สุด เนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการศึกษาเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอนของโครงการโรงเรียนสุจริต จึงทำให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการเนื้อหาของโครงการโรงเรียนสุจริต ที่ช่วยส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ ของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ เข้าไปในรายวิชาของตนเอง และการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามที่โครงการกำหนด จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และคุณลักษณะตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต

1.3 ความต้องการจำเป็นของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต พบว่า มาตรฐานบริหารงบประมาณ มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด เนื่องจากการบริหารงบประมาณถือเป็นส่วนที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนภารกิจได้ตามเป้าหมายขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาจึงต้องมีการวางแผนที่มีความชัดเจน ครอบคลุมการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนทั้งหมด และต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เป็นไปตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียนสุจริต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2556) กิตติมา ปรีดีดิถ (2559) และ ธีชชัย จิตรนันท์ (2562) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณไว้ว่า งบประมาณถือเป็นหลักทรัพยากรหลักของโรงเรียน ช่วยขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ขององค์กร ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณด้วยความเหมาะสม เที่ยงธรรม คำนึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก โดยใช้งบประมาณบนพื้นฐานของความประหยัด คุ่มค่า และช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายและภารกิจได้มากที่สุด โดย

ผู้บริหารและบุคลากรผู้รับผิดชอบการบริหารงบประมาณ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีแนวทางในการควบคุมการบริหารงานเพื่อป้องกันการทุจริตที่รัดกุม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา กุสิรัมย์ (2561) และ วชิรวิทย์ นิติพันธ์ และสุวิทย์ ภาณุจारी (2563) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนสุจริต พบว่า การบริหารงบประมาณถือเป็นปัจจัย สำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานโรงเรียนสุจริตสำเร็จตามเป้าหมาย โดยต้องดำเนินงานด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการ บริหารงบประมาณ และบริหารงบประมาณบนพื้นฐานของความประหยัด คุ่มค่า มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระอธิการธวัชชัย คมภีโรโต (แสงโสมณ) (2562) ได้ศึกษาพุทธวิถีการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธต้อง อาศัยการดำเนินงานร่วมกันทั้ง 4 กลุ่มงานของโรงเรียน และในด้านการบริหารงบประมาณ ต้อง มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดเน้นการพัฒนาของประเทศ โดยมีการวางแผน การจัดการ องค์กร การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีลำดับ ชั้นตอน สามารถควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ บริหารทรัพยากรได้อย่างตรงตามเป้าหมาย เป็นไป ตามระเบียบขององค์กร สามารถตรวจสอบได้

2. ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ 93 แนวทาง โดยในแต่ละมาตรฐานถูกขับเคลื่อนด้วยวงจรคุณภาพเดมมิ่ง และ มีการปรับแนวทางให้มีความสอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม ซึ่งทุกองค์ประกอบมีผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก แนวทางได้พัฒนา โดยผ่านกระบวนการพัฒนาตามหลักการและทฤษฎีที่ถูกต้อง การได้มาของวิธีดำเนินการของแนวทาง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารทางวิชาการร่วมกับการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของโรงเรียนสุจริต ต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่เป็นที่ยอมรับและมีวิธีการปฏิบัติที่ เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ บริบทของโรงเรียน แล้วนำไปสู่การยกร่างแนวทางเพื่อผ่านกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาโดยการ สนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ที่เป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนการบริหาร จัดการสถานศึกษา ได้ร่วมประมวลความคิดและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง ซึ่งสามารถอภิปราย ผล ได้ดังนี้

2..1 มาตรฐานบริหารงบประมาณ วิธีการดำเนินงานของการบริหารงบประมาณ ประกอบไปด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ 2) การใช้จ่ายงบประมาณ 3) การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งจากค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไป

ได้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 3 การติดตามใช้จ่ายงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะ การบริหารงบประมาณเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีความละเอียดในการบริหาร การใช้จ่าย งบประมาณจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบของทางราชการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตขึ้นในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนภรณ์ เอกเผ่าพันธุ์ (2548) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามและรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณว่า เจ้าของโครงการจะต้องมีการ รายงานผลเป็นระยะๆ ให้กับผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ หากพบว่าการใช้จ่ายงบประมาณ นั้นมีความแตกต่างจากแผนการใช้จ่ายงบประมาณต้องแจ้งสาเหตุให้ทราบ หรือหากเกิดปัญหาจะได้ แก้ไขได้ทันท่วงที สอดคล้องกับ ธีชชัย จิตรนันท์ (2562) ที่ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความจำเป็นของการ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณว่า การบริหารจัดการการเงินของสถานศึกษา ทั้งงบประมาณและรายได้ ของสถานศึกษา ต้องมีความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันต้องมีการ ควบคุมทางด้านเอกสาร การเงิน การบัญชี และพัสดุที่รัดกุม มีการตรวจสอบตัวเงิน และทรัพย์สิน ต่างๆ ของสถานศึกษาอยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภักดินดา หนองเรือง (2558) ที่ได้ ศึกษาารูปแบบการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ในการบริหาร งบประมาณของโรงเรียนผู้บริหารต้องบริหารที่สามารถตรวจสอบได้ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบได้ และต้องใช้หลักการบริหารงานอย่างมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบในการทำงาน ร่วมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกชัย บุตรแสนคม (2559) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารที่มี ประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า การบริหารงบประมาณของโรงเรียนให้ได้ คุณภาพ ผู้บริหารต้องมีการวางโครงสร้างในการบริหาร กำหนดบทบาทหน้าที่ ขอบข่าย และอำนาจ หน้าที่ในการทำงานให้ชัดเจน ไม่ควรใช้เจ้าหน้าที่ในการทำงานด้านการเงินและบัญชี กับการติดตาม ตรวจสอบงบประมาณคนเดียวกัน และต้องมีการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนอยู่ เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรวิทย์ นิติพันธ์ และสุวิทย์ ภาณุจारी (2563) ได้ศึกษารูปแบบ การบริหารงานโรงเรียนสุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารโรงเรียนสุจริตตามรูปแบบ PIE Cycle ในการ บริหารงบประมาณต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตาม ระเบียบของทางราชการ และติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ และ 2) มีการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 การ ใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้เป็นเพราะ งบประมาณถือเป็นเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษาทั้งในด้าน วิชาการ ธุรการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร และชุมชน การใช้จ่ายงบประมาณจึงจำเป็นต้องอาศัยความ ร่วมมือของทุกฝ่าย ที่ต้องมีแผนงานในการใช้จ่ายงบประมาณ ที่มีความรัดกุม และใช้จ่ายงบประมาณ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นไปตามแบบแผน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นหลัก

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญนันท์ แก้วเกิด (2556) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนในฝันให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน ที่พบว่า หนึ่งในองค์ประกอบที่ทำให้การบริหารงานโรงเรียนในฝันประสบผลสำเร็จคือ การใช้จ่ายงบประมาณ ที่ต้องเน้นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก โดยโรงเรียนจะต้องมีการบริหารงบประมาณไปสู่การพัฒนาครูและการจัดการเรียนการสอน และมีการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณอยู่เสมอ เพื่อความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ

2.2 มาตรฐานบริหารวิชาการ วิธีการดำเนินงานของการบริหารวิชาการประกอบไปด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต 3) การติดตามผลการจัดการเรียนรู้ 4) การสร้างภาคีเครือข่าย ซึ่งจากค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 การสร้างภาคีเครือข่าย และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยการนำทรัพยากรไปใช้ให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายของโครงการ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและบุคลากรต้องมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด และมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสภาพของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ด้วยการบูรณาการหลักสูตรด้านทุจริตเข้าไปให้เกิดความเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนต้องมีการสร้างภาคีเครือข่ายของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อพัฒนา ต่อยอดการดำเนินโครงการให้เกิดความประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรพงษ์ ชูพันธุ์ (2562) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยดีและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ในการจัดกิจกรรมโครงการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและภารกิจของโครงการโรงเรียนจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดคุณลักษณะตามที่โครงการระบุ ด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการและนำผลของการประเมินโครงการมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ จัดระบบการบริหารจัดการเรียนรู้ จัดระบบการบริหารจัดการเรียนการสอน การประชุมชี้แจงเพื่อให้ความรู้ เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิต ครูผู้สอนร่วมกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน และติดตามผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสอดแทรกความรู้ของโครงการในทุกกลุ่มสาระ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วสันต์ บุญประสม (2562) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนบ้านตุ่งลอย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ด้วยการจัดกิจกรรมวิเคราะห์กรณีตัวอย่างของพฤติกรรมที่สุจริตและทุจริต การสอดแทรกกิจกรรมเข้าไปในชีวิตประจำวันของ

นักเรียน เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง การเข้าแถวรับประทานอาหาร การจัดกิจกรรมเสียงตามสาย กิจกรรมเวรทำความสะอาด และกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์

2.3 มาตรฐานบริหารบุคคล วิธีการดำเนินงานของการบริหารบุคคล ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาบุคลากร 2) การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร 3) การสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งจากค่าเฉลี่ยของผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้เป็นเพราะ การพัฒนาบุคลากร ถือเป็นประโยชน์ต่อตัวของบุคลากรเอง และถือเป็นความสำเร็จขององค์กร เมื่อบุคลากรมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น เพิ่มโอกาสความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อีกทั้งการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องยังช่วยเพิ่มผลผลิตในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และช่วยสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากรในองค์กรในองค์กร ช่วยให้บุคลากรเกิดความทุ่มเท เอาใจใส่ในการทำงาน เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จขององค์กร ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิมล ตั้งประเสริฐ (2550) กล่าวว่า ในการพัฒนาบุคลากรผู้บริหารต้องมีแผนงานและเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรที่มีความชัดเจน และในการพัฒนาบุคลากรนั้นต้องเป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ดังนั้นหน้าที่หลักของบุคลากรจะต้องดึงศักยภาพของบุคลากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กร ด้วยการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ส่งเสริมกำลังใจและพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกชัย บุตรแสนคม (2559) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า ในการดำเนินโครงการให้ประสบความสำเร็จคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ โดยครูและบุคลากรต้องร่วมกันวางแผนการพัฒนาศักยภาพในด้านการจัดการเรียนการสอนและการทำงานอยู่เสมอ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนและองค์กร ด้วยการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากร ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ให้เหมาะสมกับตำแหน่งงาน ด้วยการจัดฝึกอบรม สนับสนุนบุคลากร และสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากรอยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัทธา กุสิรัมย์ (2561) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่าย พบว่า ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตคือ การสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากร ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจ เต็มกำลังความสามารถและเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยการใช้ศาสตร์และศิลป์ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ

2.4 มาตรฐานบริหารทั่วไป วิธีการดำเนินงานของการบริหารทั่วไปประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาอาคาร สถานที่ 2) ความสัมพันธ์กับชุมชน 3) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ 2 ความสัมพันธ์กับชุมชน

และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ดังนั้นโรงเรียนและชุมชนจึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาโรงเรียน โดยส่งเสริม สนับสนุนให้การศึกษาของโรงเรียนเกิดความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น อีกทั้งในการดำเนินการโรงเรียนสุจริตสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินโครงการสำเร็จตามเป้าหมายคือ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการซึมซับและเรียนรู้คุณธรรมและคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอยู่เสมอ อีกทั้งการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ยังช่วยให้นักเรียนกระตือรือร้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนเกิดความอยากรู้ อยากรเรียน และเรียนอย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการวิจัยของไมตรี สุวรรณไตรย์ (2558) ที่ได้ศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรม ภายใต้โมเดลโรงเรียนสุจริต โรงเรียนบ้านโพรงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนมีส่วนช่วยในการสร้างคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ด้วยการจัดมุมความรู้ การสร้างบรรยากาศของความซื่อสัตย์สุจริตในโรงเรียน และการเป็นตัวอย่งที่ดีของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนสุจริตให้ได้ผลดีต้องได้รับการประสานงานและความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครอง และวัดด้วย หรือหลัก “บวร” : บ้าน วัด โรงเรียน ด้วยการระดมความคิดเห็นมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้การดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริตประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา กุสิรัมย์ (2561) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียนสุจริตเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน เพื่อให้การบริหารจัดการในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการสร้างบรรยากาศที่ดีของโรงเรียน 3 ด้าน คือ การเรียนรู้ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ ในขณะเดียวกันการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและส่งเสริมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ รวมไปถึงการสนับสนุนและระดมทรัพยากร เทคโนโลยี เพื่อเป็นการช่วยเหลือพึ่งพากันและชุมชนจะกลายเป็นพลังสำคัญในการเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนการทำประโยชน์ต่อโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรวิทย์ นิตพันธ์ และสุวิทย์ ภาณุจารี (2563) ที่ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนสุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย พร้อมทั้งดูแลบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมใช้งานและเอื้อต่อ

การเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริต และการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต จะทำให้สถานศึกษาได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา และได้รับความร่วมมือจากชุมชน จะช่วยให้เกิดดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความสะดวกราบรื่น เกิดการขยายผลของโครงการ ช่วยเหลือและพัฒนาชุมชน และนักเรียนเป็นคนดี ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมากขึ้น เป็นสังคมที่สุจริต ไม่มีการทุจริต โกงราษฎร์ และเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งกาย วาจา และจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรศึกษาสภาพและบริบทของตนเอง แล้วนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตประกอบด้วย 13 ตัวบ่งชี้ 93 แนวทาง โรงเรียนจึงควรคัดเลือกเฉพาะแนวทางที่มีความเหมาะสมกับสภาพและบริบท เนื่องจากโรงเรียนแต่ละขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีแนวทางการดำเนินงานที่ไม่เหมือนกัน

1.2 โรงเรียนที่นำแนวทางไปใช้ ผู้บริหารต้องถือแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตเป็นกลไกหลักในการบริหารงานไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ด้วยการสร้างความตระหนักให้กับครู เพื่อให้เห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็น และทักษะการปฏิบัติงานตามภารกิจที่สอดคล้องกับรูปแบบ

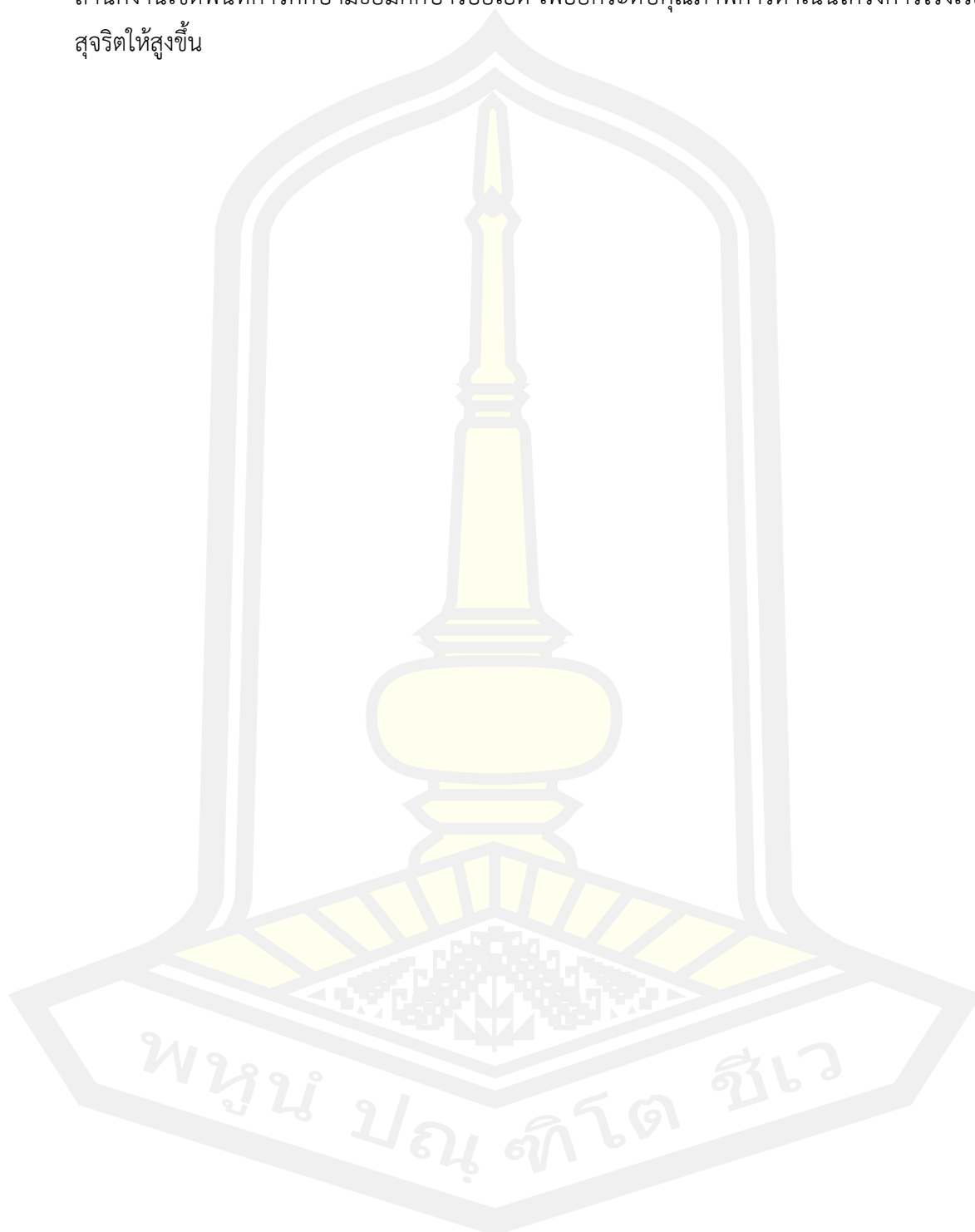
1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้โรงเรียนนำแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้โรงเรียนได้มีการบริหารและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ นำไปสู่การบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริตที่กำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต

2.2 ควรวิจัยรูปแบบการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละขนาดมีปัจจัยในการบริหารแตกต่างกัน หรือมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษากลยุทธ์ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อยกระดับคุณภาพการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริตให้สูงขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ชื่นใจจิตต์. (2561). การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). โรงเรียนสุจริตศึกษานสอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2559). ทฤษฎีบริหารองค์กร. กรุงเทพฯ: ชนงการพิมพ์.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2559). แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- คมสร วงษ์รักษา. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับ ความสำคัญ ที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2560). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html. [สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2564].
- จักรภพ ไสกระจำง. (2560). รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- จิณห์จุฑา ชูโตศรี. (2560). การพัฒนาแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล สำหรับโรงเรียนสุจริต. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). หลักการบริหารการศึกษาและจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ชาย โปธิสิตา. (2547). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นแอนด์พับลิชชิง.

- ทรงพล เจริญคำ. (2562). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- ธนภรณ์ เอกเผ่าพันธุ์. (2548). *การวางแผนและควบคุมงบประมาณ*. กรุงเทพฯ: พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ธัชชัย จิตรนันท์. (2562). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- ธีรพงษ์ ชูพันธุ์. (2562). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2545). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นงนภัส คู่วัลญญู เทียงกมล. (2551). *การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บังอร สิมพันธ์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2549). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ์ ปรียากร. (2538). *การบริหารการพัฒนาในการบริหารการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.
- ปรัชญา เวสารัชย์. (2545). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรีทรศน์ พันธุ์บรรยงก์. (2545). *TQM ภาคปฏิบัติ : เทคนิคการแก้ปัญหาแบบ “ลียามา”*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น).
- ปรีชา กองจินดา. (2549). *แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ. (2560). *นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษายุคใหม่*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- พระอธิการธวัชชัย คมภีโรโต (แสงโสภณ). (2562). *พุทธวิถีการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- เพ็ญพักตร์ อุทิศ. (2547). *แนวคิดและเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD)*. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2556). *ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภักดินดา หนองเรือง. (2558). *รูปแบบการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน. (2541). *การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลโดยใช้การวิเคราะห์งาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชตพร เสนามาตย์. (2561). *รูปแบบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *การวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. สืบค้นจาก <https://dictionary.orst.go.th/>.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2554). *การจัดการคุณภาพ : จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการพัฒนาคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- วชิรวิทย์ นิตพันธ์ และสุวิทย์ ภาณุจारी. (2563). *รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนสุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสาร มจร บาลีศึกษาศาสตร์โฆสปริทรรศน์*, 6(2), 84 – 98.
- วสันต์ บุญประสม. (2562). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนสุจริต โรงเรียนบ้านตุงลอย อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ดีส์คัฟเวอร์รี่.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2557). *การโค้ชเพื่อการรู้คิด*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จรัสสนิทวงศ์การพิมพ์.

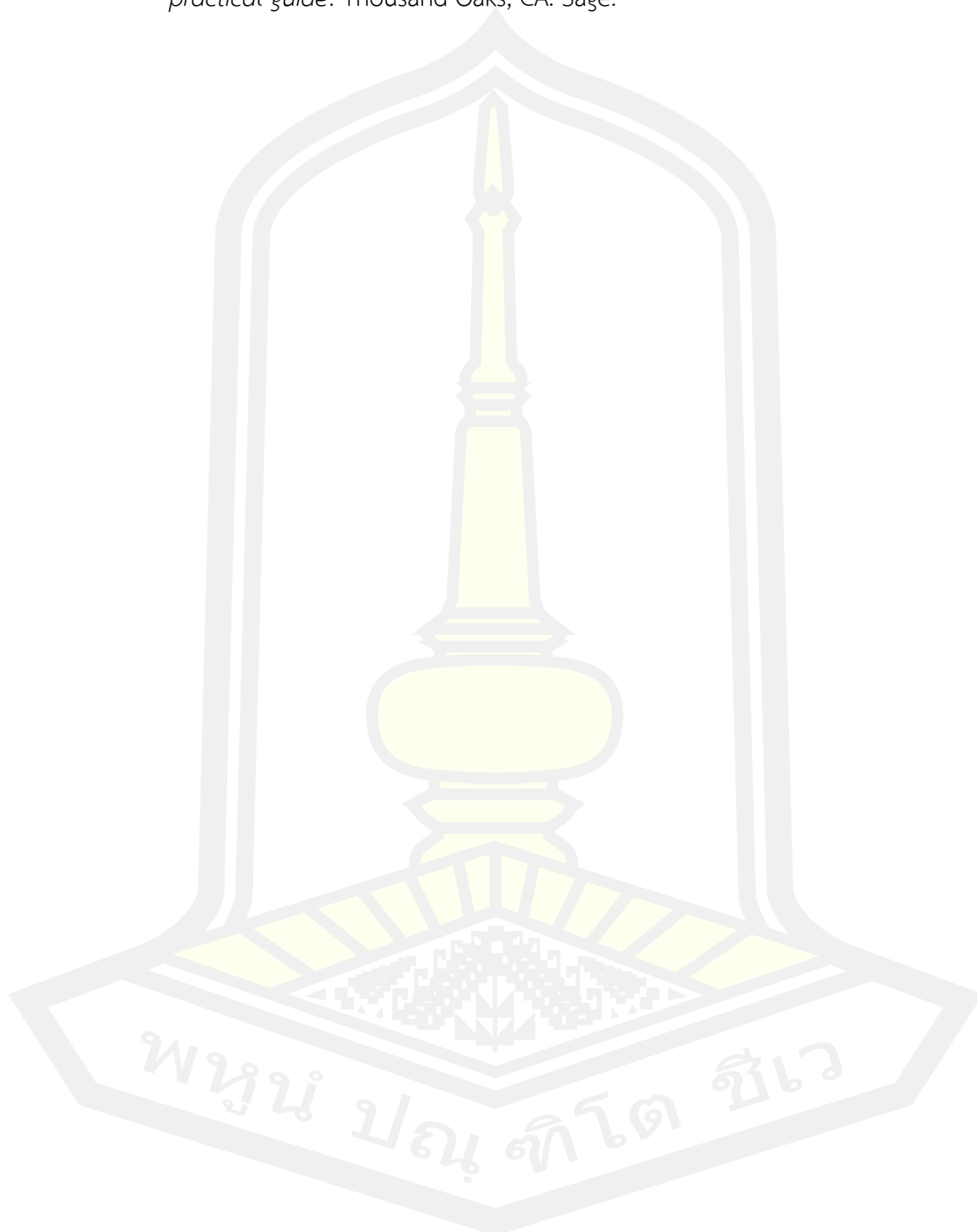
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ติพยวิสุทธี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ติพยวิสุทธี.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2550). การประเมินความต้องการจำเป็นของหลักสูตร. *วารสารรามคำแหง*, 24(1), 174 – 193.
- สมคิด บางโม. (2544). *การบริหารการศึกษา*. เลย: สถาบันราชภัฏเลย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บิ๊ก พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563*. ร้อยเอ็ด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะที่ 3 ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต*. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2561). *ขั้นพื้นฐาน*. (2561). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2558ก). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2558ข). *มาตรฐานโรงเรียนสุจริต*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559ก). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชน “คนดีของแผ่นดิน”*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559ข). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559ค). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมบริษัทสร้างการดี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

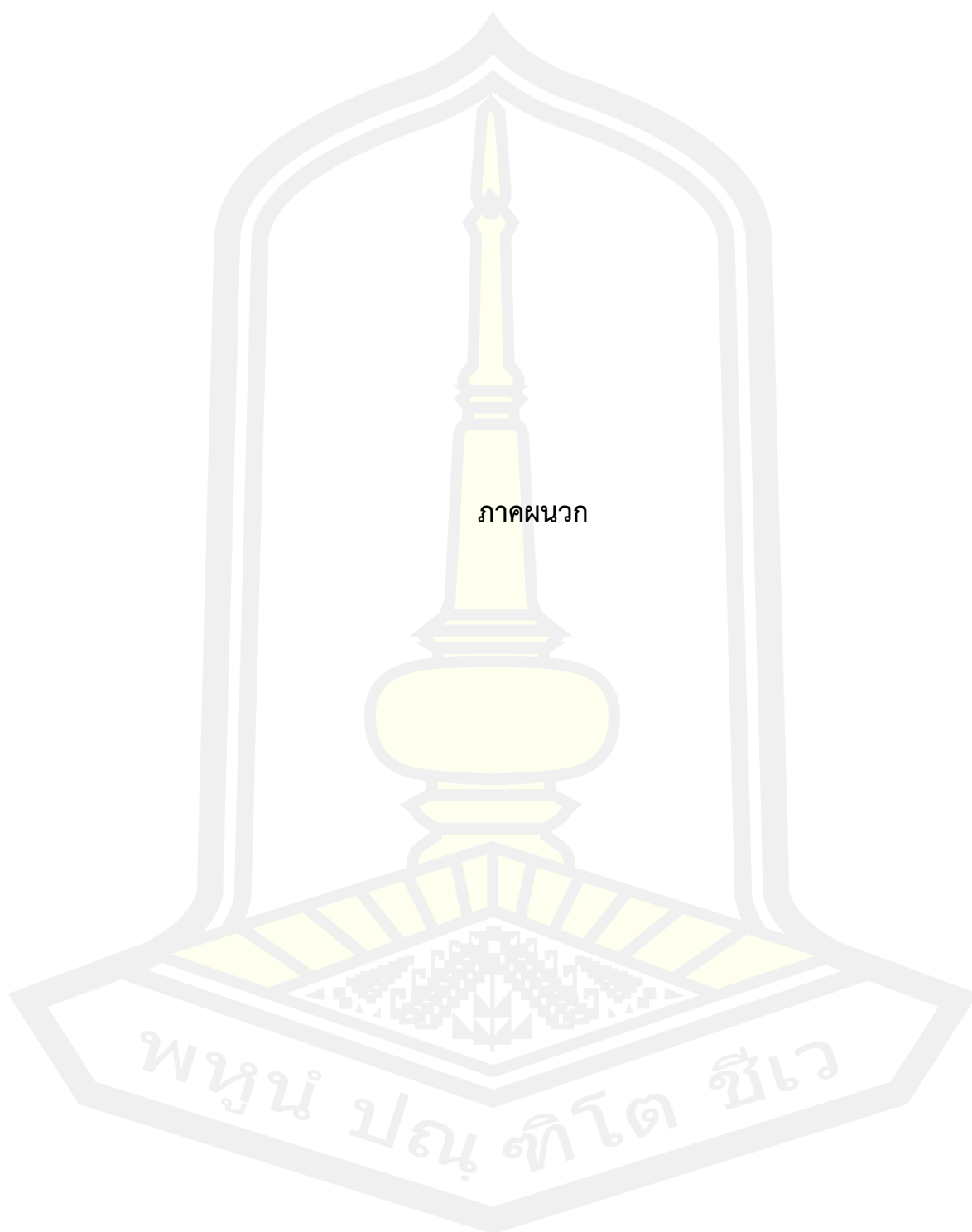
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559ง). *แนวทางการดำเนินกิจกรรม ป.ป.ช. สพฐ. น้อย*
ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559จ). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมวิจัยตามรูปแบบการ*
พัฒนาสถานศึกษาโครงการสุจริต. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559ฉ). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อต้านการ*
ทุจริตผ่านสื่อภาพยนตร์สั้น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559ช). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง*
(Project Citizen). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2559ซ). *รายงานผลปฏิบัติงานประจำปี 2559 โครงการ*
โรงเรียนสุจริต (Uprightschool Project). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา
- แห่งชาติ.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม:
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). *เอกสารประกอบคำสอน รายวิชา 0501 502 หลักการ ทฤษฎี และ*
การปฏิบัติทางการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2562). *การบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพการศึกษายุคใหม่*. ขอนแก่น:
 แอนนา.
- สุนันทา เลาหนันท์. (2540). *การสร้างทีมงาน*. กรุงเทพฯ: ดี. ดี. บุ๊คส์ไตร์.
- สุพัตรา กุสิรัมย์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสุจริต*
ของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
- ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุวิมล ตั้งประเสริฐ. (2550). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
- นครราชสีมา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). *การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิสิตคณะ*
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชัย บุตรแสนคม. (2559). *การพัฒนาแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน*
มัธยมศึกษาประจำตำบล. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิต มหาวิทยาลัย
- มหาสารคาม.

- Alana Weston. (2017). *Positive Behavior Interventions and Supports' Relationship to The Eleven Principles of Effective Character Education*(Doctoral dissertation). Louisiana : Southeastern Louisiana University.
- Everald, Beryie & Morris, G. (1990). *Effective school management*. 2nd ed. Hollen Street Press.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Hitoshi Kume. (1995). *Management by Quality*. Portland : United States.
- Kaufman, R. & English, F. W. (1981). *Needs assessment: Concepts and application*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- KoKom Komalasari & Didin Saripudin. (2015). Integration of Anti-Corruption Education in School's Activities. *American Journal of Applied Sciences*, 12(6), 445 – 451.
- Leonardo Seoane, Lisa M. Tompkins, Anthony De Conscillis & Philip G. Boysen. (2016). Virtues Education in Medical School : The Foundation for Professional Formation. *Ochsner Journal*, 16, 50 – 55.
- McKillip, J. (1987). *Need Analysis Tools for the Human Services and Education*. Newbury Park: Sage Publications.
- Morgan, D. L. (1997). *Focus Groups as Qualitative Research*. Sage Publications, Thousand Oaks.
- Nai-Ying Whang. (2021). The Virtue of School Leadership: Three Paths to Fulfilling Value Forms. *SAGE Open*, 4-8, DOI: 10.1177/21582440211006136.
- Ninik Indawati. (2015). The Development of Anti – Corruption Education Course for Primary School Teacher Education Students. *Journal of Education and Practice*, 6(35), 52 – 53.
- Robert D. Corbett. (2011). *An Exploration of The School's Role in Moral Development*(Doctoral dissertation). Burnaby : Simon Fraser University.
- Sabre Cherkowski, Keith D. Walker & Benjamin Kutsyuruba. (2015). Principals' Moral Agency and Ethical Decision-Making : Toward a Transformational Ethics. *International Journal of Education Policy & Leadership*, 10(5), 8 – 9.
- Tozava, B. (2001). *The Idea Generator : Quick and Easy*. Kaizen : PCS.

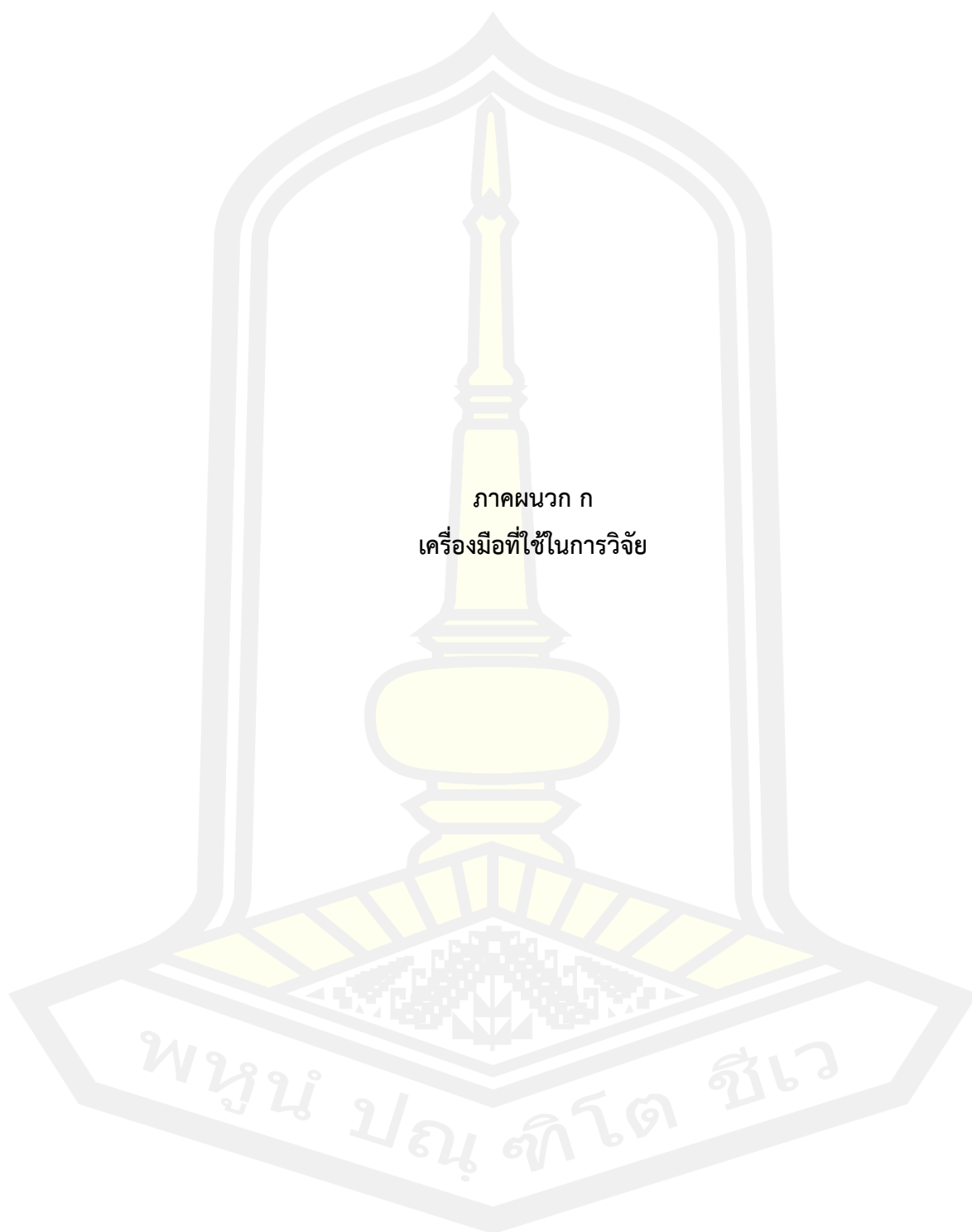
Witkin, B.R. & Alshuld, J. (1995). *Planning and conducting needs assessments : A practical guide*. Thousand Oaks, CA: Sage.

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตวิชเว

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณฺ ปณฺ ทิโต สีเว

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงต่อไป โดยพิจารณาแบบสอบถามว่า ข้อคำถามสอดคล้องตรงตามเนื้อหา/วัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด (Index of Item-Objective Congruence : IOC) สำหรับการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยใช้เกณฑ์ประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อ	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานบริหารวิชาการ					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การจัดการเรียนรู้					
1	วิเคราะห์สภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการ				
2	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับคุณลักษณะ 5 ประการ				
3	จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด				
4	ใช้สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและคุ้มค่า				
5	ใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย				

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
6	ประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการอย่างเป็นธรรม และมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 80				
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ					
7	นักเรียน ครู และผู้บริหาร จัดทำโครงการผลงาน (Best Practice) ตามคุณลักษณะ 5 ประการ				
8	โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลงาน (Best Practice) ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา				
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต					
9	มีแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ				
10	จัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการทั้งในและนอกเวลาเรียน				
11	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนงานโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80				
12	การติดตามและรายงานผลกิจกรรม โครงการ อย่างถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง				
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การนิเทศภายใน					
13	จัดทำแผนการนิเทศภายในที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โครงการโรงเรียนสุจริต				
14	แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายใน ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับโครงการ เป็นที่ยอมรับ				
15	กำหนดปฏิทินและเครื่องมือในการนิเทศการจัดการเรียนรู้				

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
16	ดำเนินการนิเทศตามปฏิทิน และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) กับผู้เข้ารับการนิเทศ				
17	ติดตามผลการนิเทศ นำผลมาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน				
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การบริการด้านวิชาการ					
18	วางแผนการให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต				
19	ให้บริการสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอย่างเสมอภาค				
20	ให้บริการคำปรึกษา แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการดำเนินโครงการด้วยความสมัครใจ				
21	เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ต่อเนื่อง				
22	สร้างเครือข่ายการบริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต				
23	ติดตาม ประเมินผลการบริการวิชาการ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น				
มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานบริหารงบประมาณ					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การวางแผนงบประมาณ					
24	วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณ				
25	จัดทำแผนและปฏิทินการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน				

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
26	คัดเลือกบุคคลเพื่อรับผิดชอบด้านการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างเหมาะสม และเป็นไปด้วยความสมัครใจ				
27	จัดสรรงบประมาณให้แก่แผนงาน โครงการต่างๆอย่างเหมาะสม				
ตัวบ่งชี้ที่ 2 หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ					
28	กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณไว้อย่างชัดเจน				
29	บุคลากรรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง				
30	ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้อง				
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ					
31	ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบโดยทั่วกัน				
32	ผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรม ใช้จ่ายงบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ โปร่งใส ตรวจสอบได้				
33	เบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ				
34	ใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด				
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ					
35	แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน				
36	จัดทำปฏิทินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ				
37	คณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามปฏิทิน				

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ					
38	คณะกรรมการรายงานผลการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณต่อ ผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง				
39	คณะกรรมการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) การใช้จ่ายงบประมาณตามความ เป็นจริง				
40	โรงเรียนนำข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) มาปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณอย่าง เหมาะสม				
มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานบริหารบุคคล					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาบุคลากร					
41	มีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรที่ส่งเสริม โครงการโรงเรียนสุจริต				
42	สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรพัฒนา ตนเองและแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม คุ่มค่า				
43	บุคลากรพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้ อยู่ เสมอ				
44	ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และ นำผลการประเมินมาพัฒนาการให้ดียิ่งขึ้น				
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสร้างขวัญกำลังใจ					
45	กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรที่เป็น แบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ				
46	ประชุมเพื่อคัดเลือกบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง ตามคุณลักษณะ 5 ประการ				
47	ยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตาม คุณลักษณะ 5 ประการ				

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
48	มอบรางวัล (โล่ เกียรติบัตร หรืออื่นๆ) ให้กับบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ				
49	จัดสวัสดิการให้กับบุคลากรอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม				
50	ติดตาม ประเมินผลโครงการการยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง และการจัดสวัสดิการให้กับบุคลากร นำผลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น				
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร					
51	วางแผนประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต				
52	บุคลากรร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานความสำเร็จ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสุจริต				
53	โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
54	ติดตาม ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากรจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น				
มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานบริหารทั่วไป					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาอาคาร สถานที่					
55	สำรวจและวิเคราะห์สภาพอาคาร สถานที่อยู่เสมอ				
56	วางแผนการใช้งานอาคาร สถานที่อย่างคุ้มค่า				
57	บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางข้อตกลงในการใช้อาคาร สถานที่				

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
58	บุคลากรร่วมกันดูแลรักษาอาคาร สถานที่ด้วยความสนใจ				
59	ติดตาม ประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่ และนำมาผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาอาคาร สถานที่ให้ดียิ่งขึ้น				
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้					
60	โรงเรียนวางแผน ปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต				
61	โรงเรียนจัดบรรยากาศให้สะอาด สวยงาม ปลอดภัย ให้เอื้อต่อการเรียนรู้				
62	บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียน				
63	กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ นำผลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น				
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ความสัมพันธ์กับชุมชน					
64	โรงเรียนวิเคราะห์สภาพชุมชน เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตร่วมกัน				
65	โรงเรียนและชุมชนร่วมกันกำหนดแผนงานโครงการในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต				
66	โรงเรียนและชุมชนทำกิจกรรมร่วมกันตามแผนงาน โครงการ				
67	โรงเรียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านความสัมพันธ์กับชุมชน				
68	ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมโครงการ				

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
	โรงเรียนสุจริต และนำผลไปพัฒนาการ กิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของนางสาวพิมพ์ชนก หัยกุล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้แบบตอบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามระดับความเป็นไปได้ในการบริหารงานของแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครูผู้เกี่ยวข้องในแนวทางการบริหารตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารงาน ดังนั้นขอให้ท่านระบุระดับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้ตอบแบบสอบถามตาม Link หรือ QR Code ข้างล่างนี้

<https://forms.gle/MgdMylBC3tJx6s5JA>

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวพิมพ์ชนก หัยกุล
นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

4. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอน

1 – 5 ปี 6 – 9 ปี
 10 – 15 ปี 15 ปีขึ้นไป

5. ขนาดของสถานศึกษา

ขนาดเล็ก สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน
 ขนาดกลาง สถานศึกษาที่มีนักเรียน 500 - 1,499 คน
 ขนาดใหญ่ สถานศึกษาที่มีนักเรียน 1,500 - 2,399 คน
 ขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 2,400 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นคำถามระดับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาคำถามแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย / ในช่องคำตอบแสดงระดับความสอดคล้องกับการปฏิบัติจริง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพปัจจุบันและปัญหาในการ บริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	ระดับความเป็นไปได้ในการบริหารงาน									
		ระดับสภาพปัจจุบัน					ระดับสภาพปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17	ติดตามผลการนิเทศ นำผลมาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางการ แก้ไขปัญหาร่วมกัน										
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การบริการวิชาการ											
18	วางแผนการให้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต										
19	ให้บริการสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอย่าง เสมอภาค										
20	ให้บริการคำปรึกษา แลกเปลี่ยนองค์ ความรู้ในการดำเนินโครงการด้วยความ สมัครใจ										
21	เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การดำเนิน โครงการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ต่อเนื่อง										
22	สร้างเครือข่ายการบริการวิชาการที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียน สุจริต										
23	ติดตาม ประเมินผลการบริการวิชาการ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น										
มาตรฐานที่ 2 การบริหารงบประมาณ											
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การวางแผนงบประมาณ											
24	วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณ										

ข้อ	สภาพปัจจุบันและปัญหาในการ บริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	ระดับความเป็นไปได้ในการบริหารงาน									
		ระดับสภาพปัจจุบัน					ระดับสภาพปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
25	จัดทำปฏิทิน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ของโรงเรียน										
26	คัดเลือกบุคคลเพื่อรับผิดชอบด้านการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างเหมาะสม และ เป็นไปด้วยความสมัครใจ										
27	จัดสรรงบประมาณให้แก่แผนงาน โครงการต่างๆ อย่างเหมาะสม										
ตัวบ่งชี้ที่ 2 หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ											
28	กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการใช้จ่าย งบประมาณไว้อย่างชัดเจน										
29	บุคลากรรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ ขั้นตอน การใช้จ่ายงบประมาณ และปฏิบัติได้ อย่างถูกต้อง										
30	ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และ ขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณอย่าง ถูกต้อง										
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ											
31	ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ โดยทั่วกัน										
32	ผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรม ใช้จ่าย งบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ โปร่งใส ตรวจสอบได้										
33	เบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่าย งบประมาณของโรงเรียน เป็นไปตาม ระเบียบของทางราชการ										

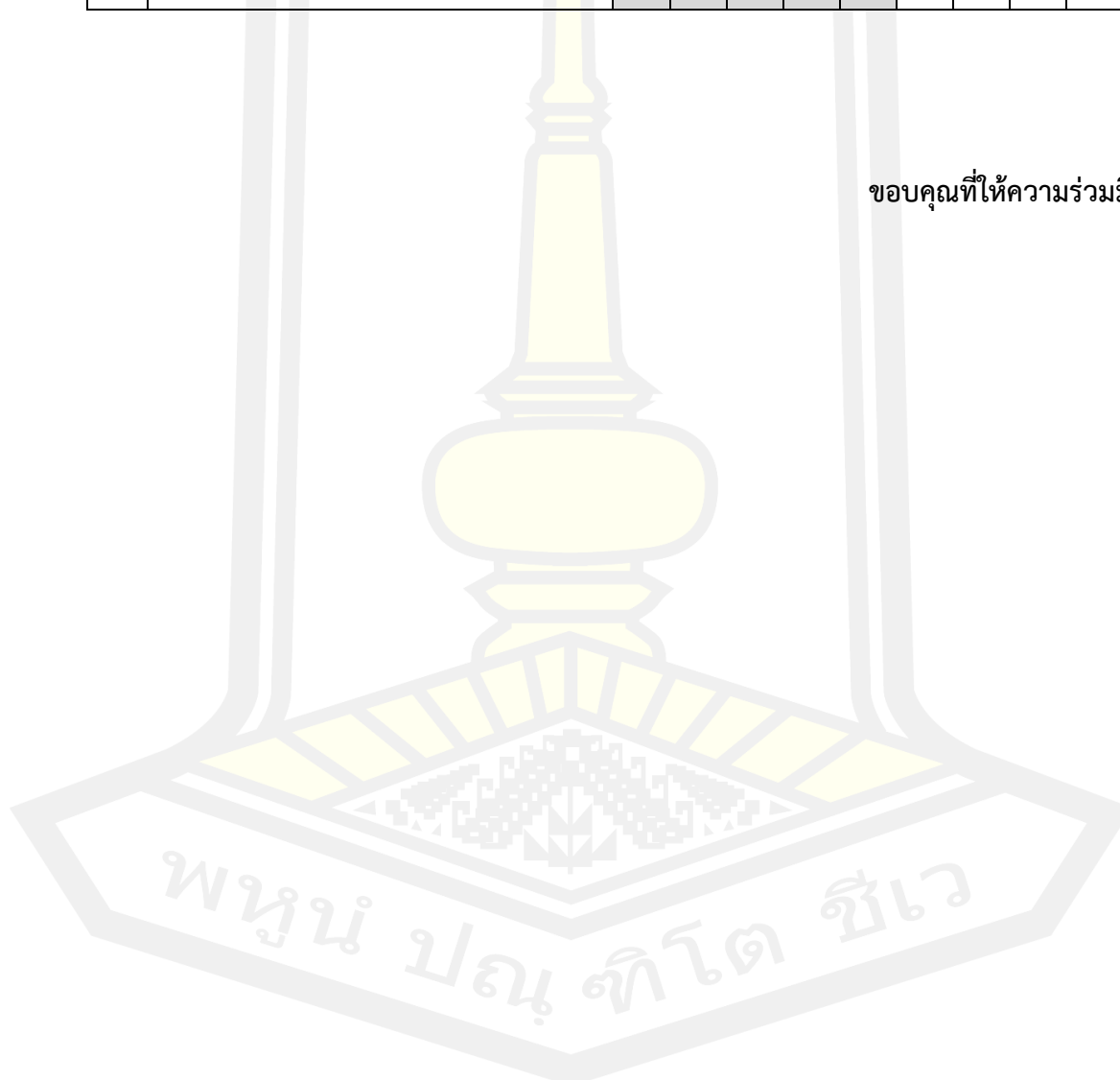
ข้อ	สภาพปัจจุบันและปัญหาในการ บริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	ระดับความเป็นไปได้ในการบริหารงาน									
		ระดับสภาพปัจจุบัน					ระดับสภาพปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
42	สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรพัฒนา ตนเองและแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม คุ้มค่า										
43	บุคลากรมีการพัฒนาตนเองและแสวงหา ความรู้อยู่เสมอ										
44	ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และนำผลการประเมินมาพัฒนาการ ดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น										
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสร้างขวัญกำลังใจ											
45	กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรที่เป็น แบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ และมีการประชุมคัดเลือกบุคลากรตาม เกณฑ์ที่กำหนด										
46	ยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง ตามคุณลักษณะ 5 ประการ										
47	มอบรางวัล (โล่ เกียรติบัตร หรืออื่นๆ) ให้กับบุคลากรที่เป็นแบบอย่างตาม คุณลักษณะ 5 ประการ										
48	มีการประเมินผลโครงการการยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็นแบบอย่าง นำผลที่ ได้มาปรับปรุง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น										
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร											
49	วางแผนประชาสัมพันธ์ผลงาน ความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจากการ ดำเนินงานโรงเรียนสุจริต										

ข้อ	สภาพปัจจุบันและปัญหาในการ บริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	ระดับความเป็นไปได้ในการบริหารงาน																		
		ระดับสภาพปัจจุบัน					ระดับสภาพปัญหา													
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1									
66	ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินความพึง พอใจในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริม โครงการโรงเรียนสุจริต และนำผลไป พัฒนาการกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดีขึ้น																			

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตที่
มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตาม
มาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ .....

ตำแหน่ง ..... วิทยฐานะ ..... ประสบการณ์ทำงาน ..... ปี

โรงเรียน ..... สังกัด .....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลาสัมภาษณ์ .....

สถานที่ .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต ในฐานะที่ท่านเป็น
บุคลากรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต ที่มีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best
Practice) ท่านมีหลักการ/วิธีการดำเนินการ เพื่อให้โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ
อย่างไรบ้าง ในประเด็นต่อไปนี้

1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ

1.1) โรงเรียนของท่านมีวิธีการในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปี
การศึกษาอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 2)

.....
.....

1.2) โรงเรียนของท่านมีวิธีการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณอย่างไรให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 3)

.....
.....

1.3) โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนอย่างไร
(ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1)

.....
.....

1.4) โรงเรียนของท่านมีแนวทางการติดตาม การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ
อย่างไร และมีการนำข้อมูลสะท้อนกลับ(feedback) มาปรับปรุงและพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณ
อย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 4)

.....
.....

2) มาตรฐานบริหารวิชาการ

2.1) โรงเรียนของท่านมีการวางแผนการบริหารวิชาการอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1)

.....

.....

2.2) โรงเรียนของท่านมีวิธีการบริหารวิชาการของโรงเรียนอย่างไร ให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 2)

.....

.....

2.3) โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างไรให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับที่ 3)

.....

.....

2.4) โรงเรียนของท่านมีแนวทางการประเมินผลการบริหารวิชาการอย่างไร และมีวิธีการปรับปรุง พัฒนาการบริหารวิชาการอย่างไรให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 4)

.....

.....

3) มาตรฐานบริหารบุคคล

3.1) โรงเรียนของท่านมีวิธีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 4)

.....

.....

3.2) โรงเรียนของท่านมีกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอะไรบ้าง และมีวิธีการดำเนินการอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 1)

.....

.....

3.3) โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้บุคลากรอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 3)

.....

.....

3.4) โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของบุคลากรที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 2)

.....

.....

3.5) โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการติดตามผลการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร และมีแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาบุคลากรอย่างไรให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 5)

.....

.....

4) มาตรฐานบริหารทั่วไป

4.1) โรงเรียนของท่านมีแนวทางการพัฒนาอาคาร สถานที่ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 1)

.....

.....

4.2) โรงเรียนของท่านมีวิธีการในการติดตาม ตรวจสอบการใช้อาคาร สถานที่ และจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างไร และมีแนวทางการปรับปรุง และพัฒนาอย่างไรให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 3)

.....

.....

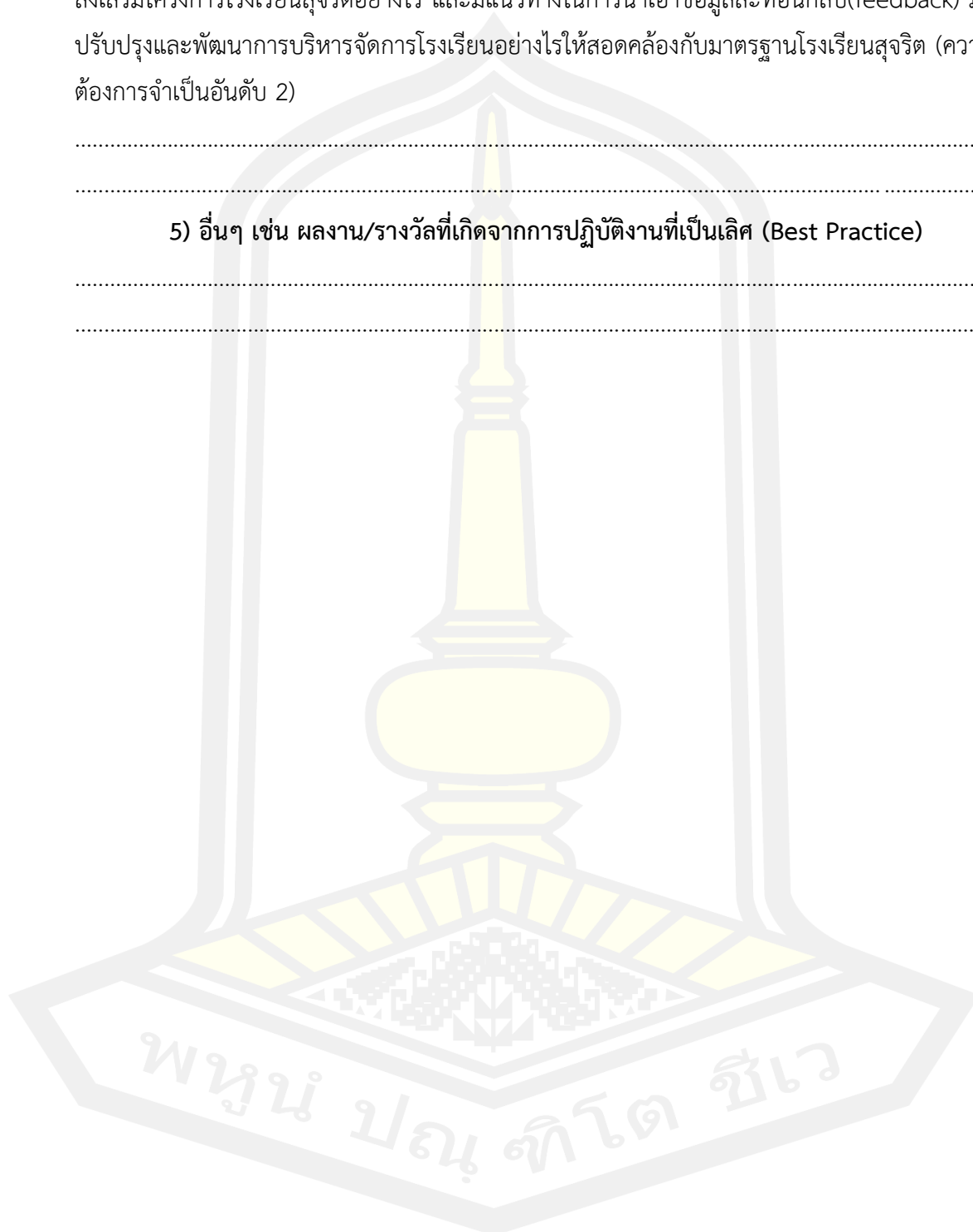
4.3) โรงเรียนของท่านแนวทางการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างไร และมีการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตอะไรบ้าง วิธีการดำเนินการอย่างไร (ความต้องการจำเป็นอันดับ 2)

.....

.....

4.4) โรงเรียนของท่านได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินกิจกรรม ส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริตอย่างไร และมีแนวทางในการนำเอาข้อมูลสะท้อนกลับ(feedback) มา ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างไรให้สอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนสุจริต (ความต้องการจำเป็นอันดับ 2)

5) อื่นๆ เช่น ผลงาน/รางวัลที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

รายการ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
4. เงื่อนไขความสำเร็จ	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ข้อเสนอแนะ

.....

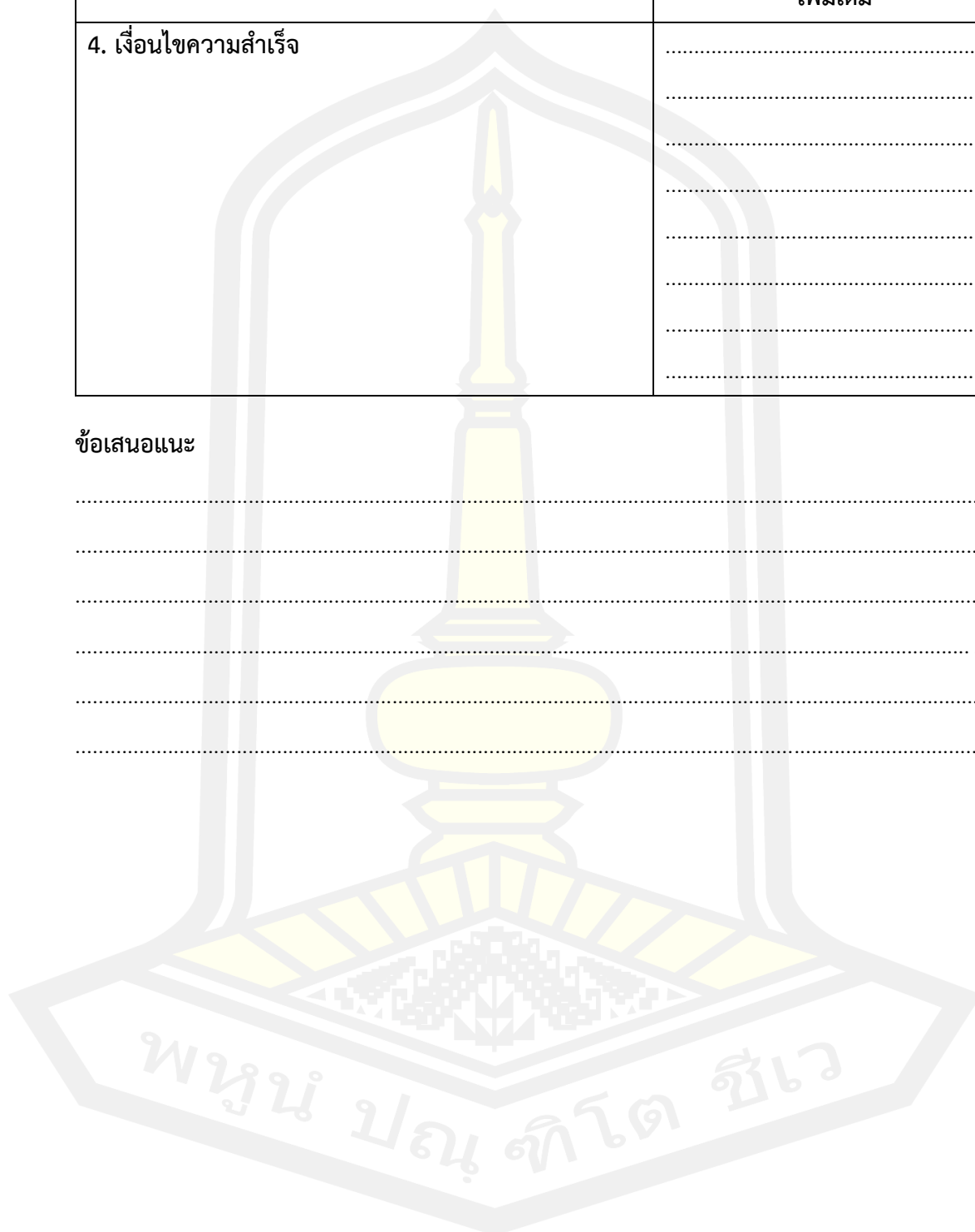
.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐาน
โรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1) แบบประเมินนี้สำหรับประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่แนบมาพร้อมนี้ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2) แบบประเมินฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน โดยขอความอนุเคราะห์จากท่านประกอบด้วย

1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 ท่าน

2) ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริต จำนวน 1 ท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ประเด็นการประเมินตามองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงช่องเดียว โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

..... ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ .....

นางสาวพิมพ์ชนก ห้วยกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ : 088 – 7127517 Email address : 63010581039@msu.ac.th

องค์ประกอบของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม (Plan)										
2. คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงิน และบัญชีของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการเงินและบัญชี (Plan)										
3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน บนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด โดยระบุกิจกรรมที่จัดในปีการศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน (Do)										
4. มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงาน รับผิดชอบ จัดทำโครงการ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Do)										
5. เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบ โครงการว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้องต้องชี้แจงให้ ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการ แก้ไข (Check)										
6. สรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผล การใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น (Check, Act)										
3.1.2 การใช้จ่ายงบประมาณ										

องค์ประกอบของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
นิเทศให้ความรู้ บอร์ดประชาสัมพันธ์ มุมความรู้ เป็นต้น (Do)										
5. จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ ติดตามการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความพร้อม สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ (Check)										
6. สรุปและประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น (Check, Act)										
4. เงื่อนไขความสำเร็จ										

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตาราง 14 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
มาตรฐานที่ 1 การบริหารวิชาการ								
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การจัดการเรียนรู้								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ								
7	+1	0	0	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต								
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การนิเทศภายใน								
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การบริการวิชาการ								
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
มาตรฐานที่ 2 การบริหารงบประมาณ								
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การวางแผนงบประมาณ								
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 2 หลักเกณฑ์และกฎระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณ								
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณ								
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 4 การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ								
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 5 การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ								
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

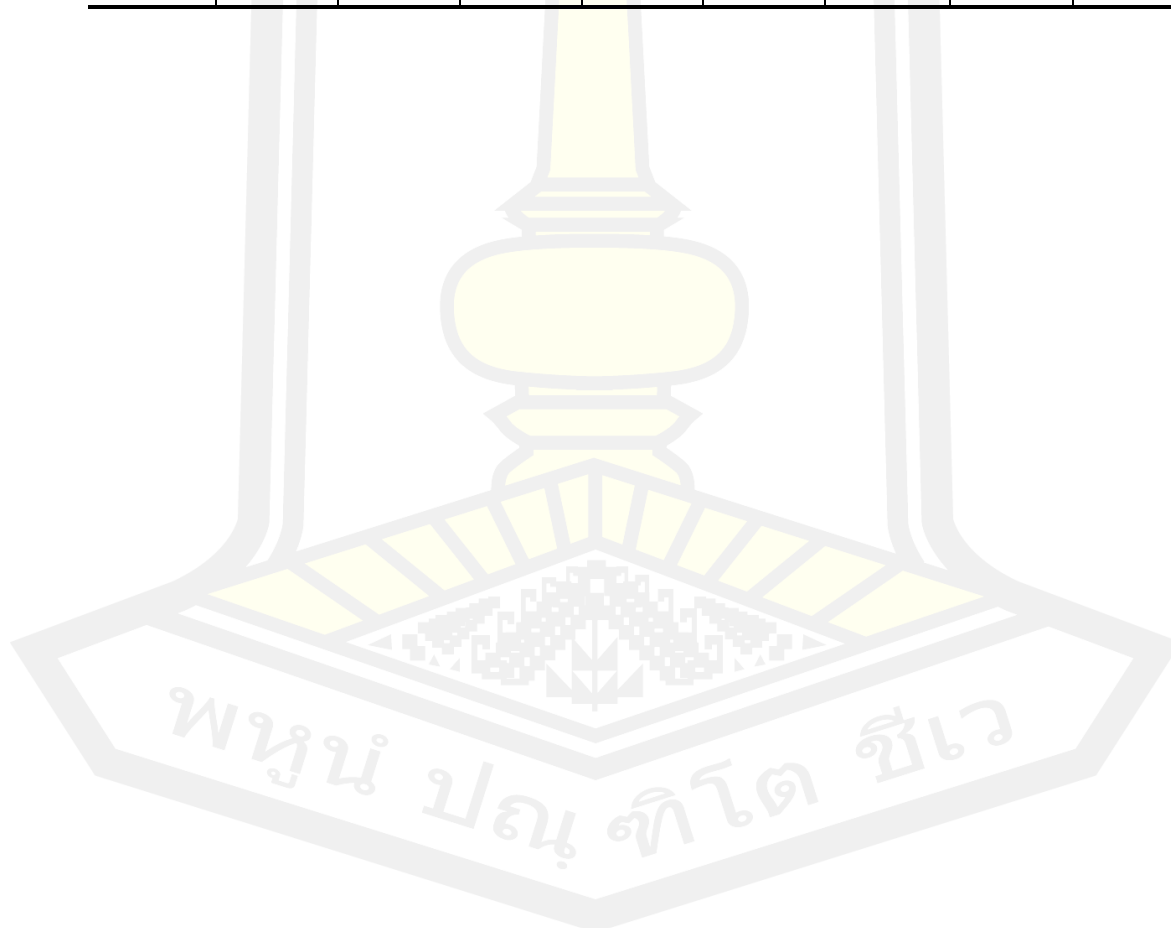
ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
มาตรฐานที่ 3 การบริหารบุคคล								
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาบุคลากร								
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การสร้างขวัญกำลังใจ								
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49	+1	0	0	0	+1	2	0.40	ปรับปรุง
50	+1	0	-1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร								
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
มาตรฐานที่ 4 การบริหารทั่วไป								
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาอาคาร สถานที่								
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
59	+1	0	-1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ที่ 2 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้								
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
61	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	เฉลี่ย	แปลผล
	1	2	3	4	5			
62	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
63	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตัวบ่งชี้ 3 ความสัมพันธ์กับชุมชน								
64	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
65	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
66	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
67	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
68	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	0.35	0.56	0.91	0.95
2	0.31	0.56	0.91	0.95
3	0.64	0.68	0.90	0.96
4	0.60	0.68	0.90	0.95
5	0.60	0.56	0.90	0.95
6	0.64	0.50	0.90	0.95
7	0.60	0.68	0.90	0.95
8	0.64	0.56	0.90	0.95
9	0.60	0.28	0.90	0.95
10	0.24	0.30	0.91	0.95
11	0.47	0.28	0.91	0.95
12	0.47	0.20	0.91	0.96
13	0.52	0.32	0.90	0.95
14	0.61	0.27	0.90	0.95
15	0.45	0.56	0.90	0.95
16	0.24	0.28	0.91	0.95
17	0.61	0.30	0.90	0.95
18	0.45	0.68	0.90	0.95
19	0.45	0.56	0.90	0.95
20	0.45	0.50	0.90	0.95
21	0.52	0.68	0.91	0.95
22	0.45	0.27	0.90	0.95
23	0.23	0.56	0.91	0.95
24	0.41	0.40	0.90	0.95
25	0.52	0.56	0.91	0.95

ตาราง 15 (ต่อ)

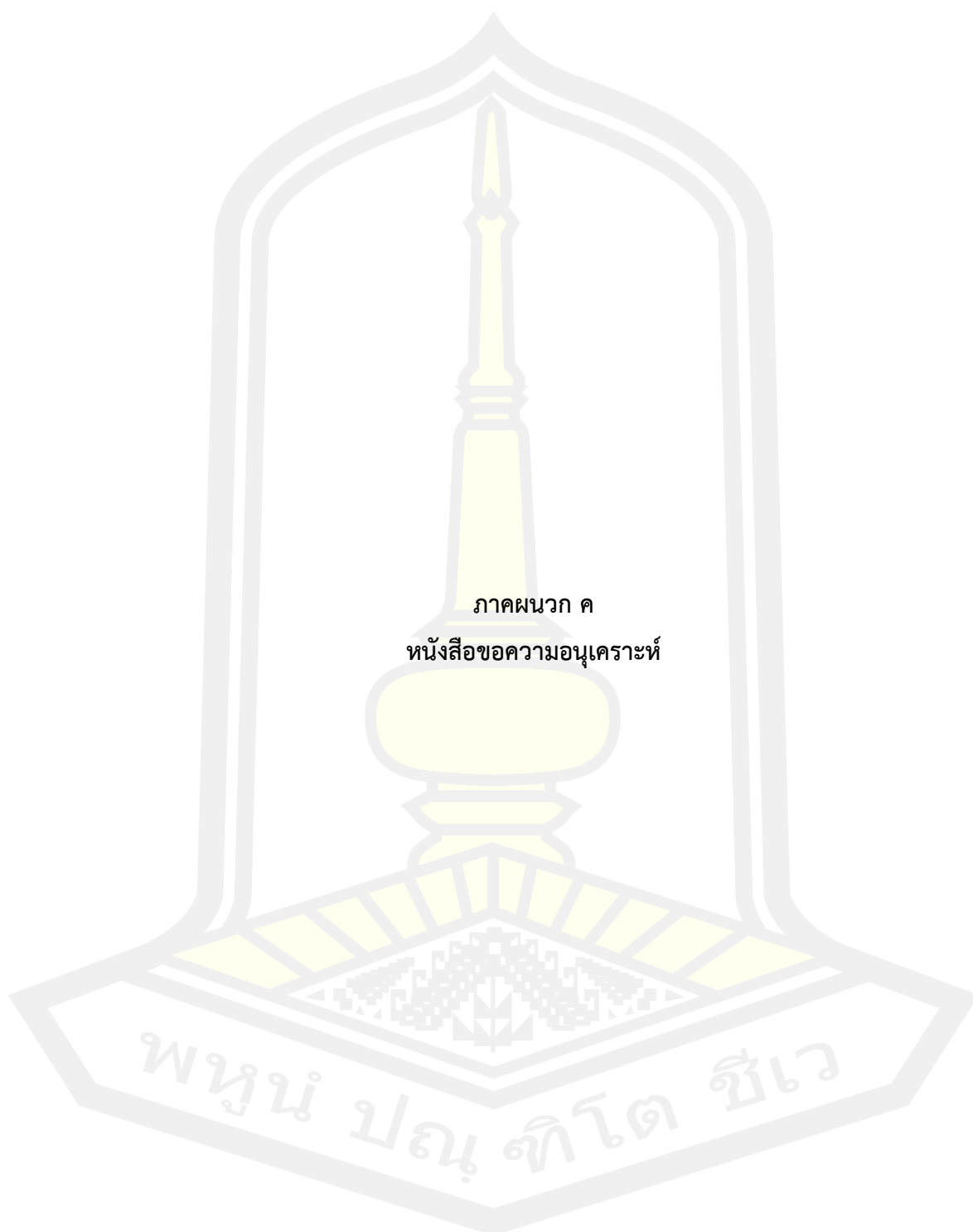
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
26	0.45	0.56	0.90	0.95
27	0.34	0.56	0.91	0.95
28	0.23	0.68	0.91	0.96
29	0.47	0.68	0.91	0.95
30	0.36	0.56	0.90	0.95
31	0.60	0.50	0.90	0.95
32	0.52	0.68	0.91	0.95
33	0.61	0.56	0.91	0.95
34	0.35	0.40	0.90	0.96
35	0.47	0.56	0.91	0.95
36	0.42	0.50	0.90	0.96
37	0.61	0.68	0.90	0.95
38	0.69	0.56	0.90	0.95
39	0.66	0.50	0.90	0.95
40	0.43	0.68	0.91	0.95
41	0.61	0.56	0.90	0.95
42	0.70	0.50	0.91	0.95
43	0.31	0.68	0.91	0.95
44	0.24	0.50	0.91	0.95
45	0.31	0.68	0.91	0.95
46	0.66	0.56	0.90	0.95
47	0.25	0.50	0.91	0.95
48	0.34	0.68	0.91	0.95
49	0.36	0.56	0.91	0.95
50	0.61	0.50	0.90	0.95
51	0.59	0.68	0.91	0.90
52	0.35	0.56	0.91	0.90

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
53	0.27	0.68	0.91	0.96
54	0.68	0.50	0.90	0.95
55	0.30	0.56	0.91	0.95
56	0.41	0.50	0.91	0.95
57	0.72	0.68	0.91	0.95
58	0.68	0.50	0.91	0.95
59	0.77	0.68	0.91	0.95
60	0.52	0.50	0.90	0.95
61	0.43	0.68	0.91	0.95
62	0.59	0.56	0.91	0.95
63	0.23	0.50	0.91	0.96
64	0.72	0.56	0.91	0.95
65	0.64	0.56	0.90	0.95
66	0.60	0.50	0.90	0.95

จากตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0.23 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.68 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.91 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.95

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว1970

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 กันยายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน

ด้วย นางสาวพิมพ์ชนก หทัยกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวาคามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวพิมพ์ชนก หทัยกุล เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0887127517

ที่ อว 0605.5(2)/ว1852

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

17 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายอำนาจ ชินศรี

ด้วย นางสาวพิมพ์ชนก หทัยกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินธะวาคามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0887127517

ที่ อว 0605.5(2)/ว1940

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

31 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ด้วย นางสาวพิมพ์ชนก หชัยกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สินธวาคามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพิมพ์ชนก หชัยกุล ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0887127517

ที่ อว 0605.5(2)/ว1990

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 กันยายน 2564

เรื่อง ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย

ด้วย นางสาวพิมพ์ชนก ห้วยกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหาร ตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สินธวาคามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0887127517

ที่ อว 0605.5(2)/ว2280

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 ตุลาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.มานิตย์ ชาติโย

ด้วย นางสาวพิมพ์ชนก หทัยกุล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหาร ตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนิธะวาทิตชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0887127517

ภาคผนวก ง

การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

จัดทำโดย

นางสาวพิมพ์ชนก ห้วยกุล

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนิธระวา คามดิษฐ์

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

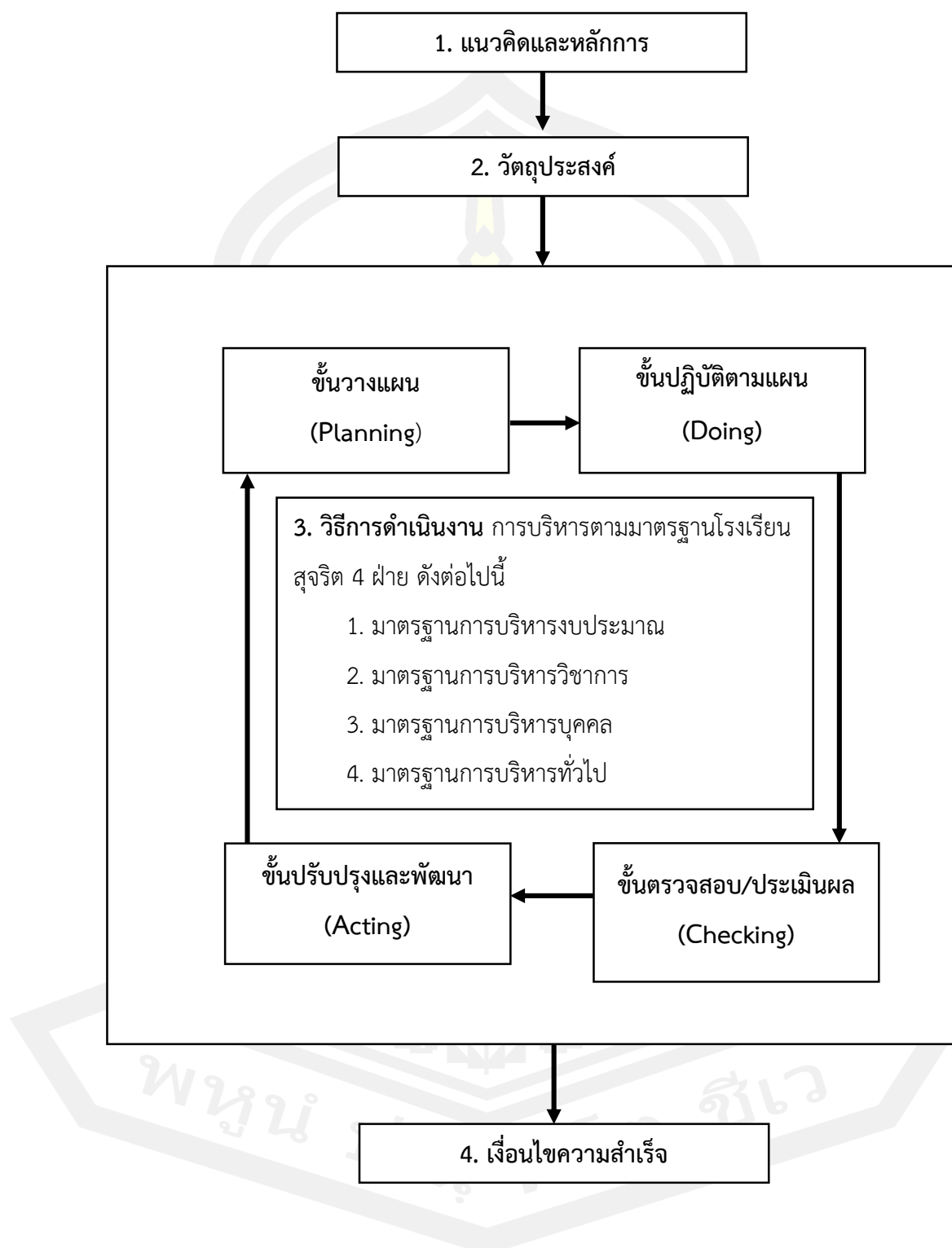
การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตาม มาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด แนวทาง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการดำเนินงาน และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นโดยใช้หลักการในการบริหารโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง PDCA ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องกับ สภาพบริบทของแต่ละโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น และมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหาร เพื่อให้โรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้มีการ บริหารงานที่เป็นไปตามมาตรฐานของของโครงการ ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศและแนวทางที่มีประโยชน์ ให้แก่ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียนสุจริต สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ บริหารจัดการโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานของโรงเรียนต่อไป

นางสาวพิมพ์ชนก หทัยกุล

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

พหุบัณฑิต ชีวะ

ภาพแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. แนวคิดและหลักการ

“โรงเรียนสุจริต” หรือ โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีพันธกิจหลักในการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล เพื่อยกระดับคุณภาพสังคมไทยให้ทัดเทียมในเวทีโลก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบขัดเกลาเยาวชนให้เป็นคนดีของประเทศชาติ จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ ร่วมกันสร้างโครงการโรงเรียนสุจริตขึ้นมา โดยมีความมุ่งหมายให้เยาวชนได้ตระหนักถึงปัญหาของการทุจริต ปลุกฝังให้เยาวชนมีนิสัยรักความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ก)

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริต จะต้องนำมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต 4 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานการบริหารวิชาการ 2) มาตรฐานการบริหารงบประมาณ 3) มาตรฐานการบริหารบุคคล และ 4) มาตรฐานการบริหารทั่วไป โดยทั้ง 4 มาตรฐานต่างมุ่งผลลัพธ์ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558ข) ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพและการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนสุจริตให้มีความเป็นมาตรฐาน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาสภาพปัญหาและความเป็นจริงที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา และบริบทของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยมีรูปแบบและกลไกการบริหารที่มีลำดับ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับโครงสร้าง วัตถุประสงค์ขององค์กร กิจกรรม องค์กรประกอบต่างๆ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานต่างๆ ตามโครงสร้างและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร เพื่อให้การบริหารงานของโรงเรียนสุจริตมีความสำเร็จตามเป้าหมายมากที่สุด

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้ถูกพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของบริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานสามารถตอบสนองความต้องการขององค์กรและชุมชนให้ได้มากที่สุด และได้ให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนั้น จึงได้ใช้การบริหารงานตามวงจรคุณภาพเดมมิง หรือ PDCA Cycle (Deming, 1986 อ้างอิงจากสุธรรม ธรรม

ทัศนานนท์, 2561) มาใช้ในการขับเคลื่อนการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต 4 มาตรฐาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานอย่างสูงสุด และช่วยในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนของสุจริต

2.2 เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ

2.3 เพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะในการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3. วิธีการดำเนินงาน

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการใช้หลักการบริหารโรงเรียนตามคุณภาพวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติตามแผน (Doing) 3) ขั้นตอนตรวจสอบและประเมินผล (Checking) และ 4) การปรับปรุงและพัฒนาแผน (Acting) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 4 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น คือ 1) มาตรฐานบริหารงบประมาณ 2) มาตรฐานบริหารวิชาการ 3) มาตรฐานบริหารบุคคล และ 4) มาตรฐานบริหารทั่วไป แต่ละประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานแต่ละมาตรฐาน ด้วยการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ปฏิบัติในกลุ่มงานนั้นๆ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Planning)

2. ประชุมชี้แจงแนวทาง หลักการดำเนินงาน หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานกับผู้รับผิดชอบร่วมกันกำหนดขอบเขตของงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Planning)

3. ดำเนินกิจกรรมตามแผน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้วางแผนไว้ตามแต่ละกลุ่มงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (Doing)

4. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Checking)

5. วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สรุปผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทราบโดยทั่วกัน และสะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานต่อไป (Acting)

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

คำชี้แจง

คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต มีดังนี้ 1) ทักษะกระบวนการคิด 2) มีวินัย 3) ซื่อสัตย์สุจริต 4) อยู่อย่างพอเพียง 5) มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานบริหารงบประมาณ

ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

1.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม (Plan)

1.2 คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการเงินและบัญชี (Plan)

1.3 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด โดยระบุกิจกรรมที่จัดในปีการศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน (Do)

1.4 มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงานรับผิดชอบ จัดทำโครงการ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Do)

1.5 เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบโครงการว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้องต้องชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการแก้ไข (Check)

1.6 สรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น (Check, Act)

2. การใช้จ่ายงบประมาณ

2.1 โรงเรียนวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)

2.2 บุคลากรในโรงเรียนมีสำนักรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน และใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด (Do)

2.3 บุคลากรใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม (Do)

2.4 ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ (Do)

2.5 สรุปการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละโครงการตามความเป็นจริง และรายงานให้ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ (Check)

2.6 จัดการประชุมเพื่อสะท้อนผลหลังการใช้จ่ายงบประมาณ และร่วมกันสร้างมาตรการการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความรัดกุม ชัดเจน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแผนพัฒนาคุณภาพให้มากขึ้น (Check, Act)

3. การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ

3.1 จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน (Plan)

3.2 มีแผนและปฏิทินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน (Plan)

3.3 จัดตั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนบนหลักของความถูกต้องโปร่งใส และเป็นธรรม (Plan)

3.4 ชี้แจงแนวทางการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบโดยทั่วกัน (Plan)

3.5 คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่ได้กำหนดไว้โดยไม่เลือกปฏิบัติ (Do, Check)

3.6 คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อเสนอแนะเป็นไปตามความเป็นจริง และนำไปพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อไป (Check, Act)

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานบริหารวิชาการ

ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้

1.1 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Plan)

1.2 โรงเรียนศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรด้านทฤษฎีของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการจัดการเรียนรู้ (Plan)

1.3 โรงเรียนศึกษาสภาพและบริบทของชุมชนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (Plan)

1.4 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการกับหลักสูตรด้านทุจริตเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต (Do)

1.5 โรงเรียนแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรและโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ (Check)

1.6 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และมอบหมายให้ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ (Act)

1.7 ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา กำหนด โดยบูรณาการนักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ (Plan)

1.8 ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Plan)

1.9 ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ สอดแทรกกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Do)

1.10 ครูผู้สอนวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง (Check)

1.11 ครูผู้สอนบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบปัญหาและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป (Check)

1.12 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจัดทำแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

1.13 คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร นำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป (Act)

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต

2.1 โรงเรียนศึกษากิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน บริษัทสร้างการดี กิจกรรมอบรม ป.ป.ช. น้อย และ ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่น ๆ ที่ส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนสุจริต (Plan)

2.2 กำหนดปฏิทิน วางแผนการจัดกิจกรรม และออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด (Plan)

2.3 ผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินกิจกรรม และมอบหมายภาระงานให้คณะกรรมการได้รับทราบ (Plan)

2.4 คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนงาน และเชิญชวนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (Do)

2.5 คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

2.6 สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Act)

3. การติดตามผลการจัดการเรียนรู้

3.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน และกำหนดรูปแบบการนิเทศภายใน และตัวชี้วัดในการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต เช่น การสอดแทรกกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทนต่อพฤติกรรมที่ทุจริต (Plan)

3.2 คณะกรรมการกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน และชี้แจงแนวทางดำเนินการนิเทศภายในให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ (Plan)

3.3 คณะกรรมการนิเทศภายในสร้างเครื่องมือในการนิเทศภายใน ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)

3.4 ครูผู้สอนดำเนินการนิเทศตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)

3.5 คณะกรรมการนิเทศบันทึกผลหลังการนิเทศ และชี้แจงผลการนิเทศ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เข้ารับการนิเทศได้รับทราบ (Check)

3.6 ครูผู้สอนได้มีการนำผลลัพธ์หรือข้อเสนอแนะที่ได้จากการนิเทศมาจัดทำโครงการเสริมสร้างทักษะการสอน หรือโครงการพัฒนาการเรียนรู้ตามเป้าหมายโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียน (Act)

4. การสร้างภาคีเครือข่าย

4.1 โรงเรียนมีวางแผนการสร้างภาคีเครือข่ายกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตอื่นๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)

4.2 โรงเรียนจัดทำข้อตกลงระหว่างองค์กร หรือ MOU (Memorandum of Understanding) เพื่อให้ความช่วยเหลือ หรือแลกเปลี่ยนความรู้ และแนวทางในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Do)

4.3 โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงาน และให้ความรู้อันเกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับประชาชน หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยความเต็มใจ (Do)

4.4 โรงเรียนสรุปผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเป็นประจำทุกปี (Check)

4.5 โรงเรียนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการสร้างภาคีเครือข่ายมาขยายผล และพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานบริหารบุคคล

ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาบุคลากร

1.1 โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต โดยให้สอดคล้องกับงบประมาณ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)

1.2 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต ดังนี้ กิจกรรมอบรมการตระหนักรู้ถึงโทษของการทุจริต การอบรมเชิงปฏิบัติการ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)

1.3 โรงเรียนมอบหมายให้ครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร หรือ ID Plan (Individual Development Plan) โดยระบุการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตลงในแผนด้วย (Plan)

1.4 ครูและบุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนาของโรงเรียน และของตนเอง (Do)

1.5 ครูและบุคลากรบันทึกผลการพัฒนา และโรงเรียนนำผลการพัฒนาที่ได้มาจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ของโรงเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ หรือ KM (Knowledge Management) (Check)

1.6 คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร สรุปผลและนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Check, Act)

1.7 โรงเรียนนำผลการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตไปขยายผลด้วยการจัดกิจกรรมโครงการ หรือประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียน หรือหน่วยงานอื่นๆที่สนใจ เช่น การจัดทำโครงการ Best Practice การจัดทำงานวิจัย เป็นต้น (Act)

2. การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร

2.1 โรงเรียนทำการสำรวจและรวบรวมผลงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต หรือการนำหลักสูตรของโรงเรียนสุจริตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Plan)

2.2 โรงเรียนมอบหมายให้ครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้วางแผนรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)

2.3 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่งตัวแทนร่วมประชุมเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมและวางรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต ซึ่งต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และรูปแบบออฟไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านภาคีเครือข่ายของโรงเรียน (Plan)

2.4 โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรตามมติที่ประชุมที่ได้วางแผนไว้ (Do)

2.5 โรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแหล่งบริการวิชาการของชุมชน และนำผลงานที่เกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตเข้าไปใช้ในการบริการและพัฒนาชุมชน (Do)

2.6 โรงเรียนดำเนินการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

2.7 โรงเรียนดำเนินการสรุปผลแบบประเมินความพึงพอใจ และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)

3. การสร้างขวัญกำลังใจ

3.1 โรงเรียนมีการวางแผน กำหนดปฏิทิน การจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร เช่น การจัดกิจกรรมมอบรางวัลบุคลากรดีเด่น การมอบรางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน กิจกรรมครูดีในดวงใจ เป็นต้น (Plan)

3.2 ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีการประชุมชี้แจงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร และมอบหมายผู้รับผิดชอบ กำหนดภาระงาน (Plan)

3.3 โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่ได้วางแผนไว้ (Do)

3.4 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรมีวัฒนธรรมในการชื่นชม ยินดี และกล่าวให้กำลังใจกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น (Do)

3.5 ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมในการทำงานแบบกัลยาณมิตร (Do)

3.6 โรงเรียนมีการมอบรางวัล โล่ เกียรติบัตร หรือกล่าวชมเชยให้กับบุคลากรที่สร้างผลงานโดดเด่นอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Do)

3.7 ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการจัดทำกล่องรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร (Check)

3.8 ผู้บริหารนำความคิดเห็นที่ได้จากบุคลากรมาปรับปรุง พัฒนาแนวทางการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรให้ดีขึ้น (Act)

มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานบริหารทั่วไป

ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้

1. การพัฒนาอาคาร สถานที่

1.1 สำรวจสภาพอาคาร สถานที่ ให้มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการซ่อมบำรุง ให้มีความพร้อมในการใช้งาน (Plan)

1.2 วางแผนการใช้อาคาร สถานที่ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน และบุคลากร (Plan)

- 1.3 โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการดูแลอาคาร สถานที่ (Plan)
- 1.4 โรงเรียนดำเนินการซ่อมบำรุง ปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ ให้พร้อมต่อการใช้งานอยู่เสมอ (Do)
- 1.5 โรงเรียนพัฒนาอาคาร สถานที่ บนพื้นฐานของความสะอาด ปลอดภัย สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทุกที่ ทุกเวลา (Do)
- 1.6 ผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และนักเรียนร่วมกันดูแลรักษาอาคาร สถานที่ ใช้งานด้วยความทะนุถนอม ประหยัด คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด (Do)
- 1.7 มีการจัดทำบันทึกการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ การใช้งาน (Check)
- 1.8 เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน มีการสรุปผลการใช้งาน การซ่อมบำรุง การปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเสมอ (Check)
- 1.9 จัดทำแบบประเมินการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ (Check)
- 1.10 นำข้อเสนอที่ได้จากแบบประเมิน มาปรับปรุง พัฒนาอาคาร สถานที่ ให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน (Act)

2. ความสัมพันธ์กับชุมชน

- 2.1 ศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์สภาพ ความต้องการของชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนทำกิจกรรม และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน (Plan)
- 2.2 โรงเรียนและชุมชนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนในการประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน (Plan)
- 2.3 โรงเรียนและชุมชนดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)
- 2.4 โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต การเลือกตั้ง การอบรม ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน เป็นต้น (Do)
- 2.5 โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินผลโครงการโรงเรียนสุจริต เป็นวิทยากรในการให้ความรู้ในด้านกฎหมาย เป็นต้น (Do)
- 2.6 มีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)

2.7 สรุปผลการดำเนินกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น (Act)

3. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

3.1 คณะครูและบุคลากรศึกษาเป้าหมายและการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสุจริต รวมถึงสภาพและบริบทของโรงเรียน (Plan)

3.2 มีการจัดประชุมวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตและเสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการ (Plan)

3.3 โรงเรียนดำเนินการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และบุคลากรของโรงเรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ (Do)

3.4 โรงเรียนจัดบรรยากาศการเรียนรู้เกี่ยวกับโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียนหลายรูปแบบ เช่น การจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ บอร์ดประชาสัมพันธ์ มุมความรู้ เป็นต้น (Do)

3.5 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ ติดตามการจัดการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความพร้อมสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ (Check)

3.6 สรุปและประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น (Check, Act)

4. เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จ หมายถึง การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในตามเป้าหมายและเป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนสุจริต ซึ่งการบริหารต้องมีจุดเน้น ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน และมาตรฐานการบริหารงานของโรงเรียนสุจริต เพื่อให้การบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ผู้บริหาร คณะครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และชุมชน ต้องให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต โดยร่วมมือกันดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งในด้านการบริหารโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต

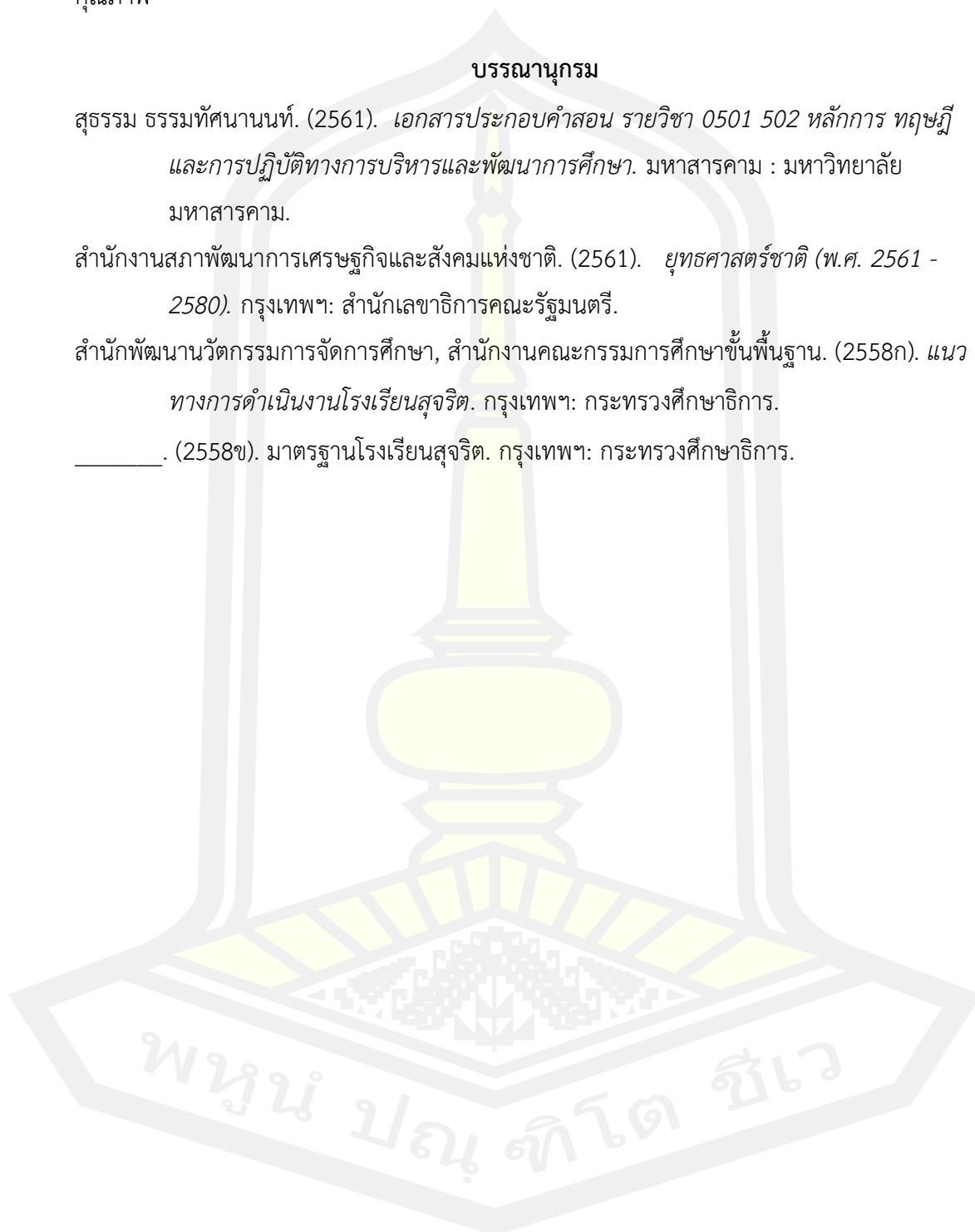
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยมีรูปแบบหรือแผนการพัฒนาการบริหารโรงเรียนสุจริตในระดับเขตพื้นที่และการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ และให้การช่วยเหลือ

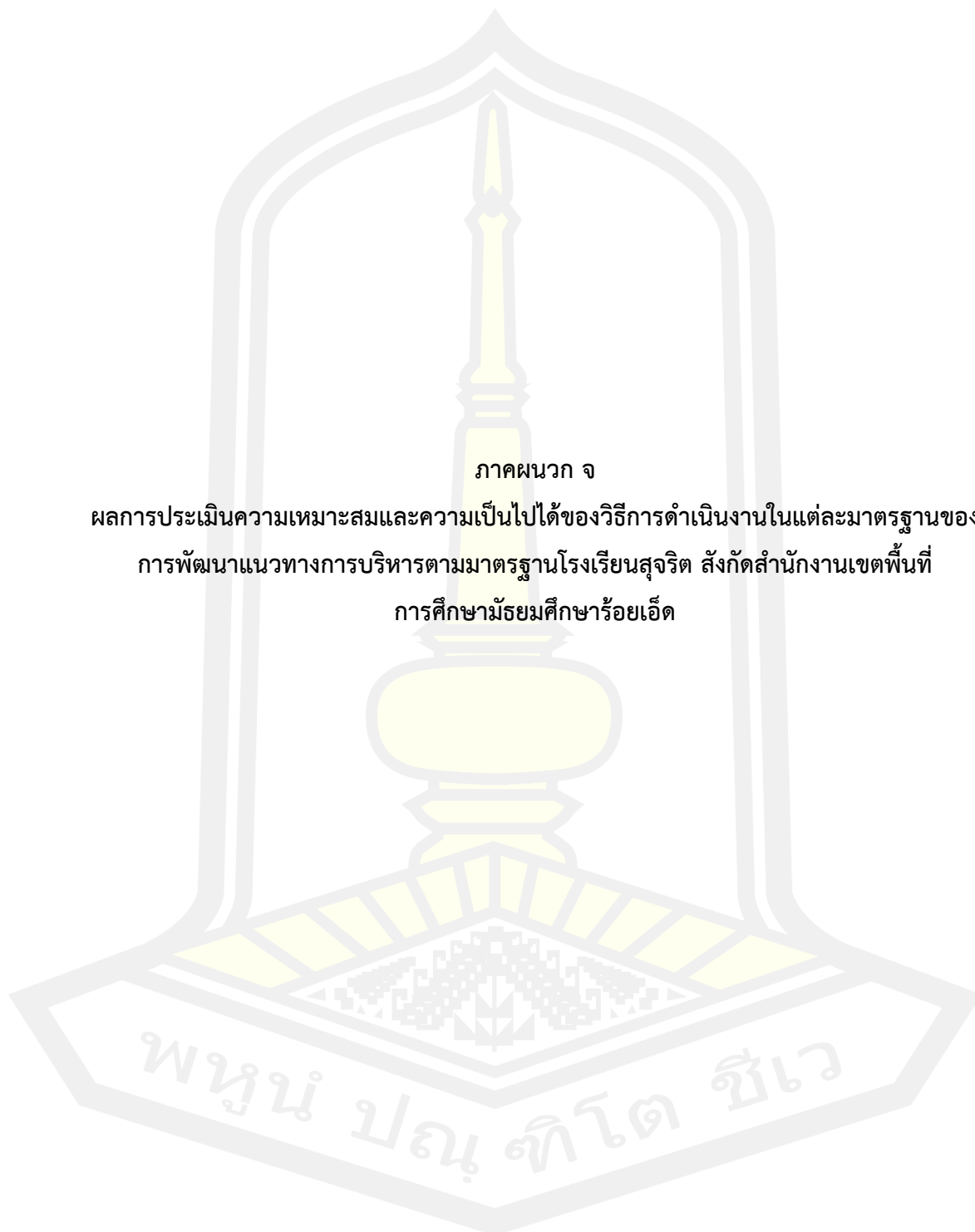

ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผล เพื่อให้การบริหารงานมีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2561). เอกสารประกอบคำสอน รายวิชา 0501 502 หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติทางการบริหารและพัฒนาศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558ก). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2558ข). มาตรฐานโรงเรียนสุจริต. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

ภาคผนวก จ

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐานของ
การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีการดำเนินงานในแต่ละด้านของการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
วิธีการดำเนินงาน	4.79	0.39	มากที่สุด	4.80	0.39	มากที่สุด
3.1 มาตรฐานบริหารงบประมาณ						
3.1.1 การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ						
1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันงบประมาณของโรงเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสม (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.83	0.41	มากที่สุด
2. คัดเลือกบุคลากรในการรับผิดชอบด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการเงินและบัญชี (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด โดยระบุงิจกรรมที่จัดในปีการศึกษานั้นๆและงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมให้ชัดเจน (Do)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
4. มอบหมายกิจกรรมให้บุคลากรหรือกลุ่มงานรับผิดชอบ จัดทำโครงการ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (Do)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
5. เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีตรวจสอบโครงการว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ หากไม่สอดคล้องต้องชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบ และดำเนินการแก้ไข (Check)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. สรุปผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมประเมินผลการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้ดีขึ้น (Check, Act)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.79	0.41	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
3.1.2 การใช้จ่ายงบประมาณ						
1. โรงเรียนวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ในกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
2. บุคลากรในโรงเรียนมีสำนึกรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน และใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด (Do)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
3. บุคลากรใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน บนหลักความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม (Do)	4.70	0.46	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
4. ใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ และระเบียบของทางราชการ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ (Do)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
5. สรุปการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละโครงการตามความเป็นจริง และรายงานให้ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ (Check)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. จัดการประชุมเพื่อสะท้อนผลหลังการใช้ จ่ายงบประมาณ และร่วมกันสร้างมาตรการ การใช้จ่ายงบประมาณให้มีความรัดกุม ชัดเจน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ แผนพัฒนาคุณภาพให้มากขึ้น (Check, Act)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.79	0.40	มากที่สุด	4.79	0.40	มากที่สุด
3.1.3 การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ						
1. จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ งบประมาณของโรงเรียน โดยคัดเลือก บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน (Plan)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.66	0.48	มากที่สุด
2. มีแผนและปฏิทินในการตรวจสอบการใช้ จ่ายงบประมาณของโรงเรียน (Plan)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.87	0.38	มากที่สุด
3. จัดตั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ในการ ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของ โรงเรียนบนหลักของความถูกต้องโปร่งใส และเป็นธรรม (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
4. ชี้แจงแนวทางการตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบ โดยทั่วกัน (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
5. คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณ ดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้โดยไม่เลือกปฏิบัติ (Do, Check)	4.70	0.46	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณสรุปผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของกลุ่มงานต่างๆ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อเสนอแนะเป็นไปตามความเป็นจริง และนำไปพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความเหมาะสมต่อไป (Check, Act)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.81	0.38	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้งหมด	4.77	0.40	มากที่สุด	4.81	0.39	มากที่สุด
3.2 มาตรฐานบริหารวิชาการ						
3.2.1 การจัดการเรียนรู้						
1. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (Plan)	4.75	0.44	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
2. โรงเรียนศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรด้านทุจริตของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการจัดการเรียนรู้ (Plan)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
3. โรงเรียนศึกษาสภาพและบริบทของชุมชนเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
4. คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการกับหลักสูตรด้านทุจริตเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต (Do)	4.75	0.44	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
5. โรงเรียนแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ (Check)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และมอบหมายให้ครูผู้สอนนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ (Act)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
7. ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา กำหนด โดยบูรณาการนักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการ (Plan)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
8. ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
9. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ สอดแทรกกิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริตเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต (Do)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
10. ครูผู้สอนวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง (Check)	5	0.41	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
11. ครูผู้สอนบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบปัญหาและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป (Check)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
12. คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจัดทำแบบประเมินผล เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)	4.50	0.51	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
13. คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร นำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป (Act)	4.66	0.48	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.79	0.40	มากที่สุด	4.84	0.40	มากที่สุด
3.2.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมโครงการโรงเรียนสุจริต						
1. โรงเรียนศึกษากิจกรรมของโครงการโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน บริษัทสร้างการดี กิจกรรมอบรม ป.ป.ช น้อย และ ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่นๆที่ส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนสุจริต (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
2. กำหนดปฏิทิน วางแผนการจัดกิจกรรมและออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
3. ผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินกิจกรรม และมอบหมายภาระงานให้คณะกรรมการได้รับทราบ (Plan)	4.66	0.48	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
4. คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนงาน และเชิญชวนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (Do)	4.70	0.46	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
5. คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.66	0.48	มากที่สุด
6. สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Act)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เฉลี่ย	4.76	0.42	มากที่สุด	4.81	0.38	มากที่สุด
3.2.3 การติดตามผลการจัดเรียนรู้						
1. โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน และกำหนดรูปแบบการนิเทศภายใน และตัวชี้วัดในการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต เช่น การสอดแทรกกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทนต่อพฤติกรรมที่ทุจริต (Plan)	4.70	0.46	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
2. คณะกรรมการกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน และชี้แจงแนวทางดำเนินการนิเทศภายในให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
3. คณะกรรมการนิเทศภายในสร้างเครื่องมือในการนิเทศภายใน ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนดำเนินการนิเทศตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)	4.70	0.46	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
5. คณะกรรมการนิเทศบันทึกผลหลังการนิเทศ และชี้แจงผลการนิเทศ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เข้ารับการนิเทศได้รับทราบ (Check)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนได้มีการนำผลลัพธ์หรือข้อเสนอแนะที่ได้จากการนิเทศมาจัดทำโครงการเสริมสร้างทักษะการสอน หรือโครงการพัฒนาการเรียนรู้ตามเป้าหมายโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียน(Act)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เฉลี่ย	4.80	0.39	มากที่สุด	4.77	0.41	มากที่สุด
3.2.4 การสร้างภาคีเครือข่าย						
1. โรงเรียนมีวางแผนการสร้างภาคีเครือข่ายกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุจริตอื่นๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
2. โรงเรียนจัดทำข้อตกลงระหว่างองค์กรหรือ MOU (Memorandum of Understanding) เพื่อให้ความช่วยเหลือหรือแลกเปลี่ยนความรู้ และแนวทางในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต (Do)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
3. โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงาน และให้ความรู้อันเกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตให้กับประชาชน หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยความเต็มใจ (Do)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
4. โรงเรียนสรุปผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเป็นประจำทุกปี (Check)	4.66	0.48	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
5. โรงเรียนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการสร้างภาคีเครือข่ายมาขยายผล และพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.66	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.80	0.39	มากที่สุด	4.77	0.41	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้งหมด	4.79	0.40	มากที่สุด	4.80	0.39	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.3 มาตรฐานการบริหารบุคคล						
3.3.1 การพัฒนาบุคลากร						
1. โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต โดยให้สอดคล้องกับงบประมาณ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
2. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริต ดังนี้ กิจกรรมอบรมการตระหนักรู้ถึงโทษของการทุจริต การอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาลในสถานศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
3. โรงเรียนมอบหมายให้ครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร หรือ ID Plan (Individual Development Plan) โดยระบุการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตลงในแผนด้วย (Plan)	4.91	0.28	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
4. ครูและบุคลากรดำเนินการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนาของโรงเรียน และของตนเอง (Do)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
5. ครูและบุคลากรบันทึกผลการพัฒนา และโรงเรียนนำผลการพัฒนาที่ได้มาจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ของโรงเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ หรือ KM (Knowledge Management) (Check)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. คณะกรรมการจัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาศิลปะ สรพผลและนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป (Check, Act)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
7. โรงเรียนนำผลการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตไปขยายผลด้วยการจัดกิจกรรมโครงการ หรือ ประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียน หรือ หน่วยงานอื่นๆที่สนใจ เช่น การจัดทำโครงการ Best Practice การจัดทำงานวิจัย เป็นต้น (Act)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.84	0.35	มากที่สุด	4.85	0.31	มากที่สุด
3.3.2 การประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จของบุคลากร						
1. โรงเรียนทำการสำรวจและรวบรวมผลงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต หรือการนำหลักสูตรของโรงเรียนสุจริตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
2. โรงเรียนมอบหมายให้ครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้วางแผนรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
3. ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่งตัวแทนร่วมประชุมเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมและรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต ในรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านภาคีเครือข่ายของโรงเรียน (Plan)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรตามมติที่ประชุมที่ได้วางแผนไว้ (Do)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
5. โรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแหล่งบริการวิชาการของชุมชน และนำผลงานที่เกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตเข้าไปใช้ในการบริการและพัฒนาชุมชน (Do)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
6. โรงเรียนดำเนินการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ผลงานอันเกิดการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
7. โรงเรียนดำเนินการสรุปผลแบบประเมินความพึงพอใจ และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผลงานของบุคลากรอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตให้ดีขึ้น (Act)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.83	0.37	มากที่สุด	4.83	0.36	มากที่สุด
3.3.3 การสร้างขวัญกำลังใจ						
1. โรงเรียนมีการวางแผน กำหนดปฏิทิน การจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร เช่น การจัดกิจกรรมมอบรางวัลบุคลากรดีเด่น การมอบรางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน กิจกรรมครูดีในดวงใจ เป็นต้น (Plan)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
2. ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการประชุมชี้แจงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร และมอบหมายผู้รับผิดชอบ กำหนดภาระงาน (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่ได้วางแผนไว้ (Do)	4.95	0.20	มากที่สุด	4.54	0.50	มากที่สุด
4. ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรมีวัฒนธรรมในการชื่นชม ยินดี และกล่าวให้กำลังใจกับบุคลากรที่ทำผลงานได้โดดเด่น (Do)	4.62	0.49	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
5. ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมในการทำงานแบบกัลยาณมิตร (Do)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีการมอบรางวัล โล่ เกียรติบัตร หรือกล่าวชมเชยให้กับบุคลากรที่สร้างผลงานโดดเด่นอันเกิดจากการดำเนินงานโรงเรียนสุจริต (Do)	4.70	0.46	มากที่สุด	4.62	4.49	มากที่สุด
7. ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการจัดทำกล่องรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร (Check)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
8. ผู้บริหารนำความคิดเห็นที่ได้จากบุคลากรมาปรับปรุง พัฒนาแนวทางการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรให้ดีขึ้น (Act)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.80	0.33	มากที่สุด	4.77	0.92	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้งหมด	4.82	0.36	มากที่สุด	4.82	0.37	มากที่สุด

3.4 มาตรฐานบริหารทั่วไป

3.4.1 การพัฒนาอาคาร สถานที่

1. สสำรวจสภาพอาคาร สถานที่ ให้มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อวางแผนการซ่อมบำรุง ให้มีความพร้อมในการใช้งาน (Plan)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
---	------	------	-----------	------	------	-----------

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. วางแผนการใช้อาคาร สถานที่ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและจำนวนของนักเรียน และบุคลากร (Plan)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
3. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการดูแลอาคาร สถานที่ (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
4. โรงเรียนดำเนินการซ่อมบำรุง ปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่ ให้พร้อมต่อการใช้งานอยู่เสมอ (Do)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
5. โรงเรียนพัฒนาอาคาร สถานที่ บนพื้นฐานของความสะอาด ปลอดภัย สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทุกที่ ทุกเวลา (Do)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
6. ผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และนักเรียนร่วมกันดูแลรักษาอาคาร สถานที่ ใช้งานด้วยความทะนุถนอม ประหยัด คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด (Do)	4.62	0.49	มากที่สุด	4.66	0.48	มากที่สุด
7. มีการจัดทำบันทึกการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบ การใช้งาน (Check)	4.62	0.49	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
8. เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน มีการสรุปผลการใช้งาน การซ่อมบำรุง การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเสมอ (Check)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด
9. จัดทำแบบประเมินการใช้งานอาคาร สถานที่ เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ (Check)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.95	0.20	มากที่สุด
10. นำข้อเสนอที่ได้จากแบบประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาอาคาร สถานที่ ให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน (Act)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.80	0.38	มากที่สุด	4.81	0.37	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.4.2 ความสัมพันธ์ชุมชน						
1. ศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์สภาพ ความต้องการของชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนทำกิจกรรม และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน (Plan)	4.70	0.46	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
2. โรงเรียนและชุมชนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนในการประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน (Plan)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.54	0.50	มากที่สุด
3. โรงเรียนและชุมชนดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ (Do)	4.91	0.28	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
4. โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต การเลือกตั้ง การอบรม ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน เป็นต้น (Do)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
5. โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต เช่น การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินผลโครงการโรงเรียนสุจริต เป็นวิทยากรในการให้ความรู้ในด้านกฎหมาย เป็นต้น (Do)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.95	0.35	มากที่สุด
6. มีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Check)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.87	0.33	มากที่สุด

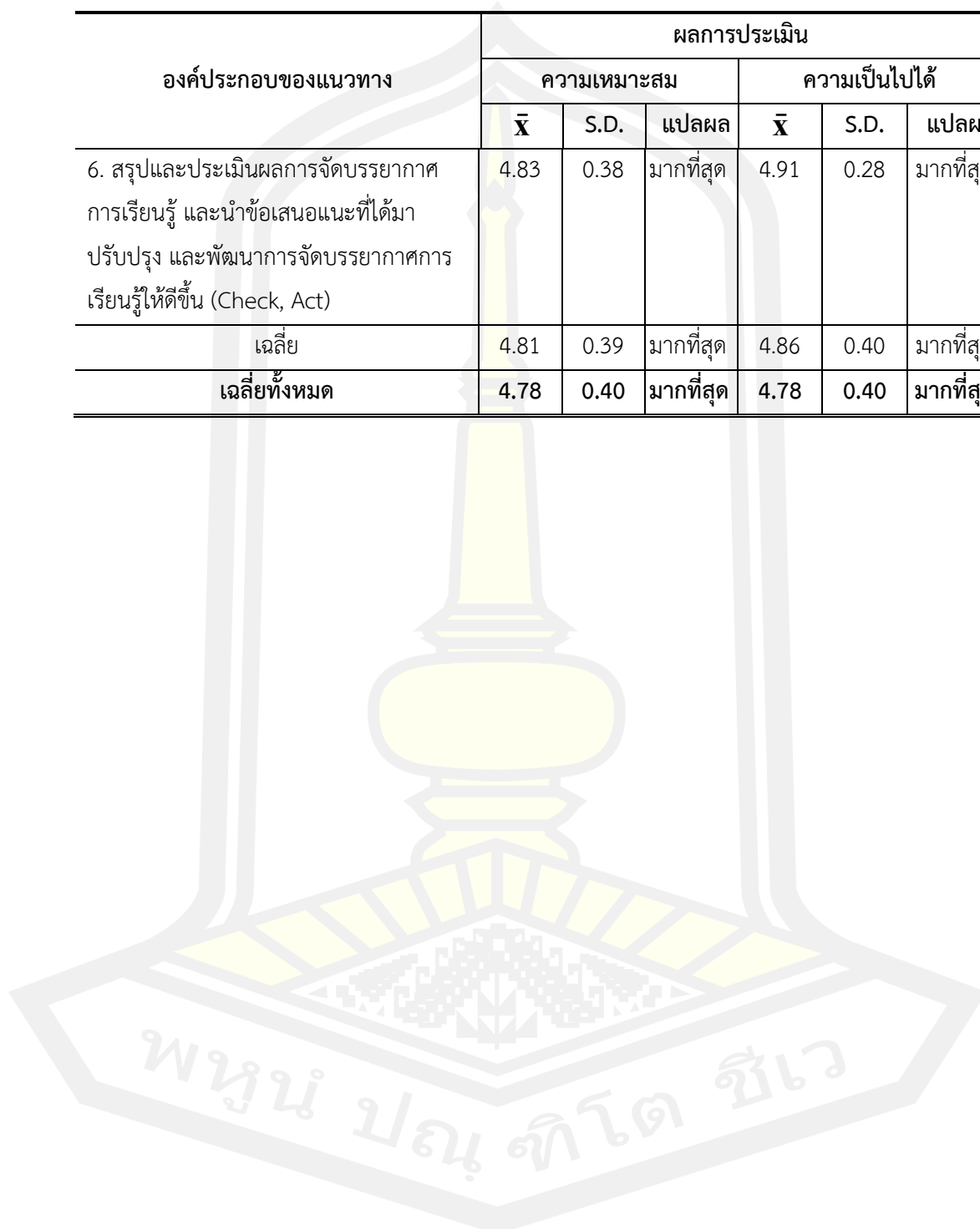

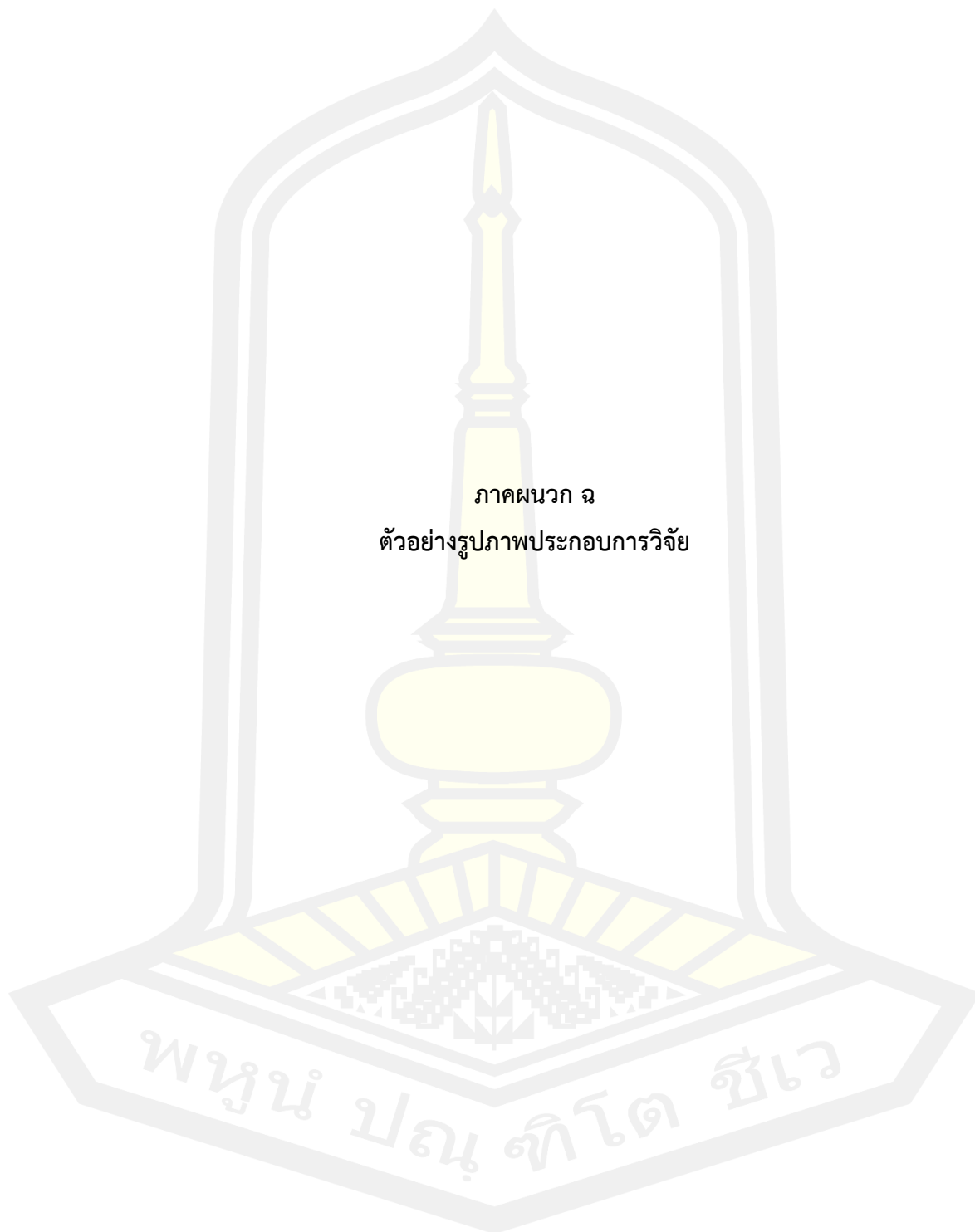
ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7. สรุปผลการดำเนินกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น (Act)	5	0	มากที่สุด	4.66	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.83	0.33	มากที่สุด	4.76	0.42	มากที่สุด
3.4.3 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้						
1. คณะครูและบุคลากรศึกษาเป้าหมายและการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสุจริต รวมถึงสภาพและบริบทของโรงเรียน (Plan)	4.79	0.41	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
2. มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียนสุจริตและเสริมสร้างคุณลักษณะ 5 ประการให้กับนักเรียน (Plan)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
3. โรงเรียนดำเนินการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และบุคลากรของโรงเรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ (Do)	4.87	0.33	มากที่สุด	4.87	0.48	มากที่สุด
4. โรงเรียนจัดบรรยากาศการเรียนรู้เกี่ยวกับโรงเรียนสุจริตให้กับนักเรียนหลายรูปแบบ เช่น การจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ บอร์ดประชาสัมพันธ์ มุมความรู้ เป็นต้น (Do)	4.75	0.44	มากที่สุด	5	0	มากที่สุด
5. จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ ติดตาม การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความพร้อม สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ (Check)	4.75	0.44	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

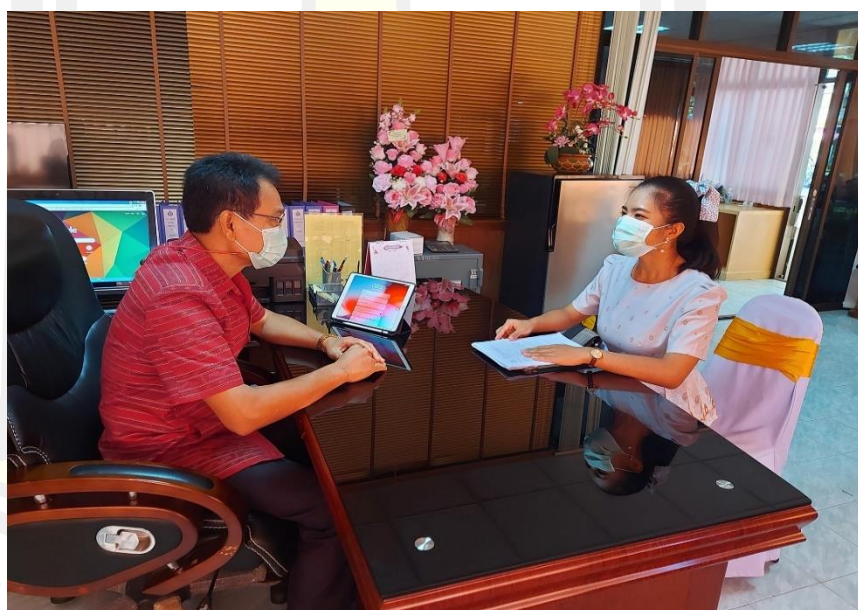
องค์ประกอบของแนวทาง	ผลการประเมิน					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. สรุปและประเมินผลการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น (Check, Act)	4.83	0.38	มากที่สุด	4.91	0.28	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.81	0.39	มากที่สุด	4.86	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยทั้งหมด	4.78	0.40	มากที่สุด	4.78	0.40	มากที่สุด

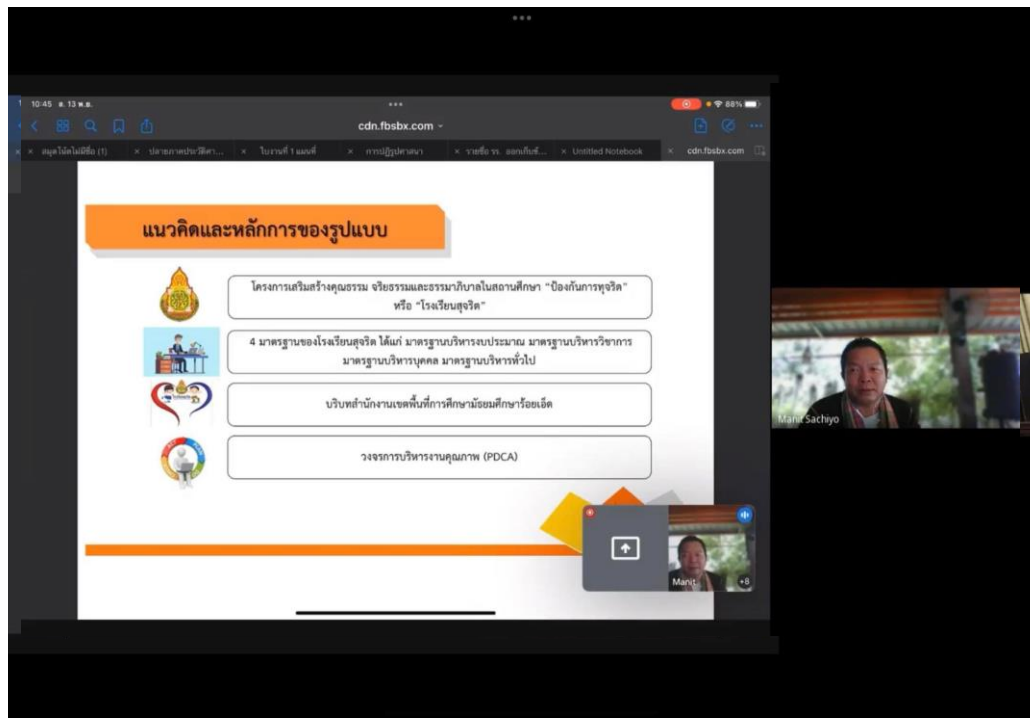
การสัมภาษณ์ผู้บริหารจากโรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
ด้วยการสัมภาษณ์ วันที่ 20 กันยายน 2564

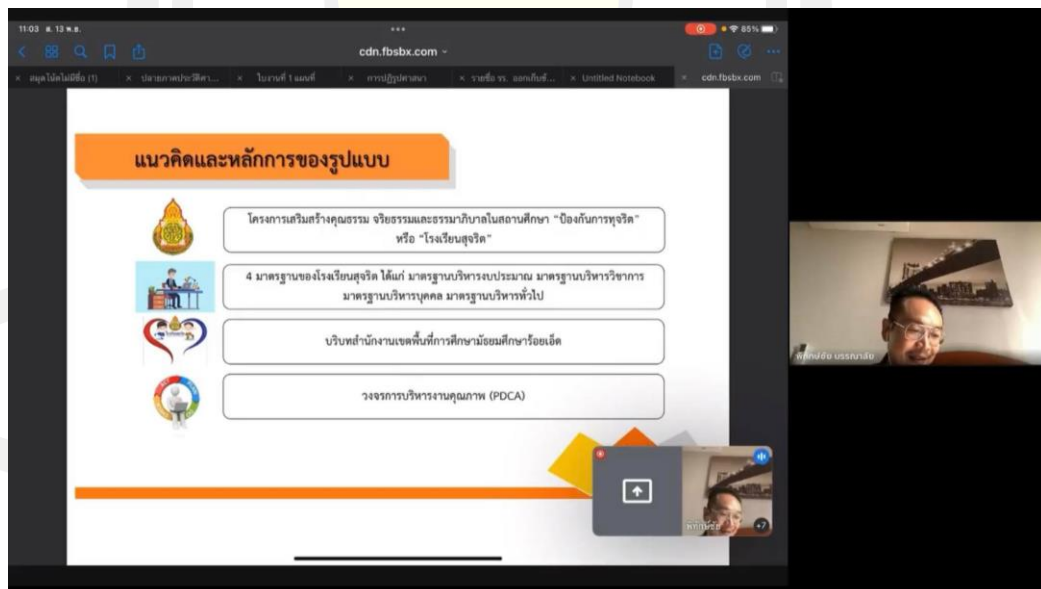
การสัมภาษณ์ผู้บริหารจากโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
ด้วยการสัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน 2564

การพิจารณาตรวจสอบยืนยันแนวทางฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
แบบออนไลน์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2564

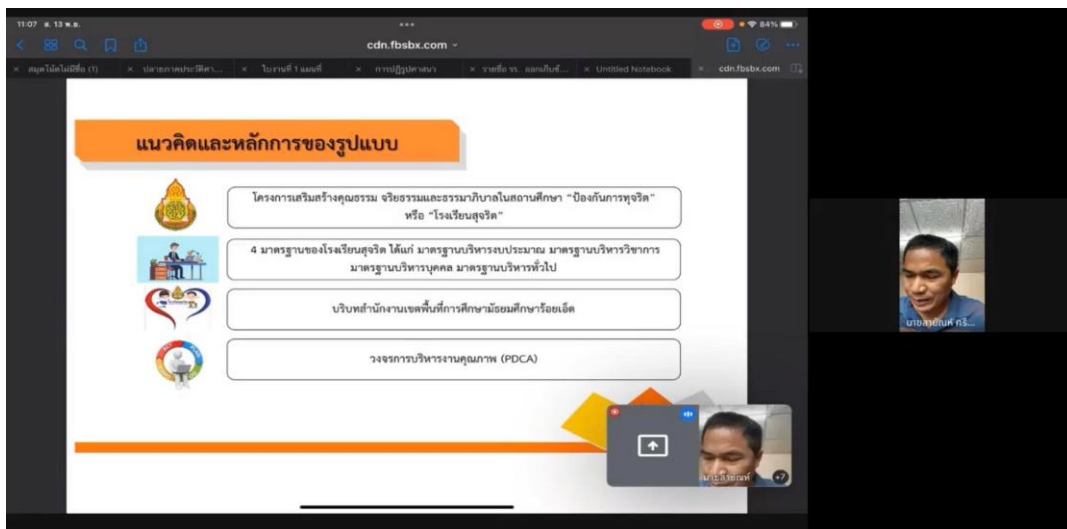
การพิจารณาตรวจสอบยืนยันแนวทางฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
แบบออนไลน์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2564

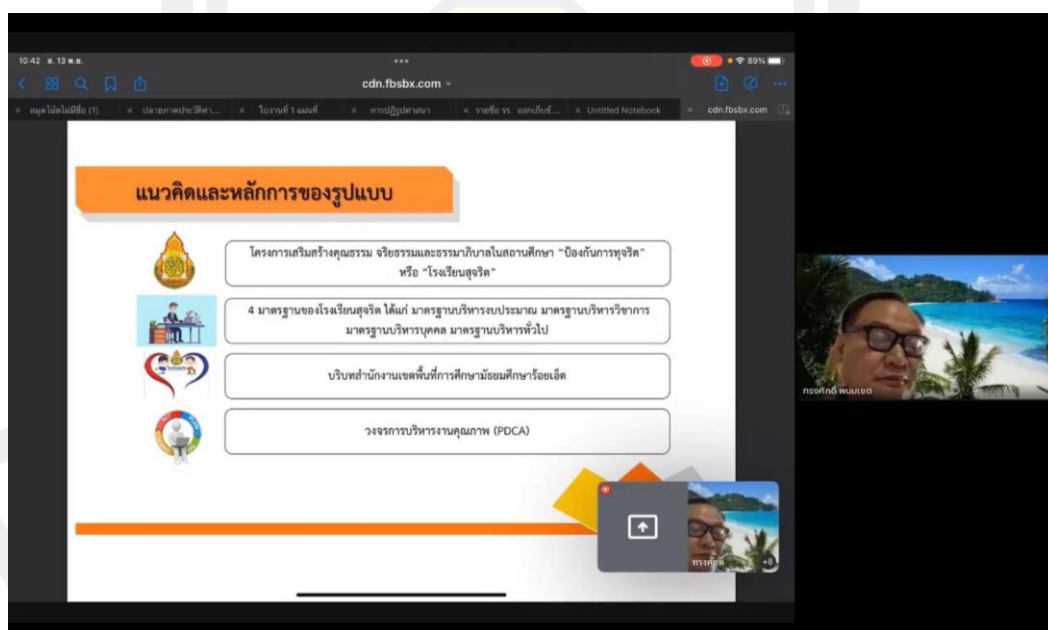
การพิจารณาตรวจสอบยืนยันแนวทางฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
แบบออนไลน์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2564

การพิจารณาตรวจสอบยืนยันแนวทางฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
แบบออนไลน์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2564

การพิจารณาตรวจสอบยืนยันแนวทางฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
แบบออนไลน์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2564

การพิจารณาตรวจสอบยืนยันแนวทางฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
แบบออนไลน์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2564

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวพิมพ์ชนก ห้วยกุล
วันเกิด	วันที่ 23 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539
สถานที่เกิด	อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 129 หมู่ 13 ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45160
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45140
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระกুমารร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2557 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2562 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2565 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน บุญจิตต์ ชีวะ